

Predsednik vlade Silvio Berlusconi, kljub gospodarski in družbeni krizi ostaja optimist tudi za leto 2009

27

V Gorici v gosteh ljubljanski šolarji

13

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič o kočljivem trenutku, ki ga preživljamo Slovenci v Italiji

3

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

NEDELJA, 21. DECEMBRA 2008

št. 303 (19.393) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

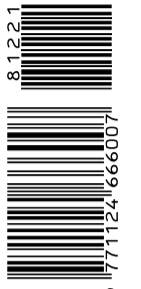
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 66007

Od meje do meje

MARTIN BRECELJ

Ko se je leta 1989 zrušil Berlinski zid, je ameriški mislec japonskega rodu Francis Fukuyama naznanil, da je zgodovine konec. Podobne misli so obhajale marsikoga v naših krajih, ko je pred letom padla schengenska meja med Italijo in Slovenijo, češ da se je bomo dokončno rešili. A kakor se zgodovina po letu 1989 nadaljuje, tako tudi slovensko-italijanska meja še vedno živi, čeprav v drugačnih oblikah.

Seveda je res, da ni več tiste meje, ki so jo poosebljali graničarji, obmejni policajci in cariniki. To ni majhna stvar, če pomislimo, kako zelo so nam te figure od Trbiža do Milj omejevale temeljne svoboščine, kot so pravica do premikanja, pravica do druženja in pravica do dela. Toda ozemeljska razmejitev med Italijo in Slovenijo še vedno velja, le da je izgubila nekatere atribute, ki so jih med tem pridobile zunanje meje Evropske unije.

Priča pa smo tudi nekemu drugemu pojavu: italijansko-slovenska meja se je začela neslišno seliti (v nekem smislu pravzaprav vračati) z zgolj ozemeljske na medčloveško oziroma osebnostno raven. Najbrž ni naključje, da smo Slovenci v Italiji ob nedavni aferi okrog barkovljanske osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja doživeli solidarnost iz osrednje Slovenije, kakršne že dolgo ne pomnimo, pa tudi, da so se nekateri izmed nas začeli na novo spraševati, ali so bolj Italijani slovenskega jezika ali pa Slovenci z italijanskim državljanstvom.

Ne gre za oživiljanje stare zamisli o enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Danes Italija podeljuje svoje državljanstvo Italijanom po svetu in jim priznava pravico do zastopanosti v rimskem parlamentu. Tudi na Slovenskem je mogoče zaslediti nekatere premike v tem smislu. V tem sklopu bi dalje lahko pomislili, kako povezati manjšinsko šolstvo s šolskim omrežjem v matičnem prostoru itd., kar vse presega zgolj kulturno raven. Gre v resnici za nadgradnjo klasičnega modela nacionalne države iz zgolj teritorialne v delno tudi personalno politično tvorbo. To je prav tako v skladu s procesom globalizacije, kot je preseganje nacionalnih držav v smeri nadnacionalnih oziroma transnacionalnih političnih tvorb, kakršna je Evropska unija.

Če je ena meja padla, se torej druge dvigajo. Nobene meje ne smemo absolutizirati, a živeti absolutno brez meja le ni mogoče.

PRORAČUN 2009 - Sklep deželnega sveta

Dežela za sedaj ne bo krčila prispevkov manjšini

Slovensko zunanje ministrstvo o sklepu rimskega parlamenta

TRST-GORICA-NOVA GORICA - Obletnica schengenske širitve Pričakovanja so bila velika, obljube še niso izpolnjene

Množica ljudi, ki je v lanski schengenski noči s predstavniki oblasti prišla odpravljati mejo med Goricama

BUMBACA

TRST-GORICA-NOVA GORICA - Pred enim letom, v schengenski noči med 20. in 21. decembrom, so se dvignile zapornice. Odtlej meja ne predstavlja več ovire. Tudi na

Goriškem in Tržaškem je bilo navdušenje na vrhuncu. Ljudi, ki so pomagali odpravljati mejo, pa presenetljivo veliko. Na vprašanje, kaj se je po enem letu spremenilo, odgovarja-

ta župana Gorice in Nove Gorice. Prvo obletnico so včeraj obeležili s pohodom v dolini Glinščice, danes pa bosta podobna pohoda na Goriškem.

Na 6. in 13. strani

TRST - Deželna uprava za sedaj ne bo krčila prispevkov slovenski manjšini. Deželni svet je namreč v proračun 2009 vključil državna sredstva, ki jih je manjšina dobivala iz Rima v letu 2007. Uprava predsednika Renza Tonda ni upoštevala poviška iz Prodijevih časov, a tudi ne krčenj prispevkov, za katera se je pred nedavnim odločil italijanski parlament.

Slovensko zunanje ministrstvo je medtem sinoči izrazilo pričakovanje, da bo italijanska vlada, kljub negativnemu stališču parlamenta, v najkrajšem času na primeren način zagotovila manjšini manjkajoča sredstva. Tako kot izhaja iz dogovora premiera Boruta Pahorja s predsednikom italijanske vlade Silviom Berlusconiem.

Na 2. strani

AGROSHOP
Velika prodajna akcija
motornih žag
z možnostjo poskusa
v trgovini!

BOLJUNEC, 340

Vesel Božič

CRISMANI
DAVID

Srečno
Novo Leto

www.crismanidavid.it

Martina
trufite - časopisi - galanterija

vošči vsem
strankam

VESEL
BOŽIČ

in SREČNO
NOVO LETO

Dolina, 463

Zlatarna Tul

Urnik:
od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljunec - na Trgu
tel. 040.228092

DEŽELNI SVET - Finančni zakon za prihodnje leto

Dežela v proračunu ohranila državne prispevke slovenski manjšini iz leta 2007

Tondova vlada ni upoštevala zvišanja iz letošnjega leta, a tudi ne krčenj za leto 2009

TRST - Dežela je v svoj proračun za leto 2009 »vpisala« državne prispevke, ki jih je slovenska manjšina dobila leta 2007. Gre za 4.776.000 evrov, ki jih je manjšina dobila pred poviškom iz leta 2008, za katerega se je na predlog takratnega podtajnika Miloša Budina odločila vlada Romana Prodijsa. Dežela tega poviška ni upoštevala, obenem pa tudi ni upoštevala močnega krčenja prispevkov, za katerega se je za leto 2009 opredelil italijanski parlament.

Trenutno ni jasno, če gre za zgolj knjigovodsko ali pa za politično izbiro desnosredinske uprave predsednika Renza Tonda. Navadno je uprava FJK to proračunsko poglavje »zapolnila«, ko je iz Rima dobila točni znesek prispevkov za Slovence. Sedaj pa je ravnala drugače in se že vnaprej opredelila za višino prispevkov iz leta 2007. Točne namere Tondove uprave bodo znane januarja, kot je med maratonsko proračunsko razpravo (končala se je včeraj ob šestih zjutraj) odbornik Roberto Molinaro napovedal slovenskemu deželnemu svetniku Igorju Kocijančiču.

Slovenskim kulturnim ustanovam bo Furlanija-Juljska krajina prihodnje leto iz svojih blagajin namenila 400 tisoč evrov. Gre za posebni manjšinski sklad, ki ga je leta 2003 ustanovila tedanja vlada Riccarda Illyja. Ob tem velja poudariti, da Dežela še ni razdelila manjšini 590 tisoč evrov iz letošnjega proračuna.

Razloga za to zamudo naj bi bila v glavnem dva: aprilske deželne volitve, ki so zaustavile razne birokratske postopke, ter zamudno imenovanje deželne posvetovalne komisije za Slovence. Slednja je bila imenovana, ni pa še bila uradno umeščena. Molinaro napoveduje, da bo umestitvena seja komisije enkrat v drugi polovici januarja.

Paritetni odbor za slovensko manjšino, ki mu predseduje Bojan Brezigar, bo prihodnje leto za svoje poslovanje imel na voljo 28 tisoč evrov. Dežela bo še naprej, kot doslej, financirala tiskanje učbenikov za slovenske šole, 500.000 evrov pa bo namenila razvoju goratih območij Benečije. Gre za sredstva, ki jih uprava FJK dobiva od države v sklopu zaščitnega zakona za našo manjšino.

Deželni svet je v proračun vključil 100.000 evrov za ovrednotenje nadiških in terskih narečij ter rezijanščine. To bo črpal iz sklada deželnega zakona za Slovence iz leta 2007. Hvalevredno, da Dežela ne zamuja s tem financiranjem, medtem kot žal zamuja - kot rečeno - z delitvijo prispevkov manjšini iz svojega finančnega sklada. 1,3 milijona evrov namenja proračun FJK za financiranje izvajanja državnega zakona 482 (zaščita jezikovnih manjšin). To je denar, ki ga deželna uprava dobiva od države.

V proračunski razpravi ni bilo govora o deželnem financiranju televizijskega pretvornika nad Čedadom, s po-

močjo katerega bi lahko Benečani spremljali slovensko televizijo RAI. Bojimo se, da so ta sredstva (z njimi naj bi upravljala gorska skupnost za Nadiške doline) šla po vodi, saj se o tem projektu ne govori več. Zlasti potem, ko je iz televizijske konvencije med RAI in predsedstvom vlade spet izpadla videmska pokrajina. V ozadju je ostala tudi usoda Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu, za katerega se je deželna vlada na zahtevo Igorja Gabrovca sicer obvezala, da bo nekaj naredila.

Deželni parlament je po razpravi, ki je trajala štiri dni, v glavnem potrdil vse proračunske predloge Tondove uprave. »Zdravstveno« stanje deželnih blagajin ostaja, kljub splošni gospodarski krizi, še kar dobro. Politični odnosi med večino in opozicijo so kolikor toliko normalni, polemični, a ne pretirano napeti. Po tej poti se bo Tondo obdržal na oblasti do leta 2013 in lahko pade le zaradi notranjega razkola v desni sredini.

Po odobritvi finančnega zakona je deželni svet s široko večino zavrnil odstop odbornika Molinaro z mesta deželnega poslanca. Molinaro je napisal odstopno izjavo, ker njegova stranka UDC ne dopušča dvojnega mandata (odbornika in svetnika), deželni svet pa je bil drugačnega menja. Molinaro bo torej še naprej svetnik in odbornik.

S.T.

DEŽELA - Proračun 2009

Denar za srenje in juster za dvojezičnost

Slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič

KROMA

TRST - »Pomembno je, da je deželni proračun slovenski manjšini v tej fazi ohranil skoraj nespremenjena sredstva. Torej vsaj zaenkrat niso bila upoštevana huda krčenja iz državnega finančnega zakona,« je po sprejetju deželnega proračuna poudaril svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. »Res pa je tudi, da deželni svet ni sprejel povišanja finančnih dotacij za skoraj milijon evro, ki sem jih v obliki amandmajev predlagal kot odgovor na primanjkljaj s strani rimskih blagajin,« je dodal Gabrovec.

Deželni odbor jespregel dve resoluciji, ki jih je Gabrovec predstavil v zvezi s podporo kmetovalcem na tako imenovanih kraških območjih ZPS-SIC, ki so podvržena naravovarstvenim zaščitnim ukrepom. Prav tako je deželni odbor sprejel poziv, naj se resneje loti reševanja vprašanja obnove Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu.

Deželni svet - tako pred-

stavnik Slovenske skupnosti v sporočilu za javnost - je priznal tudi izredni finančni prispevek v višini 100.000 evrov Občini Špeter v Beneški Sloveniji za stroške, ki so vezani na delovanje dvojezične šole in ureditev telovadnice. Agrarni skupnosti, ki združuje jusarske in srenjske odbore na Tržaškem, je bil priznan izredni prispevek v višini 20.000 evrov.

Gabrovec je v glavnem pozitivno ocenil tudi zakonski ukrep, ki bo ponovno uvedel denarni prispevek družinam, ki imajo novorojenega otroka. V ta namen je bilo za leto 2009 predvidenih pet milijonov evrov.

Na predlog Igorja Kocijančiča (Mavrična levica) so v proračun 2009 dodali 30.000 evrov v sklad, s katerim Dežela financira razne pobude za spodbujanje sožitja in dvojezičnih oblik izobraževanja. Od prvega januarja bo ta sklad v sklopu odborništv za kulturo znašal skupno 45.000 tisoč evrov.

Odbornica za finance Sandra Savino in odbornik za kulturo Roberto Molinaro med maratonsko proračunsko razpravo v deželnem svetu

SLOVENC V ZAMEJSTVU - Stališče ministra Boštjana Žekša

»Če Italija ne bo uresničevala zavez do manjšine, bo morala računati na stalne pritiske iz Slovenije«

MARIBOR - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je v pogovoru za sobotno prilogo dnevnika Večer med drugim spregovoril o položaju manjšin v sosednjih državah in izrazil prepričanje, da bo Italija našla primerno rešitev za finančne težave slovenske manjšine v Italiji zaradi napovedanega občutnega krčenja proračunskih sredstev. »Gre za denar, ki ga namenjajo slovenskim organizacijam v Italiji, pritisk pa vršijo tudi na manjšinske medije in na manjšinsko šolstvo. Še posebno v šolstvu so te napovedi hude, saj silijo k večjemu številu otrok v razredih, pri čemer so razredi v slovenskih šolah v Italiji že tako ali tako manjši. Zavedati se moramo, da je to seveda italijanski problem, čeprav govori o Slovincih, ki pa so italijanski državljani.«

Italijanska država - meni Žekš - je zavezana zanje z lastno zakonodajo in z mednarodnimi sporazumi. O tem ni nobenega dvoma. Če teh zavez ne bo uresničevala, bo morala računati s stalnimi pritiski iz Slovenije. Najbrž bi te stvari morali tudi internacionalizirati, je še prepričan minister v vladi Boruta Pahorja.

Glede notifikacije Avstrijske državne pogodbe (ADP), v kateri so zapisane pravice slovenske manjšine v Avstriji, je Žekš mnenja, da bi Slovenija, kot uradno priznana zaščitnica, v okviru ADP sprožila neke

uradne postopke, a ob tem opozarja, da ni popolnoma jasno, ali bi velesile, ki bi o tem odločale, zahteve Slovenije ugodno reševale. »Bi pa kaj takega zelo pokvarilo odnose z Avstrijo, pa čeprav bi bila pravica na naši strani, ker je jasno, da Avstrija te pogodbe ne izvaja v popolnosti in ne izvaja razsodb lastnega ustavnega sodišča,« meni minister za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Nasprotuje tudi zamisli, da bi množice slovenskih manjšinskih organizacij ustvarjali le eno organizacijo, si pa želi poenotenja v pogledih teh organizacij na ključna vprašanja razvoja slovenske manjšine. »To se bo moralo zgoditi, vendar s pogovarjanjem, razpravami, nikakor pa ne s pritiski iz Slovenije,« je prepričan Žekš. Napeti meddržavni odnosi med Slovenijo in Hrvaško po njegovem mnenju Slovincem na Hrvaškem ne koristijo, saj ti zaradi njih živijo slabše in zaradi njih tudi upada število Slovencev na Hrvaškem.

Žekš je opozoril tudi na slab položaj slovenske manjšine na Madžarskem. »Slovinci na Madžarskem pa so res reveži. Če samo primerjate denar, ki ga Madžarska da za slovensko manjšino, in denar, ki ga Slovenija da za svojo madžarsko manjšino, je to več kot dvajsetkrat več, pa sta manjšini po velikosti približno enaki.« (STA)

Minister Boštjan Žekš

KROMA

PRIMER ENGLARO Eluanin oče zahteva molk in spoštovanje

VIDEM - Beppino Englaro, oče nesrečne Eluane, ki že skoraj 17 let živi v nepovratni komi, je včeraj znova pozval vse k molku in k spoštovanju bolečine družine. Njegov apel velja predvsem javnim občilom, a tudi politikom, ki se tako ali drugače ukvarjajo s primerom njegove hčerke.

Deželna uprava je znova potrdila, da o tem vprašanju ne bo zavzela nobenega stališča in da zadevo prepušča videmski zasebni kliniki, ki je pripravljena sprejeti Eluano. Nekateri to stališče deželne vlade tolmačijo kot pilatovsko mnenje uprave, ki se noče opredeliti, drugi pa menijo, da gre konec koncev za pogumno stališče. Pri tem izpostavljajo dejstvo, da se je predsednik FJK Renzo Tondo hoče nočes ogradil od stališč ministra Maurizia Sacconija, ki naprotu je izvedbi razsodbe kasacijske sodišča.

Tondovo stališče je včeraj doživelo tudi podporo deželnih predstavnikov stranke Ljudstva svobode.

SKGZ - Predsednik Rudi Pavšič o kočljivem položaju, ki ga doživlja naša skupnost

»Da« odprtosti in dialogu »Ne« nacionalistični nestrpnosti

Nacionalistična politična kultura pogojuje celotno dogajanje v naši deželeli in usmerja odločitve rimske vlade

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza ostaja v teh nelahkih trenutkih na svojih zgodovinskih izhodiščih: odprta za dialog z italijansko večino, prepričana v boju za pravice Slovencev v Italiji in proti obujanju misli in dejanj, ki vzpodbujajo nacionalistično klimo v Trstu, v videmski pokrajini in v vsej deželi Furlaniji Juljski krajini.

Žal je SKGZ v teh tednih in mesecih morala izpostavljati dejstvo, da se tako v deželi FJK kot v samem Rimu obujajo stara nasprotja, grožnje in kontrapozicije. Če se je novotolislovensko gibanje pričelo v Reziji in v Benečiji, dosega svoj višek v Trstu. Posledice niso zanemarljive, saj je tokrat rimska vlada sklenila, da bo udarila manjšino tudi po že itak skromni denarnici in se je odločila za hude reze pri podporah v korist kulturnim, šolskim, medijskim in drugim dejavnostim slovenske manjšine. Da je bila svetovna križa pretveza, so potrdili dogodki, ki so si sledili v Trstu in deželi.

Ni zanemarljivo dejstvo, da se je tržaški občinski odbor odločil, da poimenuje stopnišče po Mariu Granbassiju, to je novinarju, ki je bil načelno predan fašističnemu režimu, ki se je v Španiji boril za Franca in javno izpovedoval svoj antisemitizem. Kot novinar je pel hvalnice režimu. Kljub temu, da so nekateri znani tržaški intelektualci protestirali, občinski odbor vztraja, kar vendarle nekaj pomeni. Zadeva se posredno tiče Slovencev, obenem pa zaobjema celoten Trst. Dogodki govorijo sami od sebe.

Odprtje obnovljene menze v slovenski šoli v Barkovljah se je iz priložnostne otvoritve spremenilo v politično afero. Majhen poseg Občine so želeli obeležiti s skromno proslavo. Osebe je zavezalo običajni trak za rezanje, vendar je ta trak nosil slovenske barve. Odmanjal je italijanski trak in to brez nekega načrta. Lahko bi zadevo uredili na mestu, pa je tržaška desnica raje napihnila polemiko o Slovincih, češ da so protitalijani, provokatorji itd. Dogodek je odmeval, kot da bi zaprli pristanišče. Odjeknil je celo v občinski dvorani in desnosredinski politiki so zahtevali ukor za ravnateljico. Zaradi slovenskega traku smo Slovenci padli v medijsko past. In to potem, ko se je komaj polegla polemika o smerokazih na novem odseku avtoceste. Po mučnih pogajanjih je v goščavi smerokazov Občina Trst postavila dve skromni slovenski tabli z imeni slovenskih vasi na italijanski strani. Koper seveda ni mogel ostati samo Capodistria.

V nikoli zaceljene rane iz preteklosti je zarezala odločitev Hrvaške, da sprosti nepremičninske kupoprodaje. To je nekaj povsem normalnega za državo, ki želi sprejemati evropske standarde. Dogodek je v Trstu ponovno

vzbudil vprašanje ezulov, fojb in sprave.

Če je minister Giovanardi predlagal, naj bi Italija gmotno pomagala kupiti beguncem nekdanja posestva v Istri in tam okrepiti italijanstvo, je bil tržaški vladni podtajnik lapidaren v svojih stališčih. Dejal je, da se za ezule z moralnega vidika ni spremenilo nič. Slovenija in Hrvaška jim nista vrnila niti opeke. »Italijani smo bili tam večina in sedaj smo le skromna manjšina«. Nesmiselno je, da nekdo kupi hišo, ki so mu jo nasilno vzeli. Morajo mu jo vrniti. Sprava bi bila protizgodovinsko dejanje, spremenila bi se v nepotrebno »mea culpa«. »Mi smo bili tisti, ki so nas nagnali«. Oprostiti se morata torej Slovenija in Hrvaška. Skratka, vztraja se pri krivicah komunizma in Slovanov, fašizma pa se ne jemlje niti v poštev kot »zgodovinsko dejstvo«. V tem pa je ključ zadeve. Stari prvak nekdanje Liste za Trst Gambassini ni slučajno predlagal odstranitve vseh simbolov v čast NOB.

Vprašanje sprave je v nedeljskem uvodniku izpostavil tudi tržaški dnevnik. Dal pa je jasne pogoje: Italija, Slovenija in Hrvaška naj sedejo za skupno omizje in naj se zmenijo za dva cvetova, ki ju bodo nesli na dva, samo dva simbolna kraja: na fojbo pri Bazovici in v Rižarno. Krivda za fojbo pada na jugoslovansko armado in seveda na Slovence. Rižarno so kot uničevalno taborišče usposobili in vodili Nemci. Ponovno ni fašizma. Fašizem je tudi ovira za podelitev častnega občanstva Borisu Pahorju. Župan Dipiazza je novi slovenski konzulki Bojani Cipot javno

Rudi Pavšič

KROMA

povedal, da je »težko dati priznanje nekemu, ki pravi, da ga bo sprejel pod določenimi pogoji«. Kakšni pa so Pahorjevi pogoji? Dejal je: »Če ne omenijo fašizma, naj si priznanje tudi držijo«. V tem ozračju je postalo vprašljivo tudi spominsko obeležje Primožu Trubarju.

Omenjen kulturno-politični humus, ki noče obračuna s fašizmom, je v bistvu razlog, da je v Gorici desnosredinska Romolijeva občinska uprava dejansko prenehala sodelovati z Novo Gorico in da so v videmski pokrajini Slovenci problem, ki ga je treba omejiti. Kako? V deželni svetovi FJK so že izglasovali

resolucijo, ki v videmski pokrajini nakuže neko protoslovansko kategorijo, ki govori »po našin« in ni slovenska. Poslanec Sarro pa je vložil v tem smislu popravek k zakonu št. 482/1999, ki naj bi dejansko odvzel priznanje, da so v videmski pokrajini Slovenci.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza želi opozoriti javnost na nacionalistično politično kulturo, ki ni do konca obračunala s fašizmom in ki pogojuje celotno sedanje politično dogajanje v Furlaniji Juljski krajini in usmerja pomembne odločitve rimske vlade. Obenem pa SKGZ opozarja na nevarnost, da bi vsi postali žrtev zgodovinske ropotarnice, ki še vedno deluje tudi politično. Zato SKGZ naglašuje prijateljstvo in sodelovanje s tistimi Italijani, ki so za to zainteresirani. Organizacija bo okrepila sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in Istri in ne zavrača niti razčiščenja in srečanj s tistimi begunskimi organizacijami, ki so zapustile revanšizem in neomajne protislovenske države. Istočasno SKGZ opozarja Slovenijo, da so v resnici problemi Slovencev v Italiji problemi vsega slovenskega naroda. Bistvo dobrih odnosov sta spoštovanje in zaupanje. Brez teh elementov ne more biti ne iskrenih poslov kot tudi ne poštenih kulturnih izmenjav. Dober partner je lahko le tisti, ki ponudi roko v pozdrav, ne da bi z drugo držal figo v žepu. SKGZ ostaja torej odprta do vseh, z isto odločnostjo pa zavrača misli, ki so hčere novih oblik fašizma.

Rudi Pavšič
Predsednik SKGZ

SLOVENSKA TV RAI 170-letnica Rezijanske folklorne skupine

TRST - Danes zvečer po tv dnevniku bodo Slovenski programi RAI predvajali posnetke s praznovanja ob 170-letnici Rezijanske folklorne skupine, ki se je v dolini pod Kaninom odvijalo zadnji vikend v oktobru. Na osrednjem prireditvenem večeru je s svojim programom nastopila domača folklorna skupina. Uvod v večer je bil nastop furlanske etno skupine Strepitz, ki je rezijanske pesmi podala na zelo originalen način in sicer z igranjem na dude. Dogodek večera pa je bil nastop slovenske skupine Katalena, ki je s svojo glasbo in z izrednim vokalom Vesne Zornik očarala tudi same Rezijane. Člani skupine Katalena so svoj zadnji cd Cvik Cvak posvetili Reziji in reinterpretirali nekaj zelo znanih rezijanskih pesmi. Z novimi aranžmaji so se predstavili zahtevni publiki, ki je sicer v dolini pod Kaninom navdušeni, kar so dokazali z bučnimi aplavzi vsem glasbenikom. Praznik se je odvijal več dni in ekipa RAI je ob koncertu spremljala tudi vzdušje po lokalnih gostilnah in barih, kjer so na predvečer koncerta igrali ljudski godci na citiro in bunkulo.

Posnetek praznovanja bo v ponovitvi na ogled tudi na božični dan, v četrtek, 25. decembra, ob 20.50.

Oikos
NEPREMIČNINE

DEVIN - Na krasni sončni poziciji prodajamo prenovljeno stanovanje, 90 m², vhod, kuhinja, dnevna s klimo, dve spalnici, kopalnica, shramba, velika terasa s pogledom na grad in garažo. EURO 215.000,00.- Kod.33

ŠTANJEL - Zazidljivo zemljišče, 1.100 m², ravna površina, krasna sončna lega z odprtim pogledom. EURO 60.000,00.- Kod.12

KRIŽ - V jedru vasi, ponujamo staro kraško hišo, 100 m² na dveh etažah, garaža, klet in vrt. Sestava: vhod, kuhinja, dnevna, dve spalnici, dve kopalnici. EURO 210.000,00.- Kod.K

DEVIN, SESLJAN - Opremljena in neopremljena stanovanja v najemu, v raznih velikosti po ugodnih cenah!

Sesljan 44 - 34011 Devin-Nabrežina (TS)
Tel. in Fax 040/2916068 - Mob 346/8321835 - e-mail: oikos.ts@libero.it

BODY FASHION
solarium & esthetics

V okviru današnje pobude
Božič... skupaj na Opčinah

SAMO DANES
dobiš
10% popust
na katerikoli storitvi
če rezerviraš in poravnáš takoj!

Nudimo vam tretmane za obraz in telo, klasične in presso-masaže, naravne manikure in modeliranje nohtov, pedikuro, solarij, individualne kozmetične programe in darilne bone.

Vabljeni v prijeten objem.

Opčine - Narodna ulica 47/1 - Tel: 040.211236
Urnik: Pon-Sob: 9:00-21:00 / Ned: 9:00-12:00
Današnji urnik: 10.00-18.00

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074

**KOLEKCIJE ŽENSKE MODE ZA JESEN IN ZIMO
DECEMBRA VAS VABIMO NA
VELIKO PROMOCIJSKO PRODAJO**

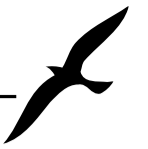
Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

termoIDEALE
G.E.M. FORAUS GIANCARLO
Obrtna cona Dolina 547/1
www.termoideale.it

Svojim strankam se zahvaljujemo za zaupanje,
vsem pa voščimo
**vesele praznike in
uspehov polno leto 2009!**

Zelena številka
800 913 420
040 8325073 TEL/FAX
info@termoideale.it

TERMICNE in FOTOVOLTAICNE NAPELJAVE - ALTERNATIVNI ENERGETSKI VIRI - SISTEMI ZA ENERGETSKO VARČEVANJE

AVSTRIJA - Predstavnik štajerskih Slovencev v narodnostnem sosvetu pri zveznem kanclerju

Branko Lenart: Štajerski Slovenci smo občutno pridobili na pomenu

Povečana organizirana dejavnost - Finančne podpore bi bilo lahko več

CELOVEC/GRADEC – Štajerski Slovenci so v zadnjih letih močno pridobili na pomenu, močno okrepila pa se je tudi njihova prisotnost v avstrijski družbi oz. na Štajerskem. Prav tako njihova samozavest. Tudi članstvo v narodnostnem sosvetu za Slovence se je obneslo, čeprav bi bilo lahko več finančne podpore s strani avstrijske države oz. narodnostnega sosveta.

To je ob izteku mandata narodnostnega sosveta za Slovence na Koroškem in na Štajerskem poudaril zastopnik štajerskih Slovencev v tem svetovalnem gremiju avstrijske vlade pri uradu zveznega kanclerja, nekdanji predsednik edinega društva štajerskih Slovencev Člen 7 Branko Lenart.

Po njegovih besedah se je v zadnjih letih položaj štajerskih Slovencev občutno izboljšal. K temu da je v veliki meri pripomogla večja dejavnost društva, predvsem Pavlove hiše, kulturnega centra štajerskih Slovencev, ki je pred nedavnem praznoval 20. obletnico svojega delovanja. Eden izmed pobudnikov Pavlove hiše v Potrni je bil prav Branko Lenart.

Nadaljnji kazalec za pozitiven razvoj slovenske skupnosti na Štajerskem je tudi rezultat popisa prebivalstva iz leta 2001, pri katerem se je število štajerskih Slovencev povečalo kar za 30 odstotkov. Po mnenju nekdanjega predsednika društva Člen 7, kateremu sedaj predseduje Susanne Weitlaner, je vzrok za naraščanje števila štajerskih Slovencev oz. slovensko govorečih na eni strani že omenjena močno povečana dejavnost zastopnikov manjšine, društva Člen 7 in Pavlove hiše, ter na drugi strani boljše družbeno ozračje v deželi ob Muri. V nasprotju s koroškimi Slovenci dvojezični krajevni napisi na Štajerskem niso aktualna tema, je pa manjšini uspešno, da so na avtocesti celo postavili dvojezičen kazipot za Pavlovo hišo, je pristavil Lenart.

Po zadnji seji narodnostnega sosveta za Slovence v Avstriji pretekli petek v Celovcu je Lenart še poudaril, da se je članstvo štajerskih Slovencev v sosvetu vsekakor obneslo, ni pa skrival, da si štajerski Slovenci želijo več finančne podpore s strani avstrijske države oz. narodnostnega sosveta, ki vladi vsako leto priporoča konkretno razdelitev sredstev. »Ker smo v narodnostnem sosvetu manjšina v manjšini, smo odvisni od dobre volje koroških Slovencev, kadar gre za razdelitev finančnih sredstev, ki jih Republika Avstrija namenja Slovincem v Avstriji – torej Slovincem na Koroškem in na Štajerskem,« je dejal Branko Lenart.

Kot je znano, je narodnostni svet za Slovence v Avstriji pri uradu zveznega kanclerja pretekli petek zaključil štiriletno mandatno dobo in se bo v novem sestavu spet sestel šele predvidoma februarja 2009. Kot je predsednik sosveta Marjan Sturm namreč sporočil, so »reprezentativne« organizacije slovenske manjšine na Koroškem in na Štajerskem – urad zveznega kanclerja kot takšne šteje NSKS, ZSO, SKS, KKZ, SPZ in Člen 7 – namreč že prejele poziv, naj mu spo-

Levo Branko Lenart, desno Pavlova hiša v Potrni

I. LUKAN

ročijo imena članov, ki naj bi sestavljali novi svet. Zgoraj omenjene organizacije so svoje kandidate že posredovale uradu na Dunaju, dokončno pa jih bo kancler Werner Faymann potrdil

najkasneje februarja prihodnje leto. Nato bo sklicana ustanovna seja 16-članskega organa, v katerem imajo na strani narodnostnih organizacij po dva sedeža NSKS in ZSO, po enega

KKZ, SPZ in SKS ter Člen 7, na strani strank pa imajo socialdemokrati tri, svobodnjaki dva in ljudska stranka po dva, predstavnik Cerkve pa en sedež.

Ivan Lukan

KOROŠKA - Odmevna gesta slovenskega pisatelja na podelitvi deželnih priznanj za kulturo

Janko Messner odklonil prevzem nagrade, dokler ne bodo postavljene dvojezične table

CELOVEC – Slovenski koroški pisatelj Janko Messner je spet enkrat presenetil javnost in na odmevni prireditvi z odmevno akcijo zahteval uresničevanje pravic slovenske manjšine na Koroškem. Na slovesni podelitvi letošnjih nagrad dežele Koroške za področje kulture v petek zvečer v Vrbi ob Vrbskem jezeru je starosta slovenskih pisateljev na Koroškem demonstrativno odklonil prevzem častne nagrade za literaturo v višini 6000 evrov, »dokler ne bodo postavljene dvojezične table, kot to predvidevajo razsodbe ustavnega sodišča«. Za slučaj, da bi 87-letni pisatelj umrl prej, pa naj dežela Koroška denarno nagrado takoj izplačala interkulturnemu centru Ljudska hiša v Celovcu, je nedvoumno zahteval Messner.

V svojem govoru v nabitno polni dvorani Cazinea v Vrbi ob Vrbskem jezeru je Messner posebej ostro kritiziral novega koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja, ki je – kot pred njim rajni desničarski populist Jörg Haider – napovedal, da bo preprečil postavitev vsakršne dodatne dvojezične table na Koroškem. Ker Dörfler osebno ni bil navzoč, je nagrajenec svoj protest posredoval deželnemu referentu za kulturo Haraldu Dobernigu iz stranke BZÖ.

Ob tem je še zahteval, naj Dörf-

Pisatelj Janko Messner (desno) je deželnemu svetniku za kulturo Haraldu Dobernigu (levo) z jasnimi besedami povedal, zakaj odklanja priznanje dežele. V sredi moderator podelitve Martin Weberhofer.

I. LUKAN

ler »zaradi neupoštevanja 7. člena Avstrijske državne pogodbe in zasmehovanja avstrijskega ustavnega sodišča« odstopi, ali naj ga iz položaja odpokliče sam avstrijski zvezni predsednik. Messner je temu še pristavil, da bi moralo biti samoumevno, da se deželnega glavarja kaznuje »kot vse

druge avstrijske kršitelje zakonov«.

Naj navedemo Messnerjevo izjavo dobesedno: »Denarne nagrade bom – kljub denarni stiski in težkemu dihanju – vzel šele, ko bodo postavljene prve dvojezične table, kot to zahteva ustavno sodišče. Če pa bi prišel moj exitus prej kot dvojezične table, je treba vsoto takoj izplačati interkulturnemu centru Volkshaus/Ljudska hiša v Celovcu,« je dejal. »Denar konec kocnevi ni darilo koroške deželne vlade, temveč gre za denar davkoplačevalcev, torej vseh, tudi s strani davkoplačevalcev iz slovenske manjšine na Koroškem,« je pristavil.

Odmevne besede in odločen protest književnika Janka Messnerja, ki je šele pred dvema letoma – prav tako iz protesta proti avstrijski manjšinski politiki – zavrnil tudi Častni znak Republike Avstrije, je navzoča publika nagradila z dolgotrajnim, demonstrativnim aplavzom. Deželnemu kulturnemu referentu »z lepim slovenskim priimkom« (Messner) Haraldu Dobernigu pa je sprva zmanjkalo besed. Edino, kar je spravljal iz ust,

je bilo zagotovilo, da bo denar dal »v varen tesor« ter da spoštuje stališče drugega, kar pa naj bi veljalo tudi obratno. Nato je Messnerja še povabil na kozarček konjaka, kar slednji ni odklonil.

V okviru podelitve kar dvanajstih kulturnih priznanj in nagrad dežele Koroške za leto 2008 je Dobernig slišal še nadaljnjih kritičnih besed na račun neizvršene uradne kulturne politike dežele Koroške, še posebej v času, ko je bil kulturni referent Jörg Haider. Pohvale pa je bila deželna komisija za podeljevanje priznanj in nagrad, ki je tudi letos sledila trendu zadnjih let in za odlikovanje predlagala nekaj »kritičnih duhov« iz vrst kulturnih ustvarjalcev v deželi.

Med letošnjimi prejemniki priznanj je bilo tudi Slovensko kulturno društvo Danica iz Šentprimoža v Pujuni. Prejelo je pospeševalno nagrado (3.600 evrov). Kulturno nagrado dežele Koroške za leto 2008 v višini 14.500 evrov pa je prejel mednarodno priznani skladatelj Dieter Kaufmann.

Ivan Lukan

SLOVENIJA - Za zasluge

Türk zakonca Hribar odlikoval z zlatim redom

Ljubljana, 20. decembra (STA) - Predsednik države Danilo Türk je z zlatim redom za zasluge odlikoval akademika Tinega Hribarja in njegovo ženo Spomenko Hribar. Hribar je odlikovanje prejel za znanstveno-raziskovalno delo na področju filozofije ter prispevek k osamosvojanju in demokratizaciji slovenske

družbe, Hribarjeva pa zgolj za slednje.

Ukaz o odlikovanju je bil objavljen v petkovem Uradnem listu.

Zlati red za zasluge sicer sodi med najvišja odlikovanja Republike Slovenije, podeljuje pa se za izjemne zasluge in dejanja, ki so posebnega pomena za blaginjo Slovenije. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRGOVINSKA ZBORNICA - Predstavitev publikacije o nekdanji tržaški umobolnici

»Današnja družba si zakriva oči pred trpljenjem in smrtjo«

O Basagli in umobolnici sta spregovorila beneški župan Massimo Cacciari in docent Walter Gerbino

»Listanje po tej knjigi je kakor poglabljanje v tragično stran naše polpretekle zgodovine z željo, da bi spodbudila svetlo upanje v boljšo prihodnost.« Tako je predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat pozdravila številne, ki so se sinoči udeležili predstavitvenega srečanja publikacije *Tržaška umobolnica pri Sv. Ivanu. Zgodovina in spremembe 1908-2008*, ki se je rodila na pobudo tržaške pokrajine ravno ob stoletnici svetoivanske psihiatrične bolnišnice in parka ter ob tridesetletnici zakona 180 oz. zakona Basaglia, ki je postopoma odprl vrata psihiatričnih bolnišnic in povsem spremenil odnos do mentalnih bolnikov.

Zajetna publikacija, ki je izšla pri založbi Electa, zaobjema arhivske prispevke in številne posege posvečene zgodovinskemu dogajanju, razvoju psihoanalize, arhitekturnim oziroma inženirskim načrtom, skratka elementom, ki so tako ali drugače zaznamovali to pomembno mestno območje. Med avtorji lahko zasledimo tudi ime Vladimira Vremca, ki se je posvetil nekdanjim in bodočim značilnostim parka, začeni z njegovimi nepogrešljivimi vrtnicami.

Da publikacija končno zapolnjuje pomanjkljive vrzeli o umobolnici, je bil pričani moderator srečanja novinar Roberto Morelli, ki si stvar razlaga kot posledico nekakšne odmaknjenosti, včasih celo strahu pred obujanjem dogajanja na tem mestnem koncu. Ravnatelj tržaške Fakultete za psihologijo Walter Gerbino je publikacijo prelistal in se v njej zatopil v lastne spomine na umobolnico ter se hkrati povezal na Freuda, točneje na njegovo razmišljanje o potrebni gradnji na spominu in preteklosti.

Kot zadnji se je oglašil še osrednji gost, beneški župan, sicer filozof Massimo Cacciari, ki je Basaglio tudi osebno poznal. Uvodoma se je navezal na Gerbinove besede in dejal, da je bil psihiater Franco Basaglia s svojo ekipo operaterjev predolgo zanemarjen, prav tako so tonile v pozabo vse njegove reformatorske ideje in prizadevanja, da bi norosti le dal besedo. »Danes tvegamo, da bo družba izgubila sočutje do tistih, ki trpijo, in da ne bo več zmožna občutiti ogorčenja pred stisko ali kakršnokoli krivico. Taka družba si raje zakriva oči pred smrtjo in trpljenjem, Basaglia pa je svoj pogled ravno nasplošno usmerjal tja, v srž težav in prepričan sem, da se ni motil,« je zaključil Cacciari.

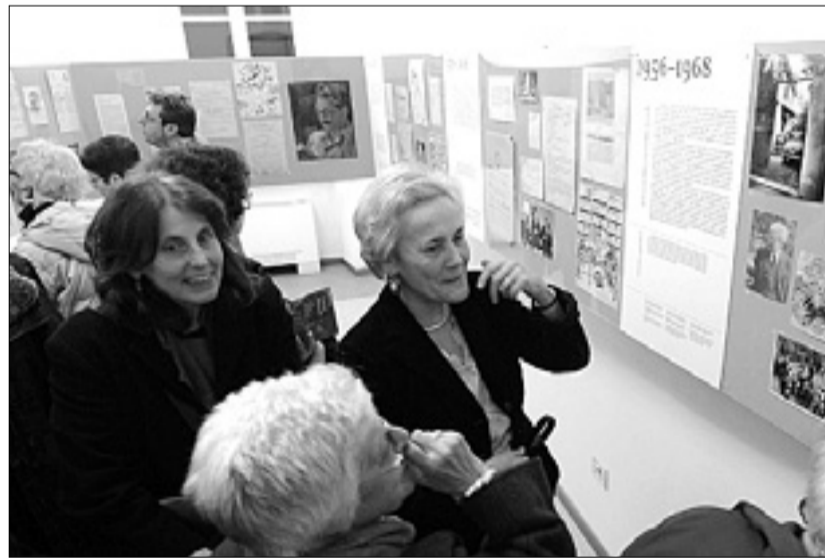
Od leve Walter Gerbino, Roberto Morelli, Maria Teresa Bassa Poropat in Massimo Cacciari

KROMA

NEKDANJE ŠOLSKO SKRBNISTVO - Zanimiva razstava

Pincherle, zdravnik in politik

Večplastna predstavitev človeka, ki je bil tudi velik prijatelj Slovencev, na ogled do srede februarja

Sinočnjega odprtja razstave o Brunu Pincherlu se je udeležila tudi predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat

KROMA

V stavbi bivšega šolskega skrbništva v Ul. Santi Martiri 3 je od sinoči na ogled razstava o Brunu Pincherleju, zdravniku, politiku in javnemu delavcu. Pokojni Pincherle, ki je bil tudi tržaški občinski svetnik, je bil velik zagovornik pravic slovenske manjšine in je imel med Slovenci veliko prijateljev. Razstavo z naslovom "Doktor Pincherle: življenje, strasti in civilna angažiranost svobodnega človeka", je pripravila Monica Rebeschini, zelo dobra poznavalka Pincherlejevega življenja in dela. Razstava bo odprta do srede februarja. Urnik: od nedelje do torka med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro, z izjemo ponedeljka, ko je zaprta. Vstop je brezplačen.

Razstava je dejansko večplastna predstavitev bogatega in pisanega življenja in dela Bruna Pincherleja (1903-1968). Bil je zdravnik-pediater, njegovo veliko veselje pa sta bila književnost in politika. Veljal je za enega najboljših mednarodnih poznavalcev Stendhala, v mestni skupščini pa je vedno zagovarjal pravice šibkejših in antifašistične vrednote. Glavni pobudnik zanimive razstave je kulturno združenje Cizerouno.

OBČINA - Včeraj uradno odprli nov sedež naravoslovnega muzeja, ki pa je v bistvu še prazen

Katedrala v puščavi (vsaj zaenkrat)

Iz mestnega središča v periferijo - Prostor manjši od tistega na Trgu Hortis - Poziv občinske uprave družbi Trieste Trasporti za okrepitev povezav

V periferiji so včeraj uradno odprli nov sedež naravoslovnega muzeja, ki naj bi ga po besedah javnih upraviteljev odprli za javnost pred poletjem. Vanj je treba namreč premestiti vse gradivo, ki je shranjeno v dosedanem naravoslovnem muzeju na Trgu Hortis, govor pa je o približno milijonu najdb. Kljub temu sta župan Roberto Dipiazza in občinski odbornik za kulturo Massimo Greco ob udeležbi ravnatelja mestnih muzejev Adriana Dugulina ter ravnatelja znanstvenih muzejev Sergia Dolceja že včeraj slovesno predala namenu nove prostore, ki so resnici na ljubo celo tesnejši od tistih na Trgu Hortis. Uradnega odprtja se je (zahvaljujoč se vnemi uslužbencev muzeja) udeležilo mnogo ljudi, ki so prišli tudi iz Vidma pogledat obnovljeno stavbo v Ul. Cumano in so tako spoznali nov objekt.

Novi sedež naravoslovnega muzeja, za katerega je Dežela FJK prispevala skoraj 4,5 milijona evrov, bo v bivših spalnicah vojašnice v Ul. Cumano (vhod v muzej je na vzporedni Ul. Tominz št. 4), medtem ko bo v bližnjem poslopju muzej de Henriques. Zraven so še tri zgradbe, ki so v koncesiji občinske uprave. Upati je, da bodo vsaj eno namenili naravoslovnemu muzeju, saj zdajšnji prostori niso zadostni. Za točne podatke o številu kvadratnih metrov ni bilo mogoče izvedeti. Ravnatelj in drugi uslužbenci muzejev, kot znano, ne smejo govoriti z novinarji, razen če jim tega izrecno ne do-

voli odbornik Greco. Iz drugih zanesljivih virov smo vsekakor izvedeli, da je manj prostora kot v dosedanem sedežu. Četudi je muzej v štirih nadstropjih, je razstavna površina manjša, zadnje nadstropje pa je namenjeno izključno direkciji in uradam. Slišali smo, da skratka »manjka eno celo nadstropje«. Greco je na ustrezno vprašanje živčno odgovoril, da o kvadratnih metrih noče govoriti, tudi »ker to ni parameter, na podlagi katerega se ocenjuje muzeje«.

Kot so povedali na slovesnosti, namerava vsekakor mestna uprava na tistem območju odpreti pravi muzejski pol, ki naj bi zrasel ob splošnem preporodu četrti. Na začetku Ul. Cumano gradijo stanovanja ATER, zanimiva sta tudi državni arhiv in območje sejmišča, je povedal Dipiazza. Upati je, da se bo vizija občinske uprave uresničila, ker je novi naravoslovnemu muzeju zdaj le katedrala v puščavi. Tega se zaveda tudi sam Greco, ki je pozval družbo Trieste Trasporti, naj okrepi povezave. Toda ostane odprto vprašanje, kako bodo turisti (a tudi Tržačani) izvedeli za obstoj muzeja v periferiji in kako bodo lahko do njega prihajali. Za to je potrebno, da mestna uprava gleda dolgoročno, vlagava več truda in denarja v kulturo in izvaja tudi uspešen marketing. O vsem tem pa ni bilo včeraj niti besede.

A.G.

Odprtja so se udeležili mnogi radovedneži

KROMA

GLINŠČICA - Ob 1. obletnici vstopa Slovenije v schengensko območje

Pohod Brez meja naj postane tradicionalen

Udeležilo se ga je kakih petdeset pohodnikov - Razdelili so jim priložnostno izkaznico

Po dolgem deževnem obdobju, se je vreme nekoliko izboljšalo in prispevalo k uspehu pohoda *Brez meja* iz Boljunca v Botač in Beko, ki sta ga priredila kulturno in športno združenje Poti Krasa (Le vie del Carso) ter Naravni rezervat doline Glinščice. Včeraj smo namreč praznovali 1. obletnico vstopa Slovenije v schengensko območje, z dvournim prijetnim pohodom, ki naj bi postal tradicionalen, pa so tako kot lani proslavili ta praznični zgodovinski dogodek.

Pred boljunskim sprejemnim centrom se je dopoldne zbrala skupina kakih petdesetih pohodnikov, ki jo je po pozdravu občinske odbornice za okolje Laure Stravisi, mahnila najprej proti nekdanjemu mejnemu prehodu na Botaču. Tu jih je pričakalo presenečenje: tako kot lani so se srečali s Paolom Rumizem, ki je včeraj praznoval rojstni dan in se vselej z veseljem udeležuje tovrstnih pobud. Nadaljevali so proti Beki, kjer so si okrepčali na kmetiji »pr' Sužnji«; tu so udeležencem izročili tudi dvojezično izkaznico »brez meja«, na kateri bodo lahko zbirali žige s prihodnjih pohodov.

Pohodniki so iz Boljunca krenili najprej proti Botaču, nato pa nadaljevali proti Beki

KROMA

PRAZNIKI - S predsednico Marto Fabris o današnji pobudi Božič... Skupaj na Opčinah

Na Opčinah bodo obletnico padca meje in bližnje praznike pozdravili tudi z lipicanci

V sijaju božičnih okrasov in izložbenih oken odprtih trgovin bodo danes po openskih ulicah kraljevali božiček in lipicanci. O tem, kar so si zamislili pri združenju Skupaj na Opčinah s pomočjo tržaškega občinskega odborništvu za trgovino, vzhodnokraškega rajonskega sveta in Zadržne kraške banke, smo poročali že ob predstavitvi, včeraj pa smo se o današnjem dogajanju podrobneje pogovorili z novo predsednico združenja Marto Fabris.

»Glede na uspeh julijskega Oopenskega poletnega večera, v katerega se je vključilo več kot 60 trgovcev, smo se v novem odboru, ki je začel delovati v začetku novembra, odločili, da nekaj podobnega organiziramo tudi pred božičnimi prazniki in ob obletnici padca schengenske meje. Sklenili smo torej, da bomo nadaljevali po tej poti, ki je naletela na velik odziv pri naših odjemalcih,« nam je povedala Marta Fabris. Vajeti združenja Skupaj na Opčinah, ki šteje 91 članov, je prevzela ob prenovi 9-članskega odbora, v katerem je podpredsedniško funkcijo prevzel Boris Bogatec. Danes novo vodstvo doživlja nekakšen ognjeni krst, saj je to njihova prva pomembna pobuda. »Srečo imamo, da se ta predbožični čas ujema s prvo obletnico padca meje, kar je za nas na Opčinah še posebno pomembno. To novost namreč doživljamo dan za dnem, a se je kljub temu še nismo docela privadili. Zato smo

se odločili, da kot častnega gosta povabimo kobilarno v Lipice, torej gosta iz Slovenije v poklon dobrososedskim odnosom,« je nadaljevala Marta Fabris in se nato pomudila pri dogajanju samem.

Trgovine in lokali bodo odprti nepretrgano od 10. do 18. ure, ob 11.45 pa bodo obiskovalce na trgu pred cerkvijo pozdravili poskočni zvoki trebenske godbe na pihala Viktor Parma in tako označili začetek praznovanja, ki se bo nekaj po 14. uri nadaljevalo s prihodom božička na kočiji z belimi lipicanci. Božiček se bo iz Lipice pripeljal brez postanka na meji, ki je natančno eno leto, od 21. decembra 2007, ni več. »Zgodovinski dogodek, ki nam je že spremenil in nam bo še spreminjal življenje,« je prepričan naša sogovornica.

Za obiskovalce naj dodamo, da bo središče Opčin od 14. do 18. ure zaprto za motorni promet, popoldansko dogajanje pa bo v živo snemal radio Punto Zero. Kot omenjeno, so pobudo združenja Skupaj na Opčinah poleg samih članov s finančno pomočjo omogočili Občina Trst, rajonski svet (ki je tudi konkretno pomagal) in Zadržna kraška banka, ki je prispevala za praznično razsvetljavo. Nobenega dvoma ni, da bo danes na Opčinah zelo živahno, pri združenju Skupaj na Opčinah pa medtem že načrtujejo nove programe. (vb)

Kočija z lipicanci lani na Velikem trgu

ARHIV

PRAZNIKI - Pobuda Vivi Muggia

V Miljah ob koncu tedna posebno živo

V tem času suhih krav, a tudi trenutkov sproščenosti zaradi bližajočih se praznikov, se nam ponujajo svetlikajoči se okrasni in izložbe odprtih trgovin. Tako se je tudi v Miljah več kot 40 trgovcev, gostincev in obrtnikov dogovorilo, da bodo imeli odprte obrate prve tri nedelje v decembru. Torej bo tudi ta vikend mogoče v prodajalnih oblačil in obutve, daril, živali, v gostilnah in barih, cvetličarnah, optiki, trafikah in drugih lokalnih zgodovinskega jedra istrskega mesteca dobiti blago in storitve po ugodnih cenah. Po zaslugi sodelovanja z občinsko upravo bodo imeli obiskovalci na razpolago tudi brezplačno podzemno parkirišče ob vhodu v mesto (druga etaža). V nedeljo dopoldne bodo ponovili običajni četrtkov sejem okrog avtobusne postaje, ves dan pa bo potekal boljše sejem, tokrat ne le na glavnem trgu, ampak tudi v notranjih ulicah mestnega središča.

To je konkretna poteza miljskih trgovcev, ki kljubujejo konkurenci veli-

kih prodajnih centrov s pobudo in domiselnostjo. Med temi je tudi mlada Slovenka Martina Colombin, ki v svojem obratu »Ricamificio l'angolo dei sogni« na osrednjem Puccinijevem korzu ponuja bogato izbiro vsega potrebnega za stihanje in personalizacijo oblačil.

Pred kratkim so se miljski trgovci kar nekajkrat sestali, na pobudo Občine in ob udeležbi stanovskih organizacij (tudi SDGZ), da bi obravnavali pereče probleme in težave. V razpravi niso manjkale kritične pripombe na račun države in tudi domače in drugih lokalnih uprav. A še posebno pri mladih je bilo beležiti tudi propozitivne misli in predloge, kako naprej, zlasti s skupnim nastopom vseh tistih operaterjev, ki si želijo razvoja in ne le pritoževanja. Pobuda Vivi Muggia je nedvomno posrečen korak na tej poti, še toliko bolj, ker preteklo neurje ni prizaneslo niti miljskim lokalom, ki so imeli precej škode, a so si po vsem sodeč hitro opomogli in se lotili dela. (d.d.)

FINANČA STRAŽA V letu 2008 v FJK zaplenili 23 ton cigaret

Deželno poveljstvo finančne straže je v letu 2008 zaplenilo 23 ton cigaret, ki jih je organizirani kriminalni skušal pritihtapiti v Italijo prek dežele FJK. V tem okviru so finančni stražniki tudi zasegli 18 vozil, ki so jih uporabljali pri nezakoniti dejavnosti, aretirali pa so skupno 31 oseb.

Dežela Furlanija-julijska krajina je po oceni poveljstva finančne straže vse bolj v ospredju in se je kriminal vse bolj poslužuje za tihotapljenje cigaret. Pri tem je v prvi vrsti aktiven organizirani kriminal v Apuliji in v Kampaniji, cigarete pa prihajajo v glavnem iz Poljske, Ukrajine in iz Romunije. Iz teh držav so bili tudi vsi vozniki tovornjakov, ki jih je letos aretirala finančna straža. Iz gospodarskih razlogov je za kriminal najbolj donosna uporaba tovornjakov, dežela FJK pa je po odpravi schengenske meje postala tako rekoč naravno prehodno ozemlje.

POLITIKA Leva sredina zagovarja bilanco Pokrajine 2009

Leva sredina, ki vodi Pokrajino, pozitivno ocenjuje proračun te javne uprave za prihodnje leto. Načelnica svetniške skupine Demokratske stranke Maria Monteleone meni, da so proračunski načrti predsednice Marie Terese Basse Poropat in vseh pokrajinskih odbornikov dobri za upravo in obenem tudi za njene prebivalce.

Demokratska stranka izpostavlja veliko skrb za nepremičnine, ki so last Pokrajine. Pri tem izrecno omenja investicije za območje nekdanje psihiatrične bolnice pri Sv. Ivanu v Trstu ter projekt, ki je namenjen boju proti nasilju nad ženskami in v družinah.

Monteleonova v tiskovnem sporočilu tudi govori o pokrajinskih ukrepih v korist občanov, ki boleha jo za azbestozo. V izjavi nadalje omenja ukrepe za energetska varčevanje, ki jih bo Pokrajina v letu 2009 poskusno izvajala v nekaterih šolskih poslopih.

Deželna skupščina koordinacije Slovencev DS

Koordinacija Slovencev Demokratske stranke vabi na deželno skupščino, ki bo v torek, 23. decembra, ob 18. uri v prostorih kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini. Skupščina bo priložnost za oceno dosežanj dela ter za razmislek o bodočem delovanju koordinacije. Po končani razpravi bodo nazdravili bližajočemu se letu 2009. Toplo vabljeni!

Sedež ARCI za civilno službo zaprt od 24. 12. do 4. januarja

Deželni sedež za civilno službo združenja Arci v Ul. Fabio Severo št. 31 (tel./fax 040761683, elektronska pošta trieste@arciserviziocivile.it) bo zaprt od srede, 24. decembra, do nedelje, 4. januarja. Za nujne primere je na voljo telefonska številka 3355279319.

Sejem na Trgu sv. Antona odprt do 28. decembra

Božični sejem na Trgu sv. Antona, ki bi se moral zaključiti jutri, bo odprt do nedelje, 28. decembra, je včeraj sporočila občinska uprava. Spomnimo naj, da so na sejmju že tradicionalne jaslice z živimi živalmi, kot vselej pa so v ospredju obrt, tipični proizvodi in pridelki ter druge slastice iz vsega sveta, ki jih razkazujejo in prodajajo pod 25 metrov visoko smreko. Božični sejem je tudi v dobrodelne namene, saj bodo del zaslužka namenili solidarnostnim oz. socialnim projektom.

Omejena ponudba zdravstvenih storitev

Ponudba zdravstvenih storitev bo v sredo, 24. decembra, in v sredo, 31. decembra, omejena. Okenci v glavni bolnišnici in v bolnišnici na Katinari bosta odprti od 6.50 do 12. ure, tudi call center (0406702011) bo deloval le od 8. do 13. ure.

Božični sejem v Miljah

V okviru božičnih pobud, ki jih prireja občinska uprava, bo danes v Miljah zaradi sejma prepovedano parkirati od 6. do 15. ure na Ul. Tonello, Trgu Curiel, Trgu Foschiatti in Ul. Signolo.

Zbiranje podpisov proti poimenovanju stopnišča po Mariu Granbassiju

Skupina Občani svobodni in enaki iz Trsta je začela zbirati podpise proti poimenovanju stopnišča pri Trgu Rosmini po Mariu Granbassiju. Demokratski in antifašistični spomin ne more sprejeti odločitve občinskega odbora, piše v tiskovnem sporočilu, ki spominja na rasne zakone, na osnovi katerih ni bilo v javnih prostorih mesta za ljudi, ki niso bili »arijci«, pa naj gre tudi za pomembne osebnosti, kot se je to že zgodilo z Giuseppejem Reverom (po komur je danes poimenovano stopnišče) ali Samuelu Romaninu. Podpise zbira jo v baru-knjigarni Knulp (Ul. Madonna del mare št. 7/a), v knjigarni In Der Tat (Ul. Diaz št. 22), v trgovini Bottega del mondo (Ul. Torrebianca št. 29/b) in v drogeriji La Raganella (Ul. san Sebastiano št. 4).

Projekt prefekture za izobraževanje tujcev

Na prefekturi bodo jutri ob 17. uri podpisali sporazum med prefekturo, deželnim šolskim uradom in šolama San Giovanni ter Antonio Bergamas. Dogovor je v okviru projekta, kate-rega namen je zblíževati tujce, ki nameravajo vložiti prošnjo za italijansko državljanstvo, s šolskim svetom. Na tej osnovi bodo na omenjenih šolah prirejali brezplačne tečaje za tujce za spoznavanje italijanske in italijanske kulture.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Bralna urica

Kako angelčkom lahko zrastejo peruti

Alenka Hrovatin brala pravljico o Marji in moči dobrih del

Četrtna bralna urica v Narodni in študijski knjižnici Trst je minila v prijetnem, živahnem in prazničnem vzdušju, ki je mladim obiskovalcem postreglo z naveti, kako bi pred Božičem lahko naredili kaj koristnega in dobrega za tiste, ki imajo nekoliko manj sreče kakor mi. Alenka Hrovatin je pred precej številnimi malčki pripovedovala pravljico z naslovom Angelček brez perutničk, pod katero se je sicer podpisala Pirkko Vainio, slikanica pa je v prevodu Jane Osojnik izšla pri založbi Kres.

Pravljica nas je popeljala v svet deklice Marje, ki je s svojo širokogrudnostjo in solidarnostjo prispevala k temu, da lahko mladi bralci spoznajo moč dobrih del. Deklica je namreč pred božičem našla na podstrešju glasbeno skrinjico z angelčkom brez perutničk, babica pa ji je razložila, da jim krila zrastejo, ko naredimo kakšno dobro delo. Tik pred božičem je Marja na ulici, ki so jo razsvetljevale praznične lučke in bogatilo izložbe trgovin, ki so se šibile pod težo čudovitih stvari, zagledala bradatega moža v oguljenem plašču, ki je z veliko žalostjo v očeh gledal njemu nedosegljive reči. Kakor v vseh hišah, so tudi pri Marji v teh prazničnih dneh gnetli, mešali in krasili božične piškote in okraševali božično drevo. Babica in Marja sta se odpravili tudi na podstrešje, kjer sta hoteli poiskati še srebrne okraske in druge lepe stvari, ob tem pa sta na dnu velikega kovčka našli glasbeno skrinjico, na vrhu katere je bil angelček brez perutničk. Ker je Marja ponovno srečala bradatega moža, ki je nesebično delil drobtinice ubogim prezeblim ptičkom, se je spomnila, da bi tudi ona lahko naredila dobro delo. Stekla je domov, vzela piškote iz steklenega kozarca in jih odnesla k možu, ki je sedel v parku na kupu papirja. Marja je možu tako hitro izročila piškote, da se ji ta ni mogel niti zahvaliti. Ko je mami nato doma razložila, kaj je storila, jo je ta pohvalila, Božiček pa je Marji pod božičnim drevescem pustil glasbeno skrinjico z angelčkom, ki je imel perutičke.

Malčki, ki so z zanimanjem spremljali pravljico, so s tokratno otroško urico spoznali, kako lahko angelčkom zrastejo peruti. Pravljico vzbudilo so s pripovedovalko Alenko Hrovatin v nadaljevanju oživili še z izdelovanjem papirnatih angelčkov, ki bodo v teh dneh imenitno krasili božično drevesce, pod katerim se bo morda znašel tudi kak angelček s perutničkami. A, kakor pravi pravljica, je za to treba narediti kakšno dobro delo... (šč)

Mladi obiskovalci so izvedeli, kako pomembno je narediti kaj koristnega in dobrega za tiste, ki imajo manj sreče

KROMA

DOLINA - SKD Valentin Vodnik

Izvenšolska dejavnost za otroke z branjem, igrami in še marsičem

Društvo Valentin Vodnik se je v začetku nove sezone odločilo ponovno uvesti izvenšolske dejavnosti za otroke. Tako se je z novim šolskim letom redno začela zbirati skupina predšolskih in šolskih otrok. Pod mentorstvom vzgojiteljice Cvetke Kožlin berejo knjige, rišejo, ustvarjajo izdelke in predvsem bogatijo slovenski besedni zaklad. Tema, ki jih vseskozi spremlja, je čarovnija. Vse neznane besedice iz prebranih knjig spravijo v čarobno škatlo, da jih bodo hitreje osvojili in se jih spomnili. Domov odidejo začarani v kakšno žival in jo med tednom skušajo oponašati. Nekdo, ki se je spremenil v zajčka, je ves teden pridno jedel korenček. Po vsaki urici otroci odnesejo domov risbo ali ročno delo, ki so ga v društvu izdelali na temo prebrane zgodbe ali knjige.

Dokaz, da so med uricami pridni, delavni in poslušni je tudi dejstvo, da jim je sv. Miklavž pustil v soboto, 6. decembra, v društvu darilca. Vsak je dobil svojo knjigo in še slaščico.

Sedaj, ko so že v teku priprave na božič, so si otroci izdelali originalne okraske za na božično drevesce.

Vsako soboto ob 10.30 pa vse do 12. ure imajo otroci možnost preko igre in branja izboljšati svoje znanje slovenskega jezika, obenem pa preživeti tudi sobotno jutro v družbi. Vabljeni so zato vsi otroci, ki bi jih take dejavnosti zanimalo. Ponovno srečanje bo prvo soboto po božičnih počitnicah.

MAČKOLJE - V sredo, 24. decembra, ob 23.15 v župnijski cerkvi

Koncert božičnih pesmi MePZ Mačkolje na tradicionalni Božični noči pred polnočnico

V teh predprazničnih dneh se kar vrstijo različne pevke in glasbene pobude, božične melodije, ki so se nekoč oglasile komaj na vigilijo, nas spremljajo že ves december, tako da se njihovo osrednje sporočilo o veselju Rojstva izvoti. Za drugačno podživljanje božičnih pesmi so se odločili v Mačkoljah. Tamkajšnje Slovensko prosvetno društvo Mačkolje in župnijska skupnost prirejata namreč že vrsto let koncert božičnih pesmi pred polnočnico. Pobuda, ki je postala že tradicionalna, nosi letos naslov "Božična noč", odvijala pa se bo v sredo, 24. decembra, ob 23.15, v župnijski cerkvi v Mačkoljah. Koncert bo oblikoval MePZ Mačkolje, glavno vlogo pa bodo imeli solisti, sicer pevke in pevci zbor, gojenci izpopolnjevanja v solopetju, ki se že nekaj let prepleta z delovanjem celotnega sestava. Njihova mentorica in hkrati zborovodkinja Andreja Štucin je za to pevsko pričakovanje božične skrivnosti pripravila izbor starih in novih melodij. Tradicionalni napevi in sodobnejše skladbe bodo predramile tišino noči in povabile poslušalce k trenutku zbranosti, ki se bo nato izpel v radosti polnočnega bogoslužja. Nastopajoče bo na klavirju spremljal Iztok Cergol. Koncert in polnočno sveto mašo bo snemala in neposredno predvajala tudi radijska postaja RAI Radio Trst A. (NT)

Mešani pevski zbor Mačkolje

Starši OŠ v Barkovljah se zahvaljujejo slovenskim občinskim in rajonskim svetnikom za menzo

Združenje staršev osnovne šole v Barkovljah se želi tudi uradno zahvaliti slovenskim občinskim in rajonskim svetnikom, ker so s svojo vztrajnostjo in doslednostjo dosegli pri odborniku za javna dela Bandedlji, da so bili končno urejeni prostori za jedilnico in za delitev tople hrane na naši šoli. Sedaj lahko naši otroci uživajo svoj opoldanski obrok v prijetno opremljenih prostorih in z normalnim jedilnim priborom namesto pakirane hrane. Še enkrat torej iskrena hvala Igorju Švabu, Štefanu Ukmarju in Iztoku Furlaniču ter Aleksandru Furlanu in Igorju Poljšaku.

Danes vodeni obisk razstave na Gradu sv. Justa

V muzeju na Gradu sv. Justa bo danes ob 11. uri vodeni obisk razstave Srednji vek v Trstu: institucije, umetnost in družba v 14. stoletju, ki ga bo vodil Giorgio Potocco. Vstopnina bo ob tej priložnosti 3,5 evra. Sicer bo razstava odprta do 25. januarja vsak dan od 9. do 17. ure (zaprto 25. in 26. decembra ter 1. in 6. januarja), vstopnina pa je 5 evrov (po znižani ceni 3,5 evra).

Koncert Godbenega društva Nabrežina

Godbeno društvo Nabrežina prireja danes tradicionalni koncert ob zaključku leta. Koncert bo ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici, gost večera pa bo ansambel Ano ur'co al'pej dveje.

Koncert klasične glasbe v kavarni San Marco

V kavarni San Marco bo danes ob 18. uri koncert klasične glasbe skupine Weber String Quartet Trieste, ki bo izvajala Mozartove in Borodinove skladbe. Koncert prireja kulturno združenje Alta-marea v okviru prireditve Od besede do pisanja, ki jo financira Dežela Furlanija-julijska krajina.

V stolnici sv. Justa četrti adventni večer

V stolnici sv. Justa bo danes ob 18. uri četrti adventni večer. Ob tej priložnosti bosta tenor Raffaele Prestinzi in organist Roberto Bristotto izvajala Haendlove, Buxtehudove, Bachove, Bossijeve, Mendelsohnove in Saint-Saensove skladbe.

Tradicionalni božični koncert na konservatoriju Tartini

V glavni dvorani konservatorija Giuseppe Tartini bo jutri ob 20.30 tradicionalni božični koncert, ki ga bodo kot vselej izvajali mladi gojenci. Na programu so Burgmullerjeve, Dotzauerjeve, Vivaldijeve, Mozartove, Debussyjeve, Marcellove, Bachove in Khachaturianove skladbe. V drugem delu bo nastopil nov zbor konservatorija. Za spored in organizacijo sta poskrbela Walter Lo Nigro in Adriano Martinoli.

Božični koncert v Šempolaju

V župnijski cerkvi svetega Pelagija v Šempolaju bo v soboto, 27. decembra, ob 20.30 božični koncert, ki ga v sodelovanju s šempolajskim farnim zborom organizira Mešani pevski zbor Gorjansko. Na koncertu se bosta z božičnimi in sakralnimi skladbami predstavila zbor Rilke iz Devina z zborovodkinjo Barbaro Corbatto in MePZ Gorjansko pod vodstvom Gorana Ruzziera, ki se bo na koncertu predstavil tudi kot solist ob klavirski spremljavi Barbare Corbatto.

BOŽIČNICE - OŠ Gregorič-Stepančič in otroški vrtec Škedenj in Sv. Ana

Pozdrav božiču so najmlajši združili z dobrodelnim dejanjem

Med božičnico so izročili denar za fundacijo Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin

V okviru božičnih praznikov so se učitelji snovne šole Grbec-Stepančič in vzgojiteljice otroških vrtcev iz Škedenja in od Sv. Ane v sodelovanju s starši spomnili na potrebne otroke. Priredili so namreč dobrodelno nabirko za Fundacijo Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin, ki že deset let pomaga revnim in bolnim otrokom v svetu.

Pretekli petek popoldne se je cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju zbralo lepo število staršev, babic, vaščanov in vseh, ki radi prisluhnejo otroškim besedam in petju. Letošnja božičnica je bila posvečena otrokom, ki živijo v stiski in pomanjkanju. Pod mentorstvom svojih vzgojiteljic in učiteljev so se otroci v decembru vestno pripravljali za nastop. Program, ki so ga oblikovali malčki in osnovnošolci so izpolnile recitacije in petje božičnih pesmi v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku.

Po uvodnem pozdravu so najprej nastopili malčki z recitacijo Otrokom sveta in pesmimi Shalom, Gradim prijateljstvo in božično Tam stoji pa hlevček. Nastop malčkov se je končal s skupnim nastopom z osnovnošolci s pesmima Sveta noč in We wish you a Merry Christmas. Osnovnošolci so oblikovali svoj nastop s prizorčkama Angelčki in zvezde ter Svetonočna zvezda in z recitacijami in petjem.

Na koncu doživljaja izvajanja programa je nastopajoče in prisotne pozdravil ravnatelj Marijan Kravos, ki se je spomnil prijatelja iz mladih let Saše Ota. Nato so otroci predstavniki fundacije Milenki Rustja-Ota izročili škatlo z zbranimi prispevki, s katerimi bodo omogočili zdravljenje nekaterih otrok. Božičnice se je udeležil tudi predstavnik rajonskega sveta Petaros, ki je učiteljem, staršem in otrokom čestital za pobudo in vsem prisotnim voščil prijetne božične praznike.

Petošolci so kulturni spored sklenili z recitacijo angleške pesmi White Christmas, šolski zborček pa s pesmijo v priredbi F. Gačnika Sveta noč. Nato so se vsi udeleženci zbrali na družabnem srečanju, ki so ga pripravili starši v Ukmarjevem domu.

Učenci OŠ Grbec-Stepančič, malčki otroškega vrtca in učiteljstvo se pristrčno zahvaljujejo g. Dušanu Jakominu za razpoložljivost. Vsem pa voščijo v božičnem času in novem letu obilo veselja, zadovoljstva, zdravja, prijateljstva, veliko ljubezni, lepih trenutkov in prijetnih presenečenj.

Utrinek s prisrčnega in dobrodelnega nastopa najmlajših v škedenjski cerkvi sv. Lovrenca

ŠKEDENJ Rokohitr Jani v Domu Jakoba Ukmarja

Nedeljsko popoldne 14. decembra je v Domu Jakoba Ukmarja v Škedenju popestril nastop čarodeja Janija. V naše kraje se je pripeljal iz Celja in dobro uro zabaval škedenjske otroke, njihove starše, pa tudi številne druge gledalce, ki jih navdušujejo čarovniške spretnosti. Otroci in tudi odrasli so zelo pozorno spremljali dogajanje: čarodej Jani je znal pisane robčke spremeniti v čisto pravo jajce, prazen lonec napolniti s sladkimi bomboni, iz praznega klobuka privleči na dan sicer papirnatega belega zajčka in še marsikaj drugega. Čeprav so se gledalci še kako trudili, da bi ugotovili, kje se skriva čarodejski trik, so bile roke gospoda Janija preveč spretno in triki so ostali skrivnost. Otroci so se še posebno zabavali, saj so mu lahko po vrsti pomagali: držali so mu pripomočke, čarali z njegovimi čarobnimi paličicami in izrekli čarobne besede: »Čira, čara, hokus, pokus.« Popoldan je minil v smehu, zabavi in sproščenosti. V pozdrav je rokohitrček za vsakega otroka iz pisanih balončkov ustvaril zajčke, psičke, miške, motorna kolesa in žirafe. Veselja je bilo res na pretek. (m.o.)

NABREŽINA - V Kavarni Gruden Štefan Turk razstavlja pod naslovom Intimnost nabrežinskih izsekov

Vse do 18. marca 2009 bo v prostorih Kavarne Gruden v Nabrežini na ogled samostojna razstava mladega tržaškega umetnika Štefana Turka Intimnost nabrežinskih izsekov, ki jo je SKD Igo Gruden otvorilo v četrtek, 11. decembra.

Na otvoritvi nam je umetnik, s katerim se je pogovorila akademska slikarka Ani Tretjak, razložil, da so dela nastala iz projekta, ki si ga je zadal pred nekaj leti in ki namerava obravnavati staro tradicijo kraške arhitekture. »Pravi namen teh motivov je poudariti važnost znanja naših prednikov v njihovem odnosu z okoljem, v katerem so živeli. Prek te interakcije so s spoštovanjem gradili hiše, ki so bile v skladu z okoljem in ki so vsebovale, če lahko tako rečemo, dušo. Ko obiščemo take zgradbe, se v njih počutimo lepo, začetimo toplino in ne zaznamo odcepa z zunanostjo. Za dela sem nalašč uporabil tuš, saj sem nameraval poudariti intimnost in ujeti dela v neki dimenziji časa, ki je nekje vmes med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo,« je ob tem poudaril Štefan Turk.

Obiskovalec si bo tako lahko ogledal slike, ki prikazujejo staro kraško motiviko, skrate strehe, kamnite stopnice in kamine, ki izhajajo iz Nabrežine, točneje starega dela vasi. Mnogi od teh arhitektonskih značilnosti so z novogradnjo že izginiti, ostale pa bodo zamenjala obnovitvena dela. In prav to je bilo tisto, kar je Štefana Turka usmerilo v njihovo slikarsko upodobitev - namreč želja, da bi ti stari umetniški utrinki ostali vsaj na papirju. Četrtek večer se je končal s prijetnim klepetom, med katerim so imeli obiskovalci priložnost, da pobliže spoznajo ne le Štefanova dela, temveč tudi umetnika samega, njegovo slikarsko pot in ustvarjalno paletu. (Z.P.)

DSI - Ob 20.30 Koledniki iz Laškega jutri v gosteh

Na svojem zadnjem večeru v tem letu bo Društvo slovenskih izobražencev v Trstu sprejelo v goste etnopevske skupino iz Laškega, ki nastopa pod imenom Veseli upokojenci. To so navdušeni raziskovalci ljudske preteklosti na Štajerskem, ki so si zadali nalogo, da ohranjajo pred dokončnim izginotjem in oživijo ljudske običaje, ki so stari več sto let in so bili še živi sredi prejšnjega stoletja.

Na večeru v Peterlinovi dvorani bodo nastopili s programom starih ljudskih napevov in bodo prikazali ljudske običaje kot, na primer, ofiranje, to je godovanje po starem, ko so ljudje praznovali bolj god kot pa rojstni dan. Ključni del programa bo koledovanje, tipičen običaj za čas od božiča do sv. Treh kraljev, ki z Veselimi upokojenci postaja spet priljubljen na Štajerskem. Nastopajo tudi na javnih prireditvah, na katerih so že vzbudili veliko zanimanja. Gostovali so v raznih krajih v Sloveniji, pred kratkim so bili na obisku pri rojakih v Sarajevu, nastopili so tudi v Cankarjevem domu v Ljubljani, kmalu pa bodo obiskali tudi Slovence na Koroškem.

Srečanje s štajerskimi koledniki bo jutri v Peterlinovi dvorani (v Ulici Donizetti 3) ob 20.30.

PROSEK - Na štefanovo Božični koncert v centru Ervatti

V Soščevi hiši na Proseku še odmevajo veseli zvoki mladih gojencev Glasbene šole domačega godbenega društva, ki so v petek razveselili starše in sorodnike s prepričljivim izvajanjem medletne produkcije tako s samostojnim kot s skupinskim nastopom.

Člani društva pa z veliko vnemo opremljajo telovadnico Športnega centra Ervatti, kjer bo za krajši čas utihnilo vreščanje telovadnih copat po parketu ter košarkarskih in odbojgarskih žog in prepustilo glavno besedo glasbi za 30. Božični koncert, ki bo, kot je že ustaljena tradicija, na Štefanovo in sicer v petek, 26. decembra, ob 17.00 uri.

Tudi letos bo praznični večer potekal pod pokroviteljstvom Rajonskega sveta za Zahodni kras. Godbeniki se bodo predstavili zvestim poslušalcem z na novo naštudiranim programom, ki so ga pripravili, po poletnem premoru. Koncert bo tudi priložnost za idealno predajo dirigentske paličice med dosedanjo dirigentko prof. Evo Jelenc, s katero je godbeno društvo doseglo izjemne uspehe ter novim dirigentom prof. Ivom Basičem.

Kot gost večera bo nastopil Oktet Odmevi, ki bo skupaj z godbo izvedel dve skladbi, ki jih je napisal prof. Tulio Možina za pihalni orkester pa priredil prof. Aleksander Vodopivec. (m.r.)

DOMJO - Ena ptička priletela - Večer otroške ustvarjalnosti v priredbi TFS Stu ledi

S petjem in plesom ob prijetni glasbeni spremljavi so otroci pričarali praznično vzdušje

V sredo, 17. decembra, je bil v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju prijeten večer posvečen otroški ustvarjalnosti z naslovom *Ena ptička priletela*. Srečanje skupin, ki si prizadevajo za otroško kulturno udejstvovanje na pevskem, glasbenem in plesnem področju, je priredila tržaška folklorna skupina Stu ledi, ob podpori tržaške pokrajine in v sodelovanju s Zvezo slovenskih kulturnih društev. Prijeten večer so oblikovali domači otroški pevski zbor Fran Venturini, otroška folklorna skupina osnovne šole Fran Milčinski s Katinare, harmonikarja Marko Manin in Erik Kofol ter člani otroške folklorne skupine Stu ledi.

Uvodoma je predsednik TFS Stu ledi Marijan Spetič pozdravil vse prisotne, nastopajoče in res številno publiko, saj je bila velika dvorana pri Domju skorajda pretesna. Zahvalil se je tržaški pokrajini za dragoceno finančno podporo ter poudaril pomen tovrstnih srečanj med najmlajšimi, ki jih vzgajajo k delu s sovrstniki in k sodelovanju s drugimi, a vendar podobnimi kulturnimi dejavnostmi.

Na oder je prvi stopil domači otroški pevski zbor Fran Venturini, ki je pod taktirko dolgoletne in požrtvovalne zborovodje Suzane Žerjal ter ob klavirski spremljavi Nede Sancin zapel nekaj pesmi iz svojega bogatega repertoarja, seveda tudi z božično

vsebino. Mlade pevke in pevci so se kot običajno izkazali kot zelo kakovostna enota, ki usklajeno in ubrano izvaja tudi bolj zahtevne pesmi otroškega in mladinskega repertoarja. Sledil je prijeten nastop mlade otroške folklorne skupine osnovne šole Fran Milčinski s Katinare, ki se je številni publikli predstavila s spletom *Prvič na morju*; mentorica skupine otrok je učiteljica Ljuba Leghissa, ki je sicer v Ljubljani opravila tudi tečaj za vaditelja otroških folklornih skupin, za glasbeno spremljavo pa je s svojo diatonično harmoniko poskrbel mladi in obetavni harmonikar Marko Manin.

Člani otroške folklorne skupine Stu ledi so pa predstavili delček oblačilne tradicije naših krajev. Mlade manekenke Lara, Nika in Lorenza so ob priložnostni predstavitvi vadiateljice Monike Sulli, občinstvu postregle s tržaško ljudsko nošo v treh različicah: mandrijsko, brško in belo deklisko.

Večer se je zaključil z glasbo, ob zvokih diatonične harmonike. Za zaključno poslastico sta poskrbela harmonikarja Marko Manin in Erik Kofol. Predsednik Tržaške folklorne skupine Stu ledi Marijan Spetič je vsem prisotnim voščil, da bi božične praznike lepo preživeli v krogu svojih najdražjih ter, da bi novo leto 2009 bilo za vse polno sreče, veselja, zadovoljstva in zdravja, predvsem pa miru. (M.S.)

Na odru so malčki prikazali svoje plesne vrline

GORICA - Pokrajinski poveljnik karabinjerjev podal obračun enoletnega dela

Na cesti vsak dan zalotijo po enega vinjenega voznika

Od začetka leta odvzeli natanko 365 voznških dovoljenj - Kriminal pod nadzorom

Polkovnik Roberto Zuliani je pokrajinski poveljnik karabinjerjev

BUMBACA

Od začetka leta so karabinjerji v goriški pokrajini odvzeli 365 voznških dovoljenj zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Lani so zalotili 304 vinjene voznike, kar pomeni, da so letos odvzeli približno dvajset odstotkov več voznških dovoljenj kot v lanskem letu. Podatek je včeraj posredoval pokrajinski poveljnik karabinjerjev Roberto Zuliani in poudaril, da bodo tudi v prihodnosti namenjali posebno pozornost vožnji pod vplivom alkohola. Po njegovih besedah je treba preprečiti, da se vinjeni vozniki usedejo za volan, to pa bo avtomatično povzročilo znižanje števila prometnih nesreč.

»Sile javnega reda morajo biti čim bolj prisotne na teritoriju, saj na ta način odvrta voznike tako od prekomernega uživanja alkoholnih pijač kot tudi od prehitre vožnje in drugih kršitev prometnega zakonika,« je razložil Zuliani in povedal, da agenti treh karabinjerskih poveljstev iz goriške pokrajine ves dan patrolirajo teritorij. »Vsako uro smo na cestah prisotni z devetimi izvidnicami, ponoči jih je na delu vsaj šest,« je povedal Zuliani in pojasnil, da so letos skupno odvzeli 549 voznških dovoljenj. Kot rečeno je bilo vinjenih voznikov 365, le-tim pa je treba prišteti še 184 kršitev hitrostnih omejitev. Pokrajinski poveljnik je pri tem razložil, da so z laserjem zasačili 126 prehitrih voznikov, kar 306 pa je bilo voznikov, za katere so karabinjerji brez elektronskih naprav ugotovili, da so vozili odločno prehitro oz. da je bila njihova vožnja nevarna in neprilagojena razmeram na cesti.

Zuliani je dalje povedal, da so karabinjerji opravili skupno 13.751 patroliranj, tri tisočkrat pa so s svojo prisotnostjo zagotavljali varnost in javni red ob raznih prireditvah, političnih shodih, manifestacijah in stavkah. Poveljnik je potrdil, da je bilo opravljeno ogromno delo, zatem pa poudaril, da je kriminal v goriški pokrajini pod nadzorom. Po besedah Zulianija je namreč število kaznivih dejanj na Goriškem zelo nizko, če ga primerjamo z drugimi pokrajinami v Italiji.

Lani so tako karabinjerji zaradi raznih kaznivih dejanj prijavi 820 državljanov evropske unije in 122 priseljencev; aretirali so 63 državljanov evropske unije in 20 tujcev. Skupno je bilo prijavi 1.072 in aretacij 89, medtem ko je bilo za pri-

ZULIANI Sodeloval v preiskavi »čistih rok«

Polkovnik Roberto Zuliani je bil imenovan za goriškega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev sredi septembra, ko je na tem mestu nasledil Stefana D'Ambrosia. Za sabo ima dolgo kariero, ki jo je zaznamovalo predvsem vodenje preiskave v okviru afere »čiste roke« v devetdesetih letih prejšnjega stoletja; leta 1992 je namreč funkcijo karabinjerskega kapetana opravljal v Milanu, kjer je v prvi osebi sodeloval pri preiskavah zaradi podkupovanja in nezakonitega financiranja političnih strank. Dne 17. februarja 1992 je Zuliani nataknil lise Damiano Chiesi, predsedniku zdravstvenega doma Pio Albergo Trivulzio in visokemu predstavniku socialistične stranke, ki je bil med kandidati za milanskega župana. Zuliani je Chiesi zalotil s sedmimi milijoni lir v žepu, ki jih je le-ta prejel od krajevnega podjetnika, da bi se posluževal uslug njegovega podjetja. Zuliani je pri preiskovanju tesno sodeloval z javnim tožilcem Antoniom Di Pietrom, s katerim je odkril, da številni takratni politiki niso bili ravno pošteni. Zulianija so meseca maja leta 1992 premestili v kalabrijsko mesto Lamezia Terme, ki je od Milana oddaljena približno tisoč kilometrov. (dr)

merjavo leta 2007 1.052 prijavi in 75 aretacij. Letos so karabinjerji obravnavali tudi dva namerna umora, in sicer enega v Gradežu in enega v Turjaku, en poskus umora in en nenamerni umor. Kraj in tatvin je bilo letos 1.472, njihovo število pa se je v primerjavi z lanskim letom občuteno znižalo, saj so lani karabinjerji obravnavali 1.732 kraj in tatvin. Ob tem je bilo letos 18 ropov, lani 10, goljufig je bilo 92, lani pa 146. (dr)

ZAŠČITNI ZAKON Nesporazum med uradi, Ronke hočejo dvojezičnost

KARLO MUCCI

FOTO P.D.

ROBERTO FONTANOT

ALTRAN

V Ronkah želijo izvajati vidno dvojezičnost, zato pa želijo biti vključeni v seznam občin, ki ga je predsednik deželne vlade Renzo Tondo potrdil z odlokom. Potem ko je sredi tedna v javnost prišla vest o odsotnosti Ronk v Tondovem dekretu, je predsednik društva Jadro Karlo Mucci šel iskat pojasnila k ronškemu županu Robertu Fontanotu. Srečala sta se v petek. Župan je sogovorniku zagotovil, da ronška občina želi še naprej izvajati določila iz zaščitnega zakona ter da je prišlo do nesporazuma med deželnimi in občinskimi uradi. Občina Ronke naj bi namreč v svojem dopisu deželi poudarila, da pravice Slovencev že izvaja, ker pa je že namestila dvojezične cestne znake, naj ne bi namerala uvajati dodatne dvojezičnosti. Dopis očitno ni bil jasen, zaradi česar so na deželi razumeli, da Ronke nočejo biti vključene v seznam o vidni dvojezičnosti. Fontanot je Muccijsko pojasnil, da občina ne namerava storiti koraka nazaj glede izvajanja zaščite.

Župan je zato že poveril podžupanji Marini Cuzzi nalogo, da reši zaplet in da poskrbi za čimprejšnjo vključitev Ronk v seznam občin, ki ga je Tondo potrdil z dekretom. Ob prejetem zagotovitvi je Mucci izrazil zadovoljstvo, saj je bila po njegovih besedah ronška občina vedno pozorna do potreb Slovencev in bi torej bilo res škoda, da bi se naenkrat odrekla izvajanju zaščitnih norm. (dr)

GORICA - Prijavili 33-letnika

Heroin v žepu

Z drogo se je po Škabrijelovi ulici vračal iz Nove Gorice

Iz Nove Gorice se je v petek okrog 21.30 vračal po Škabrijelovi ulici v Gorico s heroinom v žepu, vendar je na trgu Medaglie d'Oro naletel na izvidnico števerjanskih karabinjerjev. Agenti so ugotovili, da je imel 33-letni V.J. z bivališčem v Srednjem v videmski pokrajini že opravka s pravico, zato so ga prepeljali na goriško karabinjersko poveljstvo. Tu so ugo-

tovali, da je v žepu skrival 0,3 grame heroina. Zaradi nedovoljene posesti opojnih substanc oz zaradi kršenja 75. člena zakona 309 iz leta 1990 so moškega prijavili sodnim oblastem in ga zatem izpustili na prostost. Moški je bil v preteklosti že enkrat prijavljen zaradi istega razloga, zdaj pa se bo moral spet zagovarjati zaradi nedovoljne posesti mamil. (dr)

NOVA GORICA - Zimska zabava na ploščadi med knjižnico in gledališčem

Drsalistične zadetek v polno

Radi bi streho nad glavo - Med prazniki bo poskrbljeno tudi za animacijski program in ustvarjalne delavnice

Zimska sprostitev na novogoriškem drsalistišču

FOTO N.N.

Zimsko drsalistišče, ki so ga na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem odprli 15. decembra, je goriški mladini popestrilo praznične dni. Včeraj dopoldne je bilo na njem vse polno otrok, od najmlajših, ki jih morajo spremljati še starši, do najstnikov, ki samostojno drsajo po sicer manjšem drsalistišču od tistih, ki jih je v minulih letih v okviru zimske plaže ponujal Hit, a vseeno dovolj velikem, da ponuja uživanje ob vragolijah na ledeni podlagi. Za drsalistišče, ki je odprto vsak dan od 10. do 22. ure, je poskrbela mestna občina, gostinska ponudba ob njem pa je v domeni bara Center, kjer so poskrbeli tudi za izposajo drsalk. Na voljo imajo trideset parov drsalk, ki jih za en evro ponujajo za neomejen čas.

Pred izposojevalnico drsalk je bila včeraj prava gneča in marsikateri otrok je ostal z dolgim nosom, saj je drsalk preprosto zmanjkalo. Za dodatno zabavo na drsalistišču bo v prazničnih dneh poskrbel drsalec Luka Klasinc z zanimivim animacijskim programom, ob drsalistišču pa bodo potekale tudi ustvarjalne delavnice. Nekateri Novogoričani so imeli v minulih deževnih dneh pripombe na račun dejstva, da drsalistišče ni pokrito, a je župan Mirko Brulc na očitke odgovoril, da je občina za ureditev drsalistišča namenila 20 tisoč evrov in da dodatni vložki niso predvideni. Najemnik bara Center je včeraj povedal, da bi za pokritje drsalistišča potrebovali 3.200 evrov, česar si sam ne more privoščiti, zato pa obstaja še odprta možnost, da bo za pokritje poskrbela civilna zaščita. Novogoriško zimsko drsalistišče bo obratovalo vse do 15. januarja. (nn)

Zlatarna Šuligoj

Od leta 1897

Naše praznično darilo!

Posebni, do 50% popust za vse ure na zalogi

CITIZEN

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657
www.suligoj.com

GORICA-NOVA GORICA - Župana ob prvi obletnici odprave mejnih pregrad

Politika je opravila svoje, integracija je v rokah ljudi

Brulc: Veliko več moramo narediti za združevanje ljudi - Romoli: Integracije ni brez gospodarskih interesov

Množica ljudi na Škabrijelovi-Erjavčevi pred enim letom, v schengenski noči

BUMBACA

Pred natanko enim letom, v noči med 20. in 21. decembrom, je morje ljudi iz Goriške preplavilo in odplavilo mejo. Nekateri so z njo tudi pometli, kot že na »nedeljo metel« avgusta 1950, tako da smo med lanskimi praznjočimi Goričani opažali metle. Bil je simbol, da smo podirali mejo ves povojni čas, schengenska širitve pa naj bi ji zadala smrtni udarec. Zato je bilo navdušenje na vrhuncu, ljudi pa presenetljivo veliko. Morje ljudi. Kaj se je po enem letu spremenilo? Na vprašanje odgovarjata župana Gorice in Nove Gorice, Mirko Brulc in Ettore Romoli, ki sta se v lanski schengenski noči izkazala v uglašenem duu, kot nikdar več odtlej: med veselico v Solkanu je Brulc zaigral s harmoniko, Romoli pa zapel. Zvoki harmonike in vzhičenost lanske noči so mimo, z meje izginjajo še zadnji ostanki pregrad, vse to, kar naj bi padec meje obljubljal, pa še zdaleč ni uresničeno.

»Veliko več moramo narediti na področju združevanja ljudi,« pravi Brulc: »Lani ljudje niso mogli verjeti, da lahko grede čez mejo svobodno. Tega smo se hitro navadili, čezmejni stiki pa ostajajo takšni kot prej, na ravni društev, klubov... Seveda je več prehodov meje, a sem le pričakoval večjo povezanost med mestoma, da bodo naši ljudje zahajali na prireditve in dogodke tudi na drugo stran. In obratno, seveda. Pustimo ob strani trgovine. To, da prihajajo iz Italije v naše trgovine, me ne navdaja z blazinim zadovoljstvom. Želimo doseči višjo raven povezanosti. Trgovine seveda pritegujejo, zato je tudi v tem neka vrednota, a to še ni tista "spiča", ki jo jaz sanjam. Županu Romoliju smo našli projekte evrouniverze, evrokampus in ESFRI, ki imajo razvojni potencial. Mi želimo, da bo vanje vključen tudi teritorij na drugi strani. To je tisto, kar sanjamo. Ko bomo to uresničili, bom lahko rekel, da zares skupaj živimo v istem prostoru.« Brulc napoveduje večjo agresivnost, zato da bi premaknili z mrtve točke vključevanje Slovenije v evroregijo. Jedro naj bi nastalo na Goriškem, k čemur bo prispevala regionalizacija Slovenije: »Na naši strani bomo startali s šestimi ali sedmimi občinami. Kdor bo imel interes, bo lahko pristopil. Tako se bo naša evroregija širila. Združevali se bomo izključno v korist gospodarstva, prehajanja delovne sile in vseh bonitet, ki bi jih lahko tu imeli, na primer skupno zdravstveno izkaznice. To nam pomeni evroregija, ne pa sestankovanje. Preveč je govorjenja, akcije pa ni. Tudi simboličnih dejanj ni treba več. Kar je bilo možno, smo že naredili. Kvečjemu tvegamo, da nas dejanja z neko simboliko pripeljejo k temu, da se znova razdružujemo. Ni nam več treba napisati Naš Tito in trikolor na gori.« Brulc napoveduje, da bo posegel pri ministru, zato da bo tudi slovenska država počistila z nadstreški in ostanki mejnih objektov, »žal pa ni denarja za takšno infrastrukturo, ki bi na dnu Erjavčeve preprečila oviro železnice«. Veliko si obeta od Majskih poljan, ki nastajajo v bližini: »To bo nov del mesta s 600 stanovanji, tam bo trgovski center Supernova s kinodvoranami, prodajalno OBI, javnimi lokali, zelenjem, parkirišči in še marsičem.« K temu dodaja, da cene novogoriških stanovanj padajo, zato pa bodo postala zanimiva tudi za italijanske državljane.

»Nedvomno je, da brez fizičnih pregrad zaznavamo večjo bližino s sosedi. Klima v mestu je boljša,« pravi goriški župan Romoli: »To

je proces, ki se je začel in bo seveda obrodil sadove. Ni pa enostavno oceniti, kaj se je v enem letu spremenilo. Nekoliko sem razočaran, pričakoval sem več. Prepričan sem, da bodo naši ljudje začeli živeti obe mesti, ko bodo imeli tudi gospodarski interes. Na pot integracije bomo stopili, ko bomo te ekonomske interese znali poenotiti. Ko danes v vlogi

župana razmišljam o prihodnosti in koristih Goriške, to delam na 360 stopinj, v svoje misli vključujem tudi Novo Gorico. To nam narača tudi naša preteklost, ko je Gorica imela širše zaledje in je Goriška že bila enoten prostor. Takšen prostor moramo ponovno udejanjiti. Integracija bo, ko bodo naši ljudje zahajali na delo v Novo Gorico, kot zahajajo na

primer v Trzič. Želja, da bi se udeleževali novogoriških prireditev in drugih dogodkov, pa se na naši strani tolče z neznanjem jezika. To je še velika ovira. Moti se pa, kdor daje krivdo politiki in trdi, da se nimamo dovolj radi s sosedi. Ne moremo vsega pričakovati od politike. Danes so na potezi predvsem ljudje.«

Igor Devetak

ŠTMAVER - Iz Solkana prinesli betlehemske luč

Plamen povezuje

Novogoriški skavti prebrali poslanico miru - Kulturni program in družabnost

Včerajšnji prihod Solkanec v Štmaver

BUMBACA

Betlehemska luč je včeraj že šesto leto zapored povežala Solkan in Štmaver. Plamenček se preko cestnega mostu sabotinske ceste peš prinesli skavti in predstavniki krajevne skupnosti iz Solkana in ga po kmečkem kolovozu ponesli do kmetije Barnaba, kjer so jih pričakali prebivalci z desnega brega Soče. Pred štmavsko kmetijo sta pohodnike nagovorila predsednik krajevnega sveta za Pevmo-Štmaver-Oslavje Lovrenc Persoglia in predsednik kulturnega društva Sabotin Valentin Devinar. Med kulturnim programom, ki sta ga oblikovala otroški in moški pevski zbor Sabotin, so novogoriški skavti prebrali poslanico miru, zatem pa sta spregovorila župnika iz Pevme in Štmavra Marjan Markežič in iz Solkana Vinko Paljk. Pozdravil je tudi predsednik solkanskega turističnega društva Branko Beligar. Kulturnemu programu je sledilo družabno srečanje ob dobrotah, ki so jih pripravile domače gospodinje.

GORICA - Na nižji srednji šoli Ivan Trinko včeraj v gosteh učenci iz Ljubljane

Srečanje sovrstnikov

Z Velikaško norostjo je osnovna šola Riharda Jakopiča marca letos zasedla prvo mesto na Otroškem festivalu gledaliških sanj

Učenci šole Trinko (levo) in njihovi sovrstniki iz Ljubljane (desno)

BUMBACA

Z igro Velikaška norost so učenci osnovne šole Riharda Jakopiča iz Ljubljane prišli včeraj v goste k svojim goriškim sovrstnikom, ki so jih lepo sprejeli. Učenci nižje srednje šole Ivan Trinko so v šolski dvorani v ulici Grabizjo spremljali predstavo z velikim zanimanjem, ob zaključku pa so trideset nastopajočih nagradili s toplim aplavzom. Obenem je to bila odlična priložnost, da so se z njimi srečali in navezali stike, ki jih nameravajo negovati.

Dramska skupina ljubljanske osnovne šole je najprej predstavila kratek kulturni program ob 500-letnici Trubarjevega rojstva, nato pa še komedijo Velikaška

norost, s katero so marca letos prejeli priznanje za najboljšo uprizoritev na 6. Otroškem festivalu gledaliških sanj, ki ga je v Ljubljani priredil Pionirski dom. Na festivalu je sodelovalo trideset skupin iz vse Slovenije, tako da se je na odru v petih dneh predstavilo preko petsto mladih gledališčnikov. S komedijo Velikaška norost so, kot rečeno, zasedli prvo mesto, sicer pa je bila predstava nominirana za najboljšo scensko, kostumsko in glasbeno opremo. Učenka šole Riharda Jakopiča Hanen Elouissi je za vlogo starejše sestre prejela nagrado za najboljbetavnejšo mlado igralko.

BRDA IN RUPA

Dva pohoda ob obletnici padca meje

Ob prvi obletnici schengenske širitve in padca mejnih pregrad med Italijo in Slovenijo bosta danes potekala dva pohoda, in sicer v Brdih ter med Rupo in Mirnom. Prvi, v organizaciji planinskega društva Brda in Vinoteke Brda se bo začel že ob 8.30 ob nekdanjem mejnem prehodu za dvolastnike na Valerišču v Števerjanu in se bo zaključil v kmečkem turizmu Stanfel v Vamorju, od koder bo organiziran prevoz do startnega mesta.

Pri Grabcu v Rupi, kjer poteka državna meja, bo danes ob 17. uri startal drugi pohod. Pohodniki se bodo odpravili do Mirna, zatem pa nazaj na startno mesto, kjer bosta na voljo prigrizek in pijača. Pohod prirejajo društvo Stanko Vuk in Društvo žena iz Mirna-Orehovelj, prosvetno društvo Rupa-Peč, kulturno društvo Skala iz Gabrij, prostovoljno gasilsko društvo z Vrha in civilna zaščita iz sovodenjske občine.

Padec na delovišču

Gradbeni podjetnik iz Koprivnega, 61-letni L.D., se je včeraj poškodoval na delovišču v ulici San Rocco v Bračanu. Med deli za obnavljanje hiše je padel z lestve, z višine pol drugega metra, in dobil lažji udarec v glavo in zlom zapestij. Odpeljali so ga najprej v bolnišnico v Gorico, nato pa v Trzič.

Vrtljaki brez dovoljenja

Karabinjerji so preprečevali uporabo vrtljakov, ki so nameščeni v ulici Valentinis v Trziču. Agenti so si v petek skupaj z osebjem zdravstvenega podjetja ogledali zabavišče in ugotovili, da električne napeljave niso odgovarjale varnostnim predpisom. Vrtljake so včeraj začeli razstavljati, tako da njihovi lastniki ne bodo ostali v Trziču do 26. decembra, kot je bilo predvideno.

Odprli ulico Formica

V Gorici so včeraj popoldne odprli ulico Formica, kjer so s semaforjema uredili izmenični enosmerni promet. Cesta je bila od srede popoldne zaprta zaradi rušenja trinadstropne hiše. Da ne bi prišlo do novih zastojev, so začasno ukiniteli prepoved prometa za tovorna vozila, težja od 3,5 ton, v ulici Scodnik.

Brez vode v Števerjanu

Podjetje Irisacqua bo jutri med 8. in 17. uro izvajalo obnovitvena dela na vodovodnem omrežju občine Števerjan. Dobava pitne vode bo zato prekinjena. Občane pozivajo, da naj zjutraj zaprejo pipe, da naj ne uporabljajo pralnih in umivalnih strojev in da naj si zagotovijo zadostno zalogo vode.

DOBERDOB - V Zadružni banki Doberdob in Sovodnje

Biblija v čast Trubarju in banki

Na ogled dragoceni izvod Dalmatinove Biblije, last Romana Gergoleta

Med ogledom dragocene Biblije na sedežu banke v Doberdobu

Leto 2008 se z naglimi koraki izteka. Zaznamovano je bilo s stoto obletnico ustanovitve Zadružne banke Doberdob in Sovodnje, saj sta obe njeni predhodnici - doberdobska in sovodnjska posojilnica - nastali leta 1908. Vodstvo banke je obletnico obeležilo z vrsto dogodkov in prireditev, ki so vrhunec dosegle s septembrskemu proslavo v goriškem Kulturnem domu.

Banka je vselej tesno povezana s teritorijem, kjer deluje, in predvsem z ljudmi, ki na njem živijo in delajo. Ena od njenih lastnosti je tudi ta, da podpira kulturne, športne, človekoljubne in pač vse široki spekter pobud in nepridobitniških dejavnosti, ki bi sicer težko shajale. Poleg računovodske bilance za vsako poslovno leto je banka še posebej pozorna na bilanco socialnega učinka, to se pravi na letni pregled delovanja banke ne v luči izkaza ekonomskega uspeha, pač pa v luči vsega tistega, kar je v korist skupnosti in teritorija. V jubilejnem letu 2008 je banka, med

raznimi pobudami izdala knjigo Vladimirja Klemšeta o krajevni toponomastiki ter podprla izdajo prevoda romana Abela Kornela o Krasu, ki opisuje dogajanje na doberdobski fronti leta 1916. V širšem slovenskem kulturnem prostoru je bilo leto 2008 zaznamovano s 500. obletnico rojstva utemeljitelja slovenskega jezika Primoža Trubarja. Med drugim je ta velika kulturna osebnost tesno povezana tudi z našimi kraji, tako na Goriškem kot v Trstu, kjer je Trubar pridigal in širil svoj nauk. Primož Trubar je bil tudi učitelj in duhovni oče Jurija Dalmatina, ki je avtor prvega prevoda Biblije iz nemščine v slovenščino iz leta 1584. Dalmatinov prevod Biblije je bil nastanjen v nemškem mestu Wittemberg v 1.500 izvodih ter po skrivnih poteh pripeljan v domovino. Primož Trubar je učenca Dalmatina tudi aktivno pomagal pri prevodu Biblije.

Do danes se je ohranilo še 78 izvodov originalne Dalmatinove Biblije, največ,

GORICA - Graphiti Brez krivde

V Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici bosta danes ob 17. uri kulturno združenje Graphiti in virtualGmuseum premierno predvajala video »Without guilt - Senza colpa 1914/1918« (Brez krivde), ki ga je digitalni umetnik Paul Redfern pripravil nalašč za goriški muzej prve svetovne vojne. Video sestavlja deset »fotomorfov«, ki so posvečene občutkom nekdanjih in sodobnih vojakov; le-tem je Redfern dodal še video uspavanko za vse padle vojake na glasbeni podlagi skupine Sapiens FX. Na predstavitvi videa bosta prisotni pokrajinska odbornica Roberta Demartin in deželna kustosinja del digitalnih umetnikov Deborah Donis.

in sicer 7 jih hrani Ljubljanska Narodna in Univerzitetna knjižnica. No, eden od izvodov je po zaslugi velikega ljubitelja slovenske kulture ter zbiratelja starih slovenskih knjig Romana Gergoleta prišel v Doberdob. Gre za izvod Biblije, ki je leta 1985 preživel požar in je danes mojstrsko restavriran ter zaščiten kot kulturni spomenik. Roman Gergolet je pomislil, da bi bilo prav, da si tudi domača in tudi širša javnost lahko ogleda Biblijo; zato je domači banki predlagal, da bi se to zgodilo ravno v njenih prostorih, tudi kot neka idealna povezava med Trubarjevimi in bančnimi obletnicami. Vodstvo banke je Gergoletov predlog z veseljem sprejelo, tako da je Dalmatinova Biblija od četrta, 17. decembra, do polovice januarja 2009 na ogled v prostorih banke v Doberdobu; poleg originala je na voljo tudi kopija iz leta 1968, ki jo obiskovalci tudi listajo in od blizu občudujejo tako takratni jezik kot tudi izredne ilustracije, ki jih Biblija vsebuje. (eb)

GORICA - Dela enajstih kiparjev

Nimfe v sožitju z okoljem županstva

Leseni kip v občinskem parku

BUMBACA

Nimfe, polbožanska bitja z videzom večno mladih deklet, prebivajo v vrtu goriškega županstva. Sicer bi pričakovali, da bodo k nam prišle ob pomladanskem bolenju narave, tokrat pa jih je pripeljala zima po zaslugi združenja Prologo, ki je enajstih likovnikom od blizu in daleč naročilo, naj iz mita o nimfah in iz okolja občinskega parka črpajo navdih. Svoje kipe so v vrt postavili Marco Bernot (Gorica), Paolo Figar (Gorica), Damjan Komel (Bilje), Anja Kranjc (Ajdovščina), Gail Morris (Hirvaška), Claudio Mrakic (Gorica), Stefano Padovan (Gorica), Drago Vit Rozman (Ljubljana), Matthias Sieff (Campitello di Fassa), Robin Soave (Kontovel) in Lara Steffe (Moena). Njihove nimfe sedaj živijo v sožitju s parkom, ki je vreden ogleda.

»Oživile so vrt«, je včeraj naglasil občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, ki je prišel otvorjat razstavo. Dejal je tudi, da se začenja novo obdobje sodelovanja z društvom Prologo, in napovedal, da

bo Gorica dobila obnovljen razstavni prostor v deželnem avditoriju. Tamkajšnja galerija že deluje v prvem nadstropju, v kratkem pa naj bi jo razširili še na pritličje. »Namenjena bo goriški likovni umetnosti, odprta pa bo seveda tudi prijateljem iz Slovenije in Koroške,« je pristavil odbornik. Predsednik društva Prologo Franco Spanò je opozoril, da so bili kipi izdelani posebej za to priložnost in da predstavljajo vez med antičnim mitom in sedanjim svetom, ki se odraža v mišljenju soudeleženih umetnikov. Omenil je še knjižico, ki spremlja razstavo, v katero je Francesco Imbimbo prispeval izvorno meditacijo o nimfah, fotografije v njej pa so odlična promocija za manj znani goriški park.

Da je motiv nimf tudi danes očarljiv in vzbuja radovednost, je poudarila kritičarka Emanuela Uccello, ki je opredelila vsakega kiparja posebej, o njihovih delih pa dejala, da dosegajo visoko raven tehnične dodelanosti in umetniške sporočilnosti.

GORICA - Skoraj 60-letna tradicija

Na Štefanovo božični koncert

V petek, 26. decembra, ob 15. uri bo v goriški stolni cerkvi tradicionalna revija pevskih zborov v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice. Pobudo za božične koncerte je dal v petdesetih letih minulega stoletja Mirko Filej, ki je prve takšne nastope tudi sam vodil. Odtlej potekajo redno vsako leto na Štefanovo. Ob zborih z Goriškega večkrat nastopi kak zbor s Tržaškega ali iz bližnjih krajev na slovenski strani. Zadnja leta je vselej povabljen tudi kak zbor iz Benečije. Ker se je skozi desetletja število koncertov povsod povečalo, je za božične revije težko sestaviti primeren program.

Na letošnjem božičnem koncertu bo nastopilo sedem zborov: trije mešani, trije moški in vokalna skupina. Prvi bo na sporedu mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom Sabine Antoni. Sledila bo vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, ki jo vodi Mateja Černic. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka in ob spremljavi Damijane Čevdek bo nato pel moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna. Sledila bosta še dva moška zbora, in sicer moški pevski zbor Štmaver, ki ga vodi Nadja Kovic, spremlja pa Martina Valentincič, in moški pevski zbor Mirko Filej pod vodstvom Zdravka Klanjščka. Ob koncu bosta nastopila mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborovodja Zulejka Devetak) in mešani pevski zbor Jazbine-Plešivo (vodi Zdravko Klanjšček, spremlja Damijana Čevdek). Božični koncert bo uvedel nagovor Marilke Koršič, sklenil pa ga bo krajši blagoslov z ljudskim petjem.

SCGV KOMEL Na nastopih letos prvič tudi harfe

Pri slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel se v teh dneh vrstijo razredni nastopi učencev, ki letos množično sledijo pouku različnih instrumentov. Največ je kitaristov in pianistov, vseh učencev pa preko 400. Tradicionalni božični nastopi so bili v preteklem tednu na različnih podružničnih šolah, in sicer v Doberdobu, na Plešivem, v Štandrežu in Devinu. Osrednji javni nastop ob Božiču bo jutri, 22. decembra, ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Nastopili bodo izbrani solisti in več pevskih skupin ob instrumentalni spremljavi.

Novost letošnjega šolskega leta je razred harf, ki se bodo oglašile tudi na jutrišnjem božičnem nastopu, samostojno pa v torek, 23. decembra, ob 17.30 v komorni dvorani centra Bratuž; vodi jih Tatiana Donis. Šola vabi k udeležbi na nastopih vse ljubitelje glasbe in mladine.

GORICA - Slovenski vrtec v Ulici Max Fabiani

Otroci so zaplesali in zapeli na temo miru in prijateljstva

Božičnica otroškega vrtca

FOTO K.F.

Tudi slovenski vrtec iz ulice Max Fabiani v Gorici je imel svojo božičnico, ki so ji letos dali naslov Mi vemo, kdo je Jezusček. Priredili so jo v petek v bližnjem zavodu Contavalle, kjer so otroci pripovedovali o sreči v družini, o ljubezni, pomoči bližnjemu, prijateljstvu in miru. Na to temo so zapeli tri pesmice ob klavirski spremljavi Michele de Castro ter zaplesali na melodiji pesmi V noči tej, Jaz gradim prijateljstvo in »Jingle bells«. Priznali so tudi, da so včasih nekoliko poredni, zato pa so pred vse-

mi obljubili, da se bodo zelo potrudili in se poboljšali. S pesmijo Angelček varuh moj se je prisrčna božičnica zaključila.

Vzgojiteljice iz slovenskega vrtca so se javno zahvalile vsem dobrotnikom, predvsem pa rajonskemu svetu Podturn-Sv. Ana, ki jih je ob božičnih praznikih bogato obdaril z nakupom novih igral za šolsko dvorišče; prejšnja igrala je namreč močno poškodovala poletna toča. Zahvalne besede vzgojiteljicam je ob koncu izrekla predstavnica staršev Michela Riggio Michelin.

Ponudbe veljajo do 24. decembra 2008

EMISFERO
pot do ugodnosti

DOBRE CENE

prav kot Božič!

Kuhan
pršut
GRANBISCOTTO
cena za kg

€ 18,90

Klobasa
Cotechino
FINI
500 g

€ 3,58

Ekstra deviško
olje nizke
kislosti
SAGRA
1l

€ 4,90

€ 2,98

Pandoro,
tradicionalni
BAULI
1000 g

€ 2,98

Pandoro,
klasični
PALUANI
1000 g

€ 7,99

Detergent
za pralni
stroj
ACE
3x3 l

€ 29,90

Profesionalna likalna postaja
TERMOZETA A 800
• pritisek pare: 3,5bar • prostornina 550ml
• kontrolna lučka za pripravljenost pare
• pokrov z zaščito

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

Pester izbor
PIROTEHNIKE
za vaše praznike!

polet tega...
branimo naše kupce
nižamo cene in dvigujemo kupno moč
cene za več kot **150** artiklov so pri nas

**znižane in
zamrznjene**

do 31. marca 2009

DECEMBRA VEDNO ODPRTO (25. IN 26. DECEMBRA ZAPRTO)
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torika do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDETE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

N

EDELJSKE

T E M E

Ramsey Clark v svoji domovini, Združenih državah Amerike, ne obstaja. Ne cenzurirajo ga, tudi zaprla ga niso, ampak se enostavno zanj ne zmenijo, čeprav je bil Clark v 70. letih generalni tožilec in se je skoraj pol stoletja pogovarjal z domala vsemi predstavniki mednarodne politike. Zagovarjal je Sadama Huseina na procesu v Iraku, bil je v Severnem Vietnamu, kar 25 let je zastopal Organizacijo za osvoboditev Palestine, prisostvoval je zrušenju nebotičnikov World Trade Centra v New Yorku in trdno je prepričan v dvoje: Obama bo odpravil blokado Kube in Izrael bo napadel Iran, če tega v zadnjih tednih dvoje mandata ne bo naredil Bush. Z Ramseyem Clarkom smo se pogovarjali v La Paz; pogovor je bil umirjen, skoraj tih, tako kot v njegovi domovini želijo, da bi bil tih.

Kakšno vlogo ima lahko levica v dvostrankarskem sistemu, kakršen je v Združenih državah Amerike?

Nekateri ocenjujejo dvostrankarski sistem kot severnoameriško genialnost, ampak v tej genialnosti je tudi dejstvo, da ena sama skupina nadzira popolnoma vse, za to pa ji zadostuje 51 odstotkov glasov. Obe stranki si prizadevata, da presežeta 50 odstotkov. V tem dvostrankarskem sistemu bi stranka, ki bi zastopala levičarska stališča, bila zelo zadovoljna, če bi imela 15 odstotkov glasov. Lahko izvoliš kakega člana kongresa, ampak v zakonodajnem postopku nimaš dejansko nobene možnosti. Potrebna bi bila reforma tega sistema, da bi dosegli večjo reprezentativnost demokratičnih načel in ne samo stališč dveh strank. Mimogrede, med tema dvema strankama ni razlik. Če gledate na najbolj žalostni del ameriške zgodovine, boste videli, da glede vojne ni razlik. Obe stranki lahko imenujemo stranki vojne. Bush je šel nekoliko dlje od tega, kar smo poznali doslej, napadel je Irak in Afganistan, nikoli nismo šli tako daleč. Vsekakor pa imamo dve stranki, ki podpirata vojaški stroj.

Ali torej med Obamo in McCainom ni razlike?

No, razlike so. McCain je otrok tretje generacije častnikov. Čeprav se je odločil za politiko, sam sebe obravnava kot vojaka, kar dejansko je. Pri Obami je drugače, on je briljanten intelektualec, imel je težko življenje, študiral je na Harvardu, na eni najtežjih pravnih šol. Pozna stvari, ki jih številni njegovi predhodniki niso poznali. Pozna revščino Tretjega sveta, rad ima svojo babico v Keniji, to pozna osebnostno: slavnato streho, umazano hišo, v kateri ljudje hodijo bos: tega ne pozabi nikoli.

Glede vojne pa imata Obama in McCain podobna stališča...

Opozoriti je treba, da je bil Obama izvoljen v senat v času, ko so bili volilni izidi daleč najbolj napredni. Glasoval je proti invaziji Iraka, ki jo je ocenil za zločin. V tem je razlika. Toda Obama bo moral delati znotraj sistema in se bo moral prilagoditi oblasti, kamor sodi tudi vojaška oblast. Obama je inteligenten, odločen in bister. Za to, da bo najboljši ameriški predsednik zadnjih let, mora samo ostati živ.

Ali se bo z Obamo v Beli hiši izboljšalo stanje manjšin, temnopoltih in Latinov?

Sam prihajam iz gibanja za človekove pravice in v petdesetih letih me je vprašanje temnopoltih zelo prizadelo. Ko sem bil mlad, sem delal z njimi. V šestdesetih letih so bile spremembe ogromne. Prej so se ljudje ponašali s svojo rasistično dejavnostjo in sedaj so gotovo besni zaradi vsega, kar se dogaja.

Kar zadeva latinsko skupnost je treba povedati, da je to zelo velika skupnost, največja manjšina v Združenih državah. Stanje manjšin je drugačno v vsaki regiji,

v vsaki državi. V Teksasu je na primer veliko temnopoltih prebivalcev, v glavnem pa se stanje manjšin izboljšuje. Upošteva jo zgodovinske predsodke zaupam, da bo Obama boljši kot bi bil McCain.

Dejali ste, da je edino, za kar mora Obama skrbeti, da ostane živ. Bi ga lahko ubili, kot je v ZDA tradicija atentatov na nekatere velike predsednike?

Ni mi všeč razmišljati o tem, ampak kot tožilec sem delal v času, ko so ubili Kennedyja. V tistem času je bilo 1.200 rasistov obsojenih za rasistične zločine. V Alabami so se sprehajali s puško na rami. Kennedyjeva smrt je bila velika tragedija. Leta 1967 je bila moja država prva na svetovni lestvici nasilja. Ne gre samo za vojne, gre tudi za zločine na ameriških ulicah. Verjamem, da bo Obama preživel.

Od ZDA h Kubi: ali vidite konec blokade?

Kar bom povedal, je samo moje mnenje. Devet predsednikov zapored je ohranilo blokado Kube in Fidelu smo s tem

naredili veliko uslugo. Jasno je, da se bo blokada nekoč končala, predvsem kadar človek prešteje glasove držav, ki so na Generalni skupščini Združenih narodov obsodili blokado Kube. Samo dve državi, Izrael in moja država, sta se ob 180 glasujočih izrekli za blokado. Mislim, da se bo blokada končala v prvem Obamovem mandatu. Gre pač za sramoto.

Zakaj ZDA različno obravnavajo Kubo in Kitajsko, ko pa gre za dve komunistični državi?

Denar, samo za denar gre. Pa tudi zato, ker je Kuba blizu. Če bi Kubanci imeli denar, bi z njimi trgovali, ker bi jih ta denar zamikal.

Ali se torej blokada lahko konča z namenom, da začeta državi trgovali ter da ZDA širijo trg za svojo industrijo?

Izgubili bi lahko samo oni iz Miami, na državni ravni, pa tudi v tujini, je veliko takih, ki bi želeli trgovati s Kubo. Kubanci so revni, vendar učinkoviti, njihovi podatki o pismenosti so najboljši na sve-

tu, njihove šole so zgledne, imajo boljše rezultate v matematiki, imajo dostop do brezplačnega zdravstva. Kuba je neverjetna. V ZDA je po volitvah in hudi finančni krizi stanje drugačno. Bush je v svojih dveh mandatih znižal davke bogatašem, državo je pahnil v vojno, katere stroški gredo v milijone milijard dolarjev. Začetek trgovanja s Kubo bi bil vsekakor dobrodošel; Kuba ni bogata država, vendar bi se politično, če bi na to pristali, pokazali kot poštena država, odprta ljudem, ki ne zatira in ki ne zaustavlja. Bush v Evropi in marsikje drugje spominja na teror, to se mora spremeniti.

Na katero karto igrata ZDA, ko gre za Kosovo in druge evropske države?

Ljudje se sprašujejo, kakšen je interes za Kosovo. Glavni razlog je zgodovinski; Jugoslavija je bila ustanovljena po koncu prve svetovne vojne v času stalnih trenj med slovanskimi narodi na Južnem Balkanu. Zamisel je bila pravilna: vezati slovanske narodne in druge narode Balkana

v federalno zvezo. Po drugi svetovni vojni je rasla, ostala pa je komunistična država. Najprej so pristali na neodvisnost Slovenije, nato na Hrvaško, sledila je Bosna v treh delih. Spodbujali so delitve med skupinami in dosegli popolno delitev države, z ločitvijo Črne gore in nato Kosova, ki razen močnega čustvenega naboja nima nobenega pomena za Srbijo. In sedaj vidimo rezultate, ljudje niso srečni. Treba je ponotiti in združevati regije, da se olajša skupno delo, sožitje. Južna Amerika je zgoren primer; povezava med državami, da preprečijo izkoriščanje. Nobena regija ni bila tako izkoriščana kot Latinska Amerika. Samo dogovor o povezavi jo bo lahko ubranil pred napadi in izkoriščanjem s strani severnoameriške oblasti.

Ali mislite, da je Izrael odvisen od ZDA, ali je res obratno?

(Smeh) Izrael je odvisen od Združenih držav. Ljubim palestinsko ljudstvo, ki veliko trpi, in zastopal sem Organizacijo za osvoboditev Palestine več kot 25 let. Izrael je odvisen od nekaterih politikov v ZDA, vendar ne moremo govoriti o odvisnosti države.

Ali mislite, da bi Bush ali Izrael lahko napadla Iran?

Mislim, da bo do napada na Iran prišlo. Ne gre samo za nafto, gre za dejstvo, da so se velike družbe že dogovorile, kako si bodo prisvojile iransko naftno zalogo. Končali bodo z Iranom. Združene države bodo tako svojo hegemonijo razširile na celotno območje. S tem bodo tudi zadovoljile Izrael, Bush ves čas opozarja, da je Iran »slabi deček«, ki ima atomsko bombo in želi Iran onesposobiti za vsako ceno. Z Iranci obstaja že dogovor o napadu. Če ne bi napadle Združene države, bi to lahko naredil Izrael, ki bi napad utemeljil s samoobrambo, češ da mora preprečiti domnevni atomski napad na lastno državo.

Pri vašem delu ste se veliko ukvarjali tudi z ameriški domorodci

Zelo redkokdaj slišimo kaj o domorodnih ljudstvih Združenih držav Amerike. V času, ko sem bil tožilec, sem na Aljaski pogosto zastopal domorodna ljudstva – tudi to je bila med drugim moja naloga. Dejstvo pa je, da so bili tožilci običajno proti domorodcem. Le malokdo je z njimi simpatiziral. To se je dogajalo predvsem zato, ker jih nismo poznali in smo se do njih obnašali očetovsko. V ZDA so z domorodci slabo ravnali, lahko bi celo govoril o genocidu. V sedemdesetih letih so domorodci sestavljali 22 odstotkov prebivalstva, od Eskimov z azijskimi potezami do severnoameriških Indijancev. Obstajalo je razmišljanje, da bi se lahko branili, če bi se povezali. Na Aljaski je bila domorodka izvoljena v državni kongres, njen sin je brez nog, izgubil jih je v Iraku. V sedemdesetih letih je raziskava pokazala, da je na Aljaski poprečna življenjska doba domorodcev, vključno z Eskimi, 35 let, medtem ko je bila življenjska doba belcev 73 let. To je podatek, ki jasno kaže na posledice diskriminacije.

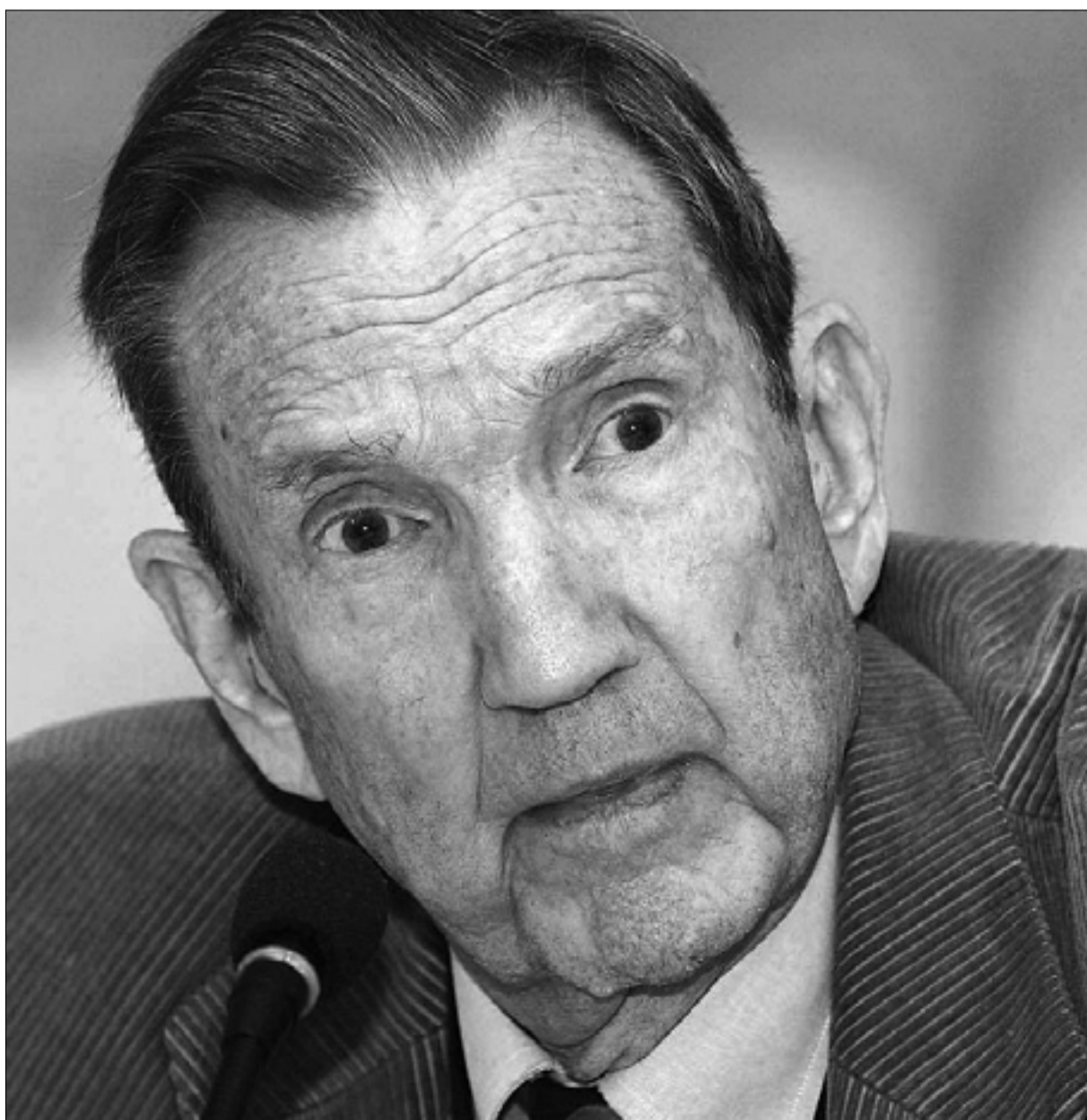
Kako ocenjujete spremembe, do katerih prihaja v Latinski Ameriki in predvsem v Boliviji?

Pomembno je, kar se dogaja v Boliviji in v drugih državah, ker je v zvezi z nekaterimi siromašnimi predeli bogatih držav v svetu. Gre za spremembe, katerih namen je izboljšanje življenjskih pogojev ljudi, v zdravstvu in v izobraževanju, da posamezniki pridobijo samozavest. V Boliviji je to povezano z domorodnimi ljudstvi, tistimi, ki so rojeni kot podjarmljeni in so bili stoletja žrtve genocidnega procesa, za katerega je kriv zahodni svet. Evo Morales, ki je čudovit človek, si prizadeva prav za to: odpraviti diskriminacijo in krivice.

RAMSEY CLARK, NENAVIDEN AMERIČAN

Obama mora predvsem paziti, da ostane živ

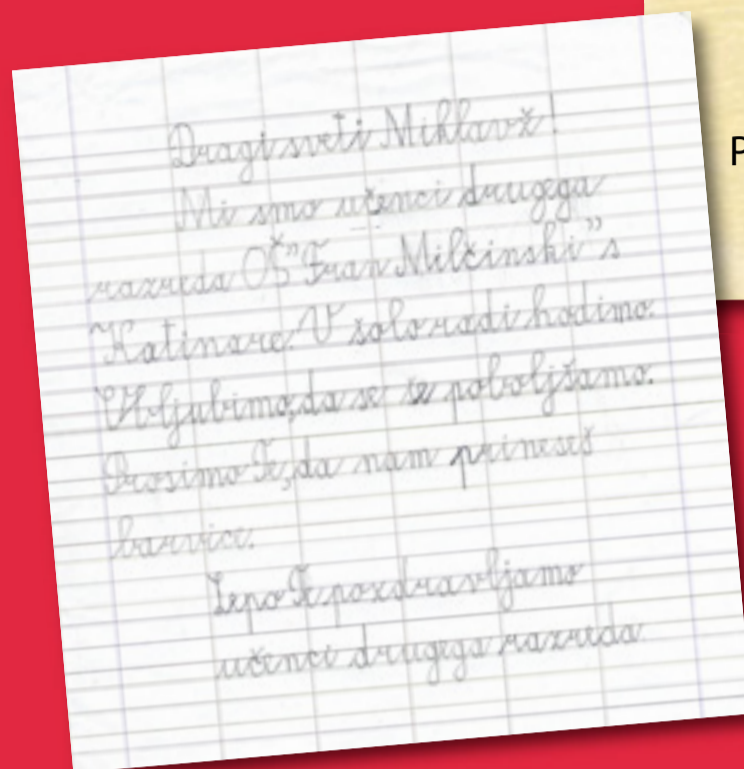
RICARDO BAJO HERRERAS*

Sv. Miklavž

V PETEK, 5. DECEMBRA 2008, SMO
UČENCI 1. IN 2. RAZREDA
OTROCI VRTCA LONJER TER
DA BI SKUPAJ PRIČAKOVALI
PRED NJEGOVIH PRIHODOM NA
MI SMO SVETEMU MIKLAVŽU
ON PA NAS JE BIL

**1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE
NA KATINARI**

**ČARODEJ
SATURNO**

MALČKI IZ VRTCA LONJER

Ž na obisku

SE ZBRALI V LONJERSKEM DRUŠTVU
A OŠ FRANA MILČINSKEGA,
OTROCI VRTCA DIJAŠKI DOM,
ALI SVETEGA MIKLAVŽA.
S JE ZABAVAL ČARODEJ SATURNO.
ZAPELI IN RECITIRALI PESMICE,
TOGATO OBDARIL.

Miklavževa darila
Sveti Miklavž je prišel v Lonje in
nam je prinesel darila: svinčnik, barvice,
gumice, mandarine, čokoladke, bonbone
in arašide. Mi smo recitirali in peli pesmico
Miklavžu. Oni je prišel v santonov. Mi
prišel motor, ampak je tihel manovata in
pružil darilo zame. Prinesel mi je
čokolado, soror in še sladice.

**2. RAZRED OSNOVNE ŠOLE
NA KATINARI**

**MALČKI IZ VRTCA
DIJAŠKI DOM**

TRIDESET LET DELOVANJA GORIŠKEGA PODJETJA IMSA

Miklusovi iz Goriške uspešno v globalni svet

Aleš Waltritsch

Med podjetji, ki so znala ujeti val razvoja, ki ga je ponujal pozitivni gospodarski trenutek ob koncu sedemdesetih let, je tudi goriška IMSA. Podjetje, danes pravi mednarodni koncern, je prve korake na zelo zanimivem in razvejanem področju steklarstva začelo prav pred tridesetimi leti. Pomemben jubilej smo želeli zabeležiti tudi z globljim pogledom v njegovo delovanje.

Direktorja in soustanovitelja IMSE Ivana Miklusa smo srečali lepega sončnega dne v razpoznavni hali s popolnoma stekleno fasado tik pred vhomom v Gorico, nasproti Roj, mirnškemu letališču kjer so pred sto leti brata Rusjan začela s poletu v prozorno nebo.

Danes je to nebo jasno, čisto, sila vabljivo, prav tako kot steklo, kajne gospod Miklus?

Prav imate, tudi danes je tako kot je bilo nekoč. Steklo je vedno fasciniralo ljudi, od Feničanov naprej. Bilo je dragoceno, redko: zaščitno sredstvo z izrazitimi shranjevalnimi lastnostmi, solidno in trdno a hkrati krhko in dokaj enostavno za obdelovanje. Čisto, prozorno in varno. V toku zgodovine je steklo okrepilo in razširilo svojo vlogo, obdržalo pa je tisti čar in tisto privlačnost, ki jo imajo le redke surovine.

Tudi v naši družini je steklo vzbujalo veliko občudovanja in ko sva z bratom Bojanom pred tridesetimi leti z nakupom manjšega proizvodnega obrata steklarskega kita v Gorici dejansko sprejela notranji izziv, so se nama odprla vrata novega sveta. Mladostna energija, spoznavanje raznovrstnih dobaviteljev, nenehno iskanje novih informacij in možnih uporab, prepričanje v gospodarski potencial ter lepota tega blaga so naju privedla v svet stekla.

Začeli ste torej kot proizvodni obrtniki, vendar ste kaj kmalu razširili delovanje izven meja goriškega okoliša

Z našim delom smo spoznali steklarje in dognali, da potrebujejo pri obdelavi stekla, poleg steklarskega kita, še veliko drugih proizvodov in pripomočkov. Tako smo naslednje leto na vodilnem sejmu te panoge v Milanu, kjer danes ponosno razstavljamo sami, stopili v stik s proizvajalci orodja in strojev za steklarje ter krajevno proizvodno nadgradili še z distribucijo sorodnih artiklov in strojev. Od manjšega proizvodnega obrata v Gorici je IMSA razširila delovanje na področje prodaje in servisiranja strojev in opreme za steklarje. Začeli smo v nam takrat najbližjem tržišču, v Jugoslaviji. Poznavanje jezikov in miselnosti ljudi, zemljepisna lega Gorice in povezava s kakovostno, močno in razvito industrijo obdelovalnih strojev v Italiji so bili aduti, ki so podjetju omogočili pravilno izbiro. IMSA je za steklarsko industrijo v jugovzhodni Evropi postajala sinonim kakovosti in zanesljivosti. Tržišča so se iz leta v leto širila, nismo pa jim le dobavljali raznovrstna stekla in stroje, oskrbovali smo jih tudi z znanjem in nasveti, z lokalno vzpostavljenim servisom in stalno prisotnostjo naših ljudi.

Odločili ste se za aktivno in močno prisotnost v državah takozvane Nove Evrope, v letih, ko to ni bilo prav enostavno in lahko bi rekli tudi tvegano.

Na tržišču je treba zgrabiti priložnosti, ko se ti ponudijo. V teh državah smo videli naš razvoj, s pod-

Na fotografijah: levo tridesetčlanski kolektiv matičnega podjetja, spodaj levo Robert, Bojan, Ivan, Devid in Petra Miklus, desno Imsa na sejmu v Nemčiji

poro nekaterih dobaviteljev-partnerjev smo ubrali to pot. Z leti smo spoznali tržišča in ljudi, investicije in tveganja so bila v glavnem preračunana. V gospodarsko težkih letih velikih sprememb v vseh državah vzhodne Evrope smo pri IMSI znali hitro in uspešno reagirati in si tako zagotoviti nadaljni razvoj.

Vsakodnevno sledenje proizvodnim novostim, stalna prisotnost na tržišču, obiskovanje tudi najmanjše stranke, poznavanje in reševanje problemov, solidne in jasne povezave z vrhunskimi dobavitelji predvsem pa stalno izpopolnjevanje in izobraževanje mladega kadra so že vrsto let temelj in jamstvo za naš uspeh.

Danes smo s podružnicami prisotni v sedmih državah, od sosednje Slovenije do Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije, od Romunije do Slovaške in Češke. Druge trge kot so Poljska, Makedonija, Črna Gora, Bolgarija, Ukrajina, Rusija in Kazakstan pa oskrbujemo neposredno.

Imate torej razvejano distribucijsko in oskrbovalno dejavnost. Ali v okviru koncerna obstaja tudi proizvodna dejavnost?

V glavnem pokrivamo dve dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujeta: trgovina steklarske opreme, stekla za steklene fasade, interjere, belo tehniko, pohištvo ipd. ter proizvodnja oziroma obdelava in predelava ravnega stekla.

IMSA Group je danes večje, povezano distribucijsko omrežje podjetij, ki oskrbuje celotno vzhodno Ev-

ropo. Naše prednosti so neposredna prisotnost na tržiščih, širok izbor artiklov, visoka kakovost, hitra ter kvalitetna dostava. Vse naše podružnice gradijo svoje delovanje na tesnih in dolgotrajnih odnosih s strankami. Na Slovaškem imamo center za popravila in obnovo rabljenih strojev, na ostalih tržiščih z lokalnim osebjem zagotavljamo kakovostni servis in zadovoljemo čimveč potreb in zahtev naših strank. V državah bivše Jugoslavije smo ekskluzivni distributerji francoskega koncerna Saint Gobain, na ostalih tržiščih pa smo zastopniki preko 15 podjetij iz Italije, Nemčije, Nizozemske in drugih držav.

Ponosni smo na številne poslovne uspehe, ki smo jih v tej naši tridesetletni zgodbi o uspehu zabeležili. Lahko bi našli na stotine proizvodov in objektov, ki smo jih opremili na področju od Jadrana do Uralov, od Baltskega do Črnega morja.

Omenili ste tudi proizvodnjo. Kdaj in kako ste se odločili za ta pomemben korak?

Vstop v proizvodnjo je bila odločitev zadnjih desetih let. Leta 1999 se nam je ponudila priložnost, da odkupimo večinski delež slovenskega podjetja Kristala Maribor, podjetja s tradicijo in dobro tržno pozicijo, ki pa je zašlo v težave. S trdnim delom in vlaganjem v mlade kadre in posodobitev proizvodnje smo Kristal postavili ponovno na trdne temelje.

Leta 2004 smo odprli tovarno na Reki, Formator, ki jo sedaj vodi sin Robert. Na Hrvaškem je bilo gradbeništvo v popolnem razcvetu, naše

področje je bilo razmeroma slabo krito, tako da smo zgrabili tudi to priložnost. V obeh tovarnah, kjer zaposluje več kot dvesto ljudi, proizvajamo visokokakovostna stekla za najrazličnejše uporabe. Naša tehnična stekla za belo tehniko dobite v gospodinjskih strojih proizvajalcev kot so Gorenje, Indesit, Smeg in AEG; letos smo v tržiški ladjedelnici opremili zunanja stekla balkonskih ograj ladje velikanke Ruby Princess, proizvajamo varnostno kaljeno steklo, ukrivljeno steklo, stekla z dekorativnim sitotskom, varnostno lepljeno steklo, stekla s tekočimi kristali, ogrevana stekla, protiorkanska stekla in druga.

Na desetine je objektov širom Evrope z našim steklom. Med zadnjimi bi našli hotela Marriott v Budimpešti, Kempinski v Portorožu in Savudriji, BBC Mediacity v Manchesteru, trgovski center Westfield v Londonu, Kongresni center Brdo pri Kranju in turinski olimpijski Pala-hockey.

Čestitamo, razvejana dejavnost in vrhunski dosežki. Za obdržanje tako visokega kakovostnega nivoja pa verjetno potrebujete zelo dobro uigrano ekipo, ki je, sodeč po vaših besedah, pravi ključ vašega uspeha.

Prav imate. Letos smo za tridesetletnico izbrali podobo jadrnalne regate, kar nas najbolj opredeljuje. Morje predstavlja veliko globalno tržišče, jadrnica je podjetje, ki se spopada z morjem in ekipo, ki zna popeljati jadrnico na cilj.

IMSA deluje kot zelo uigrana

ekipa od samega začetka. Mislim, da je največji razlog za uspeh odlično sodelovanje, ki ga imava z bratom Bojanom ki nosi veliko zaslug da se je IMSA povzpela na tako visoko raven. Posebno mesto pri tem zasluži tudi moja žena Darinka, ki mi je bila ves ta čas v veliko pomoč, tako v podjetju kot v zasebnem življenju. Pa tudi prisotnost Bojanove soproge Pije v podjetju potrjuje složnost naših dveh družin. Nama je seveda v ponos tudi vključitev naših sinov Petre, Roberta in Devida v delovanje IMSE, kar je obenem jamstvo za konsolidacijo obstoječega stanja in nadaljevanje začrtane poti.

Mladi rod torej zagotavlja Imsi še vsaj toliko uspešnih let.

Upajmo tudi več! Seveda pa nikakor ne bi mogli računati le na sposobnosti in navdušenje naših sinov. Njim in nam se z vsakdanjim trudom v krojenju uspeha tega podjetja pridružuje kar lepo število ljudi: v vseh podjetjih, ki delujejo pod okriljem skupine IMSA zaposluje več kot 300 ljudi.

Brez njih ne bi bili to, kar smo: solidno podjetje s tridesetletno uspešno zgodovino in obetavno prihodnostjo. Vsi skupaj mislimo pozitivno in smo trdno zadržani v bodočnost. Vsem sodelavcem se želimo zahvaliti za vložen trud in izkazano zaupanje. Zanimanje za opravljeno delo in odlično timsko sodelovanje so naše največje zadoščenje in obenem potrdilo pravilnosti pred tridesetimi leti izbrane poti in jamstvo za nadaljni uspeh.

Dejavnost je razvejana po dobrem delu Evrope, sedež in glava podjetja pa sta še vedno tu, v Gorici.

Tu smo doma in tu bomo ostali. V Gorici, pravzaprav se nahajamo na območju sovodenjske občine, je zaposlenih trideset nadarjenih, v glavnem mladih ljudi. Našim tukajšnjim sodelavcem, ki sestavljajo prvorazredno ekipo, gre še dodatna zahvala za čas, energijo, vnamo in dobro voljo, ki nam jih vsakodnevno podarjajo. Velika večina jih je domačinov, kar potrjuje navezanost Imse na naše okolje. Zavedamo se svoje vloge in s ponosom smo prisotni tudi na drugih področjih slovenske stvarnosti v Italiji. IMSA je dobro poznana tudi kot sopotnik odbojke na Goriškem. Temu ekipnemu športu smo ob strani že skoraj 25 let in v tem času so nas ekipe Vala večkrat razveselile s solidnimi uvrstitvami. V manjši meri smo prispevali tudi drugim športnim dejavnostim, večkrat nas najdete kot pokrovitelje lokalnih kulturnih in drugih prireditev.

Prvih trideset let je mimo, kako stopate v zelo vetrovno obdobje naslednjih let?

Zaključili smo naše trideseto leto brez velikih praznovanj. Pred petimi leti, ob četrtoletnici podjetja smo priredili praznovanja na vseh tržiščih, kjer so prisotne naše podružnice. Letos takega zahtevnega napora nismo ponovili in smo se raje odločili za donacijo v dobrodelne namene združenju G.O.C.N.E. v podporo raziskavi proti rakastim boleznim. Podobno pot so ubrale tudi naše podružnice. Pozornosti na bližnje okolje in vlaganju v raziskavo se bomo posvečali tudi v bodočnosti. Čeprav nam vsi danes napovedujejo težke čase, ostajam optimist. Vsa ta leta smo dejavnost precej razvejali, investirali v sodobno tehnologijo, razvijali nove proizvode in tako utrdili svoj položaj. Verjamem v kakovost naših proizvodov, v naš mlad in sposoben kader, posebno pa verjamem v našo bodočnost, v svet stekla.

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2008 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

**DARILO ZA VSE
NAROČNIKE:
KOLEDAR 2009
ZADRUGE
PRIMORSKI DNEVNIK**

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009: z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347
> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje
Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

i. podlistek

ipodlistek@gmail.com

21. 12. 2008

Za stran skrbijo: ZDRUŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZEVA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZEVA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Božič pred vrati in pod mostom

Božič je tako rekoč pred vrati. Vsi se nanj pripravljajo že nekaj časa. Že pogled na veleblagovnice nas je že nekaj tednov pred začetkom adventa spominjal, da je božični čas pred nami. No ja, vmes je imel še sv. Miklavž svoj prazničen teden. Sicer pa so oči (prodajalcev, kupcev, otrok...) usmerjene na večer med 24. in 25. decembrom.

Strah in veselje se v teh dneh spajata v svojevrsten občutek, ki ima navsezadnje kot skupni imenovalec pričakovanje nečesa, ki šele prihaja.

Ne samo božični prazniki so v ospredju zanimanja ljudi, ampak tudi posledice svetovne ekonomske krize. Zaradi slednje so tudi nakupi letos pod udarom. Vesela sporočila, naj ljudje vendarle pripravijo za darila, so skregana z reklamnimi sporočili o predčasni sezonskih razprodajah. Še simbole božičnih praznovanj, od jelke do okrasov, je mogoče tu pa tam dobiti s popustom...

Vse to pa ne bi smelo pokvariti božičnega zrdušja. Božič je praznik rojstva Jezusa v skromni štalici, saj v takratnih hotelih Marija in Jožef nista dobila prenočišča. In prav tako se tudi 2008 let kasneje zgodovina ponavlja, in ne le na božični dan. Sin mi je razlagal, da bo letos jaslice postavil pod avtomobilski most, saj bi se danes Jezus rodil v kakem osamljenem kraju, pod avtocestnim mostom.

Tudi v Trstu se vse več ljudi vsak dan zbira čez dan v toplih prostorih železniške postaje ter išče zavetje za čez noč. Ljudje, ki drviijo na vlak, pa tečejo mimo njih, naprej. Božič pa je tudi dan veselja. Številne božične prireditve nam v tem času dajejo možnost, da za trenutek zaživimo praznik v svojem bistvu. Božič je namreč praznik skupnega praznovanja, petja in molitve. In to vsako leto. Potrošniško praznovanje bo baje letos izostalo zaradi ekonomskih razlogov, Božič pa ne!

Zato: vesel Božič vsem!

Praznični uvod s Slovenskim oktetom »Frtaljica« v Rupi

Društvo Marij Kogoj, Marijin Dom in svetoivanska župnijska cerkev prirejajo danes v župnijski cerkvi pri sv. Ivanu, koncert Slovenskega okteta, ki se bo predstavil s pestrim in praznično obarvanim programom. Koncert omogočata Slovenska prosveta in ZKB. Začetek ob 20.30.

Letos smo v Rupi na Miklavžev večer priredili kratko gledališko predstavo, z naslovom "Frtaljica". Gre za prosto priredbo Sneguljčice. Zgodba pripoveduje o princu Sabotincu, ki pride v Rupo po Frtaljico, saj so mu vaščani pod Sabotinom pripovedovali o lepih Rupenkah. Kralj bi ga sicer rad poročil z Madrjanco, ker je že zmenjen z njeno mamo, vendar princ noče slisati o tej puncici, saj ljubi samo Frtaljico. A tudi Madrjanca se ne ozirra za Sabotincem, saj ima v glavi le študij!

Na koncu pa se Sabotinc in Frtaljica končno poročita. Njima na čast v vasi priredijo tridnevno zabavo s plesom, ženske pa scvrejo veliko in okusno frtaljo z zelišči. In bilo je tako lepo, da se še danes, po 40. letih, v Rupi zberemo enkrat letno in 3 dni plešemo, se veselimo in jemo frtaljo...

PS.: aprila 2009 bo namreč že 40. praznik frtalje, in takrat bomo igrico ponovno uprizorili...

Od meje do jaslic

Danes bodo ob 17. uri na nekdanjem mejnem prehodu med Oslavjem in Sabotinom proslavili prvo obletnico padca meje. Praznovanje prireja krajevna skupnost Pevma/Štmaver/Oslavje in KD Sabotin.

Že v preteklih dneh je bilo pod Sabotinom praznično. V petek so v osnovni šoli »Josip Abram« v Pevmi priredili božični koncert, včeraj pa je bil prihod betlehemske luči ponovno priložnost za pripravo na božične praznike. Prihod betlehemske luči so pripravili skavti, ob sodelovanju KD Sabotin, okrajnega sveta, župnije sv. Mavra in Silvestra, župnije iz Solkana in Turističnega društva Solkan.

Že 14. leto pa poteka zanimiva pobuda z naslovom »Jaslice pri nas in pri sosedih«. Zamisel se je porodila najprej znotraj KD Sabotin z namenom, da obeležijo in ohranijo slike domačih jaslic. Prav javna predstavitev in nagajevanje jaslic pa je bila morda spodbuda, da se je ta pobuda razširila tudi na samo Gorico oziroma čez (bivšo) mejo. Letos bo komisija ocenjevala približno 40 jaslic. Slednje bodo dokumentirali s sliko in filmom, 11. januarja pa bo na vrsti nagajevanje. Komisija ne bo podelila le ene nagrade, ampak bo vzela pod drobnogled različne »kategorije« - in sicer najboljši mah, najboljše luči ter, seveda, najboljši prvi vtis.

Najboljše jaslice se bodo udeležile mednarodne razstave na Sveti Gori. Na današnji strani i. podlistka objavljamo nekatere jaslice, ki so se prijavile na lanskoletni natečaj.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: sloviti@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

trst

SKD Mačkolje prireja tradicionalni koncert božičnih pesmi v mačkoljanski cerkvi na samo božično vigilijo, in sicer pred polnočnico.

Župnija sv. Jerneja AP. in MePZ sv. Jernej prireja Božični koncert 25.12. ob 18. uri v župnijski cerkvi na Opčinah. Koncert bodo oblikovali OPZ, MIDPS in ŽPZ Vesela pomlad (dir. Mira Fabjan.), MoPZ Tabor (dir. Mirka Šimac), MoPS Sv. Jernej (dir. Mirko Ferlan) in MePZ Sv. Jernej (dir. Janko Ban). Orgelska spremljava Tomaž Simičič.

Božično misel bo podal Marjan Skerlavaj, koncert pa bo povezoval Matej Susič.

Devinski zbori zbori vabijo 26.12. na tradicionalni božični koncert v Štivan. Začetek ob 17. uri.

SLOVENSKA PROSVETA

V Društvu slovenskih izobražencev bodo v ponedeljek, 22. decembra, gostovali VESELI UPOKOJENCI iz Laškega. Etnopevsko skupina, ki ohranja stare ljudske pesmi in običaje, bo prikazala ofiranje in koledovanje na Štajerskem. Zadnje letosnje srečanje v Peterlinovi dvorani, ulica Donizetti 3, se bo začelo ob 20.30.

gorica

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12., v goriški stolnici, tradicionalni božični koncert. Nastopali bodo naslednji zbori: Mešani pevski zbor

Podgora, Vokalna skupina Bodeča neža, Moški pevski zbor Anton Klančič - Mirren, Moški pevski zbor Štmaver, Moški pevski zbor Mirko Filej, Mešani pevski zbor Rupa - Peč, Mešani pevski zbor Jazbine - Plešivo. Začetek ob 15.00.

Božična praznovanja v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini

V sklopu božičnih koncertov bodo danes ob 15.30 v Krasu (Dreka) nastopili zbori Sedej iz Steverjana, Cividin iz Gorenjega Barnasa ter Podlipo iz Dolenjega Barnasa

Jutri, ob 20.00 uri, bodo v špeterskem Slovenskem kulturnem centru, peli in igrali učenci špeterske Glasbene matice.

Devetica božična liješke fare bo danes v Platcu, jutri v Seucah, v torek, 23.12., pa se bo zaključila v Bardu.

Posebno svečana bo polnočnica v Landarski jami, ki bo v sredo točno ob polnoči. Mašo bo oblikoval mešani pevski zbor Tre valli/Tri doline.

Praznično bo tudi v Reziji. V Solbici bo od 24. do 26. decembra potekala Božična noč v dolini Rezije.

Tudi v Kanalski dolini se pripravljajo na bližnje božične praznike. V petek, 19. decembra, so se člani Slovenskega kulturnega središča Planika in Glasbene matice, v okviru pobratenja z Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu, udeležili božičnice.

Svojo božičnico pa bosta Glasbena Matica - šola Tomaž Holmar ter Slovensko kulturno središče Planika priredila v torek, 23.12., ob 18.00 uri. Ob tej priložnosti bodo nastopili vsi gojenci omenjene glasbene šole iz Kanalske doline.

Naši slavljeneci v letu 2008 - Vtisi ob koncu jubilejne sezone

Vtisi ob komaj zaključenih slavnostni prireditvi ob 110-letnici SKD Primorsko so še zelo sveži in močni. Želeli smo si priveditev, ki bi bila izraz naše vitalnosti, obenem pa jasno sporočilo o tem, kako in o čem razmišljamo. Prireditvev smo idealno poklonili ustanoviteljem društva, skušali smo povezati čim več akterjev z namenom, da oblikujemo zaokroženo celoto, ki bi hkrati zadostila vsem bistvenim vidikom naše umetniške in kulturne stvarnosti. Osebno menim, da je bila prireditvev nadvse bogata in v nekem smislu svojevrstna; v vsakem trenutku proslave je poslušalec uspel zajeti miselno sporočilo oz. vodilno nit Cirila Zlobca, glasbeno sporočilo g. Adija Daneva, režisersko podlago g. Geča, ples koreografije Raffaele Petronio, igranje glasbenikov, petje otrok in Noneta pod vodstvom Aleksandre Pertot, igranje Jurjeta in Patricije, v pravem medstrokovnem odnosu.

Jubilejnega leta pa še ni konec. Začeli smo aprila letos z organizacijo pevske revije v Mačkolphah, nadaljevali smo z organizacijo slavnostne prireditve, čaka naš še zadnji napor, ki bo publiko predstavljen verjetno februarja. Proslavili bomo rojstvo zajetne monografije priznanega fotografa Maurizia Frullanija, ki bo zajela utrinke iz vsakdanosti mnogih protagonistov društvenega življenja v SKD Primorsko.

Miloš Tul,
predsednik SKD Primorsko

Obletnice, ki jih obeležujemo vsakih pet let, so prikaz vsega, kar smo s petjem načrtovali. Z minevanjem let postanejo učinki delovanja vedno bolj jasni. Pri letošnjem jubilejnem srečanju s pesmijo smo razumeli na različnih nivojih, kaj lahko petje ponudi mladim in to je bilo predvsem opazno pri bivših pevcih. Posebnost našega praznovanja je bila priložnostna združitev sedanjih in nekdanjih pevcev; pri eni skupini je prišlo do obuditve redne dejavnosti, a tudi pri drugih je bilo

opaziti, da je petje ostalo na določeni kakovostni ravni kljub obdobju ne-aktivne pevske dejavnosti. Posebnost programa je bila ob samostojnih nastopih tudi izvedba skupnih pesmi, pri katerih so sodelovali vsi pevci, od najmlajših do najstarejših, kar je bilo redko doživetje, posebno pri himni društva, ki je na svoj način prav tako povzetek dolgoletnega soočanja s pesmijo; pesnica jo je namenila Veseli pomladi pred skoraj tridesetimi leti in tekst je vsa ta leta čakal in dočakal, da ga je uglasbila bivša članica Vesele pomladi. Z našim praznovanjem smo skušali skočiti ven iz tradicionalnih prireditvev in skupno dogajanje. Programi so se razvijali iz osnov otroškega zbora in vsi so peli takorekoč »ne-službeno«, iskreno navdušeno, v veselje sebi in drugim. Imam vtis, da so otroci prav zaradi tega prepevali bolj sproščeno. To naj bo izziv tudi za nadaljne projekte in spodbuda za sedanje pevce.

Franc Pohajca,
predsednik SOMPD Vesela pomlad

Zame je bilo praznovanje 40 letnice ustanovitve in neprekinjenega delovanja neke vrste

poseben dogodek. Poseben zato, ker sem imel možnost se spomniti in istočasno iskreno zahvaliti mali skupini ljudi, slovenskih fantov iz Domja in okolice, ki so pred 40 leti, natanko 7. decembra 1968 dali pobudo za ustanovitev moškega pevskega zbora, kateremu so nadeli ime po boljšunškem rojaku, skladatelju in zborovodji Franu Venturiniju. Poseben tudi zato, ker sem hotel poudariti, da je bila tekom teh 40 let posrečena tudi raznolikost kulturne ponudbe; ne samo zborovsko petje, ampak tudi šola klasične predvsem pa diatonične harmonike. Posrečeno pa je bilo predvsem to, da se je in se še vedno poskuša nagovoriti slovensko in italijansko govoreče prijateljke kulture in s tem graditi mostove in ustvarjati vzdušje strpnosti v tem delu občine Dolina, kjer je še vedno premajhen odstotek italijansko govorečega prebivalstva, ki govori in bo govoril slovensko.

Aleksander Coretti,
predsednik SKD F. Venturini, Domjo

Našo osrednjo proslavo ob okrogli obletnici so zaznamovali verzi pokojnega vaškega umetnika Atilija Kralja: »Trebče, oj Trebče, to je naša vas«, kateremu smo posvetili osrednjo proslavo in pa sodelovanje s COŠ Pinko Tomažič, ki je isti dan z nami praznovala 140-letnico ustanovitve in 30-letnico poimenovanja. Skupaj smo zasnovali program in brošuro, ki zajema strnjen pregled zadnjih desetih let šolskega in društvenega delovanja. Program so izoblikovali domača godba Viktor Parma, gledališki igralec Danijel Malalan in Andrej Rismo, ki je publiko postregel z verzi Atilija Kralja. Dolge priprave in ves trud sta bila poplačana, ko se je v ogravenem šotoru dobesedno kar trlo ljudi, kar kaže navezanost domačih ljudi na šolo in društvo. Glavni protagonisti proslave pa so bili otroci, na katere gradimo našo bodočnost. Da bi jim že od malih nog približali Ljudski dom; da

vedno na pravi poti, ko se trudimo za uspeh, kakovost in napredek. Prepričani smo, da lahko samo z izobraževanjem in kulturo našim mladim odpiramo okno v svet, zato dajemo prednost profesorjem, ki spodbujajo ljubezen do instrumenta in glasbe. Na šoli potekajo tečajji pihal, trobil, tolkal, taktiranja, z možnostjo sodelovanja v mladinskem orkestru. Zasluge za ponovni preporod in rast orkestra gredo seveda vsem odbornikom in predsednikom, ki so snovali, načrtovali, sledili, podpirali, prepričevali, bodrili, in seveda poprijeli za marsikatero delo. Skoraj vedno nevidno, gotovo kdaj utrudljivo ali nehvaležno. Nesebično, požrtvovalno, zvesto, učinkovito.

Stefano Mauri,
predsednik Pihalnega orkestra Ricmanje

Sezona 2007/2008 Skd Tabor je bila v znamenju 40-letnice. A še zdalec ne samo. V Prosvetnem domu so se zvrstile vse pobude, ki zaznamujejo kulturno dogajanje na Opčinah, predvsem pa Openska glasbena srečanja in Poletje pod kostanjem, ki sta bila v jubilejnem letu še posebej bogata in uspešna. Z društvi od Repna do Gročane smo Prešerno skupaj praznovali dan kulture. Ampak ob okrogli obletnici društva, ki je ob enem 140-letnica kulturnega delovanja na Opčinah, smo si zaželeli še nekaj več. Izbrali smo tri trenutke, med sabo časovno ločene: z večerom »Bil je 7. december 1967« smo prav na dan ustanovitve društva obudili njegovo ustanovitev z namišljenim potovanjem in pretokost in intervjujem z nekaterimi prvimi odborniki, 6. aprila se je veliko število članov nastavilo fotografu pred Prosvetnim domom na križišču med ulicami narodna, Dunajska in Proseška ter za nekaj trenutkov ustavljen gosti nedeljski openski prometni kaos. Iz tega je nastala fotografija velikanka, ki sedaj visi v Prosvetnem domu. Včeraj pa sta med člane in prijatelje društva poletela še publikacija in DVD, ki sku-

agenda - agenda - agenda

Niz koncertov
deželne zborovske revije

NATIVITAS

Torek, 6.1.2009 ob 18.00
Zgonik, Cerkev sv. Mihaela
Božična revija

MePz Jacobus Gallus
MePz Rdeča zvezda
Oktet Odmevi
OPZ iz Zgonika

Nedelja, 11.1.2009 ob 16.00
Nabrežina, Cerkev sv. Roka
Različni izvazi božičnega razpoloženja

MePZ Igo Gruden
DPZ Kraški slavček
glasbeni utrinek s harmonikarji

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30
Milje, Stolnica
S pesmijo vam mladi želimo...
MeMIPZ Trst
glasbeni utrinki

Zanimivo za godbenike: seminar za predvodnike in korakanje

Seminar je namenjen instrumentalistom in predvodnikom. Na seminarju bodo udeleženci spoznavali osnove predvodniške dejavnosti, obnavljali pravila ter nadgradili svoje znanje s figurativnimi elementi. Pogovor bo tekel tudi v smeri organizacije srečanj godb,

kjer sodeluje večje število sodelujočih godb ter protokolarnih pravilnih na takih srečanjih. Seminar se bo odvijal v prostorih Osnovne šole "Viktor Car Emin" v Lovranu od 24. do 25. januarja 2009. Rok prijave zapade 9. januarja 2009.

Iz Rezije
Izšel je tradicionalni koledar kulturnega društva Rozajanski dum »kolindrin«. Tokrat je namenjen temi »kuškritavi«. To je lepa lokalna navada, ki združuje mlade do dvajsetega leta v večdnevno druženje s plesom in veselicami na prehodu s starega v novo leto ob nepogrsljivi citiri in bunkuli. Etnografska koledarska zbirka, kot običajno, vsebuje zgornje fotografije, ki beležijo lepe stare navade.

Nova številka šestmesečnika Naš Glas – La nostra voce, ki izide v prihodnjih dneh, prinaša številne zanimive teme o mladinskem združevanju, jezikovnih vprašanjih z vidika akademske obravnave, večjih lokalnih in mednarodnih dogodkih in kulturnih prireditvah.

Koledar in revijo lahko dobite pri ZSKD v Solbici ali preko drugih sedežev. Za naročila tudi rozajanskidum@libero.it ali tel.: 0433 53428.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

bi ga vzbujili in radi prestopali njegov prag tudi v bodočnosti, organiziramo zanje najrazličnejše dejavnosti, katerih se vedno polnoštevilno udeležujejo. In prav njim posvečamo cel niz pobud ob naši 110-letnici: Trebče brez meja. Odborniki SKD Primorec se dobro zavedamo poslanstva, ki ga ima od svoje ustanovitve društvo v vasi in bomo vedno še naprej nadaljevali delo naših predhodnikov: spodbujanje kulturnega delovanja in družinja naših ljudi in tako ohranjanje slovenske besede v vasi.

Sabina Citter,
predsednica SKD Primorec

V desetletjih delovanja je orkester ostajal zvest svojim temeljnim ciljem, med katerimi je bila ustanovitev in vodenje kakovostne glasbene šole, v kateri naj bi se usposabljal in vzgajali mladi godbeniki. Godbeniška glasbena šola deluje v Ricmanjih neprekinjeno že vrsto let in večina današnjih godbenikov izhaja iz nje. Ponosni smo na to. Zavidljivi uspehi, ki jih naš orkester niza iz tekmovanja v tekmovanje, nam pričajo, da smo še

paj ustvarjata celoto o društvenem delovanju, kot je razvidno iz njunega skupnega naslova Od včeraj do jutri. Slavnostno leto je minilo brez slavnostnih govorov, a vsebinsko polno in ohrabrujoče, z zavestjo, da obletnica je priložnost da društvu nekaj dodamo, ne pa da ga osmislimo.

Živka Persič,
predsednica SKD Tabor

Amatersko športno kulturno društvo Kremenjak iz Jamelj je letos praznovalo 15-letnico delovanja. Ustanovljeno je bilo namreč 2. novembra 1993. Tedanji odborniki so izbrali ime Kremenjak po hribu, ki bedi nad vasjo. Na praznovanju, ki je potekalo 15. novembra 2008 v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah, smo z veseljem in s ponosom predstavili društveno brošuro, v kateri so zabeležene vse dejavnosti in prireditve. Natančen opis delovanja je podal bivši blagajnik Patrik Zulfian, o pomenu društvenih arhivov pa je govoril profesor Aldo Rupel. Lepe in prirčne misli je izrekel slavnostni govornik, župan občine Miren-Kostanjevica, gospod Zlatko Martin Marušič, ki nam je se posebno čestital za večletno sodelovanje s krajevno skupnostjo Sela na Krasu in turističnim društvom Dren. Odborniki pa smo ponosni na vse prireditve, ki se vršijo v našem centru. Veliko pozornost posvečamo dejavnostim, pri katerih se zbirajo naši otroci in mladina in sicer otroškemu

pevskega zboru, ki ga vodi učiteljica Ivana Sullini, otroški in mladinski plesni skupini, ki ju vodi profesorica Jelka Bogatec, tečaju klavirja, ki ga vodi profesorica Glasbene Matice Neda Sancin in še tečaju diatonične harmonike, pri katerem sodelujejo tudi gojenci iz okoliških vasi in ga vodi profesor Andrej Gropajc.

Bruna Visintin,
predsednica ŠKD Kremenjak

Stoletnici naproti

Nad našo skupnostjo se zopet zgrinjajo črni oblaki, tako namreč pravijo osebni občutki in sklop dogodkov, toda v sebi moramo prav sedaj poiskati dovolj ponosa in pozitivnih misli, da vnamemo iskrico, ki nas bo pognala spet v modrine neba ter nam zagovila samozavest in drznost. Pogled v leto 2009, ko se bomo praznično spomnili stoletnice delovanja naše ustanove mora biti pogumen in smel. Našim otrokom in najstnikom moramo vlivati upanje, da njihove sledi ne bo zabrisal še tako močan morski val in še tako zahrbtni veter.

Želim si, da ne bi več potrebovali zaščite, da bi politika spoznala pomembnost glasbenega izobraževanja ter našemu delu in prizadevanju vrnila ponos ter nas priznala. Poti ne morajo biti enosmerne in ne morejo se skleniti, ker eden od partnerjev ali sodelavcev tako odloči. Zamisli, inovacije čakajo na odločitve in usmerjanje. Pri Glasbeni matici smo pripravljene prehoditi to pot.

Vsem učencem, profesorjem, sodelavcem in prijateljem Glasbene matice želim srečno zdravo in uspešno novo leto.

Predsednica dr. Nataša Paulin

Osrednja božičnica Glasbene matice

Brez glasbe ni pravega božičnega vzdušja. Praznična atmosfera obdaja v teh dneh tudi šola Glasbene matice, kjer se odvijajo tradicionalni božični nastopi učencev raznih oddelkov. V pričakovanju praznikov so mladi glasbeniki vseh sedežev na deželnem teritoriju že zaigrali v Trstu, Boljuncu, pri Briščikih, v Gorici, Doberdubu, Sovodnjah in Gorenjem Tarbiju. Učenci Glasbene matice v Benečiji bodo imeli svojo osrednjo božičnico jutri ob 20.00 na sedežu šole v Špetru. V Trstu pa bo osrednja božičnica v torek, 23. ob 19.00 v cerkvi pri sv. Jakobu. Nastopili bodo solisti na flavto, violino in violončelo, komorne skupine s flavto, skupina najmlajših učencev oddelka za godala in novonastala mladinska godalna skupina, ki ju vodi Jagoda Kjuder, Mešani mladinski pevski zbor Trst pod vodstvom Aleksandre Pertot in mešani pevski zbor Gallus v prenovljeni zasedbi, ki jo vodi Marko Sancin.

Podružnica GM tudi v Terski dolini

Terska dolina ima od letošnje sezone svojo podružnico šole Glasbene matice, prve slovenske deželne ustanove, ki je prisotna z redno dejavnostjo v Bardu. Koordinator nove podružnice je vsestransko aktivni Davide Clodig:

Več let smo se pogovarjali o možnosti, da bi vpeljali delovanje Glasbene matice tudi v Terski dolini. V sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo v Špetru smo v ta namen priredili nekaj poletnih tečajev v Bardu in v Tipani. Da bi preverili zanimanje, smo poslali tudi vprašalnik na osnovne šole in odziv je bil pozitiven. Ko smo ugotovili, da bi projekt lahko uspel, smo povabili na sestanek župana, ki je pokazal naklonjenost in nam dal podporo. Uvedbo delovanja nam je omogočil sodelovanje s Centrom za kulturne raziskave v Bardu, katerega predsednik je Giorgio Černo.

Katera je sedanja didaktična ponudba vaše podružnice?

S poukom smo začeli 8. novembra. Lekcije obiskujejo enkrat tedensko kitaristi, pianisti in harmonikarji. Imamo dva profesorja za klavir, eno za kitaro, enega pa za diatonično harmoniko. Učenci so v glavnem osnovnošolci, a imamo tudi nekaj višjeješolcev.

Kje poteka pouk?

Lekcije potekajo v prostorih muzeja Centra za raziskave v Bardu in v drugih prostorih, ki nam jih je dala na razpolago občina.

Kako so vas sprejele institucije in krajevna stvarnost?

Okolje je zelo naklonjeno z vseh vidikov. Samo dejstvo, da v tako mali občini imamo od samega začetka 17 rednih učencev, nam pomeni veliko. Krajevne oblasti so nas kot že omenjeno sprejele zelo lepo. Poleg tega pa smo našli zelo spodbudne osnove; v Bardu je deloval župnik Calligaro, ki je s svojim poučevanjem glasbe ustvaril kulturno jedro, da se je vse lahko razvilo veliko lažje. V Tipani pa ni zaenkrat zaživelo, verjetno ker niso imeli takega ozadja.

Kdaj bomo lahko »poslušali« prve rezultate delovanja vaših učencev?

Začeli smo relativno pozno, zato potrebujemo nekaj časa, da se predstavimo na javnih nastopih. Februarja ali marca pa bi po naših načrtih lahko prvič zaigrali pred publiko.

Učenci Glasbene matice na tekmovanju Spincich

Zbirka nagrad in priznanj učencev Glasbene matice se je pred kratkim povečala z lepim številom novih uspehov mladih glasbenikov, ki so se udeležili četrtega mednarodnega tekmovanja Paolo Spincich v Trstu. Pobuda Glasbene akademije Ars Nova je namenjena mladim, ki študirajo v javnih in privatnih glasbenih ustanovah in solah ter se odvijajo v štirih instrumentalnih sekcijah (klavir, violina, flauta, komorne skupine). V teh letih je tekmovanje doživelo velik razvoj po številu udeležencev in raznolikosti njihovega izvora. Kljub večji konkurenci so se učenci Glasbene matice izkazali tudi letos. Najbolje se je uvrstila učenka prof. Vesne Zuppin, Elisa Terrana, ki je prejela 95 točk in prvo nagrado v A kategoriji (pianisti do 10. leta starosti). Za devetletno Eliso (na fotografiji) je lep uspeh velika spodbuda: "Tekmovati mi je zelo všeč, ker vsakič spoznam tudi druge tekmovalce, jih poslušam in se vedno nekaj naučim. Zaigrala sem Bachov preludij, slovensko narodno v Škerjančevi priredbi in skladbo The little negro Claudea Debussyja. Sem zadovoljna, ker mi je tudi profesorica rekla, da sem bila pridna. Sem vesela za nagrado in želim nadaljevati tako. V prihodnjem letu me pričakuje že drugo tekmovanje, tokrat v Postojni." V razredu Vesne Zuppin praznujejo tudi druge uspehe na istem tekmovanju: v B-kategoriji (pianisti od 11. do 14. leta starosti) je Cristian Visintin prejel 86 točk in tretjo nagrado, Katarina Visintin je prejela četrto nagrado v A-kategoriji, Giacomo Zotti pa priznanje. Prof. Beatrice Zonta je pripravila na tekmovalni nastop dva učenca: Samuele Vittorio Ferletti in

Ivan Antonutti sta prejela tretjo nagrado v A kategoriji (prvi z 89., drugi z 87. točkami). Rok Dolenc iz razreda prof. Tamare Ražem je osvojil 93 točk in drugo nagrado, Helena Lupinc (razred prof. Claudia Sedmach) pa 87 točk in tretjo nagrado. Matjaž Zobec iz razreda prof. Xenije Brass pa je prejel priznanje v B kategoriji. Poleg pianistov so se tekmovanja udeležili tudi flavtisti prof. Erike Slama; priznanja sta prejela Marco Obersnel v A kategoriji, Carlo Venier pa v C kategoriji.

Sprožili smo nabiralno akcijo za fotografsko in katerokoli drugo gradivo za pripravo razstave ob 100-letnici Glasbene matice. Vabimo vse bivše učence, sorodnike in prijatelje, da to prinesejo čimprej na

sedež Glasbene matice (Ul. Montorsino 2).

NAPOVEDNIK

TRST

V ponedeljek, 22. decembra ob 17.00 v SKD Igo Gruden v Nabrežini
Božični koncert harfistk iz razreda prof. Tatiane Donis

V ponedeljek, 22. decembra ob 18.30 v SKD Igo Gruden v Nabrežini
Božičnica z učenci prof. Verenke Terčelj (klavir) in Dorine Cante (harmonika)

V ponedeljek, 22. decembra ob 18.00 v domu A. Sirka v Križu
Božičnica učencev prof. Marka Ferija (kitara), Beatrice Zonta in Claudie Sedmach (klavir)

V ponedeljek, 22. decembra ob 17.30 v Štalci v Šempolaju
Božični koncert kitaristov iz razreda prof. Daria Vivianija

V torek, 23. decembra ob 19.00 v cerkvi pri sv. Jakobu
Osrednja božičnica tržaške Glasbene matice

GORICA
Božični nastopi učencev:
V ponedeljek, 22. decembra ob 18.30 v dvorani društva v Sovodnjah

V torek, 23. decembra ob 18.30 v dvorani društva Jezero v Doberdubu

BENEČIJA
V ponedeljek, 22. decembra ob 20.00 na sedežu šole v Špetru
Osrednja božičnica učencev Gm Špetar

MANJŠINE - Posvet o vlogi dežel pri zaščiti jezikovnih manjšin

V Tridentu o politiki FJK do furlanske in slovenske manjšine

Tridentinska pokrajina je zadnja leta zelo dejavna na področju zaščite manjšin, čeprav je prisotnost manjšin v tem delu italijanske države dokaj skromna: gre za del ladinske skupnosti, ki je razdeljena med tridentinsko in bocensko pokrajino ter tremi občinami v pokrajini Belluno v Venetu, ter za majhni skupinici Mohenov in Cimbrov, ki ohranjata svoja starogermska jezika predvsem kot pomembno kulturno dobrino in ne kot sredstvo medsebojnega sporazumevanja. Za te manjšine skrbi poseben pokrajinski urad, ki je tudi tesno povezan z univerzo. Prav ta povezava je bila povod za zanimivo srečanje o vlogi avtonomnih dežel pri uveljavljanju manjšinskih pravic, še zlasti v povezavi z okvirno konvencijo Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin in z načeli Evropske listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih, ki pa je Italija še ni ratificirala. Na tej konferenci so posebno pozornost namenili Furlaniji Julijski krajini, ki so jo zastopali kar

trije udeleženci: direktor deželne urada za manjšine Marco Stolfo, predstavnik furlanske skupnosti William Cisilino in predsednik Paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojan Brezigar.

Razpravo, ki jo je vodil profesor Vittorio dell'Aquila, je uvedla predstavnica Sveta Evrope Sonia Parayre, ki je spregovorila predvsem o vlogi Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike pri ohranjanju jezikovne raznolikosti v Evropi. Ta dokument je označila kot enega temeljev evropske politike do jezikov, ker države s pristopom tudi prevzamejo jasne odgovornosti glede na vsebino konkretnih ukrepov v korist jezikovnih manjšin. Ob tem je poudarila nujnost, da bi tudi Italija ratificirala to listino; ratifikacijski postopek se je začel že pred skoraj desetimi leti, kar nekajkrat je parlamentarni postopek stekel in leta 2006 je vse kazalo, da se bo tudi uspešno končal, vendar se je nekaj taknilo in v tisti mandatni dobi ustre-

zni zakon ni bil sprejet. Sicer pa je Sonia Parayre spregovorila tudi o jezikovni politiki Sveta Evrope in o mehanizmu monitoraže oziroma preverjanja izpolnjevanja določil Evropske listine s strani držav pogodbenic. Ob tem je omenila še zlasti izreden pomen priporočil, ki jih daje Svet Evrope državam za namenom, da se izboljša status manjšinskih jezikov.

William Cisilino je govoril o prizadevanjih za uveljavljanje furlanskega jezika v Furlaniji; dejal je, da je glavni problem v javni upravi, ki še vedno ne razpolaga z ustreznimi instrumenti za uveljavljanje furlanskega jezika; ljudje ta jezik govorijo, vendar ga ne uporabljajo na uradni, institucionalni ravni. V to smer vodi prizadevanja številnih politikov in tudi javnih ustanov: jezikovno načrtovanje teži prav k temu, uveljavljanju jezikovne politike v javnih ustanovah. Tu je Cisilino dejal, da je ustreznega zakonodaja sicer nujno potrebna, sama po sebi pa še ne rešuje problema, saj

jo je treba uveljavljati v praksi. Sicer pa je tudi res, da je sedanji nižji status furlanščine posledica pomanjkanja ustreznih politik. Na področju šolstva je bilo po Cisilinovem mnenju narajeno veliko, vendar brez prave koordinacije, tako da se nepovezane pobude ne uokvirjajo v neki splošni učni program z jasno zastavljenimi cilji, percepcija zanimanja oblasti za jezik pa je nezadostna. Tu je predstavnik furlanske manjšine navedel podatke nedavno izvedene javnomnenjske raziskave, v kateri je na vprašanje, ali sploh obstaja zakonodaja za vrednotenje furlanskega jezika, samo 30 odstotkov vprašanih odgovorilo pritrdilno, 40 odstotkov jih odgovora ni poznalo, kar 20 odstotkov pa meni, da taka zakonodaja sploh ne obstaja (ostali so dejali, da jih to vprašanje ne zanima), čeprav je bila Furlanija Julijska krajina prva dežela v Italiji, ki je s posebnim zakonom zaščitila svojo manjšino, seveda če izvzamemo posebni status Doline Aosta in Južne Ti-

rolske. Kar zadeva novi deželni zakon, o katerem še razsoja ustavno sodišče, pa je Cisilino opozoril predvsem na postopek jezikovnega načrtovanja, h kateremu so zavezane vse javne uprave na ozemlju, na katerem živi furlanska manjšina.

Marco Stolfo je najprej orisal različno stanje treh manjšin v Furlaniji – Julijski krajini, to je slovenske, furlanske in nemške. Opozoril je, da za zaščito manjšin poleg ustavnega določila, ki ga vsebuje 6. člen ustave, obstajajo v primeru slovenske manjšine tudi nekatere mednarodne obveze, predvsem Londonski memorandum in Osimski sporazum.

Furlanija Julijska krajina se je zelo zgodaj vključila v obravnavanje manjšinske problematike in tu je Stolfo omenil, da je Dežela že leta 1995 v zakonu o furlanskem jeziku povzela evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih, vendar je to njeno odločitev država zavrnila, ker Italija listino ni ratificirala. Tako je v končnem besedilu zakona ohranjeno le sklicevanje na načela te listine, kar pa je vsekakor zelo pomenljivo. Dežela je takrat, to je pred 12 leti, sprejela nekatere sklepe, ki so dejansko omogočili vzpon furlanskega jezika: na osnovi zakona št. 15 iz leta 1996 je bila namreč določena uradna pisava furlanskega jezika, ustanovljena je bila Opazovalnica za furlanski jezik in ustanovljen je bil tudi deželni urad, ki se je v naslednjih letih razvil v samostojni deželni urad za manjšinske jezike. Ob koncu je Stolfo nakazal nekatere smernice, ki naj bi vodile deželno upravo pri uveljavljanju večjezičnosti na osnovi novih načel jezikovne raznolikosti, ki se uveljavljajo širše v Evropi.

Bojan Brezigar je v svojem posegu obravnaval predvsem vprašanje zastopanosti slovenske manjšine, kot izhaja iz državne in deželne zakonodaje. Gre, kot je poudaril, za vprašanje kolektivnih pravic, ki jih države zelo nerade priznavajo manjšinam, sicer pa tudi vse mednarodne listine dosledno govorijo o pravicah pripadnikov manjšin, torej o individualnih pravicah. Brezigar je svojo analizo začel z zaščitnim zakonom, kjer je v paritetnem odboru videl prvi zametek definiranja zastopanosti manjšine. Opozoril je na dva pomembna elementa sestave slovenskega dela paritetnega odbora, to so štirje predstavniki najbolj reprezentativnih organizacij slovenske manjšine in trije predstavniki izvoljeni na skupščini vseh slovenskih svetnikov v krajevnih upravah v deželi Furlaniji Julijski krajini. Tako je bila v paritetnem odboru vzpostavljena povezava med politiki in civilno družbo.

Ta povezava je ohranjena tudi v komisiji, ki jo določa novi deželni zakon za slovensko manjšino. V njem sta prisotna oba elementa: na eni strani je v komisiji šest predstavnikov najbolj reprezentativnih organizacij manjšine, za določitev katerih je predviden tudi poseben postopek, na drugi strani pa komisijo sestavljajo še trije predstavniki, ki jih izvolijo vsi slovenski občinski in pokrajinski svetniki. Dodati je treba, da morajo biti v vseh primerih enakovredno zastopane vse tri pokrajine, tržaška, goriška in videmska. Tem devetim članom je treba dodati še predstavnika deželne komisije za slovensko šolo, ki je prav tako Slovenec, komisiji pa predseduje deželni odbornik ali njegov pooblaščenec. To pomeni, da je v enajstčlanski komisiji zagotoveno deset predstavnikov manjšine, ki so izbrani z demokratičnimi predstavniki kriteriji. To pa je dejansko priznanje kolektivne pravice, kjer je sicer v deželni zakonodaji že prišla do izraza tudi s posebnimi določili o zastopstvu slovenske manjšine v deželni svet.

Skupina udeležencev posveta: od leve Jaime Vernet i Llobet, Vittorio dell'Aquila, William Cisilino, Marco Stolfo in Sonia Parayre

POSVET - Prikaz stanja v nekaterih drugih deželah

Na Tridentinskem oblast za manjšine Novosti tudi na Sardiniji in v Kataloniji

Na tridentinskem zasedanju o posegih dežel v korist manjšin je stanje v tridentinski pokrajini predstavil visoki funkcionar pokrajinske uprave Gianfranco Postal. Zadržal se je predvsem pri zakonodaji, ki jo je pokrajina sprejela v korist manjšin, še zlasti pri novem zakonu iz letošnjega leta, s katerim so boljše definirali prejšnja določila. Tu je Postal opozoril, da so ladinsko prebivalstvo povezali v kompenzorij, kateremu so naložili posebne pristojnosti, ki zadevajo rabo jezika, institucije in javne ustanove, zakon pa vsebuje tudi posebna določila o popisu prebivalstva. Sicer pa je bilo, tako Postal, ladinsko prebivalstvo šele leta 2001 dejansko politično priznано, saj je bil takrat sprejet zakon, ki zagotavlja Ladincem posebnega predstavnika v pokrajinskem svetu; tega predstavnika izvolijo v ladinskem kompenzoriju.

Zelo zanimiva novost pokrajinskega zakona iz letošnjega leta pa je Oblast za manjšine. Vsebinsko in pomen tega telesa je razčlenil raziskovalec tridentinske univerze Simone Penasa, ki je dejal, da je bila prvotna zamisel imenovanje branilca manjšinskih pravic, po dolgi razpravi pa se je pokrajinski svet

GIANFRANCO POSTAL

odločil za drugačno rešitev tričlanske oblasti, kjer člane z dvotretjinsko večino imenuje pokrajinski svet sam. S tem telesom, ki je nekakšna vmesna stopnja med pokrajinsko skupščino in vlado ter organizacijami manjšin je bila tako vzpostavljena neposredna povezava med Pokrajino in manjšinami, novi oblasti pa zakon priznava številne pristojnosti, ki gredo od nadzora nad izvajanjem zaščitnih določil s strani Pokrajine do preverjanja, kako manjšine uporabljajo nakazana sredstva. Novo telo je tudi posvetovalni organ pokrajinskega odbora, obenem pa ima možnost, da pokrajini predlaga ukrepe v zvezi z zaščito manjšin. Pristojen je za dejavnosti, ki zadevajo ozemlje, na katerem živijo

manjšine, in za ljudi, ki živijo na tistem ozemlju, kar pomeni, da njegove pristojnosti segajo na področji individualnih in kolektivnih pravic manjšin. Za svojo dejavnost razpolaga z ustreznimi sredstvi, ki jih tudi sam upravlja.

O jezikovni politiki za sardinski jezik je govoril direktor pristojnega urada pri deželi Sardiniji Giuseppe Carongiu. Dejaj je, da je sardinsčina jezik, stoletja pa so ga obravnavali zgolj kot narečje. Tudi deželni zakon iz leta 1997 sardinsčino ni obravnaval kot samostojnega jezika, ampak je temeljil na načelih ohranjanja nesovne kulturne vrednote. Potrebovali so kar nekaj let, da so pričeli politike, da je potreben drugačen pristop, ker se pač jezik izgublja: statistike kažejo, da je samo 13 odstotkov sardinskih otrok pridobilo znanje sardinsčine z medgeneracijskih procesov, to je preko starčev oziroma starih staršev. Nova politika deželne uprave je tako usmerjena predvsem v utrjevanje znanja sardinskega jezika. Odpravili so dvojezične televizijske oddaje in jih nadomestili s sardinskimi, z vrsto pobud na področju kulture pa dopolnjujejo delo, ki ga opravljajo šole na os-

novi zakona 482. Velika težava pa je v dejstvu, da posebni statut daje deželni upravi pristojnosti na področju zaščite manjšin.

Povsem drugačno institucionalno sliko pa je prikazal predstavnik katalonske deželne vlade Jaime Vernet i Llobet, ki je govoril o novem statutu Katalonije oziroma o jezikovnih vidikih, ki jih ta statut vsebuje. V tem statutu so vprašanje jezika rešili z dvojno definicijo: katalonščina je »lastni jezik« Katalonije, katalonščina in španščina pa sta uradna jezika. Katalonščina je torej jezik, v katerem normalno delujejo dežela, javne uprave in sredstva obveščanja v Kataloniji ter je tudi učni jezik v šolah. Statut obvezuje državo in deželo, da si prizadevata, da postane katalonščina tudi delovni jezik evropskih institucij ter da se zagotovi vsem državljanom pravico, da uporabljajo katalonščino v odnosih z oblastmi, vsem prebivalcem Katalonije pa pravico, da se tega jezika učijo. Gre torej za zelo suveren pristop k jezikovnim pravicam, pri čemer pa statut vsebuje še dve pomembni določili: zaščito majhne okcitanske manjšine v dolini Aran in skrb za katalonske skupnosti, ki živijo izven Katalonije.

ITALIJA - Predpraznična novinarska konferenca ministrskega predsednika

Berlusconi vneto zagovarja delo in složnost svoje vlade

Veltroni potrdil željo po koreniti prenovitvi Demokratske stranke

RIM - Vlada odlično deluje in ministri imajo enake poglede o vseh glavnih vprašanjih, ki zadevajo Italijo. Silvio Berlusconi je na včerajšnji tradicionalni predpraznični tiskovni konferenci zelo hvalil svojo vlado in njene ministre. Državljanje je pozval, naj se spričo te hude gospodarske krize ne predajo malodušju in naj verjamejo v svetlejšo prihodnost, ki bo »prej ali slej prišla«.

Za januar je ministrski predsednik napovedal korenito reformo pravosodnega sistema, ki bo kariere tožilcev naposled ločila od poklicne poti sodnikov. Vlada bo pripravila svoje predloge in jih posredovala parlamentu, kjer bo desna sredina po Berlusconijskih besedah prisluhnila tudi predlogom opozicije, »pod pogojem, da bodo njena stališča resna in konkretna.«

Ministrski predsednik se je zavzel za gradnjo jedrskih central in pri tem napadel zelene in okoljevarstvenike, ki so po njegovih besedah veliki nasprotniki razvoja in napredka. Napovedal je tudi pokojninsko reformo, a ni pojasnil njene vsebine. Precej splošen je bil tudi glede federalizma, o katerem je rekel, da bo vlada spoštovala svoj program in zaveze, ki jih je sprejela na volitvah.

Na srečanju z novinarji se je Berlusconi dotaknil tudi odnosov z opozicijo, ki so vse prej kot dobri. Za to po njegovem mnenju ni kriva vladajoča koalicija, pač pa leva sredina, ki je pod odločilnim in kvarnim političnim vplivom Antonia Di Pietra in njegove stranke Italije vrednot. Povedal je tudi, da se mu zdi »afera Villari« (po imenu predsednika parlamentarne komisije za RAI) rešljiva in dal razumeti, da bi moral predsednik komisije vendarle odstopiti. Podobno stališče zagovarjata tudi predsednika senata in poslanske zbornice, Renato Schifani in Gianfranco Fini. Končno je ministrski predsednik izrazil prepričanje, da v tem trenutku uživa podporo kar 72 odstotkov Italijank in Italijanov, kar ga zelo veseli in navdaja z optimizmom.

V Demokratski stranki (DS) se medtem nadaljuje debata o usodi in nejasnih političnih perspektivah stranke. Predsednik Walter Veltroni je na včerajšnji skupščini mladih demokratov ponovil, da hoče »združen« stranko, v kateri ne bo prostora za nepošteno in skorumpirano politiko. Vel-

Predsednik vlade Silvio Berlusconi veselo nazdravlja novemu letu 2009

ANSA

troni je tudi znova podčrtal, da ne mara notranjih oblastniških struj. Eno je normalna demokratična dialektika, drugo po vsakodnevni notranji spori in polemike, ki ne peljejo nikamor in ki samo močno škodijo DS in celotni levosredinski koaliciji.

Marsikdo je prepričan, da je Veltronijeva kritika letela na Francesca Rutellija in zlasti na Massima D'Alema. Nekdanji zunanji minister pa je včeraj znova zanikal spore z Veltronom in podprl njegovo željo po prenovitvi stranke in po obračunu z vsemi, ki so vpleteni v škandale in v sodne preiskave. D'Alema je v bistvu dal razumeti, da trenutno v stranki ni nikogar, ki bi lahko prevzel Veltronijevo mesto. Predsednika je treba torej okrepiti in ne ošibiti, je prepričan D'Alema.

Da Veltronijeva vodilna funkcija v teh razmerah nima alternativ, je prepričan tudi beneški župan Massimo Cacciari, ki je včeraj popoldne obiskal Trst. Župan ni negativno ocenil poteka petkove seje državnega sveta Demokratske stranke, predsednika pa je pozval, naj proglasom sedaj sledijo konkretna dejanja, v nasprotnem primeru bodo demokrati zašli v še hujšo krizo, ki bo pa tokrat za stranko usodna. Cacciari se je tudi zavzel za čimprejšnji kongres stranke in ponovil zahtevo po odstopu neapeljske županje Rose Russo Iervolino.

ITALIJA - Afera o uporabi službenih vozil Neapelj: še težave za mestno upravo

NEAPELJ - V glavnem mestu Kampanije ni videti konca škandalom in aferam, ki pretresajo tamkajšnjo mestno upravo. Tokrat gre za nezakonito uporabo službenih avtomobilov, za kar so osumljeni nekateri sedanjí in nekdanji občinski odborniki. Sodeč po poročanju lokalnih občin, so sodniki poslali sodno obvestilo dvema odbornikoma v upravi županje Rose Russo Iervolino in štirim nekdanjim občinskim upraviteljem. Vsi vpleteni odborniki pripadajo levosredinskemu zavestništvu, ki je na oblasti v Neaplju.

Odborniki, ki so vpleteni v preiskavo, naj bi službene avtomobile občinske uprave uporabljali v osebne namene. Nekateri so se s službenimi avtomobili peljali po nakupe v veleblagovnice, drugi so s tem vozili prevažali sorodnike in prijatelje, tretji pa so se s »plavimi« avtomobili peljali celo na počitnice v Rimini in v druge turistične kraje severne Italije.

Županja Iervolino je povedala, da zelo pozorno spremlja dogajanja tudi v zvezi s to novo neapeljsko afero, ponovila pa je, da nikakor ne namerava odstopiti. Govori se, da načrtuje spremembe v občinski upravi, v katero naj bi povabila tudi nekatere strankarsko neodvisne osebnosti.

Sodniki bodo medtem jutri nadaljevali z zasliševanji politikov, podjetnikov in odvetnikov, ki so vpleteni v afero Global Service. Glavni osumljenec Alfredo Romeo je, kot znano, zavrnil vse obtožbe, njegovi odvetniki so zato zahtevali preklic zaporne naloge in obtožnice, češ da je neutemeljena. O usodi Romea in drugih osumljencev bo v prihodnjih dneh odločal sodnik za preliminarne preiskave, ki bo potrdil ali lahko tudi prekal zaporne naloge. Sodni dokumenti pa so včeraj romali tudi v Rim, saj je Romeo delal tudi z Veltronijevo občinsko upravo.

Merklova pozvala Nemce k združenju sil proti krizi

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je v božično-novoletni poslanici pozvala Nemce, naj združijo sile za leto 2009, ki bo, kot kaže, zelo težko. Leto bo polno izzivov, vlada pa bo skrbno preučila nadaljnje ukrepe za pomoč gospodarstvu. Kanclerka je v video poslanici, objavljeni na spletni strani nemške vlade, dejala, da bo vlada v prihodnjem letu usmerjala svoja prizadevanja k oblikovanju pozitivnih razmer v državi, in izrazila prepričanje, da se bo to zgodilo. Za januar je naznanila paket ukrepov za pomoč gospodarstvu in za ohranitev ali ustvarjanje delovnih mest.

Merklova ocenjuje, da bodo v prihodnje pomembna vlaganja, pri čemer je navedla primera v šolstvu in na področju širokopasovnih internetnih povezav.

Po incidentu z Bushem naval na turške čevlje

ISTAMBUL - Iraški novinar je po incidentu, v katerem je med novinarsko konferenco v Bagdadu zaludil čevlje v ameriškega predsednika Georgea Busha, poskrbel še za povečanje prodaje tega modela čevljev. Turško podjetje Ramazan Baydan je namreč sporočilo, da se jim je v zadnjem času krepko povečalo število naročil in da so v minulem tednu prejeli naročila za 300.000 parov modela čevljev, ki jih je novinar zaludil v Busha. Ramazan Baydan, lastnik istoimenskega podjetja, je še dejal, da jih je obiskal nek poslovnež iz ZDA, ki se je z njimi želel dogovoriti o distribucijskih pravicah. Proizvajalec sicer želi preimenovali model čevljev iz rjava usnja, ki ga je v Turčiji mogoče kupiti za 42 dolarjev, v »Busheve čevlje«.

V Španiji odstranjujejo zadnje Francove kipe

MADRID - V španskem mestu Santander so nedavno začeli odstranjevanje enega zadnjih kipov pokojnega diktatorja Francoski Franca v Španiji. Potem ko ga bodo umaknili v občinsko skladišče, bo na obeh javnosti ostal le še njegov kip v mestu Melilla na severni obali Afrike. Delavci so v severno španskem mestu zavrtali v betonsko podlago bakrenega kipa Franca na konju, ki v desni roki že 44 let vihti palico. Enaka usoda je od leta 1978, ko je bila v Španiji uradno vzpostavljena demokracija, doletela številne simbole Franca, ki je vladal od leta 1939 do svoje smrti leta 1975. Zakon, ki ga je lani sprejel španski parlament, sicer obvezuje občinske uradnike, da odstranijo vse javne simbole Francove vladavine in preimenujejo ulice, ki nosijo ime nekdanjega diktatorja ali generalov, ki so se z njim borili v španski državljanski vojni (1936 in 1939).

ITALIJA - Združenja potrošnikov svarijo pred triki in prevarami

V pričakovanju (zgodnjih) razprodaj se iztekajo precej medli praznični nakupi

RIM - Predbožični nakupi se iztekajo, trgovci pa si na vse kriplje prizadevajo, da bi v teh zadnjih dneh čim več prodali. Tudi z nepoštenimi potezami, na katere opozarjajo združenja potrošnikov. Sem sodijo zamaskirane razprodaje (npr. zaradi obnove lokala, zamenjave lastnika ipd.), popusti »pod mizo« in umetno napihnjene cene, na katere potem trgovci dajejo radodarne »popuste«. Bolj pozorni odjemalci vedo povedati, da so se nekateri proizvajalci oktobra in novembra precej podražili, zdaj pa so v prodaji s popusti, a so še vedno dražji, kot so bili pred umetno podražitvijo. Združenja potrošnikov zato pozivajo kupce, naj bodo zelo previdni, saj se k raznim trikom zateka zelo velik delež trgovin, po njihovi raziskavi kar 44 odstotkov trgovin ne ponuja zadostnih jamstev o prozornosti cen.

Nič manj, če že ne celo bolj pozorni bomo morali biti takoj po praznikih, saj se bodo letos razprodaje začele bolj zgodaj kot navadno in bodo morda še bolj polne pasti. Trgovci se bodo skušali znebiti neprodanega blaga že od 2. januarja naprej, ko se bodo začele sezonske razprodaje v Neaplju in v Trstu (trajale bodo do 30. marca), medtem ko se bodo v večini ostalih mest začele dan pozneje, v soboto, 3. januarja (Rim, Milan, Genova, Bologna, Benetke, Turin itn.). V Firencah bodo razprodaje startale 7. januarja, zadnji pa bodo 10. januarja začeli razprodaje v Aosti. Obdobje prodaje po znižanih cenah bo trajalo od šest do osem tednov, z izjemo Trsta, kjer traja po tradiciji kar tri mesece. Trgovci pričakujejo naval kupcev, združenja potrošnikov pa napovedujejo, da se jim bo odzvalo samo 45 odstotkov družin.

BELGIJA - Zaradi afere Fortis

Kraljeva posvetovanja za rešitev vladne krize

BRUSELJ - Belgijski kralj Albert II. je včeraj opravil posvetovanja s političnimi strankami o tem, kako omejiti posledice krize. Država se je znašla v novi politični krizi, potem ko je premier Yves Leterme v petek ponudil odstop vlade zaradi afere s prodajo belgijskega dela premoženja banke Fortis. Vladajoče stranke so izrazile upanje, da se bodo izognili predčasnim volitvam, kajti za boj s svetovno gospodarsko krizo država potrebuje stabilnost. Vendar opozicija vztraja, da Leterme ne sme ostati na položaju, ker bi vmešavanje v pristojnost sodišča pomenilo neposredno kršitev ločitve vej oblasti, temelja parlamentarne demokracije.

Po mnenju opazovalcev lahko Albert II. kot rešitev bodisi zavrne premierov odstop bodisi skliče predčasne volitve, lahko pa preuči tudi druge možnosti za oblikovanje nove vlade.

Belgijsko-nizozemsko banko Fortis, ki jo je finančna kriza močno prizadela, so oktobra »razstavili«. Njeno

premoženje na Nizozemskem je nacionalizirala nizozemska vlada, belgijska vlada pa je belgijski del premoženja banke prodala francoski banki BNP Paribas. S to odločitvijo niso bili zadovoljni mali delničarji Fortisa, ki so menili, da bi se morala vlada pred prodajo posvetovati z njimi. Vložili so pritožbo na prizivno sodišče, ki jim je s sodbo minuli teden pritrdilo in zamrznilo dogovor o prodaji, ki sta ga sklenili vlada in BNP Paribas.

Razsodba sodišča je sprožila pravi škandal, ko je v sredo vlada postala tarča obtožb, da je poskusila sodišče odvrniti od odločitve, ki jo je sprejelo. Leterme, ki je po več mesecih vladne krize marca stopil za krmilo vlade, je priznal, da je bil v stikih s predstavniki sodišča, vendar zatrdil, da ni poskušal vplivati na njihovo odločitev. Eden od vidnejših belgijskih sodnikov pa je v poročilu predsedniku parlamenta poudaril, da nima dokazov, da pa obstajajo močni sumi, da je Letermov kabinet skušal vplivati na odločitev sodišča. (STA)

KOŠARKA - Državna C-liga

Okrnjeni Bor Radenska do sedme prvenstvene zmage

Premagali so Drvaričev Pordenone - Najboljši strelec Furigo z 20 točkami

Davide Monticolo se je posebno izkazal pod košem in tako prispeval k pomembni zmagi Bora Radenske. Dosegel je tudi 10 točk

KROMA

Bor Radenska - Pienne Intermeke Pordenone 76:70 (23:22, 48:33, 65:49)

BOR RADENSKA: Furigo 20 (4:6, 5:7, 2:6), Visciano 12 (4:4, 4:4, -), Crevatin 8 (-, 1:2, 2:4), Štokelj 9 (-, -, 3:6), Giacomi 9 (2:2, 2:4, 1:3); Monticolo 10 (2:6, 4:7, 0:1), Babich 8 (2:2, 0:1, 2:6), Krčalič, Pertot nv, Celin nv. TRENER: Mura. SON: 23; PON: Giacomi (34), Visciano (38); SKOKI: 33 (28 v obrambi, 5 v napadu).

INTERMEKE PN: PM 12:18 (67%), 2T 23:41 (56%), 3T 4:22 (18%); SKOKI: 26 (19 v obrambi, 7 v napadu).

Bor Radenska je svojim navijačem pripravil prijetno božično darilo. Na domačem igrišču je na zadnjem srečanju v letu 2008 premagal tretjo silo prvenstva, in sicer Intermeke iz Pordenona, ki ga trenira legenda slovenske košarke Janez Drvarič. Zmaga Bora Radenske je čista kot solza in še toliko slajša, če pomislimo, da je Bor nastopil v izredno okrnjeni postavi. Poleg Kralja trener Mura ni mogel računati na poškodovanega Krizmana, ki je trpel skupaj z navijači na tribuni in na Boleta. Na igrišču je tako, kot že v prejšnjem krogu,

moral tudi »skavtman« Saša Krčalič (v C1 ligi je sicer že igral pred leti), ki je svojo nalogo odlično opravil. Plavi so srečanje pričeli silovito. V obrambi so bili zelo pozorni, v napadu pa izredno razigrani. V dveh minutah so dosegli tri zaporedne trojke (Crevatin, Furigo in Štokelj) in tako povedli kar 9:2. Vendar v naslednjih petih minutah so gostje potrdili, da ni naključje, da so se do sinoči nahajali na 3. mestu na lestvici. Z delnim izidom 18:6 so spreobrnil izid v svojo korist. Na srečo so Borovi košarkarji ohranili mirno kri in s Furigom ter Monticolom na čelu so uspeli nadoknadi zaostanek in zaključiti četrtino s točko prednosti. Radenska si je zmago dejansko zagotovila z zelo dobro drugo četrtino, ko je gostom prepustila le pičlih 11 točk. Pod košem sta kraljevala Monticolo in Visciano (prvi je na koncu zbral 7 skokov, drugi pa kar 9). Ob povratku iz slačilnic, tako kot v prvem polčasu je prvi koš (trojka) dosegel Crevatin. V tem delu so gostitelji v napadu nekoliko umirili tempo igre (najbolj dejavna sta bila Štokelj in Furigo, ki je bil na koncu z 20 točkami tudi najboljši strelec Bora), v obrambi pa so še naprej igrali zelo pazljivo. V zadnji četrtini pa je Bor nekoliko popustil. Z igrišča sta morala najprej Giacomi in nato še Visciano zaradi 5 osebnih napak, na srečo pa to ni spravilo iz tira Štokelja in soigralcev, ki so v napeti končnici uspeli obdržati šest točk prednosti, kar jim je omogočilo, da so se lahko ob zvoku sirene skupaj z navijači veselili sedme prvenstvene zmage.

Trener Intermeke Janez Drvarič: »Če bi šla zadnja trojka noter, bi bilo lahko drugače. To je pač košarka. Bor Radenska je tekmo zmagal s fantastično drugo četrtino, ko je igral zelo dobro v napadu, mi pa smo igrali zelo slabo. Naše ambicije so play-off. Lestvica je sicer zelo kratka, saj je razlika v točkah res minimalna. Bor ima realne možnosti, da se uvrsti v play-off, saj na domačem igrišču igra zelo dobro v napadu. Kar se pa tiče Jadrana, v tem prvem delu je imel nekaj težav, upam pa, da se bo kmalu pobral na noge in da se bo priključil sredini lestvice ter se tako izognil igranju v play-outu.« (RAS)

Ostali izidi: Spilimbergo - Gemini Venezia 78:65, San Daniele - Rovigo 92:83, Codoirpo - Oderzo 69:62.

Poraz NPG, Acegas danes

MOŠKA B2-LIGA - Izida: Falconstar - Trento 86:74 (Laezza 19, Batich 6), Como - NPG 86:58 (Bossini in Salis 17 točk). DANES: 18.00 v Trstu Acegas Aps - Calligaris.

KOŠARKA - Promocijska liga

Sokol še nepremagan, Bor Art Group prepričljivo

Sokol - Barcolana 77:66 (15:13, 31:27, 63:45)

SOKOL: Spadoni 5, Sossi 2, Hmeljak 21, Devetak, Emili, Doljak 23, Krizman 14, Matej Guštin 5, Kojanec 4, Malalan 4, trener Gruden. Tri točke: Doljak 2, Hmeljak 2, Spadoni 1.

Kot je bilo pričakovati, je Sokol premostil tudi zadnjo oviro v tem letu, zanesljivo premagal Barcolano in nepremagan ohranil prvo mesto na lestvici.

Zmaga pa vendar ni bila tako lahka, kot bi kazal položaj na lestvici barcolovskega moštva, ki je doslej le enkrat zmagalo. V prvem polčasu so se namreč gostje skoraj enakovredno upirali domačinom, ki pa so v tretji četrtini izboljšali obrambo in si z uspešnimi protinapadi priurili prednost 18 točk. V zadnji četrtini so malce popustili, njihova zmaga pa ni bila nikdar vprašljiva.

Od posameznikov bi pohvalili Denisa Doljaka, ki je bil najboljši strelec ekipe, poleg tega je bil tudi uspešen

KOŠARKA - D-liga

Proti solidnemu nasprotniku je Kontovelu ušla zmaga v 56 sekundah

Breg zmagal, čeprav s prikazano igro ni prepričal - Pri Domu je viden napredek, a je tudi tokrat ostal praznih rok

Kontovel - Romans 75:78 (27:17, 42:33, 61:53)

KONTOVEL: Paoletič 13 (1:1, 3:7, 2:5), Vodopivec 4 (-, 2:4, -), Šušteršič 27 (2:3, 8:17, 3:9), Genardi 2 (0:1, 1:4, -), Lisjak 22 (8:17, 7:9, 0:1), Gantar 3 (1:2, 1:3, 0:1), Bufon 2 (-, 1:2, 0:1), Bukavec (-, -, 0:1), Guštin 2 (2:2, -, -), Rogelja. TRENER: Brumen. SON: 30. PON: Lisjak in Paoletič (40).

Kakšna škoda! Kontovelci, ki so nastopili brez Marka Švaba (službeno zaposlen), so bili proti solidnemu Romansu do 56 sekund pred koncem stalno v vodstvu, naposled pa so ostali praznih rok. Spet jim je bila usodna končna tekma, v kateri so po nepotrebnem izgubili nekaj žog, metali iz neizdelanih položajev, v obrambi pa so dopustili gostom, da so dosegli nekaj lahkih košev.

Med tekmo pa je kazalo drugače. Brumnovi varovanci so začeli odločno in zelo učinkovito v napadu. Mladi Marko Gantar je dobro vodil ekipo, Andrej Šušteršič z meti od daleč in Peter Lisjak s prodori pa so polnili koš Romana, tako da so prov četrtino sklenili z 10 točkami prednosti. In to povsem zasluženo. V drugi četrtini so prednost še povečali (34:20 v 4. minuti) in tudi po odmoru vodili tempo igre ter povedli za 13 točk (50:37). Vse je kazalo, da jim dve točki ne moreta uiti. V zadnji četrtini so gostje postavili konsko obrambo, kar je Kontovelcem delalo nemalo težav. Prednost je začela kopneti, tako da je v 6. minuti znašala le pičli dve točki (65:63), minuto pozneje pa so gostje stanje izenačili (67:67). Dve minuti pred koncem so domači košarkarji povedli za 5 točk. Gostje se niso dali, minuto in sedem sekund pred koncem stanje spet izenačili in 56 sekund pred zvokom sirene prvič na srečanju povedli (74:72). V razburjavi končnici so bili gostje prisrebnejši in tudi zmagali. (lako)

Breg - Intermuggia 93:83 (22:16, 45:37, 65:62)

BREG: Cerne 17 (2:2, 6:11, 1:1), Sila 12 (4:4, 1:7, 2:4), Cacchi 18 (5:9, 5:7, 1:2), Cociancich 4 (2:2, 1:2, -), Grazioso 0 (-, 0:1, -), Klabjan 8 (2:2, 3:4, -), Glavina 1 (1:2, 0:1, -), Zeriali (-, 3:8, -), Klarica 27 (-, 6:8, 5:7), n.v. Jevnikar, Petaros. TRENER: Krašovec.

Breg je osvojil novi točki, a tokrat s prikazano igro ni zadovoljil. Proti skromnim nasprotnikom so zaigrali preveč lahkotno, predvsem v obrambi so bili nepazljivi. Nasprotniki, pri katerih so izstopali predvsem organizator igre Fabrici, bek Vaschetto in mladi Della Venezia, so igrali veseskozi zbrano. Prvi dve četrtini sta bili sicer enosmerni, saj je Breg že po uvodnih akci-

Andrej Šušteršič je bil s 27 točkami najboljši strelec pri Kontovelu

KROMA

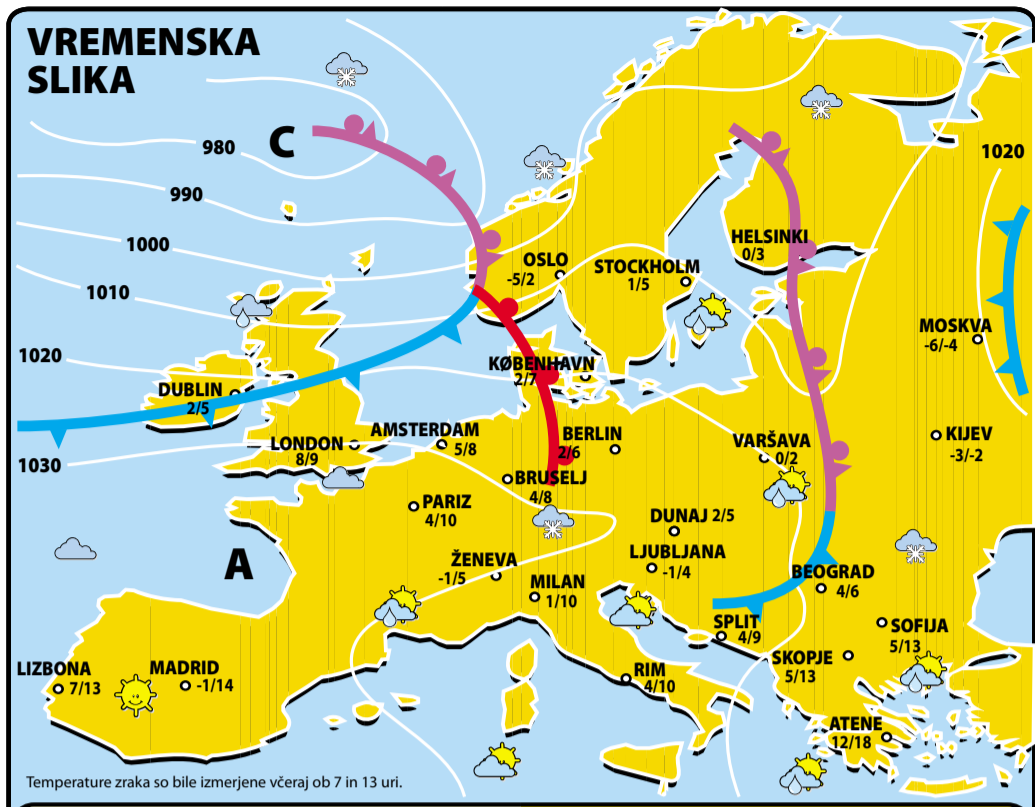
jah visoko povedel. Strelko razporejeni domači igralci so po prvih desetih minutah povedli na 8 točk, enako prednost pa obdržali vse do odmora. V tretji četrtini pa so se nasprotniki zbrali in visoko prednost Brega (v tem delu je znašala tudi 20 točk) skoraj povsem nadoknadi. Ob koncu tretjega dela se je Intermuggia približala na same tri točke (65:62). Trener Krašovec je naposled zdrnil svoje varovance, ki so v zadnjih desetih minutah reagirali in prevladali.

Med posamezniki sta se tokrat izkazala Elvis Klarica, ki je bil iziza šestmeterske črte neustavljiv, in Ivan Ciacchi. Oba sta v primerjavi z ostalimi prikazala kvalitetno igro in večjo borbenost. V Bregovem taboru pa so tokrat zaigrali brez poškodovanega Lokatos, Jevnikar je zaradi zvina glešnja presedel tekmo na klopi, Klabjan pa je igral s povišano temperaturo.

Pallacanestro Monfalcone - Dom 76:57 (21:11, 41:34, 61:47)

DOM: Vončina 5 (2:2, 0:3, 1:2), Covi 9 (-, 3:8, 1:8), Cej 11 (1:4, 2:9, 2:5), Oblak 13 (1:2, 6:6, -), Zavadlav 5 (1:2, 2:2, 0:1), Belli 5 (0:2, 1:1, 1:2), Faganel 6 (-, 3:5, 0:5), Colenzini 3 (-, 0:4, 1:3), TRENER: Ambrosi. PON: Zavadlav (36) in Vončina (37).

Domovci so v petek izgubili tudi zadnje gostovanje prvega dela prvenstva proti četrtouvrščeni ekipi Pallacanestro Monfalcone. Tako kot pred tednom dni so tudi tokrat bili le v osmih, ob povratku Covija in Ceja pa je zmanjkal Kristančič. Kljub te-

Zelo močan anticiklon, ki se zadržuje nad Evropo pospešuje pritek severnih zračnih tokov na visokih legah tudi nad deželo. Danes bodo zračni tokovi občasno še vlažni, jutri pa bodo bistveno bolj suhi.

Nad zahodno Evropo in Biskajskim zalivom je območje visokega zračnega pritiska. Od severozahoda v višinah nad naše kraje doteka toplejši in občasno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vstane ob 7.43 in zatone ob 16.24
 Dolžina dneva 8.41

BIOPROGNOZA
 Danes se bodo pri najbolj občutljivih pojavljale z vremenom povezane težave. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
 Morje razgibano, temperatura morja 11,7 stopinje C.

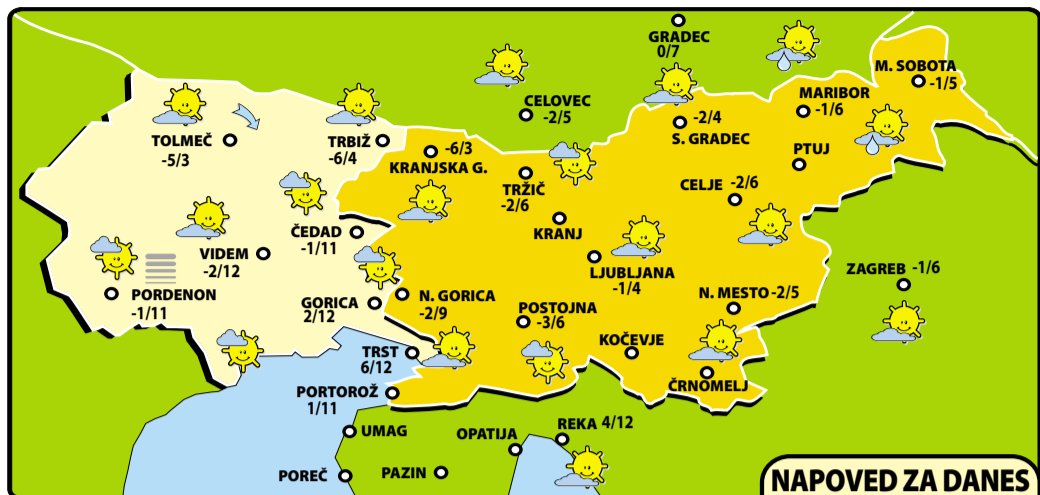
LUNINE MENE
 Luna vstane ob 1.54 in zatone ob 12.25

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	600	Piancavallo	250
Vogel	275	Forni di Sopra	250
Kranjska Gora	100	Zoncolan	280
Krvavec	170	Trbiž	280
Cerkno	85	Na Zlebeh	400
Rogla	90	Mokrine	270
Mariborsko Pohorje	60	Podkloster	200
Civetta	250	Bad Kleinkirchheim	180

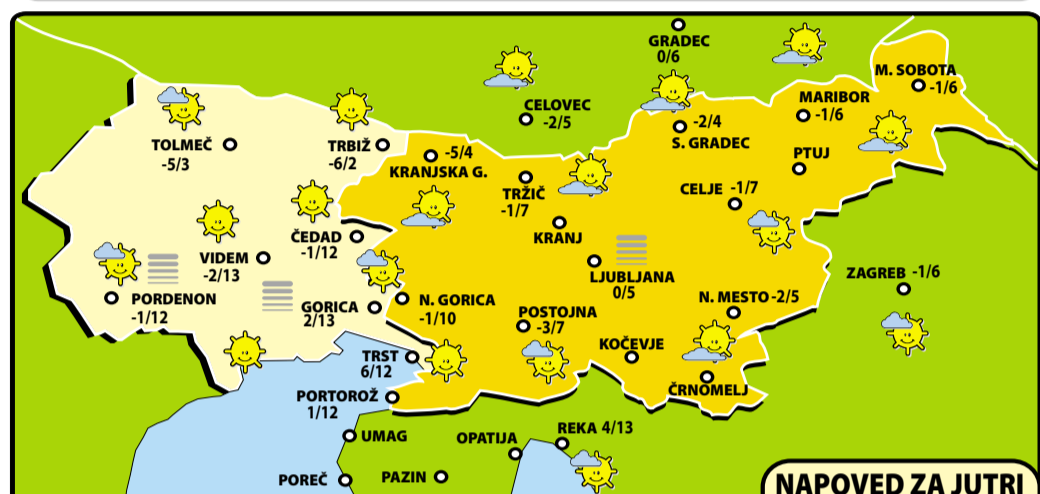
PLIMOVANJE
Danes: ob 5.45 najvišje 38 cm, ob 13.06 najnižje -33 cm, ob 19.12 najvišje 6 cm, ob 23.46 najnižje -11 cm.
Jutri: ob 6.26 najvišje 39 cm, ob 13.38 najnižje -42 cm, ob 20.00 najvišje 13 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Nad vso deželo bo zmerno do spremenljivo oblačno. Na najvišjih legah v hribih ni izključen severnik ali severozahodnik. V spodnji ravnini bo zvečer možen nastanek kakšnega meglenega sloja.

Danes bo delno jasno. Občasno bo več oblačnosti, vendar bo povečini suho. Večje možnosti za rahle padavine bodo v večernem času predvsem v severovzhodni Sloveniji. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -6 do -1, ob morju okoli 0, najvišje dnevne od 2 do 7, na Primorskem okoli 10 stopinj C.

Nad vso deželo bo jasno do oblačno zaradi možnosti pojava posameznih oblakov na višjih legah, v dolinah bo nastala termična inverzija. Ponoči bo v nižini, predvsem na najnižjih predelih, verjeten nastanek megle.

Jutri in v torek bo pretežno jasno, po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla.

Založba **MLADIKA**

EVELINA UMEK
PO SLEDEH FATE MORGANE
 Marica Nadlišek Bartol 1867-1940

Romansirana biografija Marice Nadlišek Bartol

UMBERTO SABA
BEVO QUEST' ASPRO VINO
 PIJEM TO TRPKO VINO

Prvič v slovenščini

Pino Roveredo
Sporoči mi

Štirinajst zgodb na robu življenja

Anamarija Volk Zlobec
Muc Feliks, učiteljica Tončka in strašilo Zverina

Dogodivščine porednega muca

Karel Jurca
VOJNI DNEVNIK DESETNIKA

Dnevnik iz prve svetovne vojne

L'ALTRA ANIMA DI TRIESTE
 saggi racconti testimonianze poesie

Slovenska literarna produkcija v Trstu od Trubarja do Pahorja

Mladika, Ul. Donizetti, 3 • I-34133, Trst
 tel. +39 040 3480818 • fax +39 040 633307
 uprava@mladika.com

Easy 0,95

€ mesečno

Jasen in preprost račun,
za ceno skodelice kave.

Razlikujemo se.

- 0,95€ mesečni strošek
- 0,00€ internet banking (osnovni paket)
- 0,00€ mednarodni bancomat Maestro
- 0,00€ bančna nakazila preko internet banking-a
- 0,00€ pošiljanje izpisov računa preko internet banking-a

www.zkb.it

Sporočilo je reklamnega značaja in ima kot namen promocijo navedenih storitev. Vse ekonomske pogoje, ki se nanašajo na nudene storitve, lahko dobite v odgovarjajočih Informativnih listih, ki so na razpolago v naših podružnicah. Banka si pridržuje pravico, da pred nudenjem navedenih storitev preveri pravno in kreditno sposobnost prosilca.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi, kljub gospodarski in družbeni krizi ostaja optimist tudi za leto 2009

27

V Gorici v gosteh ljubljanski šolarji

13

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič o kočljivem trenutku, ki ga preživljamo Slovenci v Italiji

3

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

NEDELJA, 21. DECEMBRA 2008

št. 303 (19.393) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

8 1 2 2 1

9 771124 660071

Od meje do meje

MARTIN BRECELJ

Ko se je leta 1989 zrušil Berlinski zid, je ameriški mislec japonskega rodu Francis Fukuyama naznanil, da je zgodovine konec. Podobne misli so obhajale marsikoga v naših krajih, ko je pred letom padla schengenska meja med Italijo in Slovenijo, češ da se je bomo dokončno rešili. A kakor se zgodovina po letu 1989 nadaljuje, tako tudi slovensko-italijanska meja še vedno živi, čeprav v drugačnih oblikah.

Seveda je res, da ni več tiste meje, ki so jo poosebljali graničarji, obmejni policajci in cariniki. To ni majhna stvar, če pomislimo, kako zelo so nam te figure od Trbiža do Milj omejevale temeljne svoboščine, kot so pravica do premikanja, pravica do druženja in pravica do dela. Toda ozemeljska razmejitev med Italijo in Slovenijo še vedno velja, le da je izgubila nekatere atribute, ki so jih med tem pridobile zunanje meje Evropske unije.

Priča pa smo tudi nekemu drugemu pojavu: italijansko-slovenska meja se je začela neslišno seliti (v nekem smislu pravzaprav vračati) z zgolj ozemeljske na medčloveško oziroma osebnostno raven. Najbrž ni naključje, da smo Slovenci v Italiji ob nedavni aferi okrog barkovljanske osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja doživeli solidarnost iz osrednje Slovenije, kakršne že dolgo ne pomnimo, pa tudi, da so se nekateri izmed nas začeli na novo spraševati, ali so bolj Italijani slovenskega jezika ali pa Slovenci z italijanskim državljanstvom.

Ne gre za oživiljanje stare zamisli o enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Danes Italija podeljuje svoje državljanstvo Italijanom po svetu in jim priznava pravico do zastopanosti v rimskem parlamentu. Tudi na Slovenskem je mogoče zaslediti nekatere premike v tem smislu. V tem sklopu bi dalje lahko pomislili, kako povezati manjšinsko šolstvo s šolskim omrežjem v matičnem prostoru itd., kar vse presega zgolj kulturno raven. Gre v resnici za nadgradnjo klasičnega modela nacionalne države iz zgolj teritorialne v delno tudi personalno politično tvorbo. To je prav tako v skladu s procesom globalizacije, kot je preseganje nacionalnih držav v smeri nadnacionalnih oziroma transnacionalnih političnih tvorb, kakršna je Evropska unija.

Če je ena meja padla, se torej druge dvigajo. Nobene meje ne smemo absolutizirati, a živeti absolutno brez meja le ni mogoče.

PRORAČUN 2009 - Sklep deželnega sveta

Dežela za sedaj ne bo krčila prispevkov manjšini

Slovensko zunanje ministrstvo o sklepu rimskega parlamenta

TRST-GORICA-NOVA GORICA - Obletnica schengenske širitve
Pričakovanja so bila velika, obljube še niso izpolnjene

Množica ljudi, ki je v lanski schengenski noči s predstavniki oblasti prišla odpravljati mejo med Goricama

BUMBACA

TRST-GORICA-NOVA GORICA - Pred enim letom, v schengenski noči med 20. in 21. decembrom, so se dvignile zapornice. Odtlej meja ne predstavlja več ovire. Tudi na

Goriškem in Tržaškem je bilo navdušenje na vrhuncu. Ljudi, ki so pomagali odpravljati mejo, pa presenetljivo veliko. Na vprašanje, kaj se je po enem letu spremenilo, odgovarja-

ta župana Gorice in Nove Gorice. Prvo obletnico so včeraj obeležili s pohodom v dolini Glinščice, danes pa bosta podobna pohoda na Goriškem.

Na 6. in 13. strani

TRST - Deželna uprava za sedaj ne bo krčila prispevkov slovenski manjšini. Deželni svet je namreč v proračun 2009 vključil državna sredstva, ki jih je manjšina dobivala iz Rima v letu 2007. Uprava predsednika Renza Tonda ni upoštevala poviška iz Prodijevih časov, a tudi ne krčenj prispevkov, za katera se je pred nedavnim odločil italijanski parlament.

Slovensko zunanje ministrstvo je medtem sinoči izrazilo pričakovanje, da bo italijanska vlada, kljub negativnemu stališču parlamenta, v najkrajšem času na primeren način zagotovila manjšini manjkajoča sredstva. Tako kot izhaja iz dogovora premiera Boruta Pahorja z predsednikom italijanske vlade Silviom Berlusconiem.

Na 2. strani

AGROSHOP
Velika prodajna akcija
motornih žag
z možnostjo poskusa
v trgovini!

BOLJUNEC, 340

Veseli Božič

CRISMANI
DAVID

Srečno
Novo Leto

www.crismanidavid.it

Martina
trufite - časopisi - galanterija

vošči vsem
strankam

VESEL
BOŽIČ

in SREČNO
NOVO LETO

Dolina, 463

Zlatarna Tul

Urnik:
od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljunec - na Trgu
tel. 040.228092

DEŽELNI SVET - Finančni zakon za prihodnje leto

Dežela v proračunu ohranila državne prispevke slovenski manjšini iz leta 2007

Tondova vlada ni upoštevala zvišanja iz letošnjega leta, a tudi ne krčenj za leto 2009

TRST - Dežela je v svoj proračun za leto 2009 »vpisala« državne prispevke, ki jih je slovenska manjšina dobila leta 2007. Gre za 4.776.000 evrov, ki jih je manjšina dobila pred poviškom iz leta 2008, za katerega se je na predlog takratnega podtajnika Miloša Budina odločila vlada Romana Prodijsa. Dežela tega poviška ni upoštevala, obenem pa tudi ni upoštevala močnega krčenja prispevkov, za katerega se je za leto 2009 opredelil italijanski parlament.

Trenutno ni jasno, če gre za zgolj knjigovodsko ali pa za politično izbiro desnosredinske uprave predsednika Renza Tonda. Navadno je uprava FJK to proračunsko poglavje »zapolnila«, ko je iz Rima dobila točni znesek prispevkov za Slovence. Sedaj pa je ravnala drugače in se že vnaprej opredelila za višino prispevkov iz leta 2007. Točne namere Tondove uprave bodo znane januarja, kot je med maratonsko proračunsko razpravo (končala se je včeraj ob šestih zjutraj) odbornik Roberto Molinaro napovedal slovenskemu deželnemu svetniku Igorju Kocijančiču.

Slovenskim kulturnim ustanovam bo Furlanija-Juljska krajina prihodnje leto iz svojih blagajin namenila 400 tisoč evrov. Gre za posebni manjšinski sklad, ki ga je leta 2003 ustanovila tedanja vlada Riccarda Illyja. Ob tem velja poudariti, da Dežela še ni razdelila manjšini 590 tisoč evrov iz letošnjega proračuna.

Razloga za to zamudo naj bi bila v glavnem dva: aprilske deželne volitve, ki so zaustavile razne birokratske postopke, ter zamudno imenovanje deželne posvetovalne komisije za Slovence. Slednja je bila imenovana, ni pa še bila uradno umeščena. Molinaro napoveduje, da bo umestitvena seja komisije enkrat v drugi polovici januarja.

Paritetni odbor za slovensko manjšino, ki mu predseduje Bojan Brezigar, bo prihodnje leto za svoje poslovanje imel na voljo 28 tisoč evrov. Dežela bo še naprej, kot doslej, financirala tiskanje učbenikov za slovenske šole, 500.000 evrov pa bo namenila razvoju goratih območij Benečije. Gre za sredstva, ki jih uprava FJK dobiva od države v sklopu zaščitnega zakona za našo manjšino.

Deželni svet je v proračun vključil 100.000 evrov za ovrednotenje nadiških in terskih narečij ter rezijansčine. To bo črpal iz sklada deželnega zakona za Slovence iz leta 2007. Hvalevredno, da Dežela ne zamuja s tem financiranjem, medtem kot žal zamuja - kot rečeno - z delitvijo prispevkov manjšini iz svojega finančnega sklada. 1,3 milijona evrov namenja proračun FJK za financiranje izvajanja državnega zakona 482 (zaščita jezikovnih manjšin). To je denar, ki ga deželna uprava dobiva od države.

V proračunski razpravi ni bilo govora o deželnem financiranju televizijskega pretvornika nad Čedadom, s po-

močjo katerega bi lahko Benečani spremljali slovensko televizijo RAI. Bojimo se, da so ta sredstva (z njimi naj bi upravljala gorska skupnost za Nadiške doline) šla po vodi, saj se o tem projektu ne govori več. Zlasti potem, ko je iz televizijske konvencije med RAI in predsedstvom vlade spet izpadla videmska pokrajina. V ozadju je ostala tudi usoda Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu, za katerega se je deželna vlada na zahtevo Igorja Gabrovca sicer obvezala, da bo nekaj naredila.

Deželni parlament je po razpravi, ki je trajala štiri dni, v glavnem potrdil vse proračunske predloge Tondove uprave. »Zdravstveno« stanje deželnih blagajin ostaja, kljub splošni gospodarski krizi, še kar dobro. Politični odnosi med večino in opozicijo so kolikor toliko normalni, polemični, a ne pretirano napeti. Po tej poti se bo Tondo obdržal na oblasti do leta 2013 in lahko pade le zaradi notranjega razkola v desni sredini.

Po odobritvi finančnega zakona je deželni svet s široko večino zavrnil odstop odbornika Molinaro z mesta deželnega poslanca. Molinaro je napisal odstopno izjavo, ker njegova stranka UDC ne dopušča dvojnega mandata (odbornika in svetnika), deželni svet pa je bil drugačnega menja. Molinaro bo torej še naprej svetnik in odbornik. S.T.

DEŽELA - Proračun 2009

Denar za srenje in jus ter za dvojezičnost

Slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič

KROMA

TRST - »Pomembno je, da je deželni proračun slovenski manjšini v tej fazi ohranil skoraj nespremenjena sredstva. Torej vsaj zaenkrat niso bila upoštevana huda krčenja iz državnega finančnega zakona,« je po sprejetju deželnega proračuna poudaril svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. »Res pa je tudi, da deželni svet ni sprejel povišanja finančnih dotacij za skoraj milijon evro, ki sem jih v obliki amandmajev predlagal kot odgovor na primanjkljaj s strani rimskih blagajin,« je dodal Gabrovec.

Deželni odbor jespregel dve resoluciji, ki jih je Gabrovec predstavil v zvezi s podporo kmetovalcem na tako imenovanih kraških območjih ZPS-SIC, ki so podvržena naravovarstvenim zaščitnim ukrepom. Prav tako je deželni odbor sprejel poziv, naj se resneje loti reševanja vprašanja obnove Narodnega doma pri Sv. Ivanu v Trstu.

Deželni svet - tako pred-

stavnik Slovenske skupnosti v sporočilu za javnost - je priznal tudi izredni finančni prispevek v višini 100.000 evrov Občini Špeter v Beneški Sloveniji za stroške, ki so vezani na delovanje dvojezične šole in ureditev telovadnice. Agrarni skupnosti, ki združuje jusarske in srenjske odbore na Tržaškem, je bil priznan izredni prispevek v višini 20.000 evrov.

Gabrovec je v glavnem pozitivno ocenil tudi zakonski ukrep, ki bo ponovno uvedel denarni prispevek družinam, ki imajo novorojenega otroka. V ta namen je bilo za leto 2009 predvidenih pet milijonov evrov.

Na predlog Igorja Kocijančiča (Mavrična levica) so v proračun 2009 dodali 30.000 evrov v sklad, s katerim Dežela financira razne pobude za spodbujanje sožitja in dvojezičnih oblik izobraževanja. Od prvega januarja bo ta sklad v sklopu odborništv za kulturo znašal skupno 45.000 tisoč evrov.

Odbornica za finance Sandra Savino in odbornik za kulturo Roberto Molinaro med maratonsko proračunsko razpravo v deželnem svetu

SLOVENC V ZAMEJSTVU - Stališče ministra Boštjana Žekša

»Če Italija ne bo uresničevala zavez do manjšine, bo morala računati na stalne pritiske iz Slovenije«

MARIBOR - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je v pogovoru za sobotno prilogo dnevnika Večer med drugim spregovoril o položaju manjšin v sosednjih državah in izrazil prepričanje, da bo Italija našla primerno rešitev za finančne težave slovenske manjšine v Italiji zaradi napovedanega občutnega krčenja proračunskih sredstev. »Gre za denar, ki ga namenjajo slovenskim organizacijam v Italiji, pritisk pa vršijo tudi na manjšinske medije in na manjšinsko šolstvo. Še posebno v šolstvu so te napovedi hude, saj silijo k večjemu številu otrok v razredih, pri čemer so razredi v slovenskih šolah v Italiji že tako ali tako manjši. Zavedati se moramo, da je to seveda italijanski problem, čeprav govori o Slovincih, ki pa so italijanski državljani.«

Italijanska država - meni Žekš - je zavezana zanje z lastno zakonodajo in z mednarodnimi sporazumi. O tem ni nobenega dvoma. Če teh zavez ne bo uresničevala, bo morala računati s stalnimi pritiski iz Slovenije. Najbrž bi te stvari morali tudi internacionalizirati, je še prepričan minister v vladi Boruta Pahorja.

Glede notifikacije Avstrijske državne pogodbe (ADP), v kateri so zapisane pravice slovenske manjšine v Avstriji, je Žekš mnenja, da bi Slovenija, kot uradno priznana zaščitnica, v okviru ADP sprožila neke

uradne postopke, a ob tem opozarja, da ni popolnoma jasno, ali bi velesile, ki bi o tem odločale, zahteve Slovenije ugodno reševale. »Bi pa kaj takega zelo pokvarilo odnose z Avstrijo, pa čeprav bi bila pravica na naši strani, ker je jasno, da Avstrija te pogodbe ne izvaja v popolnosti in ne izvaja razsodb lastnega ustavnega sodišča,« meni minister za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Nasprotuje tudi zamisli, da bi množice slovenskih manjšinskih organizacij ustvarjali le eno organizacijo, si pa želi poenotenja v pogledih teh organizacij na ključna vprašanja razvoja slovenske manjšine. »To se bo moralo zgoditi, vendar s pogovarjanjem, razpravami, nikakor pa ne s pritiski iz Slovenije,« je prepričan Žekš. Napeti meddržavni odnosi med Slovenijo in Hrvaško po njegovem mnenju Slovincem na Hrvaškem ne koristijo, saj ti zaradi njih živijo slabše in zaradi njih tudi upada število Slovencev na Hrvaškem.

Žekš je opozoril tudi na slab položaj slovenske manjšine na Madžarskem. »Slovinci na Madžarskem pa so res reveži. Če samo primerjate denar, ki ga Madžarska da za slovensko manjšino, in denar, ki ga Slovenija da za svojo madžarsko manjšino, je to več kot dvajsetkrat več, pa sta manjšini po velikosti približno enaki.« (STA)

Minister Boštjan Žekš

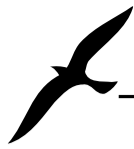
KROMA

PRIMER ENGLARO Eluanin oče zahteva molk in spoštovanje

VIDEM - Beppino Englaro, oče nesrečne Eluane, ki že skoraj 17 let živi v nepovratni komi, je včeraj znova pozval vse k molku in k spoštovanju bolečine družine. Njegov apel velja predvsem javnim občilom, a tudi politikom, ki se tako ali drugače ukvarjajo s primerom njegove hčerke.

Deželna uprava je znova potrdila, da o tem vprašanju ne bo zavzela nobenega stališča in da zadevo prepušča videmski zasebni kliniki, ki je pripravljena sprejeti Eluano. Nekateri to stališče deželne vlade tolmačijo kot pilatovsko mnenje uprave, ki se noče opredeliti, drugi pa menijo, da gre konec koncev za pogumno stališče. Pri tem izpostavljajo dejstvo, da se je predsednik FJK Renzo Tondo hoče nočes ogradil od stališč ministra Maurizioja Sacconija, ki naprotu je izvedbi razsodbe kasacijske sodišča.

Tondovo stališče je včeraj doživelo tudi podporo deželnih predstavnikov stranke Ljudstva svobode.

SKGZ - Predsednik Rudi Pavšič o kočljivem položaju, ki ga doživlja naša skupnost

»Da« odprtosti in dialogu »Ne« nacionalistični nestrpnosti

Nacionalistična politična kultura pogojuje celotno dogajanje v naši deželeli in usmerja odločitve rimske vlade

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza ostaja v teh nelahkih trenutkih na svojih zgodovinskih izhodiščih: odprta za dialog z italijansko večino, prepričana v boju za pravice Slovencev v Italiji in proti obujanju misli in dejanj, ki vzpodbujajo nacionalistično klimo v Trstu, v videmski pokrajini in v vsej deželi Furlaniji Julijski krajini.

Žal je SKGZ v teh tednih in mesecih morala izpostavljati dejstvo, da se tako v deželi FJK kot v samem Rimu obujajo stara nasprotja, grožnje in kontrapozicije. Če se je novotrislovensko gibanje pričelo v Reziji in v Benečiji, dosega svoj višek v Trstu. Posledice niso zanemarljive, saj je tokrat rimska vlada sklenila, da bo udarila manjšino tudi po že itak skromni denarnici in se je odločila za hude reze pri podporah v korist kulturnim, šolskim, medijskim in drugim dejavnostim slovenske manjšine. Da je bila svetovna križa pretveza, so potrdili dogodki, ki so si sledili v Trstu in deželi.

Ni zanemarljivo dejstvo, da se je tržaški občinski odbor odločil, da poimenuje stopnišče po Mariu Granbassiju, to je novinarju, ki je bil načelno predan fašističnemu režimu, ki se je v Španiji boril za Franca in javno izpovedoval svoj antisemitizem. Kot novinar je pel hvalnice režimu. Kljub temu, da so nekateri znani tržaški intelektualci protestirali, občinski odbor vztraja, kar vendarle nekaj pomeni. Zadeva se posredno tiče Slovencev, obenem pa zaobjema celoten Trst. Dogodki govorijo sami od sebe.

Odprtje obnovljene menze v slovenski šoli v Barkovljah se je iz priložnostne otvoritve spremenilo v politično afero. Majhen poseg Občine so želeli obeležiti s skromno proslavo. Osebe je zavezalo običajni trak za rezanje, vendar je ta trak nosil slovenske barve. Odmanjal je italijanski trak in to brez nekega načrta. Lahko bi zadevo uredili na mestu, pa je tržaška desnica raje napihnila polemiko o Slovencih, češ da so protitalijani, provokatorji itd. Dogodek je odmeval, kot da bi zaprli pristanišče. Odjeknil je celo v občinski dvorani in desnosredinski politiki so zahtevali ukor za ravnateljico. Zaradi slovenskega traku smo Slovenci padli v medijsko past. In to potem, ko se je komaj polegla polemika o smerokazih na novem odseku avtoceste. Po mučnih pogajanjih je v goščavi smerokazov Občina Trst postavila dve skromni slovenski tabli z imeni slovenskih vasi na italijanski strani. Koper seveda ni mogel ostati samo Capodistria.

V nikoli zaceljene rane iz preteklosti je zarezala odločitev Hrvaške, da sprosti nepremičninske kupoprodaje. To je nekaj povsem normalnega za državo, ki želi sprejemati evropske standarde. Dogodek je v Trstu ponovno

vzbudil vprašanje ezulov, fojb in sprave.

Če je minister Giovanardi predlagal, naj bi Italija gmotno pomagala kupiti beguncem nekdanja posestva v Istri in tam okrepiti italijanstvo, je bil tržaški vladni podtajnik lapidaren v svojih stališčih. Dejal je, da se za ezule z moralnega vidika ni spremenilo nič. Slovenija in Hrvaška jim nista vrnila niti opeke. »Italijani smo bili tam večina in sedaj smo le skromna manjšina«. Nesmiselno je, da nekdo kupi hišo, ki so mu jo nasilno vzeli. Morajo mu jo vrniti. Sprava bi bila protizgodovinsko dejanje, spremenila bi se v nepotrebno »mea culpa«. »Mi smo bili tisti, ki so nas nagnali«. Oprostiti se morata torej Slovenija in Hrvaška. Skratka, vztraja se pri krivicah komunizma in Slovanov, fašizma pa se ne jemlje niti v poštev kot »zgodovinsko dejstvo«. V tem pa je ključ zadeve. Stari prvak nekdanje Liste za Trst Gambassini ni slučajno predlagal odstranitve vseh simbolov v čast NOB.

Vprašanje sprave je v nedeljskem uvodniku izpostavil tudi tržaški dnevnik. Dal pa je jasne pogoje: Italija, Slovenija in Hrvaška naj sedejo za skupno omizje in naj se zmenijo za dva cvetova, ki ju bodo nesli na dva, samo dva simbolna krajca: na fojbo pri Bazovici in v Rižarno. Krivda za fojbo pada na jugoslovansko armado in seveda na Slovence. Rižarno so kot uničevalno taborišče usposobili in vodili Nemci. Ponovno ni fašizma. Fašizem je tudi ovira za podelitev častnega občanstva Borisu Pahorju. Župan Dipiazza je novi slovenski konzulki Bojani Cipot javno

Rudi Pavšič

KROMA

povedal, da je »teško dati priznanje nekemu, ki pravi, da ga bo sprejel pod določenimi pogoji«. Kakšni pa so Pahorjevi pogoji? Dejal je: »Če ne omenijo fašizma, naj si priznanje tudi držijo«. V tem ozračju je postalo vprašljivo tudi spominsko obeležje Primožu Trubarju.

Omenjen kulturno-politični humus, ki noče obračuna s fašizmom, je v bistvu razlog, da je v Gorici desnosredinska Romolijeva občinska uprava dejansko prenehala sodelovati z Novo Gorico in da so v videmski pokrajini Slovenci problem, ki ga je treba omejiti. Kako? V deželni svetovi FJK so že izglasovali

resolucijo, ki v videmski pokrajini nakuza neko protoslovansko kategorijo, ki govori »po našin« in ni slovenska. Poslanec Sarro pa je vložil v tem smislu popravke k zakonu št. 482/1999, ki naj bi dejansko odvzel priznanje, da so v videmski pokrajini Slovenci.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza želi opozoriti javnost na nacionalistično politično kulturo, ki ni do konca obračunala s fašizmom in ki pogojuje celotno sedanje politično dogajanje v Furlaniji Julijski krajini in usmerja pomembne odločitve rimske vlade. Obenem pa SKGZ opozarja na nevarnost, da bi vsi postali žrtev zgodovinske ropotarnice, ki še vedno deluje tudi politično. Zato SKGZ naglašuje prijateljstvo in sodelovanje s tistimi Italijani, ki so za to zainteresirani. Organizacija bo okrepila sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in Istri in ne zavrača niti razčiščenja in srečanj s tistimi begunskimi organizacijami, ki so zapustile revanšizem in neomajne protislovenske države. Istočasno SKGZ opozarja Slovenijo, da so v resnici problemi Slovencev v Italiji problemi vsega slovenskega naroda. Bistvo dobrih odnosov sta spoštovanje in zaupanje. Brez teh elementov ne more biti ne iskrenih poslov kot tudi ne poštenih kulturnih izmenjav. Dober partner je lahko le tisti, ki ponudi roko v pozdrav, ne da bi z drugo držal figo v žepu. SKGZ ostaja torej odprta do vseh, z isto odločnostjo pa zavrača misli, ki so hčere novih oblik fašizma.

Rudi Pavšič
Predsednik SKGZ

SLOVENSKA TV RAI 170-letnica Rezijanske folklorne skupine

TRST - Danes zvečer po tv dnevniku bodo Slovenski programi RAI predvajali posnetke s praznovanja ob 170-letnici Rezijanske folklorne skupine, ki se je v dolini pod Kaninom odvijalo zadnji vikend v oktobru. Na osrednjem prireditvenem večeru je s svojim programom nastopila domača folklorna skupina. Uvod v večer je bil nastop furlanske etno skupine Strepitz, ki je rezijanske pesmi podala na zelo originalen način in sicer z igranjem na dude. Dogodek večera pa je bil nastop slovenske skupine Katalena, ki je s svojo glasbo in z izrednim vokalom Vesne Zornik očarala tudi same Rezijane. Člani skupine Katalena so svoj zadnji cd Cvik Cvak posvetili Reziji in reinterpretirali nekaj zelo znanih rezijanskih pesmi. Z novimi aranžmaji so se predstavili zahtevni publiki, ki je sicer v dolini pod Kaninom navdušeni, kar so dokazali z bučnimi aplavzi vsem glasbenikom. Praznik se je odvijal več dni in ekipa RAI je ob koncertu spremljala tudi vzdušje po lokalnih gostilnah in barih, kjer so na predvečer koncerta igrali ljudski godci na citro in bunkulo.

Posnetek praznovanja bo v ponovitvi na ogled tudi na božični dan, v četrtek, 25. decembra, ob 20.50.

Oikos
NEPREMIČNINE

DEVIN - Na krasni sončni poziciji prodajamo prenovljeno stanovanje, 90 m², vhod, kuhinja, dnevna s klimo, dve spalnici, kopalnica, shramba, velika terasa s pogledom na grad in garažo. EURO 215.000,00.- Kod.33

ŠTANJEL - Zazidljivo zemljišče, 1.100 m², ravna površina, krasna sončna lega z odprtim pogledom. EURO 60.000,00.- Kod.12

KRIŽ - V jedru vasi, ponujamo staro kraško hišo, 100 m² na dveh etažah, garaža, klet in vrt. Sestava: vhod, kuhinja, dnevna, dve spalnici, dve kopalnici. EURO 210.000,00.- Kod.K

DEVIN, SESLJAN - Opremljena in neopremljena stanovanja v najemu, v raznih velikosti po ugodnih cenah!

Sesljan 44 - 34011 Devin-Nabrežina (TS)
Tel. in Fax 040/2916068 - Mob 346/8321835 - e-mail: oikos.ts@libero.it

BODY FASHION
solarium & esthetics

V okviru današnje pobude
Božič... skupaj na Opčinah

SAMO DANES
dobiš
10% popust
na katerikoli storitvi
če rezerviraš in poravnáš takoj!

Nudimo vam tretmane za obraz in telo, klasične in presso-masaže, naravne manikure in modeliranje nohtov, pedikuro, solarij, individualne kozmetične programe in darilne bone.

Vabljeni v prijeten objem.

Opčine - Narodna ulica 47/1 - Tel: 040.211236
Urnik: Pon-Sob: 9:00-21:00 / Ned: 9:00-12:00
Današnji urnik: 10.00-18.00

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074

**KOLEKCIJE ŽENSKE MODE ZA JESEN IN ZIMO
DECEMBRA VAS VABIMO NA
VELIKO PROMOCIJSKO PRODAJO**

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

termoIDEALE
G.E.M. FORAUS GIANCARLO
Obrtna cona Dolina 547/1
www.termoideale.it

Svojim strankam se zahvaljujemo za zaupanje,
vsem pa voščimo
**vesele praznike in
uspehov polno leto 2009!**

Zelena številka
800 913 420
040 8325073 TEL/FAX
info@termoideale.it

TERMICNE in FOTOVOLTAICNE NAPELJAVE - ALTERNATIVNI ENERGETSKI VIRI - SISTEMI ZA ENERGETSKO VARČEVANJE

AVSTRIJA - Predstavnik štajerskih Slovencev v narodnostnem sosvetu pri zveznem kanclerju

Branko Lenart: Štajerski Slovenci smo občutno pridobili na pomenu

Povečana organizirana dejavnost - Finančne podpore bi bilo lahko več

CELOVEC/GRADEC – Štajerski Slovenci so v zadnjih letih močno pridobili na pomenu, močno okrepila pa se je tudi njihova prisotnost v avstrijski družbi oz. na Štajerskem. Prav tako njihova samozavest. Tudi članstvo v narodnostnem sosvetu za Slovence se je obneslo, čeprav bi bilo lahko več finančne podpore s strani avstrijske države oz. narodnostnega sosveta.

To je ob izteku mandata narodnostnega sosveta za Slovence na Koroškem in na Štajerskem poudaril zastopnik štajerskih Slovencev v tem svetovalnem gremiju avstrijske vlade pri uradu zveznega kanclerja, nekdanji predsednik edinega društva štajerskih Slovencev Člen 7 Branko Lenart.

Po njegovih besedah se je v zadnjih letih položaj štajerskih Slovencev občutno izboljšal. K temu da je v veliki meri pripomogla večja dejavnost društva, predvsem Pavlove hiše, kulturnega centra štajerskih Slovencev, ki je pred nedavnem praznoval 20. obletnico svojega delovanja. Eden izmed pobudnikov Pavlove hiše v Potrni je bil prav Branko Lenart.

Nadaljnji kazalec za pozitiven razvoj slovenske skupnosti na Štajerskem je tudi rezultat popisa prebivalstva iz leta 2001, pri katerem se je število štajerskih Slovencev povečalo kar za 30 odstotkov. Po mnenju nekdanjega predsednika društva Člen 7, kateremu sedaj predseduje Susanne Weitlaner, je vzrok za naraščanje števila štajerskih Slovencev oz. slovensko govorečih na eni strani že omenjena močno povečana dejavnost zastopnikov manjšine, društva Člen 7 in Pavlove hiše, ter na drugi strani boljše družbeno ozračje v deželi ob Muri. V nasprotju s koroškimi Slovenci dvojezični krajevni napisi na Štajerskem niso aktualna tema, je pa manjšini uspešno, da so na avtocesti celo postavili dvojezičen kazipot za Pavlovo hišo, je pristavil Lenart.

Po zadnji seji narodnostnega sosveta za Slovence v Avstriji pretekli petek v Celovcu je Lenart še poudaril, da se je članstvo štajerskih Slovencev v sosvetu vsekakor obneslo, ni pa skrival, da si štajerski Slovenci želijo več finančne podpore s strani avstrijske države oz. narodnostnega sosveta, ki vladi vsako leto priporoča konkretno razdelitev sredstev. »Ker smo v narodnostnem sosvetu manjšina v manjšini, smo odvisni od dobre volje koroških Slovencev, kadar gre za razdelitev finančnih sredstev, ki jih Republika Avstrija namenja Slovincem v Avstriji – torej Slovincem na Koroškem in na Štajerskem,« je dejal Branko Lenart.

Kot je znano, je narodnostni svet za Slovence v Avstriji pri uradu zveznega kanclerja pretekli petek zaključil štiriletno mandatno dobo in se bo v novem sestavu spet sestel šele predvidoma februarja 2009. Kot je predsednik sosveta Marjan Sturm namreč sporočil, so »reprezentativne« organizacije slovenske manjšine na Koroškem in na Štajerskem – urad zveznega kanclerja kot takšne šteje NSKS, ZSO, SKS, KKZ, SPZ in Člen 7 – namreč že prejele poziv, naj mu spo-

Levo Branko Lenart, desno Pavlova hiša v Potrni

I. LUKAN

ročijo imena članov, ki naj bi sestavljali novi svet. Zgoraj omenjene organizacije so svoje kandidate že posredovale uradu na Dunaju, dokončno pa jih bo kancler Werner Faymann potrdil

najkasneje februarja prihodnje leto. Nato bo sklicana ustanovna seja 16-članskega organa, v katerem imajo na strani narodnostnih organizacij po dva sedeža NSKS in ZSO, po enega

KKZ, SPZ in SKS ter Člen 7, na strani strank pa imajo socialdemokrati tri, svobodnjaki dva in ljudska stranka po dva, predstavnik Cerkve pa en sedež.

Ivan Lukan

KOROŠKA - Odmevna gesta slovenskega pisatelja na podelitvi deželnih priznanj za kulturo

Janko Messner odklonil prevzem nagrade, dokler ne bodo postavljene dvojezične table

CELOVEC – Slovenski koroški pisatelj Janko Messner je spet enkrat presenetil javnost in na odmevni prireditvi z odmevno akcijo zahteval uresničevanje pravic slovenske manjšine na Koroškem. Na slovesni podelitvi letošnjih nagrad dežele Koroške za področje kulture v petek zvečer v Vrbi ob Vrbskem jezeru je starosta slovenskih pisateljev na Koroškem demonstrativno odklonil prevzem častne nagrade za literaturo v višini 6000 evrov, »dokler ne bodo postavljene dvojezične table, kot to predvidevajo razsodbe ustavnega sodišča«. Za slučaj, da bi 87-letni pisatelj umrl prej, pa naj dežela Koroška denarno nagrado takoj izplačala interkulturnemu centru Ljudska hiša v Celovcu, je nedvoumno zahteval Messner.

V svojem govoru v nabitno polni dvorani Cazinea v Vrbi ob Vrbskem jezeru je Messner posebej ostro kritiziral novega koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja, ki je – kot pred njim rajni desničarski populist Jörg Haider – napovedal, da bo preprečil postavitev vsakršne dodatne dvojezične table na Koroškem. Ker Dörfler osebno ni bil navzoč, je nagrajenec svoj protest posredoval deželnemu referentu za kulturo Haraldu Dobernigu iz stranke BZÖ.

Ob tem je še zahteval, naj Dörf-

Pisatelj Janko Messner (desno) je deželnemu svetniku za kulturo Haraldu Dobernigu (levo) z jasnimi besedami povedal, zakaj odklanja priznanje dežele. V sredi moderator podelitve Martin Weberhofer.

I. LUKAN

ler »zaradi neupoštevanja 7. člena Avstrijske državne pogodbe in zasmehovanja avstrijskega ustavnega sodišča« odstopi, ali naj ga iz položaja odpokliče sam avstrijski zvezni predsednik. Messner je temu še pristavil, da bi moralo biti samoumevno, da se deželnega glavarja kaznuje »kot vse

druge avstrijske kršitelje zakonov«.

Naj navedemo Messnerjevo izjavo dobesedno: »Denarne nagrade bom – kljub denarni stiski in težkemu dihanju – vzel šele, ko bodo postavljene prve dvojezične table, kot to zahteva ustavno sodišče. Če pa bi prišel moj exitus prej kot dvojezične table, je treba vsoto takoj izplačati interkulturnemu centru Volkshaus/Ljudska hiša v Celovcu,« je dejal. »Denar konec kocnevi ni darilo koroške deželne vlade, temveč gre za denar davkoplačevalcev, torej vseh, tudi s strani davkoplačevalcev iz slovenske manjšine na Koroškem,« je pristavil.

Odmevne besede in odločen protest književnika Janka Messnerja, ki je šele pred dvema letoma – prav tako iz protesta proti avstrijski manjšinski politiki – zavrnil tudi Častni znak Republike Avstrije, je navzoča publika nagradila z dolgotrajnim, demonstrativnim aplavzom. Deželnemu kulturnemu referentu »z lepim slovenskim priimkom« (Messner) Haraldu Dobernigu pa je sprva zmanjkalo besed. Edino, kar je spravljal iz ust,

SLOVENIJA Zavod 25. junij kritičen do Ferrero-Waldnerjeve

LJUBLJANA - Zavod 25. junij je včeraj kritiziral besede evropske komisarke Benite Ferrero-Waldner po slovenski blokadi hrvaških pristopnih pogajanj z EU, ko je Sloveniji zažugala, naj ne prenaša svojih problemov v EU. Direktor zavoda Marjan Podobnik ji je odvrnil, »naj ne deli lekcij Sloveniji, ampak naj pomete pred svojim pragom«.

Izjave evropske komisarke za zunanje odnose in sosedsko politiko, ki prihaja iz Avstrije, so za Zavod 25. junij »netaktne, neprimerne in dvojnične«. »Ferrero-Waldnerjeva je namreč predstavnica tiste politične opcije v Avstriji, ki v lastni državi blokira izvajanje sklepa ustavnega sodišča o zaščiti slovenske manjšine. Hkrati je prav Avstrija s koalicijo Avstrijske ljudske stranke in Svobodnjakov ter z iz tega izhajajočo nacionalistično politiko pred leti prinesla v EU doslej največji problem,« je v izjavi za javnost opozoril Podobnik in spomnil, da je EU proti avstrijski vladi uvedla celo sankcije. (STA)

SLOVENIJA - Za zasluge

Türk zakonca Hribar odlikoval z zlatim redom

Ljubljana, 20. decembra (STA) - Predsednik države Danilo Türk je z zlatim redom za zasluge odlikoval akademika Tinega Hribarja in njegovo ženo Spomenko Hribar. Hribar je odlikovanje prejel za znanstveno-raziskovalno delo na področju filozofije ter prispevek k osamosvojanju in demokratizaciji slovenske

družbe, Hribarjeva pa zgolj za slednje.

Ukaz o odlikovanju je bil objavljen v petkovem Uradnem listu.

Zlati red za zasluge sicer sodi med najvišja odlikovanja Republike Slovenije, podeljuje pa se za izjemne zasluge in dejanja, ki so posebnega pomena za blaginjo Slovenije. (STA)

je bilo zagotovilo, da bo denar dal »v varen tesor« ter da spoštuje stališče drugega, kar pa naj bi veljalo tudi obratno. Nato je Messnerja še povabil na kozarček konjaka, kar slednji ni odklonil.

V okviru podelitve kar dvanajstih kulturnih priznanj in nagrad dežele Koroške za leto 2008 je Dobernig slišal še nadaljnjih kritičnih besed na račun neizvrševane uradne kulturne politike dežele Koroške, še posebej v času, ko je bil kulturni referent Jörg Haider. Pohvale pa je bila deželna komisija za podeljevanje priznanj in nagrad, ki je tudi letos sledila trendu zadnjih let in za odlikovanje predlagala nekaj »kritičnih duhov« iz vrst kulturnih ustvarjalcev v deželi.

Med letošnjimi prejemniki priznanj je bilo tudi Slovensko kulturno društvo Danica iz Šentprimoža v Pujuni. Prejelo je pospeševalno nagrado (3.600 evrov). Kulturno nagrado dežele Koroške za leto 2008 v višini 14.500 evrov pa je prejel mednarodno priznani skladatelj Dieter Kaufmann.

Ivan Lukan

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRGOVINSKA ZBORNICA - Predstavitev publikacije o nekdanji tržaški umobolnici

»Današnja družba si zakriva oči pred trpljenjem in smrtjo«

O Basagli in umobolnici sta spregovorila beneški župan Massimo Cacciari in docent Walter Gerbino

»Listanje po tej knjigi je kakor poglabljanje v tragično stran naše polpretekle zgodovine z željo, da bi spodbudila svetlo upanje v boljšo prihodnost.« Tako je predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat pozdravila številne, ki so se sinoči udeležili predstavitvenega srečanja publikacije *Tržaška umobolnica pri Sv. Ivanu. Zgodovina in spremembe 1908-2008*, ki se je rodila na pobudo tržaške pokrajine ravno ob stoletnici svetoivanske psihiatrične bolnišnice in parka ter ob tridesetletnici zakona 180 oz. zakona Basaglia, ki je postopoma odprl vrata psihiatričnih bolnišnic in povsem spremenil odnos do mentalnih bolnikov.

Zajetna publikacija, ki je izšla pri založbi Electa, zaobjema arhivske prispevke in številne posege posvečene zgodovinskemu dogajanjem, razvoju psihoanalize, arhitekturnim oziroma inženirskim načrtom, skratka elementom, ki so tako ali drugače zaznamovali to pomembno mestno območje. Med avtorji lahko zasledimo tudi ime Vladimira Vremca, ki se je posvetil nekdanjim in bodočim značilnostim parka, začeni z njegovimi nepogrešljivimi vrtnicami.

Da publikacija končno zapolnjuje pomanjkljive vrzeli o umobolnici, je bil pričani moderator srečanja novinar Roberto Morelli, ki si stvar razlaga kot posledico nekakšne odmaknjenosti, včasih celo strahu pred obujanjem dogajanja na tem mestnem koncu. Ravnatelj tržaške Fakultete za psihologijo Walter Gerbino je publikacijo prelistal in se v njej zatopil v lastne spomine na umobolnico ter se hkrati povezal na Freuda, točneje na njegovo razmišljanje o potrebni gradnji na spominu in preteklosti.

Kot zadnji se je oglašil še osrednji gost, beneški župan, sicer filozof Massimo Cacciari, ki je Basaglio tudi osebno poznal. Uvodoma se je navezal na Gerbinove besede in dejal, da je bil psihiater Franco Basaglia s svojo ekipo operaterjev predolgo zanemarjen, prav tako so tonile v pozabo vse njegove reformatorske ideje in prizadevanja, da bi norosti le dal besedo. »Danes tvegamo, da bo družba izgubila sočutje do tistih, ki trpijo, in da ne bo več zmožna občutiti ogorčenja pred stisko ali kakršnokoli krivico. Taka družba si raje zakriva oči pred smrtjo in trpljenjem, Basaglia pa je svoj pogled ravno naspromptno usmerjal tja, v srž težav in prepričan sem, da se ni motil,« je zaključil Cacciari.

Od leve Walter Gerbino, Roberto Morelli, Maria Teresa Bassa Poropat in Massimo Cacciari

KROMA

ŠKOF RAVIGNANI

»Naj bo živo naše upanje v novi svet«

Tržaški škof Evgen Ravignani je včeraj v svojem božičnem voščilu mestu pozval občane, naj bo v njih živo upanje v svetlejšo prihodnost in skratka v nov svet. Ravignani je uvodoma privoščil vsem mir, upanje in veselje in se nato vprašal, ali danes še čakajo na odrešenička v obdobju, ko so ljudje polni skrbi.

Vedno bolj se namreč širijo negotovost, zaskrbljenost, trpljenje in zbežanost zaradi dogajanja v svetu, tudi med nami, je povedal škof Ravignani, in kaže, da se moč vere šibi. Nepravilnost in korupcija ponižujeta družbo, upadla je tudi vrednost človekovega življenja, ki je na več načinov ponižano. Pa vendar morajo vsi, verni in neverni, upati v boljšo prihodnost in nov svet, ki bo v znamenju pravičnosti, ljubezni in miru.

NEKDANJE ŠOLSKO SKRBNISTVO - Zanimiva razstava

Pincherle, zdravnik in politik

Večplastna predstavitev človeka, ki je bil tudi velik prijatelj Slovencev, na ogled do srede februarja

Sinočnjega odprtja razstave o Brunu Pincherlu se je udeležila tudi predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat

KROMA

V stavbi bivšega šolskega skrbništva v Ul. Santi Martiri 3 je od sinoči na ogled razstava o Brunu Pincherleju, zdravniku, politiku in javnemu delavcu. Pokojni Pincherle, ki je bil tudi tržaški občinski svetnik, je bil velik zagovornik pravic slovenske manjšine in je imel med Slovenci veliko prijateljev. Razstavo z naslovom "Doktor Pincherle: življenje, strasti in civilna angažiranost svobodnega človeka", je pripravila Monica Rebeschini, zelo dobra poznavalka Pincherlejevega življenja in dela. Razstava bo odprta do srede februarja. Urnik: od nedelje do torka med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro, z izjemo ponedeljka, ko je zaprta. Vstop je brezplačen.

Razstava je dejansko večplastna predstavitev bogatega in pisanega življenja in dela Bruna Pincherleja (1903-1968). Bil je zdravnik-pediater, njegovo veliko veselje pa sta bila književnost in politika. Veljal je za enega najboljših mednarodnih poznavalcev Stendhala, v mestni skupščini pa je vedno zagovarjal pravice šibkejših in antifašistične vrednote. Glavni pobudnik zanimive razstave je kulturno združenje Cizerouno.

OBČINA - Včeraj uradno odprli nov sedež naravoslovnega muzeja, ki pa je v bistvu še prazen

Katedrala v puščavi (vsaj zaenkrat)

Iz mestnega središča v periferijo - Prostor manjši od tistega na Trgu Hortis - Poziv občinske uprave družbi Trieste Trasporti za okrepitev povezav

V periferiji so včeraj uradno odprli nov sedež naravoslovnega muzeja, ki naj bi ga po besedah javnih upraviteljev odprli za javnost pred poletjem. Vanj je treba namreč premestiti vse gradivo, ki je shranjeno v dosedanem naravoslovnem muzeju na Trgu Hortis, govor pa je o približno milijonu najdb. Kljub temu sta župan Roberto Dipiazza in občinski odbornik za kulturo Massimo Greco ob udeležbi ravnatelja mestnih muzejev Adriana Dugulina ter ravnatelja znanstvenih muzejev Sergia Dolceja že včeraj slovesno predala namenu nove prostore, ki so resnici na ljubo celo tesnejši od tistih na Trgu Hortis. Uradnega odprtja se je (zahvaljujoč se vnemi uslužbencev muzeja) udeležilo mnogo ljudi, ki so prišli tudi iz Vidma pogledat obnovljeno stavbo v Ul. Cumano in so tako spoznali nov objekt.

Novi sedež naravoslovnega muzeja, za katerega je Dežela FJK prispevala skoraj 4,5 milijona evrov, bo v bivših spalnicah vojašnice v Ul. Cumano (vhod v muzej je na vzporedni Ul. Tominz št. 4), medtem ko bo v bližnjem poslopju muzej de Henriques. Zraven so še tri zgradbe, ki so v koncesiji občinske uprave. Upati je, da bodo vsaj eno namenili naravoslovnemu muzeju, saj zdajšnji prostori niso zadostni. Za točne podatke o številu kvadratnih metrov ni bilo mogoče izvedeti. Ravnatelj in drugi uslužbenci muzejev, kot znano, ne smejo govoriti z novinarji, razen če jim tega izrecno ne do-

voli odbornik Greco. Iz drugih zanesljivih virov smo vsekakor izvedeli, da je manj prostora kot v dosedanem sedežu. Četudi je muzej v štirih nadstropjih, je razstavna površina manjša, zadnje nadstropje pa je namenjeno izključno direkciji in uradom. Slišali smo, da skratka »manjka eno celo nadstropje«. Greco je na ustrezno vprašanje živčno odgovoril, da o kvadratnih metrih noče govoriti, tudi »ker to ni parameter, na podlagi katerega se ocenjuje muzeje«.

Kot so povedali na slovesnosti, namerava vsekakor mestna uprava na tistem območju odpreti pravi muzejski pol, ki naj bi zrasel ob splošnem preporodu četrti. Na začetku Ul. Cumano gradijo stanovanja ATER, zanimiva sta tudi državni arhiv in območje sejmišča, je povedal Dipiazza. Upati je, da se bo vizija občinske uprave uresničila, ker je novi naravoslovnemu muzeju zdaj le katedrala v puščavi. Tega se zaveda tudi sam Greco, ki je pozval družbo Trieste Trasporti, naj okrepi povezave. Toda ostane odprto vprašanje, kako bodo turisti (a tudi Tržačani) izvedeli za obstoj muzeja v periferiji in kako bodo lahko do njega prihajali. Za to je potrebno, da mestna uprava gleda dolgoročno, vlagava več truda in denarja v kulturo in izvaja tudi uspešen marketing. O vsem tem pa ni bilo včeraj niti besede.

A.G.

Odprtja so se udeležili mnogi radovedneži

KROMA

GLINŠČICA - Ob 1. obletnici vstopa Slovenije v schengensko območje

Pohod Brez meja naj postane tradicionalen

Udeležilo se ga je kakih petdeset pohodnikov - Razdelili so jim priložnostno izkaznico

Po dolgem deževnem obdobju, se je vreme nekoliko izboljšalo in prispevalo k uspehu pohoda *Brez meja* iz Boljunca v Botač in Beko, ki sta ga priredila kulturno in športno združenje Poti Krasa (Le vie del Carso) ter Naravni rezervat doline Glinščice. Včeraj smo namreč praznovali 1. obletnico vstopa Slovenije v schengensko območje, z dvournim prijetnim pohodom, ki naj bi postal tradicionalen, pa so tako kot lani proslavili ta praznični zgodovinski dogodek.

Pred boljunskim sprejemnim centrom se je dopoldne zbrala skupina kakih petdesetih pohodnikov, ki jo je po pozdravu občinske odbornice za okolje Laure Stravisi, mahnila najprej proti nekdanjemu mejnemu prehodu na Botaču. Tu jih je pričakalo presenečenje: tako kot lani so se srečali s Paolom Rumizem, ki je včeraj praznoval rojstni dan in se vselej z veseljem udeležuje tovrstnih pobud. Nadaljevali so proti Beki, kjer so si okrepčali na kmetiji »pr' Sužnji«; tu so udeležencem izročili tudi dvojezično izkaznico »brez meja«, na kateri bodo lahko zbirali žige s prihodnjih pohodov.

Pohodniki so iz Boljunca krenili najprej proti Botaču, nato pa nadaljevali proti Beki

KROMA

PRAZNIKI - S predsednico Marto Fabris o današnji pobudi Božič... Skupaj na Opčinah

Na Opčinah bodo obletnico padca meje in bližnje praznike pozdravili tudi z lipicanci

V sijaju božičnih okrasov in izloženih oken odprtih trgovin bodo danes po openskih ulicah kraljevali božiček in lipicanci. O tem, kar so si zamislili pri združenju Skupaj na Opčinah s pomočjo tržaškega občinskega odborništvu za trgovino, vzhodnokraškega rajonskega sveta in Zadržne kraške banke, smo poročali že ob predstavitvi, včeraj pa smo se o današnjem dogajanju podrobneje pogovorili z novo predsednico združenja Marto Fabris.

»Glede na uspeh julijskega Oopenskega poletnega večera, v katerega se je vključilo več kot 60 trgovcev, smo se v novem odboru, ki je začel delovati v začetku novembra, odločili, da nekaj podobnega organiziramo tudi pred božičnimi prazniki in ob obletnici padca schengenske meje. Sklenili smo torej, da bomo nadaljevali po tej poti, ki je naletela na velik odziv pri naših odjemalcih,« nam je povedala Marta Fabris. Vajeti združenja Skupaj na Opčinah, ki šteje 91 članov, je prevzela ob prenovi 9-članskega odbora, v katerem je podpredsedniško funkcijo prevzel Boris Bogatec. Danes novo vodstvo doživlja nekakšen ognjeni krst, saj je to njihova prva pomembna pobuda. »Srečo imamo, da se ta predbožični čas ujema s prvo obletnico padca meje, kar je za nas na Opčinah še posebno pomembno. To novost namreč doživljamo dan za dnem, a se je kljub temu še nismo docela privadili. Zato smo

se odločili, da kot častnega gosta povabimo kobilarino v Lipici, torej gosta iz Slovenije v poklon dobrososedskim odnosom,« je nadaljevala Marta Fabris in se nato pomudila pri dogajanju samem.

Trgovine in lokali bodo odprti nepretrgano od 10. do 18. ure, ob 11.45 pa bodo obiskovalce na trgu pred cerkvijo pozdravili poskočni zvoki trebenske godbe na pihala Viktor Parma in tako označili začetek praznovanja, ki se bo nekaj po 14. uri nadaljevalo s prihodom božička na kočiji z belimi lipicanci. Božiček se bo iz Lipice pripeljal brez postanka na mejo, ki je natančno eno leto, od 21. decembra 2007, ni več. »Zgodovinski dogodek, ki nam je že spremenil in nam bo še spreminjal življenje,« je prepričan naša sogovornica.

Za obiskovalce naj dodamo, da bo središče Opčin od 14. do 18. ure zaprto za motorni promet, popoldansko dogajanje pa bo v živo snemal radio Punto Zero. Kot omenjeno, so pobudo združenja Skupaj na Opčinah poleg samih članov s finančno pomočjo omogočili Občina Trst, rajonski svet (ki je tudi konkretno pomagal) in Zadržna kraška banka, ki je prispevala za praznično razsvetljavo. Nobenega dvoma ni, da bo danes na Opčinah zelo živahno, pri združenju Skupaj na Opčinah pa medtem že načrtujejo nove programe. (vb)

Kočija z lipicanci lani na Velikem trgu

ARHIV

PRAZNIKI - Pobuda Vivi Muggia

V Miljah ob koncu tedna posebno živo

V tem času suhih krav, a tudi trenutkov sproščenosti zaradi bližajočih se praznikov, se nam ponujajo svetlikajoči se okrasni in izložbe odprtih trgovin. Tako se je tudi v Miljah več kot 40 trgovcev, gostincev in obrtnikov dogovorilo, da bodo imeli odprte obrate prve tri nedelje v decembru. Torej bo tudi ta vikend mogoče v prodajalnih oblačil in obutve, daril, živali, v gostilnah in barih, cvetličarnah, optiki, trafikah in drugih lokalnih zgodovinskega jedra istrskega mesteca dobiti blago in storitve po ugodnih cenah. Po zaslugi sodelovanja z občinsko upravo bodo imeli obiskovalci na razpolago tudi brezplačno podzemno parkirišče ob vhodu v mesto (druga etaža). V nedeljo dopoldne bodo ponovili običajni četrtkov sejem okrog avtobusne postaje, ves dan pa bo potekal boljše sejem, tokrat ne le na glavnem trgu, ampak tudi v notranjih ulicah mestnega središča.

To je konkretna poteza miljskih trgovcev, ki kljubujejo konkurenci veli-

kih prodajnih centrov s pobudo in domiselnostjo. Med temi je tudi mlada Slovenka Martina Colombin, ki v svojem obratu »Ricamificio l'angolo dei sogni« na osrednjem Puccinijevem korzu ponuja bogato izbiro vsega potrebnega za stihanje in personalizacijo oblačil.

Pred kratkim so se miljski trgovci kar nekajkrat sestali, na pobudo Občine in ob udeležbi stanovskih organizacij (tudi SDGZ), da bi obravnavali pereče probleme in težave. V razpravi niso manjkale kritične pripombe na račun države in tudi domače in drugih lokalnih uprav. A še posebno pri mladih je bilo beležiti tudi propozitivne misli in predloge, kako naprej, zlasti s skupnim nastopom vseh tistih operaterjev, ki si želijo razvoja in ne le pritoževanja. Pobuda Vivi Muggia je nedvomno posrečen korak na tej poti, še toliko bolj, ker preteklo neurje ni prizaneslo niti miljskim lokalom, ki so imeli precej škode, a so si po vsem sodeč hitro opomogli in se lotili dela. (d.d.)

FINANČA STRAŽA V letu 2008 v FJK zaplenili 23 ton cigaret

Deželno poveljstvo finančne straže je v letu 2008 zaplenilo 23 ton cigaret, ki jih je organizirani kriminalni skušal pritihtapiti v Italijo prek dežele FJK. V tem okviru so finančni stražniki tudi zasegli 18 vozil, ki so jih uporabljali pri nezakoniti dejavnosti, aretirali pa so skupno 31 oseb.

Dežela Furlanija-julijska krajina je po oceni poveljstva finančne straže vse bolj v ospredju in se je kriminal vse bolj poslužuje za tihotapljenje cigaret. Pri tem je v prvi vrsti aktiven organizirani kriminal v Apuliji in v Kampaniji, cigarete pa prihajajo v glavnem iz Poljske, Ukrajine in iz Romunije. Iz teh držav so bili tudi vsi vozniki tovornjakov, ki jih je letos aretirala finančna straža. Iz gospodarskih razlogov je za kriminal najbolj donosna uporaba tovornjakov, dežela FJK pa je po odpravi schengenske meje postala tako rekoč naravno prehodno ozemlje.

POLITIKA Leva sredina zagovarja bilanco Pokrajine 2009

Leva sredina, ki vodi Pokrajino, pozitivno ocenjuje proračun te javne uprave za prihodnje leto. Načelnica svetniške skupine Demokratske stranke Maria Monteleone meni, da so proračunski načrti predsednice Marie Terese Basse Poropat in vseh pokrajinskih odbornikov dobri za upravo in obenem tudi za njene prebivalce.

Demokratska stranka izpostavlja veliko skrb za nepremičnine, ki so last Pokrajine. Pri tem izrecno omenja investicije za območje nekdanje psihiatrične bolnice pri Sv. Ivanu v Trstu ter projekt, ki je namenjen boju proti nasilju nad ženskami in v družinah.

Monteleonova v tiskovnem sporočilu tudi govori o pokrajinskih ukrepih v korist občanov, ki boleha jo za azbestozo. V izjavi nadalje omenja ukrepe za energetska varčevanje, ki jih bo Pokrajina v letu 2009 poskusno izvajala v nekaterih šolskih poslopih.

Deželna skupščina koordinacije Slovencev DS

Koordinacija Slovencev Demokratske stranke vabi na deželno skupščino, ki bo v torek, 23. decembra, ob 18. uri v prostorih kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini. Skupščina bo priložnost za oceno dosežanj dela ter za razmislek o bodočem delovanju koordinacije. Po končani razpravi bodo nazdravili bližajočemu se letu 2009. Toplo vabljeni!

Sedež ARCI za civilno službo zaprt od 24. 12. do 4. januarja

Deželni sedež za civilno službo združenja Arci v Ul. Fabio Severo št. 31 (tel./fax 040761683, elektronska pošta trieste@arciserviziocivile.it) bo zaprt od srede, 24. decembra, do nedelje, 4. januarja. Za nujne primere je na voljo telefonska številka 3355279319.

Sejem na Trgu sv. Antona odprt do 28. decembra

Božični sejem na Trgu sv. Antona, ki bi se moral zaključiti jutri, bo odprt do nedelje, 28. decembra, je včeraj sporočila občinska uprava. Spomnimo naj, da so na sejmju že tradicionalne jaslice z živimi živalmi, kot vselej pa so v ospredju obrt, tipični proizvodi in pridelki ter druge slastice iz vsega sveta, ki jih razkazujejo in prodajajo pod 25 metrov visoko smreko. Božični sejem je tudi v dobrodelne namene, saj bodo del zaslužka namenili solidarnostnim oz. socialnim projektom.

Omejena ponudba zdravstvenih storitev

Ponudba zdravstvenih storitev bo v sredo, 24. decembra, in v sredo, 31. decembra, omejena. Okenci v glavni bolnišnici in v bolnišnici na Katinari bosta odprti od 6.50 do 12. ure, tudi call center (0406702011) bo deloval le od 8. do 13. ure.

Božični sejem v Miljah

V okviru božičnih pobud, ki jih prireja občinska uprava, bo danes v Miljah zaradi sejma prepovedano parkirati od 6. do 15. ure na Ul. Tonello, Trgu Curiel, Trgu Foschiatti in Ul. Signolo.

Zbiranje podpisov proti poimenovanju stopnišča po Mariu Granbassiju

Skupina Občani svobodni in enaki iz Trsta je začela zbirati podpise proti poimenovanju stopnišča pri Trgu Rosmini po Mariu Granbassiju. Demokratski in antifašistični spomin ne more sprejeti odločitve občinskega odbora, piše v tiskovnem sporočilu, ki spominja na rasne zakone, na osnovi katerih ni bilo v javnih prostorih mesta za ljudi, ki niso bili »arijci«, pa naj gre tudi za pomembne osebnosti, kot se je to že zgodilo z Giuseppejem Reverom (po komur je danes poimenovano stopnišče) ali Samuelu Romaninu. Podpise zbira jo v baru-knjigarni Knulp (Ul. Madonna del mare št. 7/a), v knjigarni In Der Tat (Ul. Diaz št. 22), v trgovini Bottega del mondo (Ul. Torrebianca št. 29/b) in v drogeriji La Raganella (Ul. san Sebastiano št. 4).

Projekt prefektore za izobraževanje tujcev

Na prefekturi bodo jutri ob 17. uri podpisali sporazum med prefekturo, deželnim šolskim uradom in šolama San Giovanni ter Antonio Bergamas. Dogovor je v okviru projekta, kate-rega namen je zblíževati tujce, ki nameravajo vložiti prošnjo za italijansko državljanstvo, s šolskim svetom. Na tej osnovi bodo na omenjenih šolah prirejali brezplačne tečaje za tujce za spoznavanje italijanske in italijanske kulture.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Bralna urica

Kako angelčkom lahko zrastejo peruti

Alenka Hrovatin brala pravljico o Marji in moči dobrih del

Četrtna bralna urica v Narodni in študijski knjižnici Trst je minila v prijetnem, živahnem in prazničnem vzdušju, ki je mladim obiskovalcem postreglo z naveti, kako bi pred Božičem lahko naredili kaj koristnega in dobrega za tiste, ki imajo nekoliko manj sreče kakor mi. Alenka Hrovatin je pred precej številnimi malčki pripovedovala pravljico z naslovom Angelček brez perutničk, pod katero se je sicer podpisala Pirkko Vainio, slikarica pa je v prevodu Jane Osojnik izšla pri založbi Kres.

Pravljica nas je popeljala v svet deklice Marje, ki je s svojo širokogrudnostjo in solidarnostjo prispevala k temu, da lahko mladi bralci spoznajo moč dobrih del. Deklica je namreč pred božičem našla na podstrešju glasbeno skrinjico z angelčkom brez perutničk, babica pa ji je razložila, da jim krila zrastejo, ko naredimo kakšno dobro delo. Tik pred božičem je Marja na ulici, ki so jo razsvetljevale praznične lučke in bogatilo izložbe trgovin, ki so se šibile pod težo čudovitih stvari, zagledala bradatega moža v oguljenem plašču, ki je z veliko žalostjo v očeh gledal njemu nedosegljive reči. Kakor v vseh hišah, so tudi pri Marji v teh prazničnih dneh gnetli, mešali in krasili božične piškote in okraševali božično drevo. Babica in Marja sta se odpravili tudi na podstrešje, kjer sta hoteli poiskati še srebrne okraske in druge lepe stvari, ob tem pa sta na dnu velikega kovčka našli glasbeno skrinjico, na vrhu katere je bil angelček brez perutničk. Ker je Marja ponovno srečala bradatega moža, ki je nesebično delil drobtinice ubogim prezeblim ptičkom, se je spomnila, da bi tudi ona lahko naredila dobro delo. Stekla je domov, vzela piškote iz steklenega kozarca in jih odnesla k možu, ki je sedel v parku na kupu papirja. Marja je možu tako hitro izročila piškote, da se ji ta ni mogel niti zahvaliti. Ko je mami nato doma razložila, kaj je storila, jo je ta pohvalila, Božiček pa je Marji pod božičnim drevescem pustil glasbeno skrinjico z angelčkom, ki je imel perutičke.

Malčki, ki so z zanimanjem spremljali pravljico, so s tokratno otroško urico spoznali, kako lahko angelčkom zrastejo peruti. Pravljico vzbudilo so s pripovedovalko Alenko Hrovatin v nadaljevanju oživili še z izdelovanjem papirnatih angelčkov, ki bodo v teh dneh imenitno krasili božično drevesce, pod katerim se bo morda znašel tudi kak angelček s perutničkami. A, kakor pravi pravljica, je za to treba narediti kakšno dobro delo... (šč)

Mladi obiskovalci so izvedeli, kako pomembno je narediti kaj koristnega in dobrega za tiste, ki imajo manj sreče

KROMA

DOLINA - SKD Valentin Vodnik

Izvenšolska dejavnost za otroke z branjem, igrami in še marsičem

Društvo Valentin Vodnik se je v začetku nove sezone odločilo ponovno uvesti izvenšolske dejavnosti za otroke. Tako se je z novim šolskim letom redno začela zbirati skupina predšolskih in šolskih otrok. Pod mentorstvom vzgojiteljice Cvetke Kožlin berejo knjige, rišejo, ustvarjajo izdelke in predvsem bogatijo slovenski besedni zaklad. Tema, ki jih vseskozi spremlja, je čarovnija. Vse neznane besedice iz prebranih knjig spravijo v čarobno škatlo, da jih bodo hitreje osvojili in se jih spomnili. Domov odidejo začarani v kakšno žival in jo med tednom skušajo oponašati. Nekdo, ki se je spremenil v zajčka, je ves teden pridno jedel korenček. Po vsaki urici otroci odnesejo domov risbo ali ročno delo, ki so ga v društvu izdelali na temo prebrane zgodbe ali knjige.

Dokaz, da so med uricami pridni, delavni in poslušni je tudi dejstvo, da jim je sv. Miklavž pustil v soboto, 6. decembra, v društvu darilca. Vsak je dobil svojo knjigo in še slaščico.

Sedaj, ko so že v teku priprave na božič, so si otroci izdelali originalne okraske za na božično drevesce.

Vsako soboto ob 10.30 pa vse do 12. ure imajo otroci možnost preko igre in branja izboljšati svoje znanje slovenskega jezika, obenem pa preživeti tudi sobotno jutro v družbi. Vabljeni so zato vsi otroci, ki bi jih take dejavnosti zanimalo. Ponovno srečanje bo prvo soboto po božičnih počitnicah.

MAČKOLJE - V sredo, 24. decembra, ob 23.15 v župnijski cerkvi

Koncert božičnih pesmi MePZ Mačkolje na tradicionalni Božični noči pred polnočnico

V teh predprazničnih dneh se kar vrstijo različne pevke in glasbene pobude, božične melodije, ki so se nekoč oglasile komaj na vigilijo, nas spremljajo že ves december, tako da se njihovo osrednje sporočilo o veselju Rojstva izvoti. Za drugačno podoživljanje božičnih pesmi so se odločili v Mačkoljah. Tamkajšnje Slovensko prosvetno društvo Mačkolje in župnijska skupnost prirejata namreč že vrsto let koncert božičnih pesmi pred polnočnico. Pobuda, ki je postala že tradicionalna, nosi letos naslov "Božična noč", odvijala pa se bo v sredo, 24. decembra, ob 23.15, v župnijski cerkvi v Mačkoljah. Koncert bo oblikoval MePZ Mačkolje, glavno vlogo pa bodo imeli solisti, sicer pevke in pevci zbor, gojenci izpopolnjevanja v solopetju, ki se že nekaj let prepleta z delovanjem celotnega sestava. Njihova mentorica in hkrati zborovodkinja Andreja Štucin je za to pevsko pričakovanje božične skrivnosti pripravila izbor starih in novih melodij. Tradicionalni napevi in sodobnejše skladbe bodo predramile tišino noči in povabile poslušalce k trenutku zbranosti, ki se bo nato izpel v radosti polnočnega bogoslužja. Nastopajoče bo na klavirju spremljal Iztok Cergol. Koncert in polnočno sveto mašo bo snemala in neposredno predvajala tudi radijska postaja RAI Radio Trst A. (NT)

Mešani pevski zbor Mačkolje

Starši OŠ v Barkovljah se zahvaljujejo slovenskim občinskim in rajonskim svetnikom za menzo

Združenje staršev osnovne šole v Barkovljah se želi tudi uradno zahvaliti slovenskim občinskim in rajonskim svetnikom, ker so s svojo vztrajnostjo in doslednostjo dosegli pri odborniku za javna dela Bandedlji, da so bili končno urejeni prostori za jedilnico in za delitev tople hrane na naši šoli. Sedaj lahko naši otroci uživajo svoj opoldanski obrok v prijetno opremljenih prostorih in z normalnim jedilnim priborom namesto pakirane hrane. Še enkrat torej iskrena hvala Igorju Švabu, Štefanu Ukmarju in Iztoku Furlaniču ter Aleksandru Furlanu in Igorju Poljšaku.

Danes vodeni obisk razstave na Gradu sv. Justa

V muzeju na Gradu sv. Justa bo danes ob 11. uri vodeni obisk razstave Srednji vek v Trstu: institucije, umetnost in družba v 14. stoletju, ki ga bo vodil Giorgio Potocco. Vstopnina bo ob tej priložnosti 3,5 evra. Sicer bo razstava odprta do 25. januarja vsak dan od 9. do 17. ure (zaprto 25. in 26. decembra ter 1. in 6. januarja), vstopnina pa je 5 evrov (po znižani ceni 3,5 evra).

Koncert Godbenega društva Nabrežina

Godbeno društvo Nabrežina prireja danes tradicionalni koncert ob zaključku leta. Koncert bo ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici, gost večera pa bo ansambel Ano ur'co al'pej dveje.

Koncert klasične glasbe v kavarni San Marco

V kavarni San Marco bo danes ob 18. uri koncert klasične glasbe skupine Weber String Quartet Trieste, ki bo izvajala Mozartove in Borodinove skladbe. Koncert prireja kulturno združenje Alta-marea v okviru prireditve Od besede do pisanja, ki jo financira Dežela Furlanija-julijska krajina.

V stolnici sv. Justa četrti adventni večer

V stolnici sv. Justa bo danes ob 18. uri četrti adventni večer. Ob tej priložnosti bosta tenor Raffaele Prestinzi in organist Roberto Bristotto izvajala Haendlove, Buxtehudove, Bachove, Bossijeve, Mendelsohnove in Saint-Saensove skladbe.

Tradicionalni božični koncert na konservatoriju Tartini

V glavni dvorani konservatorija Giuseppe Tartini bo jutri ob 20.30 tradicionalni božični koncert, ki ga bodo kot vselej izvajali mladi gojenci. Na programu so Burgmullerjeve, Dotzauerjeve, Vivaldijeve, Mozartove, Debussyjeve, Marcellove, Bachove in Khachaturianove skladbe. V drugem delu bo nastopil nov zbor konservatorija. Za spored in organizacijo sta poskrbela Walter Lo Nigro in Adriano Martinoli.

Božični koncert v Šempolaju

V župnijski cerkvi svetega Pelagija v Šempolaju bo v soboto, 27. decembra, ob 20.30 božični koncert, ki ga v sodelovanju s šempolajskim farnim zborom organizira Mešani pevski zbor Gorjansko. Na koncertu se bosta z božičnimi in sakralnimi skladbami predstavila zbor Rilke iz Devina z zborovodkinjo Barbaro Corbatto in MePZ Gorjansko pod vodstvom Gorana Ruzziera, ki se bo na koncertu predstavil tudi kot solist ob klavirski spremljavi Barbare Corbatto.

BOŽIČNICE - OŠ Gregorič-Stepančič in otroški vrtec Škedenj in Sv. Ana

Pozdrav božiču so najmlajši združili z dobrodelnim dejanjem

Med božičnico so izročili denar za fundacijo Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin

V okviru božičnih praznikov so se učitelji snovne šole Grbec-Stepančič in vzgojiteljice otroških vrtcev iz Škedenja in od Sv. Ane v sodelovanju s starši spomnili na potrebne otroke. Priredili so namreč dobrodelno nabirko za Fundacijo Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin, ki že deset let pomaga revnim in bolnim otrokom v svetu.

Pretekli petek popoldne se je cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju zbralo lepo število staršev, babic, vaščanov in vseh, ki radi prisluhnejo otroškim besedam in petju. Letošnja božičnica je bila posvečena otrokom, ki živijo v stiski in pomanjkanju. Pod mentorstvom svojih vzgojiteljic in učiteljev so se otroci v decembru vestno pripravljali za nastop. Program, ki so ga oblikovali malčki in osnovnošolci so izpolnile recitacije in petje božičnih pesmi v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku.

Po uvodnem pozdravu so najprej nastopili malčki z recitacijo Otrokom sveta in pesmimi Shalom, Gradim prijateljstvo in božično Tam stoji pa hlevček. Nastop malčkov se je končal s skupnim nastopom z osnovnošolci s pesmima Sveta noč in We wish you a Merry Christmas. Osnovnošolci so oblikovali svoj nastop s prizorčkama Angelčki in zvezde ter Svetonočna zvezda in z recitacijami in petjem.

Na koncu doživljajo izvajanja programa je nastopajoče in prisotne pozdravil ravnatelj Marijan Kravos, ki se je spomnil prijatelja iz mladih let Saše Ota. Nato so otroci predstavili fundacije Milenki Rustja-Ota izročili škatlo z zbranimi prispevki, s katerimi bodo omogočili zdravljenje nekaterih otrok. Božičnice se je udeležil tudi predstavnik rajonskega sveta Petaros, ki je učiteljem, staršem in otrokom čestital za pobudo in vsem prisotnim voščil prijetne božične praznike.

Petošolci so kulturni spored sklenili z recitacijo angleške pesmi White Christmas, šolski zborček pa s pesmijo v priredbi F. Gačnika Sveta noč. Nato so se vsi udeleženci zbrali na družabnem srečanju, ki so ga pripravili starši v Ukmarjevem domu.

Učenci OŠ Grbec-Stepančič, malčki otroškega vrtca in učiteljstvo se pristočno zahvaljujejo g. Dušanu Jakominu za razpoložljivost. Vsem pa voščijo v božičnem času in novem letu obilo veselja, zadovoljstva, zdravja, prijateljstva, veliko ljubezni, lepih trenutkov in prijetnih presenečenj.

Utrinek s prisrčnega in dobrodelnega nastopa najmlajših v škedenjski cerkvi sv. Lovrenca

ŠKEDENJ Rokohitr Jani v Domu Jakoba Ukmarja

Nedeljsko popoldne 14. decembra je v Domu Jakoba Ukmarja v Škedenju popestril nastop čarodeja Janija. V naše kraje se je pripeljal iz Celja in dobro uro zabaval škedenjske otroke, njihove starše, pa tudi številne druge gledalce, ki jih navdušujejo čarovniške spretnosti. Otroci in tudi odrasli so zelo pozorno spremljali dogajanje: čarodej Jani je znal pisane robčke spremeniti v čisto pravo jajce, prazen lonc napolniti s sladkimi bomboni, iz praznega klobuka privleči na dan sicer papirnatega belega zajčka in še marsikaj drugega. Čeprav so se gledalci še kako trudili, da bi ugotovili, kje se skriva čarodejski trik, so bile roke gospoda Janija preveč spretno in triki so ostali skrivnost. Otroci so se še posebno zabavali, saj so mu lahko po vrsti pomagali: držali so mu pripomočke, čarali z njegovimi čarobnimi paličicami in izrekli čarobne besede: »Čira, čara, hokus, pokus.« Popoldan je minil v smehu, zabavi in sproščenosti. V pozdrav je rokohitrček za vsakega otroka iz pisanih balončkov ustvaril zajčke, psičke, miške, motorna kolesa in žirafe. Veselja je bilo res na pretek. (m.o.)

NABREŽINA - V Kavarni Gruden Štefan Turk razstavlja pod naslovom Intimnost nabrežinskih izsekov

Vse do 18. marca 2009 bo v prostorih Kavarne Gruden v Nabrežini na ogled samostojna razstava mladega tržaškega umetnika Štefana Turka Intimnost nabrežinskih izsekov, ki jo je SKD Igo Gruden otvorilo v četrtek, 11. decembra.

Na otvoritvi nam je umetnik, s katerim se je pogovorila akademska slikarka Ani Tretjak, razložil, da so dela nastala iz projekta, ki si ga je zadal pred nekaj leti in ki namerava obravnavati staro tradicijo kraške arhitekture. »Pravi namen teh motivov je poudariti važnost znanja naših prednikov v njihovem odnosu z okoljem, v katerem so živeli. Prek te interakcije so s spoštovanjem gradili hiše, ki so bile v skladu z okoljem in ki so vsebovale, če lahko tako rečemo, dušo. Ko obiščemo take zgradbe, se v njih počutimo lepo, začetimo toplino in ne zaznamo odcepa z zunanostjo. Za dela sem nalašč uporabil tuš, saj sem nameraval poudariti intimnost in ujeti dela v neki dimenziji časa, ki je nekje vmes med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo,« je ob tem poudaril Štefan Turk.

Obiskovalec si bo tako lahko ogledal slike, ki prikazujejo staro kraško motiviko, skrate strehe, kamnite stopnice in kamine, ki izhajajo iz Nabrežine, točneje starega dela vasi. Mnogi od teh arhitektonskih značilnosti so z novogradnjo že izginiti, ostale pa bodo zamenjala obnovitvena dela. In prav to je bilo tisto, kar je Štefana Turka usmerilo v njihovo slikarsko upodobitev - namreč želja, da bi ti stari umetniški utrinki ostali vsaj na papirju. Četrtek večer se je končal s prijetnim klepetom, med katerim so imeli obiskovalci priložnost, da pobliže spoznajo ne le Štefanova dela, temveč tudi umetnika samega, njegovo slikarsko pot in ustvarjalno paletu. (Z.P.)

DSI - Ob 20.30 Koledniki iz Laškega jutri v gosteh

Na svojem zadnjem večeru v tem letu bo Društvo slovenskih izobražencev v Trstu sprejelo v goste etnopevske skupino iz Laškega, ki nastopa pod imenom Veseli upokojenci. To so navdušeni raziskovalci ljudske preteklosti na Štajerskem, ki so si zadali nalogo, da ohranjajo pred dokončnim izginotjem in oživijo ljudske običaje, ki so stari več sto let in so bili še živi sredi prejšnjega stoletja.

Na večeru v Peterlinovi dvorani bodo nastopili s programom starih ljudskih napevov in bodo prikazali ljudske običaje kot, na primer, ofiranje, to je godovanje po starem, ko so ljudje praznovali bolj god kot pa rojstni dan. Ključni del programa bo koledovanje, tipičen običaj za čas od božiča do sv. Treh kraljev, ki z Veselimi upokojenci postaja spet priljubljen na Štajerskem. Nastopajo tudi na javnih prireditvah, na katerih so že vzbudili veliko zanimanja. Gostovali so v raznih krajih v Sloveniji, pred kratkim so bili na obisku pri rojakih v Sarajevu, nastopili so tudi v Cankarjevem domu v Ljubljani, kmalu pa bodo obiskali tudi Slovence na Koroškem.

Srečanje s štajerskimi koledniki bo jutri v Peterlinovi dvorani (v Ulici Donizetti 3) ob 20.30.

PROSEK - Na štefanovo Božični koncert v centru Ervatti

V Soščevi hiši na Proseku še odmevajo veseli zvoki mladih gojencev Glasbene šole domačega godbenega društva, ki so v petek razveselili starše in sorodnike s prepričljivim izvajanjem medletne produkcije tako s samostojnim kot s skupinskim nastopom.

Člani društva pa z veliko vnemo opremljajo telovadnico Športnega centra Ervatti, kjer bo za krajši čas utihnilo vreščanje telovadnih copat po parketu ter košarkarskih in odbojgarskih žog in prepustilo glavno besedo glasbi za 30. Božični koncert, ki bo, kot je že ustaljena tradicija, na Štefanovo in sicer v petek, 26. decembra, ob 17.00 uri.

Tudi letos bo praznični večer potekal pod pokroviteljstvom Rajonskega sveta za Zahodni kras. Godbeniki se bodo predstavili zvestim poslušalcem z na novo naštudiranim programom, ki so ga pripravili, po poletnem premoru. Koncert bo tudi priložnost za idealno predajo dirigentske paličice med dosedanjo dirigentko prof. Evo Jelenc, s katero je godbeno društvo doseglo izjemne uspehe ter novim dirigentom prof. Ivom Basičem.

Kot gost večera bo nastopil Oktet Odmevi, ki bo skupaj z godbo izvedel dve skladbi, ki jih je napisal prof. Tulio Možina za pihalni orkester pa priredil prof. Aleksander Vodopivec. (m.r.)

DOMJO - Ena ptička priletela - Večer otroške ustvarjalnosti v priredbi TFS Stu ledi

S petjem in plesom ob prijetni glasbeni spremljavi so otroci pričarali praznično vzdušje

V sredo, 17. decembra, je bil v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju prijeten večer posvečen otroški ustvarjalnosti z naslovom *Ena ptička priletela*. Srečanje skupin, ki si prizadevajo za otroško kulturno udejstvovanje na pevskem, glasbenem in plesnem področju, je priredila tržaška folklorna skupina Stu ledi, ob podpori tržaške pokrajine in v sodelovanju s Zvezo slovenskih kulturnih društev. Prijeten večer so oblikovali domači otroški pevski zbor Fran Venturini, otroška folklorna skupina osnovne šole Fran Milčinski s Katinare, harmonikarja Marko Manin in Erik Kofol ter člani otroške folklorne skupine Stu ledi.

Uvodoma je predsednik TFS Stu ledi Marijan Spetič pozdravil vse prisotne, nastopajoče in res številno publiko, saj je bila velika dvorana pri Domju skorajda pretesna. Zahvalil se je tržaški pokrajini za dragoceno finančno podporo ter poudaril pomen tovrstnih srečanj med najmlajšimi, ki jih vzgajajo k delu s sovrstniki in k soočanju z drugimi, a vendar podobnimi kulturnimi dejavnostmi.

Na oder je prvi stopil domači otroški pevski zbor Fran Venturini, ki je pod taktirko dolgoletne in požrtvovalne zborovodje Suzane Žerjal ter ob klavirski spremljavi Nede Sancin zapel nekaj pesmi iz svojega bogatega repertoarja, seveda tudi z božično

vsebino. Mlade pevke in pevci so se kot običajno izkazali kot zelo kakovostna enota, ki usklajeno in ubrano izvaja tudi bolj zahtevne pesmi otroškega in mladinskega repertoarja. Sledil je prijeten nastop mlade otroške folklorne skupine osnovne šole Fran Milčinski s Katinare, ki se je številni publikli predstavila s spletom *Prvič na morju*; mentorica skupine otrok je učiteljica Ljuba Leghissa, ki je sicer v Ljubljani opravila tudi tečaj za vaditelja otroških folklornih skupin, za glasbeno spremljavo pa je s svojo diatonično harmoniko poskrbel mladi in obetavni harmonikar Marko Manin.

Člani otroške folklorne skupine Stu ledi so pa predstavili delček oblačilne tradicije naših krajev. Mlade manekenke Lara, Nika in Lorenza so ob priložnostni predstavitvi vadiateljice Monike Sulli, občinstvu postregle s tržaško ljudsko nošo v treh različicah: mandrijsko, brško in belo deklisko.

Večer se je zaključil z glasbo, ob zvokih diatonične harmonike. Za zaključno poslastico sta poskrbela harmonikarja Marko Manin in Erik Kofol. Predsednik Tržaške folklorne skupine Stu ledi Marijan Spetič je vsem prisotnim voščil, da bi božične praznike lepo preživeli v krogu svojih najdražjih ter, da bi novo leto 2009 bilo za vse polno sreče, veselja, zadovoljstva in zdravja, predvsem pa miru. (M.S.)

Na odru so malčki prikazali svoje plesne vrline

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM
v soorganizaciji z ZŠSDI-jem

PRIREJA TRADICIONALNI NOVOLETNI PLESNI FESTIVAL

danes, 21. decembra ob 16.00 v telovadnici v Repnu. TOPLO VABLJENI!

Društvo slovenskih izobražencev

vabi **JUTRI** na srečanje z

VESELIMI UPOKOJENCI iz Laškega

Etnopevska skupina bo prikazala ofiranje in koledovanje na Štajerskem.

Začetek ob 20.30
Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3

GODBENO DRUŠTVO »NABREŽINA«

vabi na

Tradicionalni koncert ob zaključku leta

Danes, 21. decembra ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici

Gost večera ansambel Ano ur'co al' pej dvej

Pihalni orkester Breg
v sodelovanju s KD V. Vodnik prireja

danes, 21. decembra, ob 18.00
v društveni dvorani v Dolini

Praznični nastop gojencev glasbene šole in Pihalnega orkestra Breg

Toplo vabljeni!

SOMPD VESELA POMLAD
se pristrčno zahvaljuje nekdanjim in sedanjim pevcem, ki so na

SREČANJU S PESMIJO
dosegli srca staršev, članov sveta sodelavcev in prijateljev petja.

Iskrena zahvala naj gre nekdanjim odbornikom ter pokroviteljem za pomoč pri uresničitvi pobude, ustanovam, društvom in posameznikom za izražene čestitke.

SLOVENSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST in MARIJIN DOM

VABIJO na celovečerni koncert

SLOVENSKEGA OKTETA

danes, 21. decembra ob 20.30 v župnijski cerkvi pri sv. Ivanu

Koncert omogočata

ZKB

KOTJ v sodelovanju z

- DRUŠTVOM SLOVENSkih UPOKOJENCEV V TRSTU
- ZVEZO INVALIDOV
- PODPORNIM DRUŠTVOM V ROJANU

prireja tradicionalno

SREČANJE OB KONCU LETA

v nedeljo, 28. decembra, ob 13.00 - v Slovenskem dijaškem domu "S. Kosovel" ul. Ginnastica 72, Trst

Z nami bodo:
MoPZ Fran Venturini od Domja, humorist Toni Karjola in Neva Kranjec s svojo harmoniko

Pohitite z rezervacijo!

Prireditve

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA
vabi na »Tradicionalni koncert ob zaključku leta« danes, 21. decembra, ob 17. uri, v nabrežinski občinski telovadnici. Gost večera ansambel Ano ur'co al' pej dvej.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem KD Valentin Vodnik prireja danes, 21. decembra, ob 17.30 v dvorani Valentina Vodnika v Dolini praznični nastop gojencev glasbene šole in pihalnega orkestra Breg. Toplo vabljeni.

DRUŠTVO MARIJA KOGOJA, MARIJIN DOM IN SVETOIVANSKA ŽUPNIJSKA SKUPNOST vabijo na celovečerni koncert Slovenskega okteta, ki bo danes, 21. decembra, ob 20.30, v župnijski cerkvi pri sv. Ivanu. Koncert omogočata Slovenska prosveta in ZKB.

KULTURNO DRUŠTVO KRAŠKI ŠOPEK iz Sežane prireja 22. decembra, ob 19. uri, v Kosovelovem domu Sežana, folklorno kulturno prireditev »Na Placici«. Predstavili se bodo Mularija z borjača OŠ Srečka Kosovela Sežana, Tamburaški ansambel SKD France Prešeren Boljunec, folklorno društvo Val Piran in kulturno društvo Kraški šopek Sežana.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE in Župnijska skupnost iz Mačkolj vabijo na koncert božičnih pesmi z naslovom »Božična noč« v sredo, 24. decembra, ob 23.15, pred polnočnico, v župnijski cerkvi v Mačkoljah. Nastopa MePZ Mačkolje s solisti pod vodstvom Andreje Štucin in ob klavirski spremljavi Iztoka Cergola.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na 30. božični koncert v petek, 26. decembra, ob 17. uri v športnem centru Ervatti pri Brišičkih. Vodi Ivo Bašič, gost večera Oktet Odmevi.

LJUDSKI BOŽIČ V BAZOVSKI CERKVI v petek, 26. decembra, ob 18. uri. Sodelujejo: OPZ Slomšek, OPS Krasno polje, MePZ Lipa in MoVS Lipa. Na božično srečanje vabijo slovenska kulturna društva Krasno polje iz Gročane ter Slomšek in Lipa iz Bazovice.

SKD VESNA, ŽUPNIJSKA SKUPNOST, SLOMŠKOVO DRUŠTVO s pokroviteljstvom Rajonskega sveta za Zahodni Kras vabijo na božični koncert, duo Alessandra Franco in Giorgio Pecorig. Koncert bo v petek, 26. decembra, ob 18. uri v cerkvi v Križu. Toplo vabljeni!

DECEMBRA V ZGONIKU v znamenju solidarnosti, gledališča, glasbe, športa in enogastronske ponudbe. Občina Zgonik prireja v decembru v sodelovanju s krajevnimi društvi: danes,

21. decembra, »Tekmovanje v Orientteeringu, pred ŠKC v Zgoniku, ob 10.30 prvi start (zbirališče od 9.30); v soboto, 27. decembra, »FVG Gospel Choir«, v župnijski cerkvi v Zgoniku, ob 18. uri; v soboto, 27. decembra, »Delavnica okusov«, v vinoteki v Zgoniku, ob 19.30. Vstop prost. Pobudo sta omogočili Dežela F-JK in Pokrajina Trst.

SKD PRIMOREC vabi na ogled slikarske in fotografske razstave Marinelle Terbon »Zgodbe, ki so mi jih vedno pripovedovali nonoti« ob sobotah in nedeljah, od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure. Razstava bo odprta do 28. decembra.

RAZSTAVA starega kraškega pohišta restavriranega na tečaju, ki ga je organiziralo društvo Noe', bo odprta do 31. decembra v Škerkovi hiši v Šempolaju s sledečim urnikom: ob sobo-

tah od 17. do 20. ure, ob nedeljah od 9.30 do 12. in od 14. do 16. ure. Info.: 349-8419497.

V BAMBIČEVI GALERII na Opčinah (Proseška ul. 131) bo do 6. januarja 2009 na ogled fotografska razstava Štefana Grgiča »Kraji duha«. Urnik: do 22. decembra od ponedeljka do sobote med 10. in 12. ter med 16. in 18. uro; od 22. decembra do 6. januarja: od ponedeljka do sobote med 16. in 18. uro.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCNI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Zgonik, cerkev Sv. Mihaela. 6. januarja 2009, ob 18. uri, nastopajo MePZ Jacobus Gallus, MePZ Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz Zgonika; Nabrežina, Cerkev sv. Roka, 11. januarja, ob 16. uri, nastopajo MePZ Igo Gruden, DPZ Kraški slavček, glasbeni utrinek s harmonikaši; Milje, Stolnica, 11. januarja 2009 ob 15.30, nastopa MeMPZ Trst z glasbenimi utrinki.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI COŠ P. TOMAŽIČA iz Trebč obveščamo vaščane, da bo tradicionalno božično koledovanje potekalo v ponedeljek, 22. decembra, v popoldanskih urah in torek, 23. decembra, v jutranjih urah.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ A. GRADNIKA na Repentabru sporočajo, da bodo letos koledovali v Lazarskem »ku'te« in sicer v ponedeljek, 22. decembra, ob 13.30 dalje.

ZIMSKA PRAVLJICA: učenci in učitelji COŠ Stanka Grudna iz Šempolaja vabijo na božičnico, ki bo v Štalci v ponedeljek, 22. decembra, ob 19. uri.

OTROŠKI VRTEC PIKA NOGAVIČKA IZ DOLINE TER OŠ P. VORANCA DOLINA-MAČKOLJE vabita na skupno božičnico, ki bo v torek, 23. decembra, ob 15. uri, v prostorih Kulturnega centra Anton Ukmar-Miro pri Domju.

UČENCI IN PROFESORJI NIŽJE SREDNJE ŠOLE IVANA CANKARJA PRI SV. JAKOBU vabijo starše, sorodnike, prijatelje in bivše učence na božičnico, ki bo v torek, 23. decembra, ob 15. uri, v šolski dvorani Dragotina Ketteja v Ulici Frausin 12.

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. FRAN MILČINSKI S KATINARE tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovanje »Snežinka« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smučarski tečaj, nočne sprehode, ogled razsvetljenega slapa Perični-

ka v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, krpjanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene gradove in igloo-je. Za vse dodatne informacije in prijavo lahko pokličete od 24. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcinski@gmail.com.

LICEJ FRANCETA PREŠERNA prireja informativni dan za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

Izleti

SPOMINSKI POHOD PASJA RAVAN DRAZGOŠE - Člani SPDT se bodo udeležili v soboto, 10. januarja 2009 nočnega, spominskega pohoda v Dražgošah. Pohod se začne v soboto, 10. januarja, ob 23. uri, in konča naslednji dan ob 10. uri. Je precej zahteven, zato je potrebna dobra kondicija udeležencev. Kdor se nam želi pridružiti je vabljen na sestanek, ki bo v ponedeljek, 22. decembra, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah. Na razpolago bo tudi društveni kombi. Vse informacije Vam nudi Bernard Florenin tel. 0481-882240.

ZIMOVANJE na Pohorju prireja Slovenski dijaški dom S. Kosovel Trst, od 2. do 6. januarja 2009, v Domu Gorenje (ČŠOD), za otroke in mladostnike od 9. do 15. leta starosti. Za informacije pokličite na tel. 040-573141, e-mail: info@sddsk.org.

IZREDNA DARILA PEUGEOT.

SAMO DO 31. DECEMBRA.

Peugeot 308, 5 vrat od 13.900€

Peugeot 207 od 9.900€

Peugeot 107 od 6.900€

Npr.: 107 Desir 3 vrata 1.0 12V 68 CV s klimo in servovolanom: cena 10.245 €, popust v višini 3.345 € - vključene državne ekospodbude (IPT in kolek izključena). Npr.: 207 X-line 3 vrata 1.4 8V 75 CV s klimo in ESP-jem: cena 13.675 €, popust 3.775 € - vključene ekospodbude Peugeot za odpad (IPT in kolek izključena). Npr.: 308 premium 5 vrat 1.4 bencin 16V 95 CV s klimo, ESP-jem in HIFI-jem: cena 17.150 €, popust 3.250€ (IPT in kolek izključena). Slike so informativnega značaja. Ponudba podvržena omejitvam in velja na pogodbah in vozilih registriranih od 10.12. do 31.12. Poraba goriva l/100km: mestna od 5,3 do 10,7; izvenmestna od 3,4 do 5,7; mešana od 4,1 do 7,6; emisije CO₂ g/km: od 106 do 180.

Padovan & Figli
Koncesionar Peugeot za Trst, Gorico in Tržič

TRST ul. Flavija 47, tel. 040 827782

GORICA Majnica 12, tel. 0481 391808

TRŽIČ ul. Timavo 24, tel. 0481 790505

www.padovanefigli.it

GORICA - Pokrajinski poveljnik karabinjerjev podal obračun enoletnega dela

Na cesti vsak dan zalotijo po enega vinjenega voznika

Od začetka leta odvzeli natanko 365 voznških dovoljenj - Kriminal pod nadzorom

Polkovnik Roberto Zuliani je pokrajinski poveljnik karabinjerjev

BUMBACA

Od začetka leta so karabinjerji v goriški pokrajini odvzeli 365 voznških dovoljenj zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Lani so zalotili 304 vinjene voznike, kar pomeni, da so letos odvzeli približno dvajset odstotkov več voznških dovoljenj kot v lanskem letu. Podatek je včeraj posredoval pokrajinski poveljnik karabinjerjev Roberto Zuliani in poudaril, da bodo tudi v prihodnosti namenili posebno pozornost vožnji pod vplivom alkohola. Po njegovih besedah je treba preprečiti, da se vinjeni vozniki usedejo za volan, to pa bo avtomatično povzročilo znižanje števila prometnih nesreč.

»Sile javnega reda morajo biti čim bolj prisotne na teritoriju, saj na ta način odvrta voznike tako od prekomernega uživanja alkoholnih pijač kot tudi od prehitre vožnje in drugih kršitev prometnega zakonika,« je razložil Zuliani in povedal, da agenti treh karabinjerskih poveljstev iz goriške pokrajine ves dan patrolirajo teritorij. »Vsako uro smo na cestah prisotni z devetimi izvidnicami, ponoči jih je na delu vsaj šest,« je povedal Zuliani in pojasnil, da so letos skupno odvzeli 549 voznških dovoljenj. Kot rečeno je bilo vinjenih voznikov 365, le-tim pa je treba prišteti še 184 kršitev hitrostnih omejitev. Pokrajinski poveljnik je pri tem razložil, da so z laserjem zasačili 126 prehitrih voznikov, kar 306 pa je bilo voznikov, za katere so karabinjerji brez elektronskih naprav ugotovili, da so vozili odločno prehitro oz. da je bila njihova vožnja nevarna in neprilagojena razmeram na cesti.

Zuliani je dalje povedal, da so karabinjerji opravili skupno 13.751 patroliranj, tri tisočkrat pa so s svojo prisotnostjo zagotavljali varnost in javni red ob raznih prireditvah, političnih shodih, manifestacijah in stavkah. Poveljnik je potrdil, da je bilo opravljeno ogromno delo, zatem pa poudaril, da je kriminal v goriški pokrajini pod nadzorom. Po besedah Zulianija je namreč število kaznivih dejanj na Goriškem zelo nizko, če ga primerjamo z drugimi pokrajinami v Italiji.

Lani so tako karabinjerji zaradi raznih kaznivih dejanj prijavi 820 državljanov evropske unije in 122 priseljencev; aretirali so 63 državljanov evropske unije in 20 tujcev. Skupno je bilo prijavi 1.072 in aretacij 89, medtem ko je bilo za pri-

ZULIANI Sodeloval v preiskavi »čistih rok«

Polkovnik Roberto Zuliani je bil imenovan za goriškega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev sredi septembra, ko je na tem mestu nasledil Stefana D'Ambrosia. Za sabo ima dolgo kariero, ki jo je zaznamovalo predvsem vodenje preiskave v okviru afere »čiste roke« v devetdesetih letih prejšnjega stoletja; leta 1992 je namreč funkcijo karabinjerskega kapetana opravljal v Milanu, kjer je v prvi osebi sodeloval pri preiskavah zaradi podkupovanja in nezakonitega financiranja političnih strank. Dne 17. februarja 1992 je Zuliani nataknil lise Damiano Chiesi, predsedniku zdravstvenega doma Pio Albergo Trivulzio in visokemu predstavniku socialistične stranke, ki je bil med kandidati za milanskega župana. Zuliani je Chiesi zalotil s sedmimi milijoni lir v žepu, ki jih je le-ta prejel od krajevnega podjetnika, da bi se posluževal uslug njegovega podjetja. Zuliani je pri preiskovanju tesno sodeloval z javnim tožilcem Antoniom Di Pietrom, s katerim je odkril, da številni takratni politiki niso bili ravno pošteni. Zulianija so meseca maja leta 1992 premestili v kalabrijsko mesto Lamezia Terme, ki je od Milana oddaljena približno tisoč kilometrov. (dr)

merjavo leta 2007 1.052 prijavi in 75 aretacij. Letos so karabinjerji obravnavali tudi dva namerna umora, in sicer enega v Gradežu in enega v Turjaku, en poskus umora in en nenamerni umor. Kraj in tatvin je bilo letos 1.472, njihovo število pa se je v primerjavi z lanskim letom občuteno znižalo, saj so lani karabinjerji obravnavali 1.732 kraj in tatvin. Ob tem je bilo letos 18 ropov, lani 10, goljufov je bilo 92, lani pa 146. (dr)

ZAŠČITNI ZAKON

Nesporazum med uradi, Ronke hočejo dvojezičnost

KARLO MUCCI

FOTO P.D.

ROBERTO FONTANOT

ALTRAN

V Ronkah želijo izvajati vidno dvojezičnost, zato pa želijo biti vključeni v seznam občin, ki ga je predsednik deželne vlade Renzo Tondo potrdil z odlokom. Potem ko je sredi tedna v javnost prišla vest o odsotnosti Ronk v Tondovem dekretu, je predsednik društva Jadro Karlo Mucci šel iskat pojasnila k ronškemu županu Robertu Fontanotu. Srečala sta se v petek. Župan je sogovorniku zagotovil, da ronška občina želi še naprej izvajati določila iz zaščitnega zakona ter da je prišlo do nesporazuma med deželnimi in občinskimi uradi. Občina Ronke naj bi namreč v svojem dopisu deželi poudarila, da pravice Slovencev že izvaja, ker pa je že namestila dvojezične cestne znake, naj ne bi namerala uvajati dodatne dvojezičnosti. Dopis očitno ni bil jasen, zaradi česar so na deželi razumeli, da Ronke nočejo biti vključene v seznam o vidni dvojezičnosti. Fontanot je Mucci pojasnil, da občina ne namerava storiti koraka nazaj glede izvajanja zaščite.

Župan je zato že poveril podžupanji Marini Cuzzi nalogo, da reši zaplet in da poskrbi za čimprejšnjo vključitev Ronk v seznam občin, ki ga je Tondo potrdil z dekretom. Ob prejetem zagotovitvi je Mucci izrazil zadovoljstvo, saj je bila po njegovih besedah ronška občina vedno pozorna do potreb Slovencev in bi torej bilo res škoda, da bi se naenkrat odrekla izvajanju zaščitnih norm. (dr)

GORICA - Prijavili 33-letnika

Heroin v žepu

Z drogo se je po Škabrijelovi ulici vračal iz Nove Gorice

Iz Nove Gorice se je v petek okrog 21.30 vračal po Škabrijelovi ulici v Gorico s heroinom v žepu, vendar je na trgu Medaglie d'Oro naletel na izvidnico števerjanskih karabinjerjev. Agenti so ugotovili, da je imel 33-letni V.J. z bivališčem v Srednjem v videmski pokrajini že opravka s pravico, zato so ga prepeljali na goriško karabinjersko poveljstvo. Tu so ugo-

tovali, da je v žepu skrival 0,3 grame heroina. Zaradi nedovoljene posesti opojnih substanc oz zaradi kršenja 75. člena zakona 309 iz leta 1990 so moškega prijavi sodnim oblastem in ga zatem izpustili na prostost. Moški je bil v preteklosti že enkrat prijavi zaradi istega razloga, zdaj pa se bo moral spet zagovarjati zaradi nedovoljne posesti mamil. (dr)

NOVA GORICA - Zimska zabava na ploščadi med knjižnico in gledališčem

Drsalistične zadetek v polno

Radi bi streho nad glavo - Med prazniki bo poskrbljeno tudi za animacijski program in ustvarjalne delavnice

Zimska sprostitev na novogoriškem drsalistišču

FOTO N.N.

Zimsko drsalistišče, ki so ga na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem odprli 15. decembra, je goriški mladini popestrilo praznične dni. Včeraj dopoldne je bilo na njem vse polno otrok, od najmlajših, ki jih morajo spremljati še starši, do najstnikov, ki samostojno drsajo po sicer manjšem drsalistišču od tistih, ki jih je v minulih letih v okviru zimske plaže ponujal Hit, a vseeno dovolj velikem, da ponuja uživanje ob vragolijah na ledeni podlagi. Za drsalistišče, ki je odprto vsak dan od 10. do 22. ure, je poskrbela mestna občina, gostinska ponudba ob njem pa je v domeni bara Center, kjer so poskrbeli tudi za izposajo drsalk. Na voljo imajo trideset parov drsalk, ki jih za en evro ponujajo za neomejen čas.

Pred izposojevalnico drsalk je bila včeraj prava gneča in marsikateri otrok je ostal z dolgim nosom, saj je drsalk preprosto zmanjkalo. Za dodatno zabavo na drsalistišču bo v prazničnih dneh poskrbel drsalec Luka Klasinc z zanimivim animacijskim programom, ob drsalistišču pa bodo potekale tudi ustvarjalne delavnice. Nekateri Novogoričani so imeli v minulih deževnih dneh pripombe na račun dejstva, da drsalistišče ni pokrito, a je župan Mirko Brulc na očitke odgovoril, da je občina za ureditev drsalistišča namenila 20 tisoč evrov in da dodatni vložki niso predvideni. Najemnik bara Center je včeraj povedal, da bi za pokritje drsalistišča potrebovali 3.200 evrov, česar si sam ne more privoščiti, zato pa obstaja še odprta možnost, da bo za pokritje poskrbela civilna zaščita. Novogoriško zimsko drsalistišče bo obratovalo vse do 15. januarja. (nn)

Zlatarna Šuligoj

Od leta 1897

Naše praznično darilo!

Posebni, do 50% popust za vse ure na zalogi

CITIZEN

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657
www.suligoj.com

GORICA-NOVA GORICA - Župana ob prvi obletnici odprave mejnih pregrad

Politika je opravila svoje, integracija je v rokah ljudi

Brulc: Veliko več moramo narediti za združevanje ljudi - Romoli: Integracije ni brez gospodarskih interesov

Množica ljudi na Škabrijelovi-Erjavčevi pred enim letom, v schengenski noči

BUMBACA

Pred natanko enim letom, v noči med 20. in 21. decembrom, je morje ljudi iz Goriške preplavilo in odplavilo mejo. Nekateri so z njo tudi pometli, kot že na »nedeljo metel« avgusta 1950, tako da smo med lanskimi praznjočimi Goričani opažali metle. Bil je simbol, da smo podirali mejo ves povojni čas, schengenska širitve pa naj bi ji zadala smrtni udarec. Zato je bilo navdušenje na vrhuncu, ljudi pa presenetljivo veliko. Morje ljudi. Kaj se je po enem letu spremenilo? Na vprašanje odgovarjata župana Gorice in Nove Gorice, Mirko Brulc in Ettore Romoli, ki sta se v lanski schengenski noči izkazala v uglašenem duu, kot nikdar več odtlej: med veselico v Solkanu je Brulc zaigral s harmoniko, Romoli pa zapel. Zvoki harmonike in vzhičenost lanske noči so mimo, z meje izginjajo še zadnji ostanki pregrad, vse to, kar naj bi padec meje obljubljal, pa še zdaleč ni uresničeno.

»Veliko več moramo narediti na področju združevanja ljudi,« pravi Brulc: »Lani ljudje niso mogli verjeti, da lahko gredo čez mejo svobodno. Tega smo se hitro navadili, čezmejni stiki pa ostajajo takšni kot prej, na ravni društev, klubov... Seveda je več prehodov meje, a sem le pričakoval večjo povezanost med mestoma, da bodo naši ljudje zahajali na prireditve in dogodke tudi na drugo stran. In obratno, seveda. Pustimo ob strani trgovine. To, da prihajajo iz Italije v naše trgovine, me ne navdaja z blazinim zadovoljstvom. Želimo doseči višjo raven povezanosti. Trgovine seveda pritegujejo, zato je tudi v tem neka vrednota, a to še ni tista "spiča", ki jo jaz sanjam. Županu Romoliju smo našli projekte evrouniverze, evrokampus in ESFRI, ki imajo razvojni potencial. Mi želimo, da bo vanje vključen tudi teritorij na drugi strani. To je tisto, kar sanjamo. Ko bomo to uresničili, bom lahko rekel, da zares skupaj živimo v istem prostoru.« Brulc napoveduje večjo agresivnost, zato da bi premaknili z mrtve točke vključevanje Slovenije v evroregijo. Jedro naj bi nastalo na Goriškem, k čemur bo prispevala regionalizacija Slovenije: »Na naši strani bomo startali s šestimi ali sedmimi občinami. Kdor bo imel interes, bo lahko pristopil. Tako se bo naša evroregija širila. Združevali se bomo izključno v korist gospodarstva, prehajanja delovne sile in vseh bonitet, ki bi jih lahko tu imeli, na primer skupno zdravstveno izkaznice. To nam pomeni evroregija, ne pa sestankovanje. Preveč je govorjenja, akcije pa ni. Tudi simboličnih dejanj ni treba več. Kar je bilo možno, smo že naredili. Kvečjemu tvegamo, da nas dejanja z neko simboliko pripeljejo k temu, da se znova razdružujemo. Ni nam več treba napisati Naš Tito in trikolor na gori.« Brulc napoveduje, da bo posegel pri ministru, zato da bo tudi slovenska država počistila z nadstreški in ostanki mejnih objektov, »žal pa ni denarja za takšno infrastrukturo, ki bi na dnu Erjavčeve preprečila oviro železnice«. Veliko si obeta od Majskih poljan, ki nastajajo v bližini: »To bo nov del mesta s 600 stanovanji, tam bo trgovski center Supernova s kinodvoranami, prodajalno OBI, javnimi lokali, zelenjem, parkirišči in še marsičem.« K temu dodaja, da cene novogoriških stanovanj padajo, zato pa bodo postala zanimiva tudi za italijanske državljane.

»Nedvomno je, da brez fizičnih pregrad zaznavamo večjo bližino s sosedi. Klima v mestu je boljša,« pravi goriški župan Romoli: »To

je proces, ki se je začel in bo seveda obrodil sadove. Ni pa enostavno oceniti, kaj se je v enem letu spremenilo. Nekoliko sem razočaran, pričakoval sem več. Prepričan sem, da bodo naši ljudje začeli živeti obe mesti, ko bodo imeli tudi gospodarski interes. Na pot integracije bomo stopili, ko bomo te ekonomske interese znali poenotiti. Ko danes v vlogi

župana razmišljam o prihodnosti in koristih Goriške, to delam na 360 stopinj, v svoje misli vključujem tudi Novo Gorico. To nam narača tudi naša preteklost, ko je Gorica imela širše zaledje in je Goriška že bila enoten prostor. Takšen prostor moramo ponovno udejanjiti. Integracija bo, ko bodo naši ljudje zahajali na delo v Novo Gorico, kot zahajajo na

primer v Trzič. Želja, da bi se udeleževali novogoriških prireditev in drugih dogodkov, pa se na naši strani tolče z neznanjem jezika. To je še velika ovira. Moti se pa, kdor daje krivdo politiki in trdi, da se nimamo dovolj radi s sosedi. Ne moremo vsega pričakovati od politike. Danes so na potezi predvsem ljudje.«

Igor Devetak

ŠTMAVER - Iz Solkana prinesli betlehemske luč

Plamen povezuje

Novogoriški skavti prebrali poslanico miru - Kulturni program in družabnost

Včerajšnji prihod Solkanec v Štmaver

BUMBACA

Betlehemska luč je včeraj že šesto leto zapored povežala Solkan in Štmaver. Plamenček se preko cestnega mostu sabotinske ceste peš prinesli skavti in predstavniki krajevne skupnosti iz Solkana in ga po kmečkem kolovozu ponesli do kmetije Barnaba, kjer so jih pričakali prebivalci z desnega brega Soče. Pred štmavsko kmetijo sta pohodnike nagovorila predsednik krajevnega sveta za Pevmo-Štmaver-Oslavje Lovrenc Persoglia in predsednik kulturnega društva Sabotin Valentin Devinar. Med kulturnim programom, ki sta ga oblikovala otroški in moški pevski zbor Sabotin, so novogoriški skavti prebrali poslanico miru, zatem pa sta spregovorila župnika iz Pevme in Štmavra Marjan Markežič in iz Solkana Vinko Paljk. Pozdravil je tudi predsednik solkanskega turističnega društva Branko Beligar. Kulturnemu programu je sledilo družabno srečanje ob dobrotah, ki so jih pripravile domače gospodinje.

GORICA - Na nižji srednji šoli Ivan Trinko včeraj v gosteh učenci iz Ljubljane

Srečanje sovrstnikov

Z Velikaško norostjo je osnovna šola Riharda Jakopiča marca letos zasedla prvo mesto na Otroškem festivalu gledaliških sanj

Učenci šole Trinko (levo) in njihovi sovrstniki iz Ljubljane (desno)

BUMBACA

Z igro Velikaška norost so učenci osnovne šole Riharda Jakopiča iz Ljubljane prišli včeraj v goste k svojim goriškim sovrstnikom, ki so jih lepo sprejeli. Učenci nižje srednje šole Ivan Trinko so v šolski dvorani v ulici Grabizjo spremljali predstavo z velikim zanimanjem, ob zaključku pa so trideset nastopajočih nagradili s toplim aplavzom. Obenem je to bila odlična priložnost, da so se z njimi srečali in navezali stike, ki jih nameravajo negovati.

Dramska skupina ljubljanske osnovne šole je najprej predstavila kratek kulturni program ob 500-letnici Trubarjevega rojstva, nato pa še komedijo Velikaška

norost, s katero so marca letos prejeli priznanje za najboljšo uprizoritev na 6. Otroškem festivalu gledaliških sanj, ki ga je v Ljubljani priredil Pionirski dom. Na festivalu je sodelovalo trideset skupin iz vse Slovenije, tako da se je na odru v petih dneh predstavilo preko petsto mladih gledališčnikov. S komedijo Velikaška norost so, kot rečeno, zasedli prvo mesto, sicer pa je bila predstava nominirana za najboljšo scensko, kostumsko in glasbeno opremo. Učenka šole Riharda Jakopiča Hanen Elouissi je za vlogo starejše sestre prejela nagrado za najboljbetavnejšo mlado igralko.

BRDA IN RUPA

Dva pohoda ob obletnici padca meje

Ob prvi obletnici schengenske širitve in padca mejnih pregrad med Italijo in Slovenijo bosta danes potekala dva pohoda, in sicer v Brdih ter med Rupo in Mirnom. Prvi, v organizaciji planinskega društva Brda in Vinoteke Brda se bo začel že ob 8.30 ob nekdanjem mejnem prehodu za dvolastnike na Valerišču v Števerjanu in se bo zaključil v kmečkem turizmu Stanfel v Vamorju, od koder bo organiziran prevoz do startnega mesta.

Pri Grabcu v Rupi, kjer poteka državna meja, bo danes ob 17. uri startal drugi pohod. Pohodniki se bodo odpravili do Mirna, zatem pa nazaj na startno mesto, kjer bosta na voljo prigrizek in pijača. Pohod prirejajo društvo Stanko Vuk in Društvo žena iz Mirna-Orehovelj, prosvetno društvo Rupa-Peč, kulturno društvo Skala iz Gabrij, prostovoljno gasilsko društvo z Vrha in civilna zaščita iz sovodenjske občine.

Padec na delovišču

Gradbeni podjetnik iz Koprivnega, 61-letni L.D., se je včeraj poškodoval na delovišču v ulici San Rocco v Bračanu. Med deli za obnavljanje hiše je padel z lestve, z višine pol drugega metra, in dobil lažji udarec v glavo in zlom zapestij. Odpeljali so ga najprej v bolnišnico v Gorico, nato pa v Trzič.

Vrtiljaki brez dovoljenja

Karabinjerji so preprečili uporabo vrtiljakov, ki so nameščeni v ulici Valentinis v Trziču. Agenti so si v petek skupaj z osebjem zdravstvenega podjetja ogledali zabavišče in ugotovili, da električne napeljave niso odgovarjale varnostnim predpisom. Vrtiljake so včeraj začeli razstavljati, tako da njihovi lastniki ne bodo ostali v Trziču do 26. decembra, kot je bilo predvideno.

Odprli ulico Formica

V Gorici so včeraj popoldne odprli ulico Formica, kjer so s semaforjema uredili izmenični enosmerni promet. Cesta je bila od srede popoldne zaprta zaradi rušenja trinadstropne hiše. Da ne bi prišlo do novih zastojev, so začasno ukiniteli prepoved prometa za tovorna vozila, težja od 3,5 ton, v ulici Scodnik.

Brez vode v Števerjanu

Podjetje Irisacqua bo jutri med 8. in 17. uro izvajalo obnovitvena dela na vodovodnem omrežju občine Števerjan. Dobava pitne vode bo zato prekinjena. Občane pozivajo, da naj zjutraj zaprejo pipe, da naj ne uporabljajo pralnih in umivalnih strojev in da naj si zagotovijo zadostno zalogo vode.

DOBERDOB - V Zadružni banki Doberdob in Sovodnje

Biblija v čast Trubarju in banki

Na ogled dragoceni izvod Dalmatinove Biblije, last Romana Gergoleta

Med ogledom dragocene Biblije na sedežu banke v Doberdobu

Leto 2008 se z naglimi koraki izteka. Zaznamovano je bilo s stoto obletnico ustanovitve Zadružne banke Doberdob in Sovodnje, saj sta obe njeni predhodnici - doberdobska in sovodnjska posojilnica - nastali leta 1908. Vodstvo banke je obletnico obeležilo z vrsto dogodkov in prireditev, ki so vrhunec dosegle s septembrskemu proslavo v goriškem Kulturnem domu.

Banka je vselej tesno povezana s teritorijem, kjer deluje, in predvsem z ljudmi, ki na njem živijo in delajo. Ena od njenih lastnosti je tudi ta, da podpira kulturne, športne, človekoljubne in pač vse široki spekter pobud in nepridobitniških dejavnosti, ki bi sicer težko shajale. Poleg računovodske bilance za vsako poslovno leto je banka še posebej pozorna na bilanco socialnega učinka, to se pravi na letni pregled delovanja banke ne v luči izkaza ekonomskega uspeha, pač pa v luči vsega tistega, kar je v korist skupnosti in teritorija. V jubilejnem letu 2008 je banka, med

raznimi pobudami izdala knjigo Vladimirja Klemšeta o krajevni toponomastiki ter podprla izdajo prevoda romana Abela Kornela o Krasu, ki opisuje dogajanje na doberdobski fronti leta 1916. V širšem slovenskem kulturnem prostoru je bilo leto 2008 zaznamovano s 500. obletnico rojstva utemeljitelja slovenskega jezika Primoža Trubarja. Med drugim je ta velika kulturna osebnost tesno povezana tudi z našimi kraji, tako na Goriškem kot v Trstu, kjer je Trubar pridigal in širil svoj nauk. Primož Trubar je bil tudi učitelj in duhovni oče Jurija Dalmatina, ki je avtor prvega prevoda Biblije iz nemščine v slovenščino iz leta 1584. Dalmatinov prevod Biblije je bil nastanjen v nemškem mestu Wittemberg v 1.500 izvodih ter po skrivnih poteh pripeljan v domovino. Primož Trubar je učenca Dalmatina tudi aktivno pomagal pri prevodu Biblije.

Do danes se je ohranilo še 78 izvodov originalne Dalmatinove Biblije, največ,

GORICA - Graphiti Brez krivde

V Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici bosta danes ob 17. uri kulturno združenje Graphiti in virtualGmuseum premierno predvajala video »Without guilt - Senza colpa 1914/1918« (Brez krivde), ki ga je digitalni umetnik Paul Redfern pripravil nalašč za goriški muzej prve svetovne vojne. Video sestavlja deset »fotomorfov«, ki so posvečene občutkom nekdanjih in sodobnih vojakov; le-tem je Redfern dodal še video uspavanko za vse padle vojake na glasbeni podlagi skupine Sapiens FX. Na predstavitvi videa bosta prisotni pokrajinska odbornica Roberta Demartin in deželna kustosinja del digitalnih umetnikov Deborah Donis.

in sicer 7 jih hrani Ljubljanska Narodna in Univerzitetna knjižnica. No, eden od izvodov je po zaslugi velikega ljubitelja slovenske kulture ter zbiratelja starih slovenskih knjig Romana Gergoleta prišel v Doberdob. Gre za izvod Biblije, ki je leta 1985 preživel požar in je danes mojstrsko restavriran ter zaščiten kot kulturni spomenik. Roman Gergolet je pomislil, da bi bilo prav, da si tudi domača in tudi širša javnost lahko ogleda Biblijo; zato je domači banki predlagal, da bi se to zgodilo ravno v njenih prostorih, tudi kot neka idealna povezava med Trubarjevimi in bančnimi obletnicami. Vodstvo banke je Gergoletov predlog z veseljem sprejelo, tako da je Dalmatinova Biblija od četrta, 17. decembra, do polovice januarja 2009 na ogled v prostorih banke v Doberdobu; poleg originala je na voljo tudi kopija iz leta 1968, ki jo obiskovalci tudi listajo in od blizu občudujejo tako takratni jezik kot tudi izredne ilustracije, ki jih Biblija vsebuje. (eb)

GORICA - Dela enajstih kiparjev

Nimfe v sožitju z okoljem županstva

Leseni kip v občinskem parku

BUMBACA

Nimfe, polbožanska bitja z videzom večno mladih deklet, prebivajo v vrtu goriškega županstva. Sicer bi pričakovali, da bodo k nam prišle ob pomladanskem bolenju narave, tokrat pa jih je pripeljala zima po zaslugi združenja Prologo, ki je enajstih likovnikom od blizu in daleč naročilo, naj iz mita o nimfah in iz okolja občinskega parka črpajo navdih. Svoje kipe so v vrt postavili Marco Bernot (Gorica), Paolo Figar (Gorica), Damjan Komel (Bilje), Anja Kranjc (Ajdovščina), Gail Morris (Hirvaška), Claudio Mrakic (Gorica), Stefano Padovan (Gorica), Drago Vit Rozman (Ljubljana), Matthias Sieff (Campitello di Fassa), Robin Soave (Kontovel) in Lara Steffe (Moena). Njihove nimfe sedaj živijo v sožitju s parkom, ki je vreden ogleda.

»Oživile so vrt«, je včeraj naglasil občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, ki je prišel otvorjat razstavo. Dejal je tudi, da se začenja novo obdobje sodelovanja z društvom Prologo, in napovedal, da

bo Gorica dobila obnovljen razstavni prostor v deželnem avditoriju. Tamkajšnja galerija že deluje v prvem nadstropju, v kratkem pa naj bi jo razširili še na pritličje. »Namenjena bo goriški likovni umetnosti, odprta pa bo seveda tudi prijateljem iz Slovenije in Koroške,« je pristavil odbornik. Predsednik društva Prologo Franco Spanò je opozoril, da so bili kipi izdelani posebej za to priložnost in da predstavljajo vez med antičnim mitom in sedanjim svetom, ki se odraža v mišljenju soudeleženih umetnikov. Omenil je še knjižico, ki spremlja razstavo, v katero je Francesco Imbimbo prispeval izvorno meditacijo o nimfah, fotografije v njej pa so odlična promocija za manj znani goriški park.

Da je motiv nimf tudi danes očarljiv in vzbuja radovednost, je poudarila kritičarka Emanuela Uccello, ki je opredelila vsakega kiparja posebej, o njihovih delih pa dejala, da dosegajo visoko raven tehnične dodelanosti in umetniške sporočilnosti.

GORICA - Skoraj 60-letna tradicija

Na Štefanovo božični koncert

V petek, 26. decembra, ob 15. uri bo v goriški stolni cerkvi tradicionalna revija pevskih zborov v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice. Pobudo za božične koncerte je dal v petdesetih letih minulega stoletja Mirko Filej, ki je prve takšne nastope tudi sam vodil. Odtlej potekajo redno vsako leto na Štefanovo. Ob zborih z Goriškega večkrat nastopi kak zbor s Tržaškega ali iz bližnjih krajev na slovenski strani. Zadnja leta je vselej povabljen tudi kak zbor iz Benečije. Ker se je skozi desetletja število koncertov povsod povečalo, je za božične revije težko sestaviti primeren program.

Na letošnjem božičnem koncertu bo nastopilo sedem zborov: trije mešani, trije moški in vokalna skupina. Prvi bo na sporedu mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom Sabine Antoni. Sledila bo vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, ki jo vodi Mateja Černic. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka in ob spremljavi Damijane Čevdek bo nato pel moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna. Sledila bosta še dva moška zbora, in sicer moški pevski zbor Štmaver, ki ga vodi Nadja Kovic, spremlja pa Martina Valentincič, in moški pevski zbor Mirko Filej pod vodstvom Zdravka Klanjščka. Ob koncu bosta nastopila mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborovodja Zulejka Devetak) in mešani pevski zbor Jazbine-Plešivo (vodi Zdravko Klanjšček, spremlja Damijana Čevdek). Božični koncert bo uvedel nagovor Marilke Koršič, sklenil pa ga bo krajši blagoslov z ljudskim petjem.

SCGV KOMEL Na nastopih letos prvič tudi harfe

Pri slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel se v teh dneh vrstijo razredni nastopi učencev, ki letos množično sledijo pouku različnih instrumentov. Največ je kitaristov in pianistov, vseh učencev pa preko 400. Tradicionalni božični nastopi so bili v preteklem tednu na različnih podružničnih šolah, in sicer v Doberdobu, na Plešivem, v Štandrežu in Devinu. Osrednji javni nastop ob Božiču bo jutri, 22. decembra, ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Nastopili bodo izbrani solisti in več pevskih skupin ob instrumentalni spremljavi.

Novost letošnjega šolskega leta je razred harf, ki se bodo oglašile tudi na jutrišnjem božičnem nastopu, samostojno pa v torek, 23. decembra, ob 17.30 v komorni dvorani centra Bratuž; vodi jih Tatiana Donis. Šola vabi k udeležbi na nastopih vse ljubitelje glasbe in mladine.

GORICA - Slovenski vrtec v Ulici Max Fabiani

Otroci so zaplesali in zapeli na temo miru in prijateljstva

Božičnica otroškega vrta

FOTO K.F.

Tudi slovenski vrtec iz ulice Max Fabiani v Gorici je imel svojo božičnico, ki so ji letos dali naslov Mi vemo, kdo je Jezusček. Priredili so jo v petek v bližnjem zavodu Contavalle, kjer so otroci pripovedovali o sreči v družini, o ljubezni, pomoči bližnjemu, prijateljstvu in miru. Na to temo so zapeli tri pesmice ob klavirski spremljavi Michele de Castro ter zaplesali na melodiji pesmi V noči tej, Jaz gradim prijateljstvo in »Jingle bells«. Priznali so tudi, da so včasih nekoliko poredni, zato pa so pred vse-

mi obljubili, da se bodo zelo potrudili in se poboljšali. S pesmijo Angelček varuh moj se je prisrčna božičnica zaključila.

Vzgojiteljice iz slovenskega vrta so se javno zahvalile vsem dobrotnikom, predvsem pa rajonskemu svetu Podturn-Sv. Ana, ki jih je ob božičnih praznikih bogato obdaril z nakupom novih igral za šolsko dvorišče; prejšnja igrala je namreč močno poškodovala poletna toča. Zahvalne besede vzgojiteljicam je ob koncu izrekla predstavnica staršev Michela Riggio Michelin.

»Pr' Kovaču zbrala se je tridesetletnikov klapa, da vidimo, kdo še lase ima in kdo je že tata. Sošolke, sošolci, prijatelji stari, veseli mladenčiči smo peli in plesali.«

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.00 - 21.45 »Madagascar 2«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.15 »Natale a Rio«. Dvorana 3: 15.00 - 16.50 - 18.40 - 20.30 - 22.20 »Il cosmo sul comò«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.00 - 20.10 - 22.00 »Madagascar 2«. Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Natale a Rio«. Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Il cosmo sul comò«. Dvorana 4: 15.40 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »Ultimatum alla Terra«. Dvorana 5: 16.00 - 18.15 »Madagascar 2«; 20.10 - 22.10 »Come Dio comanda«.

Razstave

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. decembra po domeni ali prireditvah.

BREZPLAČNA VODENA OGLEDA razstave »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso« na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci, 2 v Gorici bosta danes, 21. decembra, ob 11. in 17. uri; (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111).

DRUŠTVO ARS vabi na ogled prodajne razstave v dobrodnele namene Umetniki za Karitas v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Razstavljajo Zalka Arnšek, Bogdan Čobal, Jana Dolec, Robert Faganel, Zmago Jeraj, Azad Karim, Silva Karim, Mira Ličen Krmpotič, Marjan Miklavc, Albina Nastran, Blaž Seme in Miha Žorž; do 31. decembra po urniku Katoliške knjigarne.

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN SVETA GORA v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan, turističnim društvom Solkan in kulturnim društvom Sabotin iz Štavnar vabi na ogled 7. slovenske razstave jaslic z mednarodno udeležbo v Frančiškovi dvorani na Sveti Gori; do 11. januarja med 10. in 18. uro.

KULTURNO SREDIŠČE TULLIO CRALI iz Gorice vabi na ogled razstave članov »Arte Agenda 2009« v hiši Morassi v goriškem grajskem naselju; do 22. decembra, ob ponedeljku do petka med 16. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 12. ter med 16. in 18. uro.

KULTURNO ZDRUŽENJE PROLOGO vabi na ogled skupinske kiparske razstave na temo nimf v parku goriškega županstva. Razstavljajo Marco Bernot, Paolo Figar, Damjan Komel, Anja Kranjc, Lara Steffe, Claudio Mrakic, Gail Clair Morris, Stefano Padovan, Matthias Sieff, Robin Soave in Drago Vit Rozman; do 24. januarja 2009.

POKRAJINSKA PINAKOTEKA v palači Attems v Gorici je spet odprta in razstavlja poleg umetnin iz obdobja med 19. stoletjem in sedemdesetimi leti prejšnjega stoletja tudi slike Josefa Marie Auchtallerja, Alfreda de Locatellija, Gianne Marini, Sergia Scabra, Stefana Comellija in Maria Di Ioria; do 1. marca od torka do nedelje med 9. in 19. uro, 24. in 31. decembra med 9. in 13. uro, 1. januarja 2009 med 13. in 19. uro, zaprta bo 25. in 26. decembra.

PRODAJNA RAZSTAVA »STAMPANTIČA NATALE 2008« bo odprta do sobote, 10. januarja, v prostorih knjigarne Editrice Goriziana na korzu Verdi 67 v Gorici.

V DEŽELNEM AVDITORIJU v ul. Roma v Gorici je na ogled skupinska razstava državne policije »Città di Gorizia«; do 28. decembra, od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro in med 16. in 19. uro.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mamelji v Gorici je na ogled razstava kiparja Marca Bernota in slikarja Edoarda Pirusela z naslovom »Memorie di civiltà«; do 5. januarja med 10.30 in 18.30, ob sobotah popoldne in ob nedeljah ter praznikih zaprto.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici je na ogled kaligrafska razstava V objemu črk avtorice Loredane Zega; do 5. januarja 2009 od ponedeljka do srede in ob petkih med 9. in 19. uro, ob četrtkih med 11. in 19. uro, ob sobotah med 8. in 13. uro.

V KULTURNEM DOMU v Gorici je na ogled fotografska razstava ob 50-letnici slovenskega športa; do 6. januarja od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro in med 15. in 17.30 ter ob prireditvah.

V MUZEJU KMEČKE KULTURE Brinčelj v Števerjanu je ogled zbirke predmetov briške kmečke kulture možen po predhodnem dogovoru (tel. 334-2294517).

V PILONOVI GALERIJU v Ajdovščini je na ogled razstava z naslovom Zmago Jeraj, slika, risba, fotografija; do 9. januarja 2009 od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v grajskem naselju v Gorici je na pobudo Muzeja mode v sodelovanju z višjo šolo Max Fabiani iz Gorice na ogled razstava z naslovom »Un gadget per il museo - Esperienze didattiche«; do 20. januarja od torka do nedelje od 9. do 19. ure s prostim vstopom.

V POSLOVNEM CENTRU HIT (Delpinova 7a) v Novi Gorici je na ogled razstava objektov Alessandre Lazzaris in Giorgia Valvassorija; do 30. januarja vsak dan med 10. in 19. uro.

IRISACQUA obvešča, da bo v ponedeljek, 22. decembra, na območju števerjanske občine zmanjkala voda med 8. in 17. uro zaradi del na vodovodnem omrežju.

IRIS obvešča, da samo v četrtek, 25. decembra, ne bo deloval servis odnašanja odpadkov, medtem ko bodo v petek, 26. decembra, krili, poleg običajnih, tudi predele A, B in E, ki bodo za božič odpadke. Za informacije je na razpolago zele-na številka 800844344, ki bo delovala 24. decembra do 13. ure in od sobote, 27. decembra, dalje po običajnem urniku.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici, ki je običajno odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure, obvešča, da bo med božičnimi in novoletnimi počitnicami zaprta od 24. decembra do 6. januarja 2009.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo knjižnica zaprta 24. in 31. decembra ter 5. januarja 2009.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo ob božičnih in novoletnih praznikih uradi zaprti 24. in 31. decembra, z izjemo pogrebne urada, socialnega tajništva, upravnega urada hiše za starejše občane Angelo Culot, demografskega in matičnega urada, protokola, arhiva in urada za stike z javnostjo, ki bodo odprti samo v dopoldanskih urah. Uradi v centru Lenassi v ul. Vittorio Veneto bodo zaprti od 29. decembra do 6. januarja 2009.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE bo zaprta za dopust od 22. do 24. decembra, 31. decembra pa bo odprta samo od 10. do 12. ure.

POKRAJINSKI ŠOLSKI URAD v ul. Rismondo 6 v Gorici bo zaprt 2. in 5. januarja 2009.

URADI ATER na korzu Italia 116 v Gorici bodo zaprti 24. decembra, 31. decembra popoldan in 2. januarja. Urad v ul. Verdi 44 v Tržiču pa bo zaprt od 22. decembra do 5. januarja, odprt bo 12. januarja 2009.

URADI FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE bodo 24. decembra odprti med 8. uro in 13.30, zaprti pa od 29. decembra, do 4. januarja 2009.

VIDEMSKA UNIVERZA sporoča, da bo do uradi v ul. Alvarez, Hiša filma in palača Lenassi v Gorici odprti 22. in 23. decembra med 8. in 19. uro, 24. decembra med 8. in 14. uro, zaprti bodo od 25. decembra do 6. januarja 2009. Krminski sedež bo zaprt do 6. januarja 2009.

JAVNI RAZPIS - PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: ZSKP, KC Lojze Bratuž in ZCPZ podeljujejo priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom, ki delujejo v goriškem prostoru za ustvarjalne dosežke. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, drevored 20. septembra, 85 s pripisom na ovojnico Predlog za priznanje.

KNJIGA KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU je na razpolago na glavnem sedežu in pri podružnicah Zadrudne banke Doberdob in Sovodnje.

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH poteka ob sredah med 17. in 18. uro gledališka delavnica; vodita jo Maja Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo nagajeni.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Erminie Radetti daruje družina Orlando Semolič 100 evrov za AIRC (Vsedrjavno združenje za raziskavo rakastih obolenj). Namesto cvetja na grob Jožefa Colje darujeta Ester in Bruna z družino 50 evrov za moški pevski zbor Jezero. V spomin na moža Ivana daruje Frančiška Pahor 20 evrov za sekcijo VZPI Dol-Jamle in 20 evrov za vzdrževanje spomenika NOB v Jamljah.

Koncerti

BILA JE NOČ... BOŽIČNI KONCERT 2008 v prireditvi Goriškega pihalnega orkestra bo danes, 21. decembra, ob 20. uri v konkatedrali Kristusa Odrešeni-

NOCOJ V VERDIJU Spektakel o tangu

Nocoj ob 20.45 se bo goriško mestno gledališče Verdi ovilo v otožno prevzemne ritme argentinskega tanka. Ljubitelje plesa in glasbe bo na edinem italijanskem nastopu razveselila predstava Otango v izvedbi ansambla The ultimate tango Show. Otango je spektakel o tangu v dveh dejanjih in šestih prizorih, v katerih se nastopajoči predstavijo v kar šestdesetih kostumih. Deset slavni plesalcev iz Buenos Airesa, pet glasbenikov in dva pevca pripovedujejo zgodbo človeka, ki je vse življenje iskal svojo veliko ljubezen na obeh straneh Atlantika. Na koncu ostaja sam s svojimi spomini in norostjo, uprizoritev pa se sprašuje, ali mu bo sedaj končno uspelo priti do cilja. Koreografijo za skupinske prizore sta postavila znamenita plesalca Adrián Verecice in Alejandra Hobert, med drugimi pa na odru nastopata tudi svetovni prvak v tangu Fernando Gracia z Yamilo Andino. (aw)

Društvo Slovenskih Upokojencev za Goriško
voščice
vsem članom in prijateljem
vesel Božič in zdravlja polno
novo leto 2009

Čestitke

Na tržaškem konservatoriju je z visoko oceno diplomiral iz zborovske kompozicije in dirigiranja mladi in šegavi PATRICK QUAGGIATO. Z njim se veselijo in mu čestitajo vsi »Kome-lovci«.

16. decembra je JANA JARC na tržaški sekciji International University Institute for European Studies za mirovne operaterje z odliko dokončala še eno študijsko pot. Ob tem velikem uspehu ji iz srca čestita cela družina.

Prireditve

PRAZNIK MIRU IN PRIJATELJSTVA v Štandrežu bo danes, 21. decembra, ob 14.30 v cerkvi v Štandrežu. Sodelovali bodo župnija sv. Andreja, osnovna šola Fran Erjavca, vrtec iz Štandreža, osnovna šola Ivana Roba iz Vrtojbe, PD Štandrež, KD Oton Župančič, športna društva.

AŠKD KREMENJAK vabi na božičnico, ki bo v torek, 23. decembra, ob 20.30 v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Nastopili bodo ženska pevska skupina Vesna iz Križa, otroški pevski zbor Kremenjak, plesni skupini Kremenjak, jameljski otroci in mešani pevski zbor iz Gorjanskega.

KULTURNO DRUŠTVO BRIŠKI GRİČ IN MUZEJ KMEČKE KULTURE BRINCELJ vabita na nagrajevanje likovnega natečaja Kako je iz mošta nastalo vino? v ponedeljek, 22. decembra, ob 20. uri na sedežu društva na Bukovju v Števerjanu. Na sporedu nastop plesne skupine AŠKD Kremenjak in ogled slik društvenega delovanja ter zdravica novemu letu.

PILONOVA GALERIJA V AJDOVŠČINI vabi v torek, 23. decembra, ob 20. uri na predstavitev pesniške zbirke Ivana Mermolja Kresnikovanja in razstavo ter predstavitev unikatno izdelanega srebrnega nakita Aleatta Aleksandre Atanasovski.

ZDRUŽENJE SLOVENSkih ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI vabi na predstavitev Zbornika slovenskega športa v Italiji 2008 v ponedeljek, 29. decembra, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Gost večera bo italijanski državni odbojkarški reprezentant Loris Manià, sledil bo krajši poseg ob 50-letnici Slovenskih športnih iger.

Pogrebi

JUTRI V KRMINU: 10.30, Anna Maria Bon vd. Badin v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču; 14.00, Caterina Neri por. Pavio (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi v kraju Borgnano in na tamkajšnjem pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Antonio Pizzignach iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na glavno pokopališče.

JUTRI V ŠTARANCANU: 12.30, Silvano Feghiz (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in v Trst za upepelitev.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
ESSO - Ul. I Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN
API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE
AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TRJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia 42

ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

Ponudbe veljajo do 24. decembra 2008

EMISFERO
pot do ugodnosti

DOBRE CENE

prav kot Božič!

Kuhan
pršut
GRANBISCOTTO
cena za kg

€ 18,90

Klobasa
Cotechino
FINI
500 g

€ 3,58

Ekstra deviško
olje nizke
kislosti
SAGRA
1l

€ 4,90

€ 2,98

Pandoro,
tradicionalni
BAULI
1000 g

€ 2,98

Pandoro,
klasični
PALUANI
1000 g

€ 7,99

Detergent
za pralni
stroj
ACE
3x3 l

€ 29,90

Profesionalna likalna postaja
TERMOZETA A 800
• pritisek pare: 3,5bar • prostornina 550ml
• kontrolna lučka za pripravljenost pare
• pokrov z zaščito

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

Pester izbor
PIROTEHNIKE
za vaše praznike!

polet tega...
branimo naše kupce
nižamo cene in dvigujemo kupno moč
cene za več kot 150 artiklov so pri nas

**znižane in
zamrznjene**

do 31. marca 2009

DECEMBRA VEDNO ODPRTO (25. IN 26. DECEMBRA ZAPRTO)
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torika do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDETE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

N

EDELJSKE

T E M E

Ramsey Clark v svoji domovini, Združenih državah Amerike, ne obstaja. Ne cenzurirajo ga, tudi zaprla ga niso, ampak se enostavno zanj ne zmenijo, čeprav je bil Clark v 70. letih generalni tožilec in se je skoraj pol stoletja pogovarjal z domala vsemi predstavniki mednarodne politike. Zagovarjal je Sadama Huseina na procesu v Iraku, bil je v Severnem Vietnamu, kar 25 let je zastopal Organizacijo za osvoboditev Palestine, prisostvoval je zrušenju nebotičnikov World Trade Centra v New Yorku in trdno je prepričan v dvoje: Obama bo odpravil blokado Kube in Izrael bo napadel Iran, če tega v zadnjih tednih dvoje mandata ne bo naredil Bush. Z Ramseyem Clarkom smo se pogovarjali v La Paz; pogovor je bil umirjen, skoraj tih, tako kot v njegovi domovini želijo, da bi bil tih.

Kakšno vlogo ima lahko levica v dvostrankarskem sistemu, kakršen je v Združenih državah Amerike?

Nekateri ocenjujejo dvostrankarski sistem kot severnoameriško genialnost, ampak v tej genialnosti je tudi dejstvo, da ena sama skupina nadzira popolnoma vse, za to pa ji zadostuje 51 odstotkov glasov. Obe stranki si prizadevata, da presežeta 50 odstotkov. V tem dvostrankarskem sistemu bi stranka, ki bi zastopala levičarska stališča, bila zelo zadovoljna, če bi imela 15 odstotkov glasov. Lahko izvoliš kakega člana kongresa, ampak v zakonodajnem postopku nimaš dejansko nobene možnosti. Potrebna bi bila reforma tega sistema, da bi dosegli večjo reprezentativnost demokratičnih načel in ne samo stališč dveh strank. Mimogrede, med tema dvema strankama ni razlik. Če gledate na najbolj žalostni del ameriške zgodovine, boste videli, da glede vojne ni razlik. Obe stranki lahko imenujemo stranki vojne. Bush je šel nekoliko dlje od tega, kar smo poznali doslej, napadel je Irak in Afganistan, nikoli nismo šli tako daleč. Vsekakor pa imamo dve stranki, ki podpirata vojaški stroj.

Ali torej med Obama in McCainom ni razlike?

No, razlike so. McCain je otrok tretje generacije častnikov. Čeprav se je odločil za politiko, sam sebe obravnava kot vojaka, kar dejansko je. Pri Obami je drugače, on je briljanten intelektualec, imel je težko življenje, študiral je na Harvardu, na eni najtežjih pravnih šol. Pozna stvari, ki jih številni njegovi predhodniki niso poznali. Pozna revščino Tretjega sveta, rad ima svojo babico v Keniji, to pozna osebnostno: slavnato streho, umazano hišo, v kateri ljudje hodijo bos: tega ne pozabi nikoli.

Glede vojne pa imata Obama in McCain podobna stališča...

Opozoriti je treba, da je bil Obama izvoljen v senat v času, ko so bili volilni izidi daleč najbolj napredni. Glasoval je proti invaziji Iraka, ki jo je ocenil za zločin. V tem je razlika. Toda Obama bo moral delati znotraj sistema in se bo moral prilagoditi oblasti, kamor sodi tudi vojaška oblast. Obama je inteligenten, odločen in bister. Za to, da bo najboljši ameriški predsednik zadnjih let, mora samo ostati živ.

Ali se bo z Obama v Beli hiši izboljšalo stanje manjšin, temnopoltih in Latinov?

Sam prihajam iz gibanja za človekove pravice in v petdesetih letih me je vprašanje temnopoltih zelo prizadelo. Ko sem bil mlad, sem delal z njimi. V šestdesetih letih so bile spremembe ogromne. Prej so se ljudje ponašali s svojo rasistično dejavnostjo in sedaj so gotovo besni zaradi vsega, kar se dogaja.

Kar zadeva latinsko skupnost je treba povedati, da je to zelo velika skupnost, največja manjšina v Združenih državah. Stanje manjšin je drugačno v vsaki regiji,

v vsaki državi. V Teksasu je na primer veliko temnopoltih prebivalcev, v glavnem pa se stanje manjšin izboljšuje. Upošteva jo zgodovinske predsodke zaupam, da bo Obama boljši kot bi bil McCain.

Dejali ste, da je edino, za kar mora Obama skrbeti, da ostane živ. Bi ga lahko ubili, kot je v ZDA tradicija atentatov na nekatere velike predsednike?

Ni mi všeč razmišljati o tem, ampak kot tožilec sem delal v času, ko so ubili Kennedyja. V tistem času je bilo 1.200 rasistov obsojenih za rasistične zločine. V Alabami so se sprehajali s puško na rami. Kennedyjeva smrt je bila velika tragedija. Leta 1967 je bila moja država prva na svetovni lestvici nasilja. Ne gre samo za vojne, gre tudi za zločine na ameriških ulicah. Verjamem, da bo Obama preživel.

Od ZDA h Kubi: ali vidite konec blokade?

Kar bom povedal, je samo moje mnenje. Devet predsednikov zapored je ohranilo blokado Kube in Fidelu smo s tem

naredili veliko uslugo. Jasno je, da se bo blokada nekoč končala, predvsem kadar človek prešteje glasove držav, ki so na Generalni skupščini Združenih narodov obsodili blokado Kube. Samo dve državi, Izrael in moja država, sta se ob 180 glasujočih izrekli za blokado. Mislim, da se bo blokada končala v prvem Obamovem mandatu. Gre pač za sramoto.

Zakaj ZDA različno obravnavajo Kubo in Kitajsko, ko pa gre za dve komunistični državi?

Denar, samo za denar gre. Pa tudi zato, ker je Kuba blizu. Če bi Kubanci imeli denar, bi z njimi trgovali, ker bi jih ta denar zamikal.

Ali se torej blokada lahko konča z namenom, da začeta državi trgovati ter da ZDA širijo trg za svojo industrijo?

Izgubili bi lahko samo oni iz Miami, na državni ravni, pa tudi v tujini, je veliko takih, ki bi želeli trgovati s Kubo. Kubanci so revni, vendar učinkoviti, njihovi podatki o pismenosti so najboljši na sve-

tu, njihove šole so zgledne, imajo boljše rezultate v matematiki, imajo dostop do brezplačnega zdravstva. Kuba je neverjetna. V ZDA je po volitvah in hudi finančni krizi stanje drugačno. Bush je v svojih dveh mandatih znižal davke bogatašem, državo je pahnil v vojno, katere stroški gredo v milijone milijard dolarjev. Začetek trgovanja s Kubo bi bil vsekakor dobrodošel; Kuba ni bogata država, vendar bi se politično, če bi na to pristali, pokazali kot poštena država, odprta ljudem, ki ne zatira in ki ne zaustavlja. Bush v Evropi in marsikje drugje spominja na teror, to se mora spremeniti.

Na katero karto igrata ZDA, ko gre za Kosovo in druge evropske države?

Ljudje se sprašujejo, kakšen je interes za Kosovo. Glavni razlog je zgodovinski; Jugoslavija je bila ustanovljena po koncu prve svetovne vojne v času stalnih trenj med slovanskimi narodi na Južnem Balkanu. Zamisel je bila pravilna: vezati slovanske narodne in druge narode Balkana

v federalno zvezo. Po drugi svetovni vojni je rasla, ostala pa je komunistična država. Najprej so pristali na neodvisnost Slovenije, nato na Hrvaško, sledila je Bosna v treh delih. Spodbujali so delitve med skupinami in dosegli popolno delitev države, z ločitvijo Črne gore in nato Kosova, ki razen močnega čustvenega naboja nima nobenega pomena za Srbijo. In sedaj vidimo rezultate, ljudje niso srečni. Treba je ponotiti in združevati regije, da se olajša skupno delo, sožitje. Južna Amerika je zgoren primer; povezava med državami, da preprečijo izkoriščanje. Nobena regija ni bila tako izkoriščana kot Latinska Amerika. Samo dogovor o povezavi jo bo lahko ubranil pred napadi in izkoriščanjem s strani severnoameriške oblasti.

Ali mislite, da je Izrael odvisen od ZDA, ali je res obratno?

(Smeh) Izrael je odvisen od Združenih držav. Ljubim palestinsko ljudstvo, ki veliko trpi, in zastopal sem Organizacijo za osvoboditev Palestine več kot 25 let. Izrael je odvisen od nekaterih politikov v ZDA, vendar ne moremo govoriti o odvisnosti države.

Ali mislite, da bi Bush ali Izrael lahko napadla Iran?

Mislim, da bo do napada na Iran prišlo. Ne gre samo za nafto, gre za dejstvo, da so se velike družbe že dogovorile, kako si bodo prisvojile iransko naftno zalogo. Končali bodo z Iranom. Združene države bodo tako svojo hegemonijo razširile na celotno območje. S tem bodo tudi zadovoljile Izrael, Bush ves čas opozarja, da je Iran »slabi deček«, ki ima atomsko bombo in želi Iran onesposobiti za vsako ceno. Z Iranci obstaja že dogovor o napadu. Če ne bi napadle Združene države, bi to lahko naredil Izrael, ki bi napad utemeljil s samoobrambo, češ da mora preprečiti domnevni atomski napad na lastno državo.

Pri vašem delu ste se veliko ukvarjali tudi z ameriški domorodci

Zelo redkokdaj slišimo kaj o domorodnih ljudstvih Združenih držav Amerike. V času, ko sem bil tožilec, sem na Aljaski pogosto zastopal domorodna ljudstva – tudi to je bila med drugim moja naloga. Dejstvo pa je, da so bili tožilci običajno proti domorodcem. Le malokdo je z njimi simpatiziral. To se je dogajalo predvsem zato, ker jih nismo poznali in smo se do njih obnašali očetovsko. V ZDA so z domorodci slabo ravnali, lahko bi celo govoril o genocidu. V sedemdesetih letih so domorodci sestavljali 22 odstotkov prebivalstva, od Eskimov z azijskimi potezami do severnoameriških Indijancev. Obstajalo je razmišljanje, da bi se lahko branili, če bi se povezali. Na Aljaski je bila domorodka izvoljena v državni kongres, njen sin je brez nog, izgubil jih je v Iraku. V sedemdesetih letih je raziskava pokazala, da je na Aljaski poprečna življenjska doba domorodcev, vključno z Eskimi, 35 let, medtem ko je bila življenjska doba belcev 73 let. To je podatek, ki jasno kaže na posledice diskriminacije.

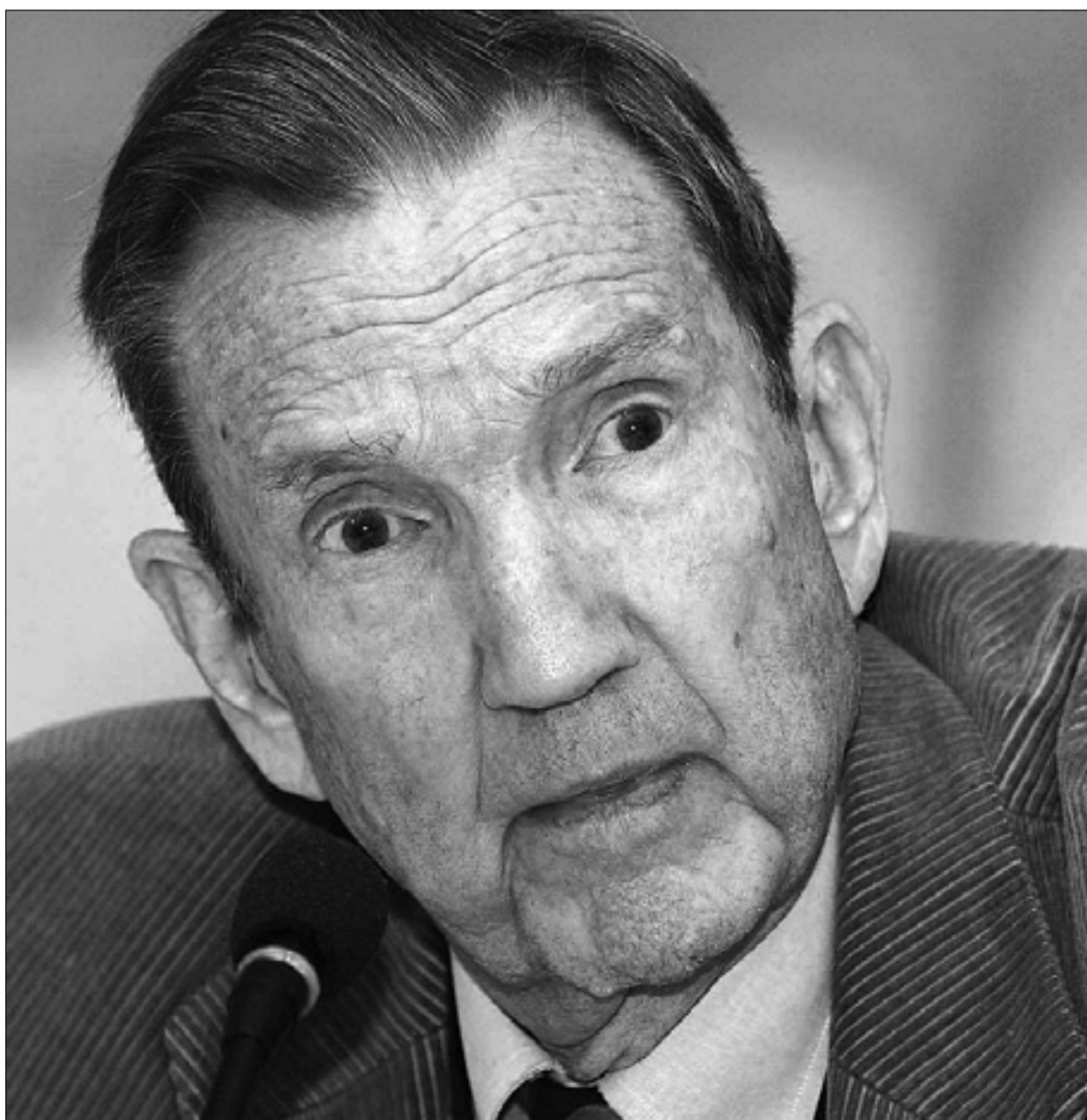
Kako ocenjujete spremembe, do katerih prihaja v Latinski Ameriki in predvsem v Boliviji?

Pomembno je, kar se dogaja v Boliviji in v drugih državah, ker je v zvezi z nekaterimi siromašnimi predeli bogatih držav v svetu. Gre za spremembe, katerih namen je izboljšanje življenjskih pogojev ljudi, v zdravstvu in v izobraževanju, da posamezniki pridobijo samozavest. V Boliviji je to povezano z domorodnimi ljudstvi, tistimi, ki so rojeni kot podjarmljeni in so bili stoletja žrtve genocidnega procesa, za katerega je kriv zahodni svet. Evo Morales, ki je čudovit človek, si prizadeva prav za to: odpraviti diskriminacijo in krivice.

RAMSEY CLARK, NENAVIDEN AMERIČAN

Obama mora predvsem paziti, da ostane živ

RICARDO BAJO HERRERAS*

Sv. Miklavž

V PETEK, 5. DECEMBRA 2008, SMO
UČENCI 1. IN 2. RAZREDA
OTROCI VRTCA LONJER TER
DA BI SKUPAJ PRIČAKOVALI
PRED NJEGOVIH PRIHODOM NA
MI SMO SVETEMU MIKLAVŽU
ON PA NAS JE BIL

Dragi sveti Miklavž
Mi smo učenci drugega
razreda OŠ "Sv. Miklavž"
Katinari. V soboti hodimo
V ljubimo da se te poljubimo.
Prosimo te, da nam prineseš
kandice.
Ipo koro darljamo
učenci drugega razreda

**1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE
NA KATINARI**

**ČARODEJ
SATURNO**

MALČKI IZ VRTCA LONJER

Ž na obisku

SE ZBRALI V LONJERSKEM DRUŠTVU
A OŠ FRANA MILČINSKEGA,
OTROCI VRTCA DIJAŠKI DOM,
ALI SVETEGA MIKLAVŽA.
S JE ZABAVAL ČARODEJ SATURNO.
ZAPELI IN RECITIRALI PESMICE,
TOGATO OBDARIL.

Miklavževa darila
Sveti Miklavž je prišel v Lonje in
nam je prinesel darila: svinčnik, barvice,
gumice, mandarine, čokoladke, bonbone
in arašide. Mi smo recitirali in peli pesmico
Miklavžu. Oni je prišel v sotočnem. Mi
prišel noter, ampak je tihal manovata in
pružil darila zame. Prinesel mi je
čokolado, soror in še sladice.

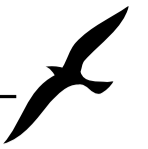

**2. RAZRED OSNOVNE ŠOLE
NA KATINARI**

**MALČKI IZ VRTCA
DIJAŠKI DOM**

TRIDESET LET DELOVANJA GORIŠKEGA PODJETJA IMSA

Miklusovi iz Goriške uspešno v globalni svet

Aleš Waltritsch

Med podjetji, ki so znala ujeti val razvoja, ki ga je ponujal pozitivni gospodarski trenutek ob koncu sedemdesetih let, je tudi goriška IMSA. Podjetje, danes pravi mednarodni koncern, je prve korake na zelo zanimivem in razvejanem področju steklarstva začelo prav pred tridesetimi leti. Pomemben jubilej smo želeli zabeležiti tudi z globljim pogledom v njegovo delovanje.

Direktorja in soustanovitelja IMSE Ivana Miklusa smo srečali lepega sončnega dne v razpoznavni hali s popolnoma stekleno fasado tik pred vhomom v Gorico, nasproti Roj, mirnškemu letališču kjer so pred sto leti brata Rusjan začela s poletu v prozorno nebo.

Danes je to nebo jasno, čisto, sila vabljivo, prav tako kot steklo, kajne gospod Miklus?

Prav imate, tudi danes je tako kot je bilo nekoč. Steklo je vedno fasciniralo ljudi, od Feničanov naprej. Bilo je dragoceno, redko: zaščitno sredstvo z izrazitimi shranjevalnimi lastnostmi, solidno in trdno a hkrati krhko in dokaj enostavno za obdelovanje. Čisto, prozorno in varno. V toku zgodovine je steklo okrepilo in razširilo svojo vlogo, obdržalo pa je tisti čar in tisto privlačnost, ki jo imajo le redke surovine.

Tudi v naši družini je steklo vzbujalo veliko občudovanja in ko sva z bratom Bojanom pred tridesetimi leti z nakupom manjšega proizvodnega obrata steklarskega kita v Gorici dejansko sprejela notranji izziv, so se nama odprla vrata novega sveta. Mladostna energija, spoznavanje raznovrstnih dobaviteljev, nenehno iskanje novih informacij in možnih uporab, prepričanje v gospodarski potencial ter lepota tega blaga so naju privedla v svet stekla.

Začeli ste torej kot proizvodni obrtniki, vendar ste kaj kmalu razširili delovanje izven meja goriškega okoliša

Z našim delom smo spoznali steklarje in dognali, da potrebujejo pri obdelavi stekla, poleg steklarskega kita, še veliko drugih proizvodov in pripomočkov. Tako smo naslednje leto na vodilnem sejmu te panoge v Milanu, kjer danes ponosno razstavljamo sami, stopili v stik s proizvajalci orodja in strojev za steklarje ter krajevno proizvodno nadgradili še z distribucijo sorodnih artiklov in strojev. Od manjšega proizvodnega obrata v Gorici je IMSA razširila delovanje na področje prodaje in servisiranja strojev in opreme za steklarje. Začeli smo v nam takrat najbližjem tržišču, v Jugoslaviji. Poznavanje jezikov in miselnosti ljudi, zemljepisna lega Gorice in povezava s kakovostno, močno in razvito industrijo obdelovalnih strojev v Italiji so bili aduti, ki so podjetju omogočili pravilno izbiro. IMSA je za steklarsko industrijo v jugovzhodni Evropi postajala sinonim kakovosti in zanesljivosti. Tržišča so se iz leta v leto širila, nismo pa jim le dobavljali raznovrstna stekla in stroje, oskrbovali smo jih tudi z znanjem in nasveti, z lokalno vzpostavljenim servisom in stalno prisotnostjo naših ljudi.

Odločili ste se za aktivno in močno prisotnost v državah takozvane Nove Evrope, v letih, ko to ni bilo prav enostavno in lahko bi rekli tudi tvegano.

Na tržišču je treba zgrabiti priložnosti, ko se ti ponudijo. V teh državah smo videli naš razvoj, s pod-

Na fotografijah: levo tridesetčlanski kolektiv matičnega podjetja, spodaj levo Robert, Bojan, Ivan, Devid in Petra Miklus, desno Imsa na sejmu v Nemčiji

poro nekaterih dobaviteljev-partnerjev smo ubrali to pot. Z leti smo spoznali tržišča in ljudi, investicije in tveganja so bila v glavnem preračunana. V gospodarsko težkih letih velikih sprememb v vseh državah vzhodne Evrope smo pri IMSI znali hitro in uspešno reagirati in si tako zagotoviti nadaljni razvoj.

Vsakodnevno sledenje proizvodnim novostim, stalna prisotnost na tržišču, obiskovanje tudi najmanjše stranke, poznavanje in reševanje problemov, solidne in jasne povezave z vrhunskimi dobavitelji predvsem pa stalno izpopolnjevanje in izobraževanje mladega kadra so že vrsto let temelj in jamstvo za naš uspeh.

Danes smo s podružnicami prisotni v sedmih državah, od sosednje Slovenije do Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije, od Romunije do Slovaške in Češke. Druge trge kot so Poljska, Makedonija, Črna Gora, Bolgarija, Ukrajina, Rusija in Kazakstan pa oskrbujemo neposredno.

Imate torej razvejano distribucijsko in oskrbovalno dejavnost. Ali v okviru koncerna obstaja tudi proizvodna dejavnost?

V glavnem pokrivamo dve dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujeta: trgovina steklarske opreme, stekla za steklene fasade, interjere, belo tehniko, pohištvo ipd. ter proizvodnja oziroma obdelava in predelava ravnega stekla.

IMSA Group je danes večje, povezano distribucijsko omrežje podjetij, ki oskrbuje celotno vzhodno Ev-

ropo. Naše prednosti so neposredna prisotnost na tržiščih, širok izbor artiklov, visoka kakovost, hitra ter kvalitetna dostava. Vse naše podružnice gradijo svoje delovanje na tesnih in dolgotrajnih odnosih s strankami. Na Slovaškem imamo center za popravila in obnovo rabljenih strojev, na ostalih tržiščih z lokalnim osebjem zagotavljamo kakovostni servis in zadovoljemo čimveč potreb in zahtev naših strank. V državah bivše Jugoslavije smo ekskluzivni distributerji francoskega koncerna Saint Gobain, na ostalih tržiščih pa smo zastopniki preko 15 podjetij iz Italije, Nemčije, Nizozemske in drugih držav.

Ponosni smo na številne poslovne uspehe, ki smo jih v tej naši tridesetletni zgodbi o uspehu zabeležili. Lahko bi našli na stotine proizvodov in objektov, ki smo jih opremili na področju od Jadrana do Uralov, od Baltskega do Črnega morja.

Omenili ste tudi proizvodnjo. Kdaj in kako ste se odločili za ta pomemben korak?

Vstop v proizvodnjo je bila odločitev zadnjih desetih let. Leta 1999 se nam je ponudila priložnost, da odkupimo večinski delež slovenskega podjetja Kristala Maribor, podjetja s tradicijo in dobro tržno pozicijo, ki pa je zašlo v težave. S trdnim delom in vlaganjem v mlade kadre in posodobitev proizvodnje smo Kristal postavili ponovno na trdne temelje.

Leta 2004 smo odprli tovarno na Reki, Formator, ki jo sedaj vodi sin Robert. Na Hrvaškem je bilo gradbeništvo v popolnem razcvetu, naše

področje je bilo razmeroma slabo krito, tako da smo zgrabili tudi to priložnost. V obeh tovarnah, kjer zaposluje več kot dvesto ljudi, proizvajamo visokokakovostna stekla za najrazličnejše uporabe. Naša tehnična stekla za belo tehniko dobite v gospodinjskih strojih proizvajalcev kot so Gorenje, Indesit, Smeg in AEG; letos smo v tržiški ladjedelnici opremili zunanja stekla balkonskih ograj ladje velikanke Ruby Princess, proizvajamo varnostno kaljeno steklo, ukrivljeno steklo, stekla z dekorativnim sitotiskom, varnostno lepljeno steklo, stekla s tekočimi kristali, ogrevana stekla, protiorkanska stekla in druga.

Na desetine je objektov širom Evrope z našim steklom. Med zadnjimi bi našli hotela Marriott v Budimpešti, Kempinski v Portorožu in Savudriji, BBC Mediacity v Manchesteru, trgovski center Westfield v Londonu, Kongresni center Brdo pri Kranju in turinski olimpijski Pala-hockey.

Čestitamo, razvejana dejavnost in vrhunski dosežki. Za obdržanje tako visokega kakovostnega nivoja pa verjetno potrebujete zelo dobro uigrano ekipo, ki je, sodeč po vaših besedah, pravi ključ vašega uspeha.

Prav imate. Letos smo za tridesetletnico izbrali podobo jadrnalne regate, kar nas najbolj opredeljuje. Morje predstavlja veliko globalno tržišče, jadrnica je podjetje, ki se spopada z morjem in ekipo, ki zna popeljati jadrnico na cilj.

IMSA deluje kot zelo uigrana

ekipa od samega začetka. Mislim, da je največji razlog za uspeh odlično sodelovanje, ki ga imava z bratom Bojanom ki nosi veliko zaslug da se je IMSA povzpela na tako visoko raven. Posebno mesto pri tem zasluži tudi moja žena Darinka, ki mi je bila ves ta čas v veliko pomoč, tako v podjetju kot v zasebnem življenju. Pa tudi prisotnost Bojanove soproge Pije v podjetju potrjuje složnost naših dveh družin. Nama je seveda v ponos tudi vključitev naših sinov Petre, Roberta in Devida v delovanje IMSE, kar je obenem jamstvo za konsolidacijo obstoječega stanja in nadaljevanje začrtane poti.

Mladi rod torej zagotavlja Imsi še vsaj toliko uspešnih let.

Upajmo tudi več! Seveda pa nikakor ne bi mogli računati le na sposobnosti in navdušenje naših sinov. Njim in nam se z vsakdanjim trudom v krojenju uspeha tega podjetja pridružuje kar lepo število ljudi: v vseh podjetjih, ki delujejo pod okriljem skupine IMSA zaposluje več kot 300 ljudi.

Brez njih ne bi bili to, kar smo: solidno podjetje s tridesetletno uspešno zgodovino in obetavno prihodnostjo. Vsi skupaj mislimo pozitivno in smo trdno zadržani v bodočnost. Vsem sodelavcem se želimo zahvaliti za vložen trud in izkazano zaupanje. Zanimanje za opravljeno delo in odlično timsko sodelovanje so naše največje zadoščenje in obenem potrdilo pravilnosti pred tridesetimi leti izbrane poti in jamstvo za nadaljni uspeh.

Dejavnost je razvejana po dobrem delu Evrope, sedež in glava podjetja pa sta še vedno tu, v Gorici.

Tu smo doma in tu bomo ostali. V Gorici, pravzaprav se nahajamo na območju sovodenjske občine, je zaposlenih trideset nadarjenih, v glavnem mladih ljudi. Našim tukajšnjim sodelavcem, ki sestavljajo prvorazredno ekipo, gre še dodatna zahvala za čas, energijo, vnamo in dobro voljo, ki nam jih vsakodnevno podarjajo. Velika večina jih je domačinov, kar potrjuje navezanost Imse na naše okolje. Zavedamo se svoje vloge in s ponosom smo prisotni tudi na drugih področjih slovenske stvarnosti v Italiji. IMSA je dobro poznana tudi kot sopotnik odbojke na Goriškem. Temu ekipnemu športu smo ob strani že skoraj 25 let in v tem času so nas ekipe Vala večkrat razveselile s solidnimi uvrstitvami. V manjši meri smo prispevali tudi drugim športnim dejavnostim, večkrat nas najdete kot pokrovitelje lokalnih kulturnih in drugih prireditev.

Prvih trideset let je mimo, kako stopate v zelo vetrovno obdobje naslednjih let?

Zaključili smo naše trideseto leto brez velikih praznovanj. Pred petimi leti, ob četrtoletnici podjetja smo priredili praznovanja na vseh tržiščih, kjer so prisotne naše podružnice. Letos takega zahtevnega napora nismo ponovili in smo se raje odločili za donacijo v dobrodelne namene združenju G.O.C.N.E. v podporo raziskavi proti rakastim boleznim. Podobno pot so ubrale tudi naše podružnice. Pozornosti na bližnje okolje in vlaganju v raziskavo se bomo posvečali tudi v bodočnosti. Čeprav nam vsi danes napovedujejo težke čase, ostajam optimist. Vsa ta leta smo dejavnost precej razvejali, investirali v sodobno tehnologijo, razvijali nove proizvode in tako utrdili svoj položaj. Verjamem v kakovost naših proizvodov, v naš mlad in sposoben kader, posebno pa verjamem v našo bodočnost, v svet stekla.

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2008 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

DARILO ZA VSE NAROČNIKE:
KOLEDAR 2009
ZADRUGE
PRIMORSKI DNEVNIK

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009: z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347
> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje
Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

DRUŽABNOST KMEČKE ZVEZE NA TURISTIČNI KMETIJI JOŽKA COLJE

Kljub težavam optimisti in prepričani v svoje cilje

Priznanje za svoj velik doprinos k uspehom organizacije sta prejela dolgoletni predsednik Alojz Debelis in tajnik Edi Bukavec

V ČASU RECESIJE

Bo kriza vplivala na naše kmetijstvo?

Nihče bi si ne mogel še pred nekaj meseci predstavljati tega, kar se iz dneva v dan v rastočem obsegu uresničuje: stopili smo v fazo gospodarske recesije, ki izvira iz finančnih trgov, a se zaskrblyujoče premika na realno ekonomijo. Po 60. letih stalne rasti povprečnih osebnih dohodkov in bruto domačega proizvoda smo pred obdobjem, nihče ne ve kako dolgem, upadanja teh dveh gospodarskih dejavnikov.

Postavlja se vprašanje, kako bo recesija, ki je že močno prizadela terciarni sektor in industrijo, zlasti avtomobilsko, vplivala v razvitejših državah na kmetijstvo.

V zadnjih desetletjih se je kmetijstvu posvečalo na vseh ravneh vse manjšo pozornost, češ, da je njegov gospodarski delež pri ustvarjanju BDP-ja, zaposlovanja in investicij zelo skromen.

Povzdigovanje špekulativne ekonomije, slepo verovanje v izrazito liberalne ekonomske procese, zasledovanje profita kot edinega pomembnega cilja, se je izkazalo za zgrešeno. Vsi ti miti se rušijo. Pred nami je doba epohalnih sprememb, doba novih kriterijev vrednotenja gospodarskih dejavnikov.

Pri tem lahko dobi kmetijstvo novo, pomembnejšo gospodarsko vlogo. Najti je le treba načine, da se primerno ovrednoti sposobnost podjetnikov in kakovost kmetijskih pridelkov in izdelkov ter se ustvari

tržna urejenost, ki lahko zagotovi kmetijskim obratom trdnejšo gospodarsko osnovo.

V to verjame vse večje število ljudi, predvsem mladih, ki se usmerjajo tako na državni kot na krajevni ravni v kmetijsko dejavnost. Morda so prvi znaničili novega odnosa, bolj spoštljivega in prepričanega, do primarnega sektorja.

Mnenja smo, da bo delež dohodkov, ki jih bo družba v prihodnosti namenila kmetijskim pridelkom in, širše, prehrani, ostal tudi v dobi recesije bistveno nespremenjen. Lahko pa se tudi poveča. Odvisno je od vseh nas, ki tako ali drugače ukvarjamo s kmetijstvom, če bomo znali uspešno nadaljevati po poti kakovostne proizvodnje, utrjevanja in širjenja tipičnih pridelkov in izdelkov, promocije in posledično uspešnega trženja naše kmetijske proizvodnje.

Tipičnost in posebnost kmetijske proizvodnje je bogastvo, ki ga drugi proizvodni sektorji ne premorejo. To bogastvo moramo učinkovito ovrednotiti. S tem bomo oplenitili primarni sektor in istočasno tudi našo kulturno dediščino in naše tradicije ter utrdili vezi z zemljo, osnovno nenadomestljivo dobrino, na katero je neolcljivo vezan naš obstoj.

Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec

Na turistični kmetiji Jožka Colje v Samatorci je imela Kmečka zveza v četrtek zvečer tradicionalno božično večerjo. Srečanja se je udeležilo veliko članov s tržaške, goriške in videmske pokrajine, saj gre za prijetno priložnost za prijateljsko druženje in izmenjavo božičnih in novoletnih voščil.

Na srečanju je zbrane nagovoril predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, ki se ja najprej zahvalil za prisotnost tako članom, kot gostom. Slednji so s svojo številnostjo potrdili zanimanje za slovensko kmečko stanovsko organizacijo. Predsednik je v svojem nagovoru podčrtal razvejano dejavnost zveze in njeno premočrtno zavzemanje za pravice naših kmetov teh ohranjanje teritorija.

Poudaril je tudi tesno sodelovanje z osrednjima organizacijama SKGZ in SSO, z Deželno, predvsem s Tržaškim kmetijskim nadzorništvom ter z institucijami v Sloveniji, zlasti z ministrstvom za kmetijstvo, Kmetijsko in gozdarsko zbornico ter Združenje zvezo. V svoji sklepnih misli je naglasil vitalnost tržaškega kmetijstva, ki kljub težkim strukturnim in proizvodnim dejavnikom kljubuje tržnim izzivom z visoko kakovostjo svojih pridelkov in izdelkov. Iz tega izhaja zaupanje in optimizem v bodočnost našega primarnega sektorja.

Svoj pozdrav so nato prinesli gostje in sicer: Ciril Smrkolj, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Cveto Zupančič, podpredsednik Združne zveze Slovenije, Roberto Cuzzi, direktor goriškega in tržaškega kmetijskega nadzornišva, Štefan Domej, predsednik Skupnosti južnokoroških kmetov ter Marino Marsič, organizacijski tajnik SKGZ. Tako predstavniki domačih organizacij kot tisti iz matice in Koroške so poudarili pomembnost povezovanja in sodelovanja celotnega slovenskega kmečkega prostora, ki ga potrjuje tudi prisotnost njegovih predstavnikov na zaključni letni družabnosti Kmečke zveze, medtem ko je direktor Kmetijskega nadzornišva Cuzzi, poudaril predvsem tesno sodelovanje zveze z njegovim uradom pri izvajanju obveznosti, ki jih predvideva deželni načrt za razvoj podeželja pri dodeljevanju prispevkov v korist kmetijskih posestev. Vrsto posegov je zaključil deželni svetnik Igor Gabrovec, ki je naglasil pomembno vlogo Kmečke zveze za ohranjanje kmetijstva in s tem teritorija slovenske domačije skupnosti.

Predsednik zveze Fabec je v zaključnem delu srečanja izrekel priznanje zveze njenemu dolgoletnemu predsedniku Alojzu Debelisu za njegovo premočrtno in dosledno zavzemanje na čelu te organizacije za pravice slovenskega kmeta. Priznanje za opravljeno delo v korist zveze in kmetijstva je izrekel tudi pred kratkim upokojenemu tajniku Ediju Bukavcu, ki pa še vedno zavzeto in z veliko predanostjo opravlja svojo zahtevno delovno zadolžitev.

Člani zveze in gostje so nadaljevali ob prijetnem kramljanju in sproščnem vzdušju družabni večer ter se po izmenjavi voščil razšli šele v pozni uri. (mg)

NASVETI STROKOVNJAKA

O drevescu in drugih rastlinah za božične dni

Božič je pred vrati. V tednu, ki je pred nami, bo marsikdo okrasil stanovanje z božičnim drevescem in drugimi rastlinami. Za božično drevesce lahko izberemo navadno smreko, jelko, bor ali druge iglavce. Rezane iglavce dobimo v prodaji malone povsod. Lahko uporabljamo tudi drevo, ki raste v vazi, s koreninami. Drevo naj raste v primerno veliki vazi. Za na primer meter visoko smreko uporabljamo vazo s premerom 22 cm. Če nameravamo kupiti drevo s koreninami, naj bodo korenine dobro razvite in zdrave. Ob nakupu naj bo vaza dovolj velika, drugače drevesce presadimo v primerno vazo. Na dno postavimo napihnjeno glino za boljše drenažo in napolnimo vazo z dobro zemljo, primerno za iglavce. Dobro zalijemo in dokler drevesca ne okrasimo, ga držimo na odprtem.

Preden ga preneseemo v stanovanje, drevo obilno zalijemo. Po možnosti ga postavimo na svetel prostor in daleč od grelca. Iglavec je precej občutljiv na suh zrak, ki je v stanovanju, zato ga moramo ves čas po malem zalivati. Dobro je tudi, če vsak dan orosimo krošnjo, gnojiti pa ni treba.

Po končanih praznikih moramo iglavca polagoma prilagajati hladnejšim temperaturam. Postavimo ga zato v nekoliko hladnejši, neogrevan in svetel prostor, kot na primer na stopnišče ali verando. Če ga takoj postavimo ven, ima lahko rastlina hude posledice zaradi prevelike razlike v temperaturi. Ves čas stalno, a zmerno zalivamo. Če iglavce izgublja iglice, to ni nobena bolezen. Rastlina krči listni sistem, da ga uravnovesi s koreninami. Marca drevo zopet postavimo na prsto.

Če hočemo, da naš iglavce počaka še prihodnji Božič, ga lahko spomladi pokopljemo v vrt z vazo vred. Na ta način bodo korenine ostale sveže, kar bo koristilo drevesu preko poletja. Ves čas ga moramo zalivati, če pa drevesa ne bomo več uporabili kot božično drevo, ga vsadimo na odprto brez vaze.

V tednu, ki je pred nami, pobiramo razne vejice, da okrasimo naše stanovanje. Pobiramo vejice iglavcev, vilo omelo, bršljan in razne druge rastline. Po naših gozdovih imamo veliko izbire, prav tako pa pri nas raste mah, ki ga bomo pobirali za jaslice. Najlepšega najdemo na kamenju in ob vznožju debel, na njihovi vlažnejši oziroma severni strani. Priporočljivo je, da mahu ne pobiramo vsega na enem mestu, temveč po malem in na različnih krajih.

Opisali bomo tudi nekatere rastline, ki jih po navadi dobimo v dar prav za božični čas. Te rastline prav v tem času pokažejo ves svoj sijaj in prav zato jih smatramo za »božične«. Rastline, ki v tem času cvetijo, so veliko bolj občutljive na menjavo okolja, kot zelene rastline. Zato lahko v stanovanju dobijo nekakšen »šok« ob spremembi življenjskih pogojev. Dotlej so namreč rasle v dobro klimatiziranem rastlinjaku s stalno temperaturo. Ko jih prinesemo v stanovanje, jim spremenimo temperaturo, način gnojenja in zalivanja, skratka, njihove dotedanje navade. Poglejmo, kako jih bomo gojili in kako bomo ravnali z njimi tudi potem, ko bodo prazniki mimo.

Najprej bomo opisali BOŽIČNO ZVEZDO (Euphorbia pulcherrima), brez katere si skoraj ne moremo predstavljati Božiča. Izmed cvetočih sobnih rastlin, ki jih gojimo v tem času, je tista, ki najdlje cveti v stanovanju. Rastlini prija svetel in vlažen prostor. Do-

bro raste pri temperaturi 18 do 20 stopinj Celzija. V toplejšem stanovanju jo zalivamo vsaki drugi dan, v hladnejšem pa to storimo bolj poredkoma. Zvezda ima rada vlago, zato vsak dan orosimo liste s pršilnikom. Priporočljivo je tudi, da v krožnik pod vazo položimo tako imenovano razširjeno glino, ki vzdržuje vlago. Zemlja naj bo rahla, priporočljivo je dodajanje šote. Vsaka dva do tri tedne gnojimo božično zvezdo s tekočimi gnojili. Če listi porumenijo in se upognejo, nato pa odpadejo, je to lahko znak, da je rastlina na prevročem, presušem ali pretemnem prostoru. Zato jo moramo premakniti na primernejši prostor. Če se listi posušijo, je lahko za to vzrok plinska peč. Rastlino moramo premakniti v sobo s svežim zrakom. Če cela rastlina ovane, je temu vzrok preprih. V primeru, da listi postanejo sivo marmornati, je to srebrni listni virus, proti kateremu ni pomoči. Po končanem cvetenju rastlino postavimo v hladnejši prostor. Odrežemo jo zelo nizko, jo presadimo v večjo vazo, dodamo svežo zemljo in jo ob toplejšem vremenu postavimo na odprto. Pred koncem septembra jo spet neseemo v stanovanje.

Če pa smo za božične praznike dobili ciklamo, slednja potrebuje veliko svetlobe, ne mara pa direktnih sončnih žarkov. Rastlina nima rada toplote, niti ne toplotnih virov. V primeru pretoplega in suhega zraka, ki je po navadi v stanovanjih, listi kmalu porumenijo. Da se temu izognemo, lahko napolnimo krožnik pod vazo s kamenčki, razširjeno glino ali mahom, da se zadržuje vlaga. Njena idealna temperatura je od 12 do 18 stopinj Celzija. Ciklamo zmerno zalivamo in vsake tri tedne gnojimo s tekočimi gnojili. Cvetove, ki polagoma odcvetijo ter posušene ali porumenele liste odstranimo ob bazi, da ne gnijejo in ne pokvarijo tudi gomolja. Spomladi ciklamo prinesemo na prsto, vendar v senco. Jeseni jo očistimo rumenih listov, jo pognojimo in jo spet neseemo v stanovanje.

Enako kot s ciklamo ravnamo s trobenticami.

V božičnem času cveti tudi neki KAKTUS z imenom Zygodactylus. Če ga dobimo, ga postavimo na izrazito svetlo mesto, najbolje na okno med dvema šipama. Ne mara previsokih temperatur. Zalivamo ga približno vsakih 10 dni, odvisno od temperature in zemlje. Spomladi, ko zunanja temperatura ne gre pod 7-8 stopinj Celzija, ga postavimo na odprto, na sončno lego. Zalivamo ga in vsaka 2 tedna gnojimo s specifičnimi gnojili za kaktuse.

Za božične praznike lahko dobimo tudi AZALEJO (Rhododendron azalea), ki sicer zelo lepo cveti, a je občutljiva za gojenje v zimskem času. Paziti moramo posebno takrat, ko rožo prinesemo v stanovanje. Gojimo jo v svetlem prostoru, a ne pod direktnim soncem, idealna temperatura je 12-14 stopinj Celzija. Da Azaleje lahko bolj cvetijo, temperatura ne sme biti previsoka, prav tako pa tudi ne smejo biti na preprihu. Zemlja naj bo vedno vlažna, vsaj dokler roža cveti. Občasno jo moramo orositi in v podstavek dati razširjeno glino zaradi vlage. Ko odcveti, postavimo azalejo v svetel prostor. Spomladi jo presemo ven v polseno, dobro gnojimo in zalivamo. Azaleja ljubi kislo zemljo, zato moramo gnojiti s specifičnimi gnojili in zalivati z deževnico.

Magda Šturman

NEKAJ NASVETOV

Kako skozi zimo s pelargonijami?

Pelargonije spadajo med najbolj razširjene balkonske rože, zato ne manjkajo skoraj na nobenem domu. Glede na to, da so večletne rastline, jih pozimi hranimo za naslednje leto. Nema lokrat nam vrtičkarji in sploh ljubitelji rož postavijo vprašanje o opravih, ki so potrebna za pravilno prezimitev te rastline. Teh opravil je sicer malo, a jih ne gre zanemarjati, sicer ne bomo imeli pomladi s pelargonijami zelenega uspeha.

Prvo opravilo pred shranitvijo je obilna rez. Zelene dele skrajšamo za polovico. Če tega nismo še naredili bomo opravili rez čimprej. Pri tem odstranimo šibke in bolne poganjke. Po končani rezi škropimo rastline s fungicidom. Uspešno je škropljenje s Previkurom.

Pelargonija je občutljiva na mraz, zato jo hranimo v prostoru s temperaturo, ki ne sme biti izpod 4°C. Prostor naj bo svetel, ker pelargonija ljubi svetlobo. Ne pozabimo ga prezračiti vsaj dvakrat ali trikrat tedensko v najtoplejših dnevnih urah. Zalivamo malo, ker je rastlina v fazi skoraj popolnega vegetativnega mirovanja. Temperatura vode naj bo srednje visoka (15-20°C). Če je temperatura vode prenizka, lahko pride do koreninske gnilobe, če je pa pretopla, lahko povzroči prerano pomladansko obuditev rasti, ki negativno vpliva na poznejši razvoj pelargonij.

O sajenju novih rastlin v lonce ali korita in ostalih gojitvenih opravilih pa spomladi.

Svetovalna služba KZ

i. podlistek

ipodlistek@gmail.com

21. 12. 2008

Za stran skrbijo: ZDRUŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZEVA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZEVA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Božič pred vrati in pod mostom

Božič je tako rekoč pred vrati. Vsi se nanj pripravljajo že nekaj časa. Že pogled na veleblagovnice nas je že nekaj tednov pred začetkom adventa spominjal, da je božični čas pred nami. No ja, vmes je imel še sv. Miklavž svoj prazničen teden. Sicer pa so oči (prodajalcev, kupcev, otrok...) usmerjene na večer med 24. in 25. decembrom.

Strah in veselje se v teh dneh spajata v svojevrsten občutek, ki ima navsezadnje kot skupni imenovalec pričakovanje nečesa, ki šele prihaja.

Ne samo božični prazniki so v ospredju zanimanja ljudi, ampak tudi posledice svetovne ekonomske krize. Zaradi slednje so tudi nakupi letos pod udarom. Vesela sporočila, naj ljudje vendarle pripravijo za darila, so skregana z reklamnimi sporočili o predčasni sezonskih razprodajah. Še simbole božičnih praznovanj, od jelke do okrasov, je mogoče tu pa tam dobiti s popustom...

Vse to pa ne bi smelo pokvariti božičnega zrdušja. Božič je praznik rojstva Jezusa v skromni štalici, saj v takratnih hotelih Marija in Jožef nista dobila prenočišča. In prav tako se tudi 2008 let kasneje zgodovina ponavlja, in ne le na božični dan. Sin mi je razlagal, da bo letos jaslice postavil pod avtomobilski most, saj bi se danes Jezus rodil v kakem osamljenem kraju, pod avtocestnim mostom.

Tudi v Trstu se vse več ljudi vsak dan zbira čez dan v toplih prostorih železniške postaje ter išče zavetje za čez noč. Ljudje, ki drvijo na vlak, pa tečejo mimo njih, naprej. Božič pa je tudi dan veselja. Številne božične prireditve nam v tem času dajejo možnost, da za trenutek zaživimo praznik v svojem bistvu. Božič je namreč praznik skupnega praznovanja, petja in molitve. In to vsako leto. Potrošniško praznovanje bo baje letos izostalo zaradi ekonomskih razlogov, Božič pa ne!

Zato: vesel Božič vsem!

Praznični uvod s Slovenskim oktetom »Frtaljica« v Rupi

Društvo Marij Kogoj, Marijin Dom in svetoivanska župnijska cerkev prirejajo danes v župnijski cerkvi pri sv. Ivanu, koncert Slovenskega okteta, ki se bo predstavil s pestrim in praznično obarvanim programom. Koncert omogočata Slovenska prosveta in ZKB. Začetek ob 20.30.

Letos smo v Rupi na Miklavžev večer priredili kratko gledališko predstavo, z naslovom "Frtaljica". Gre za prosto priredbo Sneguljčice. Zgodba pripoveduje o princu Sabotincu, ki pride v Rupo po Frtaljico, saj so mu vaščani pod Sabotinom pripovedovali o lepih Rupenkah. Kralj bi ga sicer rad poročil z Madrjanco, ker je že zmenjen z njeno mamo, vendar princ noče slisati o tej puncici, saj ljubi samo Frtaljico. A tudi Madrjanca se ne ozira za Sabotincem, saj ima v glavi le študij!

Na koncu pa se Sabotinc in Frtaljica končno poročita. Njima na čast v vasi priredijo tridnevno zabavo s plesom, ženske pa scvrejo veliko in okusno frtaljo z zelišči. In bilo je tako lepo, da se še danes, po 40. letih, v Rupi zberemo enkrat letno in 3 dni plešemo, se veselimo in jemo frtaljo...

PS.: aprila 2009 bo namreč že 40. praznik frtalje, in takrat bomo igrico ponovno uprizorili...

Od meje do jaslic

Danes bodo ob 17. uri na nekdanjem mejnem prehodu med Oslavjem in Sabotinom proslavili prvo obletnico padca meje. Praznovanje prireja krajevna skupnost Pevma/Štmaver/Oslavje in KD Sabotin.

Že v preteklih dneh je bilo pod Sabotinom praznično. V petek so v osnovni šoli »Josip Abram« v Pevmi priredili božični koncert, včeraj pa je bil prihod betlehemske luči ponovno priložnost za pripravo na božične praznike. Prihod betlehemske luči so pripravili skavti, ob sodelovanju KD Sabotin, okrajnega sveta, župnije sv. Mavra in Silvestra, župnije iz Solkana in Turističnega društva Solkan.

Že 14. leto pa poteka zanimiva pobuda z naslovom »Jaslice pri nas in pri sosedih«. Zamisel se je porodila najprej znotraj KD Sabotin z namenom, da obeležijo in ohranijo slike domačih jaslic. Prav javna predstavitev in nagajevanje jaslic pa je bila morda spodbuda, da se je ta pobuda razširila tudi na samo Gorico oziroma čez (bivšo) mejo. Letos bo komisija ocenjevala približno 40 jaslic. Slednje bodo dokumentirali s sliko in filmom, 11. januarja pa bo na vrsti nagajevanje. Komisija ne bo podelila le ene nagrade, ampak bo vzela pod drobnogled različne »kategorije« - in sicer najboljši mah, najboljše luči ter, seveda, najboljši prvi vtis.

Najboljše jaslice se bodo udeležile mednarodne razstave na Sveti Gori. Na današnji strani i.podlistka objavljamo nekatere jaslice, ki so se prijavile na lanskoletni natečaj.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: sloviti@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

trst

SKD Mačkolje prireja tradicionalni koncert božičnih pesmi v mačkoljanski cerkvi na samo božično vigilijo, in sicer pred polnočnico.

Župnija sv. Jerneja AP. in MePZ sv. Jernej prireja Božični koncert 25.12. ob 18. uri v župnijski cerkvi na Opčinah. Koncert bodo oblikovali OPZ, MIDPS in ŽPZ Vesela pomlad (dir. Mira Fabjan.), MoPZ Tabor (dir. Mirka Šimac), MoPS Sv. Jernej (dir. Mirko Ferlan) in MePZ Sv. Jernej (dir. Janko Ban). Orgelska spremljava Tomaž Simčič.

Božično misel bo podal Marjan Skerlavaj, koncert pa bo povezoval Matej Susič.

Devinski zbori zbori vabijo 26.12. na tradicionalni božični koncert v Štivan. Začetek ob 17. uri.

SLOVENSKA PROSVETA UPOKOJENCI iz Laškega. Etnopevsko skupina, ki ohranja stare ljudske pesmi in običaje, bo prikazala ofiranje in koledovanje na Štajerskem.

Zadnje letosnje srečanje v Peterlinovi dvorani, ulica Donizetti 3, se bo začelo ob 20.30.

gorica

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12., v goriški stolnici, tradicionalni božični koncert. Nastopali bodo naslednji zbori: Mešani pevski zbor Podgora, Vokalna skupina Bodeča neža, Moški pevski zbor Anton Klančič - Miran, Moški pevski zbor Štmaver, Moški pevski zbor Mirko Filej, Mešani pevski zbor Rupa - Peč, Mešani pevski zbor Jazbine - Plešivo. Začetek ob 15.00.

Božična praznovanja v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini

V sklopu božičnih koncertov bodo danes ob 15.30 v Krasu (Dreka) nastopili zbori Sedej iz Števerjana, Cividin iz Gorenjega Barnasa ter Podlipo iz Dolenjega Barnasa

Jutri, ob 20.00 uri, bodo v špeterskem Slovenskem kulturnem centru, peli in igrali učenci špeterske Glasbene matice.

Devetica božična liješke fare bo danes v Platcu, jutri v Seucah, v torek, 23.12., pa se bo zaključila v Bardu.

Posebno svečana bo polnočnica v Landarski jami, ki bo v sredo točno ob polnoči. Mašo bo oblikoval mešani pevski zbor Tre valli/Tri doline.

Praznično bo tudi v Reziji. V Solbici bo od 24. do 26. decembra potekala Božična noč v dolini Rezije.

Tudi v Kanalski dolini se pripravljajo na bližnje božične praznike. V petek, 19. decembra, so se člani Slovenskega kulturnega središča Planika in Glasbene matice, v okviru pobratenja z Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu, udeležili božičnice.

Svojo božičnico pa bosta Glasbena Matica - šola Tomaž Holmar ter Slovensko kulturno središče Planika priredila v torek, 23.12., ob 18.00 uri. Ob tej priložnosti bodo nastopili vsi gojenci omenjene glasbene šole iz Kanalske doline.

Naši slavlenci v letu 2008 - Vtisi ob koncu jubilejne sezone

Vtisi ob komaj zaključeni slavnostni prireditvi ob 110-letnici SKD Primorsko so še zelo sveži in močni. Želeli smo si prireditve, ki bi bila izraz naše vitalnosti, obenem pa jasno sporočilo o tem, kako in o čem razmišljamo. Prireditve smo idealno poklonili ustanoviteljem društva, skušali smo povezati čim več akterjev z namenom, da oblikujemo zaokroženo celoto, ki bi hkrati zadostila vsem bistvenim vidikom naše umetniške in kulturne stvarnosti. Osebnostno menim, da je bila prireditve nadvse bogata in v nekem smislu svojevrsna; v vsakem trenutku proslave je poslušalec uspel zajeti miselno sporočilo oz. vodilno nit Cirila Zlobca, glasbeno sporočilo g. Adija Daneva, režisersko podlago g. Geča, ples koreografije Raffaele Petronio, igranje glasbenikov, petje otrok in Noneta pod vodstvom Aleksandre Pertot, igranje Jureta in Patricije, v pravem medstrokovnem odnosu.

Jubilejnega leta pa še ni konec. Začeli smo aprila letos z organizacijo pevске revije v Mačkolkah, nadaljevali smo z organizacijo slavnostne prireditve, čaka naš še zadnji napor, ki bo publiko predstavljen verjetno februarja. Proslavili bomo rojstvo zajetne monografije priznanega fotografa Maurizia Frullanija, ki bo zajela utrinke iz vsakdanjosti mnogih protagonistov društvenega življenja v SKD Primorsko.

Miloš Tul,
predsednik SKD Primorsko

Obletnice, ki jih obeležujemo vsakih pet let, so prikaz vsega, kar smo s petjem načrtovali. Z minevanjem let postanejo učinki delovanja vedno bolj jasni. Pri letošnjem, jubilejnem Srečanju s pesmijo smo razumeli na raznih nivojih, kaj lahko petje ponudi mladim in to je bilo predvsem opazno pri bivših pevcih. Posebnost našega praznovanja je bila priložnostna združitev sedanjih in nekdanjih pevcev; pri eni skupini je prišlo do obuditve redne dejavnosti, a tudi pri drugih je bilo

opaziti, da je petje ostalo na določeni kakovostni ravni kljub obdobju ne-aktivne pevске dejavnosti. Posebnost programa je bila ob samostojnih nastopih tudi izvedba skupnih pesmi, pri katerih so sodelovali vsi pevci, od najmlajših do najstarejših, kar je bilo redko doživeti, posebno pri himni društva, ki je na svoj način prav tako povzetek dolgoletnega soočanja s pesmijo; pesnica jo je namenila Veseli pomladi pred skoraj tridesetimi leti in tekst je vsa ta leta čakal in dočkal, da ga je uglasbila bivša članica Vesele pomladi. Z našim praznovanjem smo skušali skočiti ven iz tradicionalnih prireditvev v skupno dogajanje. Programi so se razvijali iz osnov otroškega zbora in vsi so peli takorekoč »ne-sluzbeno«, iskreno navdušeno, v veselje sebi in drugim. Imam vtis, da so otroci prav zaradi tega prepevali bolj sproščeno. To naj bo izziv tudi za nadaljne projekte in spodbuda za sedanje pevce.

Franc Pohajač,
predsednik SOMPD Vesela pomlad

Zame je bilo praznovanje 40 letnice ustanovitve in neprekinjenega delovanja neke vrste

poseben dogodek. Poseben zato, ker sem imel možnost se spomniti in istočasno iskreno zahvaliti mali skupini ljudi, slovenskih fantov iz Domja in okolice, ki so pred 40 leti, natanko 7. decembra 1968 dali pobudo za ustanovitev moškega pevskega zbora, kateremu so nadeli ime po bojlunškem rojaku, skladatelju in zborovodji Franu Venturiniju. Poseben tudi zato, ker sem hotel poudariti, da je bila tekom teh 40 let posrečena tudi raznolikost kulturne ponudbe; ne samo zborovsko petje, ampak tudi šola klasične predvsem pa diatonične harmonike. Posrečeno pa je bilo predvsem to, da se je in se še vedno poskuša nagovoriti slovensko in italijansko govoreče prijatelje kulture in s tem graditi mostove in ustvarjati vzdušje strpnosti v tem delu občine Dolina, kjer je še vedno premajhen odstotek italijansko govorečega prebivalstva, ki govori in bo govoril slovensko.

Aleksander Coretti,
predsednik SKD F. Venturini, Domjo

Našo osrednjo proslavo ob okrogli obletnici so zaznamovali verzi pokojnega vaškega umetnika Atilija Kralja: »Trebče, oj Trebče, to je naša vas«, kateremu smo posvetili osrednjo proslavo in pa sodelovanje s COŠ Pinko Tomažič, ki je isti dan z nami praznovala 140-letnico ustanovitve in 30-letnico poimenovanja. Skupaj smo zasnovali program in brošuro, ki zajema strnjen pregled zadnjih desetih let šolskega in društvenega delovanja. Program so izoblikovali domača godba Viktor Parma, gledališki igralec Danijel Malalan in Andrej Rismondo, ki je publiko postregel z verzi Atilija Kralja. Dolge priprave in ves trud sta bila poplačana, ko se je v ogrevanem šotoru dobesedno kar trlo ljudi, kar kaže navezanost domačih ljudi na šolo in društvo. Glavni protagonisti proslave pa so bili otroci, na katere gradimo našo bodočnost. Da bi jim že od malih nog približali Ljudski dom; da

vedno na pravi poti, ko se trudimo za uspeh, kakovost in napredek. Prepričani smo, da lahko samo z izobraževanjem in kulturo našim mladim odpiramo okno v svet, zato dajemo prednost profesorjem, ki spodbujajo ljubezen do instrumenta in glasbe. Na šoli potekajo tečajji pihal, trobil, tolkal, taktiranja, z možnostjo sodelovanja v mladinskem orkestru. Zasluge za ponovni preporod in rast orkestra gredo seveda vsem odbornikom in predsednikom, ki so snovali, načrtovali, sledili, podpirali, prepričevali, bodrili, in seveda poprijeli za marsikatero delo. Skoraj vedno nevidno, gotovo kdaj utrudljivo ali nevhvaležno. Nesebično, požrtvovalno, zvesto, učinkovito.

Stefano Mauri,
predsednik Pihalnega orkestra Ricmanje

Sezona 2007/2008 Skd Tabor je bila v znamenju 40-letnice. A še zdalec ne samo. V Prosvetnem domu so se zvrstile vse pobude, ki zaznamujejo kulturno dogajanje na Opčinah, predvsem pa Openska glasbena srečanja in Poletje pod kostanjem, ki sta bila v jubilejnem letu še posebej bogata in uspešna. Z društvi od Repna do Gročane smo Prešerno skupaj praznovali dan kulture. Ampak ob okrogli obletnici društva, ki je ob enem 140-letnica kulturnega delovanja na Opčinah, smo si zaželeli še nekaj več. Izbrali smo tri trenutke, med sabo časovno ločene: z večerom »Bil je 7. december 1967« smo prav na dan ustanovitve društva obudili njegovo ustanovitev z namišljenim potovanjem v preteklost in intervjujem z nekaterimi prvimi odborniki, 6. aprila se je veliko število članov nastavilo fotografu pred Prosvetnim domom na križišču med ulicami narodna, Dunajska in Proseška ter za nekaj trenutkov ustavljeni gosti nedeljski openski prometni kaos. Iz tega je nastala fotografija velikanka, ki sedaj visi v Prosvetnem domu. Včeraj pa sta med člane in prijatelje društva poletela še publikacija in DVD, ki sku-

agenda - agenda - agenda

Niz koncertov
deželne zborovske revije

NATIVITAS

Torek, 6.1.2009 ob 18.00
Zgonik, Cerkev sv. Mihaela
Božična revija

MePz Jacobus Gallus
MePz Rdeča zvezda
Oktet Odmevi
OPZ iz Zgonika

Nedelja, 11.1.2009 ob 16.00
Nabrežina, Cerkev sv. Roka
Različni izvazi
božičnega razpoloženja

MePZ Igo Gruden
DPZ Kraški slavček
glasbeni utrinek s harmonikarji

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30
Milje, Stolnica
S pesmijo vam mladi želimo...
MeMIPZ Trst
glasbeni utrinki

Zanimivo za godbenike: seminar
za predvodnike in korakanje

Seminar je namenjen instrumentalistom in predvodnikom. Na seminarju bodo udeleženci spoznavali osnovne predvodniške dejavnosti, obnavljali pravila ter nadgradili svoje znanje s figurativnimi elementi. Pogovor bo tekel tudi v smeri organizacije srečanj godb,

kjer sodeluje večje število sodelujočih godb ter protokolarnih pravilnih na takih srečanjih. Seminar se bo odvijal v prostorih Osnovne šole "Viktor Car Emin" v Lovranu od 24. do 25. januarja 2009. Rok prijave zapade 9. januarja 2009.

Iz Rezije

Izšel je tradicionalni koledar kulturnega društva Rozajanski dum »kolindrin«. Tokrat je namenjen temi »kuškrítavi«. To je lepa lokalna navada, ki združuje mlade do dvajsetega leta v večdnevno druženje s plesom in veselnicami na prehodu s starega v novo leto ob nepogršljivi citiri in bunkuli. Etnografska koledarska zbirka, kot običajno, vsebuje zgovorne fotografije, ki beležijo lepe stare navade.

Nova številka šestmesečnika Naš Glas – La nostra voce, ki izide v prihodnjih dneh, prinaša številne zanimive teme o mladinskem združevanju, jezikovnih vprašanjih z vidika akdemске obravnave, večjih lokalnih in mednarodnih dogodkih in kulturnih prireditvah.

Koledar in revijo lahko dobite pri ZSKD v Solbici ali preko drugih sedežev. Za naročila tudi rozajanskidum@libero.it ali tel.: 0433 53428.

Uradi ZSKD so na voljo
za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

bi ga vzbujili in radi prestopali njegov prag tudi v bodočnosti, organiziramo zanje najrazličnejše dejavnosti, katerih se vedno polnoštevilno udeležujejo. In prav njim posvečamo cel niz pobud ob naši 110-letnici: Trebče brez meja. Odborniki SKD Primorec se dobro zavedamo poslanstva, ki ga ima od svoje ustanovitve društvo v vasi in bomo vedno še naprej nadaljevali delo naših predhodnikov: spodbujanje kulturnega delovanja in družinjanja naših ljudi in tako ohranjanje slovenske besede v vasi.

Sabina Citter,
predsednica SKD Primorec

V desetletjih delovanja je orkester ostajal zvest svojim temeljnim ciljem, med katerimi je bila ustanovitev in vodenje kakovostne glasbene šole, v kateri naj bi se usposabljali in vzgajali mladi godbeniki. Godbeniška glasbena šola deluje v Ricmanjih neprekinjeno že vrsto let in večina današnjih godbenikov izhaja iz nje. Ponosni smo na to. Zavidljivi uspehi, ki jih naš orkester niza iz tekmovanja v tekmovanje, nam pričajo, da smo še

paj ustavarjata celoto o društvenem delovanju, kot je razvidno iz njunega skupnega naslova Od včeraj do jutri. Slavnostno leto je minilo brez slavnostnih govorov, a vsebinsko polno in ohrabrujoče, z zavestjo, da obletnica je priložnost da društvu nekaj dodamo, ne pa da ga osmislimo.

Živka Persič,
predsednica SKD Tabor

Amatersko športno kulturno društvo Kremenjak iz Jamelj je letos praznovalo 15-letnico delovanja. Ustanovljeno je bilo namreč 2. novembra 1993. Tedanji odborniki so izbrali ime Kremenjak po hribu, ki bedi nad vasjo. Na praznovanju, ki je potekalo 15. novembra 2008 v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah, smo z veseljem in s ponosom predstavili društveno brošuro, v kateri so zabeležene vse dejavnosti in prireditve. Natančen opis delovanja je podal bivši blagajnik Patrik Zulian, o pomenu društvenih arhivov pa je govoril profesor Aldo Rupel. Lepe in prirčne misli je izrekel slavnostni govornik, župan občine Miren-Kostanjevica, gospod Zlatko Martin Marušič, ki nam je se posebno čestital za večletno sodelovanje s krajevno skupnostjo Sela na Krasu in turističnim društvom Dren. Odborniki pa smo ponosni na vse prireditve, ki se vršijo v našem centru. Veliko pozornost posvečamo dejavnostim, pri katerih se zbirajo naši otroci in mladina in sicer otroškemu

pevskemu zboru, ki ga vodi učiteljica Ivana Sullini, otroški in mladinski plesni skupini, ki ju vodi profesorica Jelka Bogatec, tečaju klavirja, ki ga vodi profesorica Glasbene Maticе Neda Sancin in še tečaju diatonične harmonike, pri katerem sodelujejo tudi gojenci iz okoliških vasi in ga vodi profesor Andrej Gropajc.

Bruna Visintin,
predsednica ŠKD Kremenjak

Stoletnici naproti

Nad našo skupnostjo se zopet zgrinjajo črni oblaki, tako namreč pravijo osebni občutki in sklop dogodkov, toda v sebi moramo prav sedaj poiskati dovolj ponosa in pozitivnih misli, da vnamemo iskrico, ki nas bo pognala spet v modrine neba ter nam zagovila samozavest in drznost. Pogled v leto 2009, ko se bomo praznično spomnili stoletnice delovanja naše ustanove mora biti pogumen in smel. Našim otrokom in najstnikom moramo vlivati upanje, da njihove sledi ne bo zabrisal še tako močan morsk val in še tako zahrbtni veter.

Želim si, da ne bi več potrebovali zaščite, da bi politika spoznala pomembnost glasbenega izobraževanja ter našemu delu in prizadevanju vrnila ponos ter nas priznala. Poti ne morajo biti enosmerne in ne morejo se skleniti, ker eden od partnerjev ali sodelavcev tako odloči. Zamisli, inovacije čakajo na odločitve in usmerjanje. Pri Glasbeni matici smo pripravljene prehoditi to pot.

Vsem učencem, profesorjem, sodelavcem in prijateljem Glasbene matice želim srečno zdravo in uspešno novo leto.

Predsednica dr. Nataša Paulin

Osrednja božičnica Glasbene matice

Brez glasbe ni pravega božičnega vzdušja. Praznična atmosfera obdaja v teh dneh tudi šola Glasbene matice, kjer se odvijajo tradicionalni božični nastopi učencev raznih oddelkov. V pričakovanju praznikov so mladi glasbeniki vseh sedežev na deželnem teritoriju že zaigrali v Trstu, Boljuncu, pri Briščikih, v Gorici, Doberdubu, Sovodnjah in Gorenjem Tarbiju. Učenci Glasbene matice v Benečiji bodo imeli svojo osrednjo božičnico jutri ob 20.00 na sedežu šole v Špetru. V Trstu pa bo osrednja božičnica v torek, 23. ob 19.00 v cerkvi pri sv. Jakobu. Nastopili bodo solisti na flavto, violino in violončelo, komorne skupine s flavto, skupina najmlajših učencev oddelka za godala in novonastala mladinska godalna skupina, ki ju vodi Jagoda Kjuder, Mešani mladinski pevski zbor Trst pod vodstvom Aleksandre Pertot in mešani pevski zbor Gallus v prenovljeni zasedbi, ki jo vodi Marko Sancin.

Podružnica GM tudi v Terski dolini

Terska dolina ima od letošnje sezone svojo podružnico šole Glasbene matice, prve slovenske deželne ustanove, ki je prisotna z redno dejavnostjo v Bardu. Koordinator nove podružnice je vsestransko aktivni Davide Clodig:

Več let smo se pogovarjali o možnosti, da bi vpeljali delovanje Glasbene matice tudi v Terski dolini. V sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo v Špetru smo v ta namen priredili nekaj poletnih tečajev v Bardu in v Tipani. Da bi preverili zanimanje, smo poslali tudi vprašalnik na osnovne šole in odziv je bil pozitiven. Ko smo ugotovili, da bi projekt lahko uspel, smo povabili na sestanek župana, ki je pokazal naklonjenost in nam dal podporo. Uvedbo delovanja nam je omogočil sodelovanje s Centrom za kulturne raziskave v Bardu, katerega predsednik je Giorgio Černo.

Katera je sedanja didaktična ponudba vaše podružnice?

S poukom smo začeli 8. novembra. Lekcije obiskujejo enkrat tedensko kitaristi, pianisti in harmonikarji. Imamo dva profesorja za klavir, eno za kitaro, enega pa za diatonično harmoniko. Učenci so v glavnem osnovnošolci, a imamo tudi nekaj višjeješolcev.

Kje poteka pouk?

Lekcije potekajo v prostorih muzeja Centra za raziskave v Bardu in v drugih prostorih, ki nam jih je dala na razpolago občina.

Kako so vas sprejele institucije in krajevna stvarnost?

Okolje je zelo naklonjeno z vseh vidikov. Samo dejstvo, da v tako mali občini imamo od samega začetka 17 rednih učencev, nam pomeni veliko. Krajevne oblasti so nas kot že omenjeno sprejele zelo lepo. Poleg tega pa smo našli zelo spodbudne osnove; v Bardu je deloval župnik Calligaro, ki je s svojim poučevanjem glasbe ustvaril kulturno jedro, da se je vse lahko razvilo veliko lažje. V Tipani pa ni zaenkrat zaživelo, verjetno ker niso imeli takega ozadja.

Kdaj bomo lahko »poslušali« prve rezultate delovanja vaših učencev?

Začeli smo relativno pozno, zato potrebujemo nekaj časa, da se predstavimo na javnih nastopih. Februarja ali marca pa bi po naših načrtih lahko prvič zaigrali pred publiko.

Učenci Glasbene matice na tekmovanju Spincich

Zbirka nagrad in priznanj učencev Glasbene matice se je pred kratkim povečala z lepim številom novih uspehov mladih glasbenikov, ki so se udeležili četrtega mednarodnega tekmovanja Paolo Spincich v Trstu. Pobuda Glasbene akademije Ars Nova je namenjena mladim, ki študirajo v javnih in privatnih glasbenih ustanovah in solah ter se odvijajo v štirih instrumentalnih sekcijah (klavir, violina, flauta, komorne skupine). V teh letih je tekmovanje doživelo velik razvoj po številu udeležencev in raznolikosti njihovega izvora. Kljub večji konkurenci so se učenci Glasbene matice izkazali tudi letos. Najbolje se je uvrstila učenka prof. Vesne Zuppin, Elisa Terrana, ki je prejela 95 točk in prvo nagrado v A kategoriji (pianisti do 10. leta starosti). Za devetletno Eliso (na fotografiji) je lep uspeh velika spodbuda: "Tekmovati mi je zelo všeč, ker vsakič spoznam tudi druge tekmovalce, jih poslušam in se vedno nekaj naučim. Zaigrala sem Bachov preludij, slovensko narodno v Škerjančevi priredbi in skladbo The little negro Claudea Debussyja. Sem zadovoljna, ker mi je tudi profesorica rekla, da sem bila pridna. Sem vesela za nagrado in želim nadaljevati tako. V prihodnjem letu me pričakuje že drugo tekmovanje, tokrat v Postojni." V razredu Vesne Zuppin praznujejo tudi druge uspehe na istem tekmovanju: v B-kategoriji (pianisti od 11. do 14. leta starosti) je Cristian Visintin prejel 86 točk in tretjo nagrado, Katarina Visintin je prejela četrto nagrado v A-kategoriji, Giacomo Zotti pa priznanje. Prof. Beatrice Zonta je pripravila na tekmovalni nastop dva učenca: Samuele Vittorio Ferletti in

Ivan Antonutti sta prejela tretjo nagrado v A kategoriji (prvi z 89., drugi z 87. točkami). Rok Dolenc iz razreda prof. Tamare Ražem je osvojil 93 točk in drugo nagrado, Helena Lupinc (razred prof. Claudia Sedmach) pa 87 točk in tretjo nagrado. Matjaž Zobec iz razreda prof. Xenije Brass pa je prejel priznanje v B kategoriji. Poleg pianistov so se tekmovanja udeležili tudi flavtisti prof. Erike Slama; priznanja sta prejela Marco Obersnel v A kategoriji, Carlo Venier pa v C kategoriji.

Sprožili smo nabiralno akcijo za fotografsko in katerokoli drugo gradivo za pripravo razstave ob 100-letnici Glasbene matice. Vabimo vse bivše učence, sorodnike in prijatelje, da to prinesejo čimprej na

sedež Glasbene matice (Ul. Montorsino 2).

NAPOVEDNIK

TRST

V ponedeljek, 22. decembra ob 17.00 v SKD Igo Gruden v Nabrežini
Božični koncert harfistk iz razreda prof. Tatiane Donis

V ponedeljek, 22. decembra ob 18.30 v SKD Igo Gruden v Nabrežini
Božičnica z učenci prof. Verenke Terčelj (klavir) in Dorine Cante (harmonika)

V ponedeljek, 22. decembra ob 18.00 v domu A. Sirka v Križu
Božičnica učencev prof. Marka Ferija (kitara), Beatrice Zonta in Claudie Sedmach (klavir)

V ponedeljek, 22. decembra ob 17.30 v Štalci v Šempolaju
Božični koncert kitaristov iz razreda prof. Daria Vivianija

V torek, 23. decembra ob 19.00 v cerkvi pri sv. Jakobu
Osrednja božičnica tržaške Glasbene matice

GORICA
Božični nastopi učencev:
V ponedeljek, 22. decembra ob 18.30 v dvorani društva v Sovodnjah

V torek, 23. decembra ob 18.30 v dvorani društva Jezero v Doberdubu

BENEČIJA
V ponedeljek, 22. decembra ob 20.00 na sedežu šole v Špetru
Osrednja božičnica učencev Gm Špetar

MANJŠINE - Posvet o vlogi dežel pri zaščiti jezikovnih manjšin

V Tridentu o politiki FJK do furlanske in slovenske manjšine

Tridentinska pokrajina je zadnja leta zelo dejavna na področju zaščite manjšin, čeprav je prisotnost manjšin v tem delu italijanske države dokaj skromna: gre za del ladinske skupnosti, ki je razdeljena med tridentinsko in bocensko pokrajino ter tremi občinami v pokrajini Belluno v Venetu, ter za majhni skupinici Mohenov in Cimbrov, ki ohranjata svoja starogermska jezika predvsem kot pomembno kulturno dobrino in ne kot sredstvo medsebojnega sporazumevanja. Za te manjšine skrbi poseben pokrajinski urad, ki je tudi tesno povezan z univerzo. Prav ta povezava je bila povod za zanimivo srečanje o vlogi avtonomnih dežel pri uveljavljanju manjšinskih pravic, še zlasti v povezavi z okvirno konvencijo Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin in z načeli Evropske listine o manjšinskih ali regionalnih jezikih, ki pa je Italija še ni ratificirala. Na tej konferenci so posebno pozornost namenili Furlaniji Julijski krajini, ki so jo zastopali kar

trije udeleženci: direktor deželne urada za manjšine Marco Stolfo, predstavnik furlanske skupnosti William Cisilino in predsednik Paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojan Brezigar.

Razpravo, ki jo je vodil profesor Vittorio dell'Aquila, je uvedla predstavnica Sveta Evrope Sonia Parayre, ki je spregovorila predvsem o vlogi Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike pri ohranjanju jezikovne raznolikosti v Evropi. Ta dokument je označila kot enega temeljev evropske politike do jezikov, ker države s pristopom tudi prevzamejo jasne odgovornosti glede na vsebino konkretnih ukrepov v korist jezikovnih manjšin. Ob tem je poudarila nujnost, da bi tudi Italija ratificirala to listino; ratifikacijski postopek se je začel že pred skoraj desetimi leti, kar nekajkrat je parlamentarni postopek stekel in leta 2006 je vse kazalo, da se bo tudi uspešno končal, vendar se je nekaj taknilo in v tisti mandatni dobi ustre-

zni zakon ni bil sprejet. Sicer pa je Sonia Parayre spregovorila tudi o jezikovni politiki Sveta Evrope in o mehanizmu monitoraže oziroma preverjanja izpolnjevanja določil Evropske listine s strani držav pogodbenic. Ob tem je omenila še zlasti izreden pomen priporočil, ki jih daje Svet Evrope državam za namenom, da se izboljša status manjšinskih jezikov.

William Cisilino je govoril o prizadevanjih za uveljavljanje furlanskega jezika v Furlaniji; dejal je, da je glavni problem v javni upravi, ki še vedno ne razpolaga z ustreznimi instrumenti za uveljavljanje furlanskega jezika; ljudje ta jezik govorijo, vendar ga ne uporabljajo na uradni, institucionalni ravni. V to smer vodi prizadevanja številnih politikov in tudi javnih ustanov: jezikovno načrtovanje teži prav k temu, uveljavljanju jezikovne politike v javnih ustanovah. Tu je Cisilino dejal, da je ustreznega zakonodaja sicer nujno potrebna, sama po sebi pa še ne rešuje problema, saj

jo je treba uveljavljati v praksi. Sicer pa je tudi res, da je sedanji nižji status furlanščine posledica pomanjkanja ustreznih politik. Na področju šolstva je bilo po Cisilinovemu mnenju narajeno veliko, vendar brez prave koordinacije, tako da se nepovezane pobude ne uokvirjajo v neki splošni učni program z jasno zastavljenimi cilji, percepcija zanimanja oblasti za jezik pa je nezadostna. Tu je predstavnik furlanske manjšine navedel podatke nedavno izvedene javnomnenjske raziskave, v kateri je na vprašanje, ali sploh obstaja zakonodaja za vrednotenje furlanskega jezika, samo 30 odstotkov vprašanih odgovorilo pritrdilno, 40 odstotkov jih odgovora ni poznalo, kar 20 odstotkov pa meni, da taka zakonodaja sploh ne obstaja (ostali so dejali, da jih to vprašanje ne zanima), čeprav je bila Furlanija Julijska krajina prva dežela v Italiji, ki je s posebnim zakonom zaščitila svojo manjšino, seveda če izvzamemo posebni status Doline Aosta in Južne Ti-

rolske. Kar zadeva novi deželni zakon, o katerem še razsoja ustavno sodišče, pa je Cisilino opozoril predvsem na postopek jezikovnega načrtovanja, h kateremu so zavezane vse javne uprave na ozemlju, na katerem živi furlanska manjšina.

Marco Stolfo je najprej orisal različno stanje treh manjšin v Furlaniji – Julijski krajini, to je slovenske, furlanske in nemške. Opozoril je, da za zaščito manjšin poleg ustavnega določila, ki ga vsebuje 6. člen ustave, obstajajo v primeru slovenske manjšine tudi nekatere mednarodne obveze, predvsem Londonski memorandum in Osimski sporazum.

Furlanija Julijska krajina se je zelo zgodaj vključila v obravnavanje manjšinske problematike in tu je Stolfo omenil, da je Dežela že leta 1995 v zakonu o furlanskem jeziku povzela evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih, vendar je to njeno odločitev država zavrnila, ker Italija listino ni ratificirala. Tako je v končnem besedilu zakona ohranjeno le sklicevanje na načela te listine, kar pa je vsekakor zelo pomenljivo. Dežela je takrat, to je pred 12 leti, sprejela nekatere sklepe, ki so dejansko omogočili vzpon furlanskega jezika: na osnovi zakona št. 15 iz leta 1996 je bila namreč določena uradna pisava furlanskega jezika, ustanovljena je bila Opazovalnica za furlanski jezik in ustanovljen je bil tudi deželni urad, ki se je v naslednjih letih razvil v samostojni deželni urad za manjšinske jezike. Ob koncu je Stolfo nakazal nekatere smernice, ki naj bi vodile deželno upravo pri uveljavljanju večjezičnosti na osnovi novih načel jezikovne raznolikosti, ki se uveljavljajo širše v Evropi.

Bojan Brezigar je v svojem posegu obravnaval predvsem vprašanje zastopanosti slovenske manjšine, kot izhaja iz državne in deželne zakonodaje. Gre, kot je poudaril, za vprašanje kolektivnih pravic, ki jih države zelo nerade priznavajo manjšinam, sicer pa tudi vse mednarodne listine dosledno govorijo o pravicah pripadnikov manjšin, torej o individualnih pravicah. Brezigar je svojo analizo začel z zaščitnim zakonom, kjer je v paritetnem odboru videl prvi zametek definiranja zastopanosti manjšine. Opozoril je na dva pomembna elementa sestave slovenskega dela paritetnega odbora, to so štirje predstavniki najbolj reprezentativnih organizacij slovenske manjšine in trije predstavniki izvoljeni na skupščini vseh slovenskih svetnikov v krajevnih upravah v deželi Furlaniji Julijski krajini. Tako je bila v paritetnem odboru vzpostavljena povezava med politiki in civilno družbo.

Ta povezava je ohranjena tudi v komisiji, ki jo določa novi deželni zakon za slovensko manjšino. V njem sta prisotna oba elementa: na eni strani je v komisiji šest predstavnikov najbolj reprezentativnih organizacij manjšine, za določitev katerih je predviden tudi poseben postopek, na drugi strani pa komisijo sestavljajo še trije predstavniki, ki jih izvolijo vsi slovenski občinski in pokrajinski svetniki. Dodati je treba, da morajo biti v vseh primerih enakovredno zastopane vse tri pokrajine, tržaška, goriška in videmska. Tem devetim članom je treba dodati še predstavnika deželne komisije za slovensko šolo, ki je prav tako Slovenec, komisiji pa predseduje deželni odbornik ali njegov pooblaščenec. To pomeni, da je v enajstčlanski komisiji zagotoveno deset predstavnikov manjšine, ki so izbrani z demokratičnimi predstavniki kriteriji. To pa je dejansko priznanje kolektivne pravice, kjer je sicer v deželni zakonodaji že prišla do izraza tudi s posebnimi določili o zastopstvu slovenske manjšine v deželni svet.

Skupina udeležencev posveta: od leve Jaime Vernet i Llobet, Vittorio dell'Aquila, William Cisilino, Marco Stolfo in Sonia Parayre

POSVET - Prikaz stanja v nekaterih drugih deželah

Na Tridentinskem oblast za manjšine Novosti tudi na Sardiniji in v Kataloniji

Na tridentinskem zasedanju o posegih dežel v korist manjšin je stanje v tridentinski pokrajini predstavil visoki funkcionar pokrajinske uprave Gianfranco Postal. Zadržal se je predvsem pri zakonodaji, ki jo je pokrajina sprejela v korist manjšin, še zlasti pri novem zakonu iz letošnjega leta, s katerim so boljše definirali prejšnja določila. Tu je Postal opozoril, da so ladinsko prebivalstvo povezali v kompenzorij, kateremu so naložili posebne pristojnosti, ki zadevajo rabo jezika, institucije in javne ustanove, zakon pa vsebuje tudi posebna določila o popisu prebivalstva. Sicer pa je bilo, tako Postal, ladinsko prebivalstvo šele leta 2001 dejansko politično priznано, saj je bil takrat sprejet zakon, ki zagotavlja Ladincem posebnega predstavnika v pokrajinskem svetu; tega predstavnika izvolijo v ladinskem kompenzoriju.

Zelo zanimiva novost pokrajinskega zakona iz letošnjega leta pa je Oblast za manjšine. Vsebinsko in pomen tega telesa je razčlenil raziskovalec tridentinske univerze Simone Penasa, ki je dejal, da je bila prvotna zamisel imenovanje branilca manjšinskih pravic, po dolgi razpravi pa se je pokrajinski svet

GIANFRANCO POSTAL

odločil za drugačno rešitev tričlanske oblasti, kjer člane z dvotretjinsko večino imenuje pokrajinski svet sam. S tem telesom, ki je nekakšna vmesna stopnja med pokrajinsko skupščino in vlado ter organizacijami manjšin je bila tako vzpostavljena neposredna povezava med Pokrajino in manjšinami, novi oblasti pa zakon priznava številne pristojnosti, ki gredo od nadzora nad izvajanjem zaščitnih določil s strani Pokrajine do preverjanja, kako manjšine uporabljajo nakazana sredstva. Novo telo je tudi posvetovalni organ pokrajinskega odbora, obenem pa ima možnost, da pokrajini predlaga ukrepe v zvezi z zaščito manjšin. Pristojen je za dejavnosti, ki zadevajo ozemlje, na katerem živijo

manjšine, in za ljudi, ki živijo na tistem ozemlju, kar pomeni, da njegove pristojnosti segajo na področji individualnih in kolektivnih pravic manjšin. Za svojo dejavnost razpolaga z ustreznimi sredstvi, ki jih tudi sam upravlja.

O jezikovni politiki za sardinski jezik je govoril direktor pristojnega urada pri deželi Sardiniji Giuseppe Carongiu. Dejaj je, da je sardinsčina jezik, stoletja pa so ga obravnavali zgolj kot narečje. Tudi deželni zakon iz leta 1997 sardinsčino ni obravnaval kot samostojnega jezika, ampak je temeljil na načelih ohranjanja nesnovne kulturne vrednote. Potrebovali so kar nekaj let, da so pričeli politike, da je potreben drugačen pristop, ker se pač jezik izgublja: statistike kažejo, da je samo 13 odstotkov sardinskih otrok pridobilo znanje sardinsčine z medgeneracijskih procesov, to je preko starčev oziroma starih staršev. Nova politika deželne uprave je tako usmerjena predvsem v utrjevanje znanja sardinskega jezika. Odpravili so dvojezične televizijske oddaje in jih nadomestili s sardinskimi, z vrsto pobud na področju kulture pa dopolnjujejo delo, ki ga opravljajo šole na os-

novi zakona 482. Velika težava pa je v dejstvu, da posebni statut daje deželni upravi pristojnosti na področju zaščite manjšin.

Povsem drugačno institucionalno sliko pa je prikazal predstavnik katalonske deželne vlade Jaime Vernet i Llobet, ki je govoril o novem statutu Katalonije oziroma o jezikovnih vidikih, ki jih ta statut vsebuje. V tem statutu so vprašanje jezika rešili z dvojno definicijo: katalonščina je »lastni jezik« Katalonije, katalonščina in španščina pa sta uradna jezika. Katalonščina je torej jezik, v katerem normalno delujejo dežela, javne uprave in sredstva obveščanja v Kataloniji ter je tudi učni jezik v šolah. Statut obvezuje državo in deželo, da si prizadevata, da postane katalonščina tudi delovni jezik evropskih institucij ter da se zagotovi vsem državljanom pravico, da uporabljajo katalonščino v odnosih z oblastmi, vsem prebivalcem Katalonije pa pravico, da se tega jezika učijo. Gre torej za zelo suveren pristop k jezikovnim pravicam, pri čemer pa statut vsebuje še dve pomembni določili: zaščito majhne okcitanske manjšine v dolini Aran in skrb za katalonske skupnosti, ki živijo izven Katalonije.

ITALIJA - Predpraznična novinarska konferenca ministrskega predsednika

Berlusconi vneto zagovarja delo in složnost svoje vlade

Veltroni potrdil željo po koreniti prenovitvi Demokratske stranke

RIM - Vlada odlično deluje in ministri imajo enake poglede o vseh glavnih vprašanjih, ki zadevajo Italijo. Silvio Berlusconi je na včerajšnji tradicionalni predpraznični tiskovni konferenci zelo hvalil svojo vlado in njene ministre. Državljanje je pozval, naj se spriče te hude gospodarske krize ne predajo malodušju in naj verjamejo v svetlejšo prihodnost, ki bo »prej ali slej prišla«.

Za januar je ministrski predsednik napovedal korenito reformo pravosodnega sistema, ki bo kariere tožilcev naposled ločila od poklicne poti sodnikov. Vlada bo pripravila svoje predloge in jih posredovala parlamentu, kjer bo desna sredina po Berlusconijskih besedah prisluhnila tudi predlogom opozicije, »pod pogojem, da bodo njena stališča resna in konkretna.«

Ministrski predsednik se je zavzel za gradnjo jedrskih central in pri tem napadel zelene in okoljevarstvenike, ki so po njegovih besedah veliki nasprotniki razvoja in napredka. Napovedal je tudi pokojninsko reformo, a ni pojasnil njene vsebine. Precej splošen je bil tudi glede federalizma, o katerem je rekel, da bo vlada spoštovala svoj program in zaveze, ki jih je sprejela na volitvah.

Na srečanju z novinarji se je Berlusconi dotaknil tudi odnosov z opozicijo, ki so vse prej kot dobri. Za to po njegovem mnenju ni kriva vladajoča koalicija, pač pa leva sredina, ki je pod odločilnim in kvrnam političnim vplivom Antonia Di Pietra in njegove stranke Italije vrednot. Povedal je tudi, da se mu zdi »afera Villari« (po imenu predsednika parlamentarne komisije za RAI) rešljiva in dal razumeti, da bi moral predsednik komisije vendarle odstopiti. Podobno stališče zagovarjata tudi predsednika senata in poslanske zbornice, Renato Schifani in Gianfranco Fini. Končno je ministrski predsednik izrazil prepričanje, da v tem trenutku uživa podporo kar 72 odstotkov Italijank in Italijanov, kar ga zelo veseli in navdaja z optimizmom.

V Demokratski stranki (DS) se medtem nadaljuje debata o usodi in nejasnih političnih perspektivah stranke. Predsednik Walter Veltroni je na včerajšnji skupščini mladih demokratov ponovil, da hoče »zdravo« stranko, v kateri ne bo prostora za nepošteno in skorumpirano politiko. Vel-

Predsednik vlade Silvio Berlusconi veselo nazdravlja novemu letu 2009

ANSA

troni je tudi znova podčrtal, da ne mara notranjih oblastniških struj. Eno je normalna demokratična dialektika, drugo po vsakodnevni notranji spori in polemike, ki ne peljejo nikamor in ki samo močno škodijo DS in celotni levosredinski koaliciji.

Marsikdo je prepričan, da je Veltronijeva kritika letela na Francesca Rutellija in zlasti na Massima D'Alema. Nekdanji zunanji minister pa je včeraj znova zanikal spore z Veltronom in podprl njegovo željo po prenovitvi stranke in po obračunu z vsemi, ki so vpleteni v škandale in v sodne preiskave. D'Alema je v bistvu dal razumeti, da trenutno v stranki ni nikogar, ki bi lahko prevzel Veltronijevo mesto. Predsednika je treba torej okrepiti in ne ošibiti, je prepričan D'Alema.

Da Veltronijeva vodilna funkcija v teh razmerah nima alternativ, je prepričan tudi beneški župan Massimo Cacciari, ki je včeraj popoldne obiskal Trst. Župan ni negativno ocenil poteka petkove seje državnega sveta Demokratske stranke, predsednika pa je pozval, naj proglasom sedaj sledijo konkretna dejanja, v nasprotnem primeru bodo demokrati zašli v še hujšo krizo, ki bo pa tokrat za stranko usodna. Cacciari se je tudi zavzel za čimprejšnji kongres stranke in ponovil zahtevo po odstopu neapeljske županje Rose Russo Iervolino.

ITALIJA - Afera o uporabi službenih vozil Neapelj: še težave za mestno upravo

NEAPELJ - V glavnem mestu Kampanije ni videti konca škandalom in aferam, ki pretresajo tamkajšnjo mestno upravo. Tokrat gre za nezakonito uporabo službenih avtomobilov, za kar so osumljeni nekateri sedanjci in nekdanji občinski odborniki. Sodeč po poročanju lokalnih občin, so sodniki poslali sodno obvestilo dvema odbornikom v upravi županje Rose Russo Iervolino in štirim nekdanjim občinskim upraviteljem. Vsi vpleteni odborniki pripadajo levosredinskemu zavestništvu, ki je na oblasti v Neaplju.

Odborniki, ki so vpleteni v preiskavo, naj bi službene avtomobile občinske uprave uporabljali v osebne namene. Nekateri so se s službenimi avtomobili peljali po nakupe v veleblagovnice, drugi so s tem vozili prevežali sorodnike in prijatelje, tretji pa so se s »plavimi« avtomobili peljali celo na počitnice v Rimini in v druge turistične kraje severne Italije.

Županja Iervolino je povedala, da zelo pozorno spremlja dogajanja tudi v zvezi s to novo neapeljsko afero, ponovila pa je, da nikakor ne namerava odstopiti. Govori se, da načrtuje spremembe v občinski upravi, v katero naj bi povabila tudi nekatere strankarsko neodvisne osebnosti.

Sodniki bodo medtem jutri nadaljevali z zasliševanji politikov, podjetnikov in odvetnikov, ki so vpleteni v afero Global Service. Glavni osumljenec Alfredo Romeo je, kot znano, zavrnil vse obtožbe, njegovi odvetniki so zato zahtevali preklic zaporne naloge in obtožnice, češ da je neutemeljena. O usodi Romea in drugih osumljencev bo v prihodnjih dneh odločal sodnik za preliminarne preiskave, ki bo potrdil ali lahko tudi prekal zaporne naloge. Sodni dokumenti pa so včeraj romali tudi v Rim, saj je Romeo delal tudi z Veltronijevo občinsko upravo.

Merklova pozvala Nemce k združenju sil proti krizi

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je v božično-novoletni poslanici pozvala Nemce, naj združijo sile za leto 2009, ki bo, kot kaže, zelo težko. Leto bo polno izzivov, vlada pa bo skrbno preučila nadaljnje ukrepe za pomoč gospodarstvu. Kanclerka je v video poslanici, objavljeni na spletni strani nemške vlade, dejala, da bo vlada v prihodnjem letu usmerjala svoja prizadevanja k oblikovanju pozitivnih razmer v državi, in izrazila prepričanje, da se bo to zgodilo. Za januar je naznanila paket ukrepov za pomoč gospodarstvu in za ohranitev ali ustvarjanje delovnih mest.

Merklova ocenjuje, da bodo v prihodnje pomembna vlaganja, pri čemer je navedla primera v šolstvu in na področju širokopasovnih internetnih povezav.

Po incidentu z Bushem naval na turške čevlje

ISTAMBUL - Iraški novinar je po incidentu, v katerem je med novinarsko konferenco v Bagdadu zaludil čevlje v ameriškega predsednika Georgea Busha, poskrbel še za povečanje prodaje tega modela čevljev. Turško podjetje Ramazan Baydan je namreč sporočilo, da se jim je v zadnjem času krepko povečalo število naročil in da so v minulem tednu prejeli naročila za 300.000 parov modela čevljev, ki jih je novinar zaludil v Busha. Ramazan Baydan, lastnik istoimenskega podjetja, je še dejal, da jih je obiskal nek poslovnež iz ZDA, ki se je z njimi želel dogovoriti o distribucijskih pravicah. Proizvajalec sicer želi preimenovali model čevljev iz rjava usnja, ki ga je v Turčiji mogoče kupiti za 42 dolarjev, v »Busheve čevlje«.

V Španiji odstranjujejo zadnje Francove kipe

MADRID - V španskem mestu Santander so nedavno začeli odstranjevanje enega zadnjih kipov pokojnega diktatorja Francoski Franca v Španiji. Potem ko ga bodo umaknili v občinsko skladišče, bo na očeh javnosti ostal le še njegov kip v mestu Melilla na severni obali Afrike. Delavci so v severno španskem mestu zavrtali v betonsko podlago bakrenega kipa Franca na konju, ki v desni roki že 44 let vihti palico. Enaka usoda je od leta 1978, ko je bila v Španiji uradno vzpostavljena demokracija, doletela številne simbole Franca, ki je vladal od leta 1939 do svoje smrti leta 1975. Zakon, ki ga je lani sprejel španski parlament, sicer obvezuje občinske uradnike, da odstranijo vse javne simbole Francove vladavine in preimenujejo ulice, ki nosijo ime nekdanjega diktatorja ali generalov, ki so se z njim borili v španski državljanski vojni (1936 in 1939).

ITALIJA - Združenja potrošnikov svarijo pred triki in prevarami

V pričakovanju (zgodnjih) razprodaj se iztekajo precej medli praznični nakupi

RIM - Predbožični nakupi se iztekajo, trgovci pa si na vse kriplje prizadevajo, da bi v teh zadnjih dneh čim več prodali. Tudi z nepoštenimi potezami, na katere opozarjajo združenja potrošnikov. Sem sodijo zamaskirane razprodaje (npr. zaradi obnove lokala, zamenjave lastnika ipd.), popusti »pod mizo« in umetno napihnjene cene, na katere potem trgovci dajejo radodarne »popuste«. Bolj pozorni odjemalci vedo povedati, da so se nekateri proizvajalci oktobra in novembra precej podražili, zdaj pa so v prodaji s popusti, a so še vedno dražji, kot so bili pred umetno podražitvijo. Združenja potrošnikov zato pozivajo kupce, naj bodo zelo previdni, saj se k raznim trikom zateka zelo velik delež trgovin, po njihovi raziskavi kar 44 odstotkov trgovin ne ponuja zadostnih jamstev o prozornosti cen.

Nič manj, če že ne celo bolj pozorni bomo morali biti takoj po praznikih, saj se bodo letos razprodaje začele bolj zgodaj kot navadno in bodo morda še bolj polne pasti. Trgovci se bodo skušali znebiti neprodanega blaga že od 2. januarja naprej, ko se bodo začele sezonske razprodaje v Neaplju in v Trstu (trajale bodo do 30. marca), medtem ko se bodo v večini ostalih mest začele dan pozneje, v soboto, 3. januarja (Rim, Milan, Genova, Bologna, Benetke, Turin itn.). V Firencah bodo razprodaje startale 7. januarja, zadnji pa bodo 10. januarja začeli razprodaje v Aosti. Obdobje prodaje po znižanih cenah bo trajalo od šest do osem tednov, z izjemo Trsta, kjer traja po tradiciji kar tri mesece. Trgovci pričakujejo naval kupcev, združenja potrošnikov pa napovedujejo, da se jim bo odzvalo samo 45 odstotkov družin.

BELGIJA - Zaradi afere Fortis

Kraljeva posvetovanja za rešitev vladne krize

BRUSELJ - Belgijski kralj Albert II. je včeraj opravil posvetovanja s političnimi strankami o tem, kako omejiti posledice krize. Država se je znašla v novi politični krizi, potem ko je premier Yves Leterme v petek ponudil odstop vlade zaradi afere s prodajo belgijskega dela premoženja banke Fortis. Vladajoče stranke so izrazile upanje, da se bodo izognili predčasnim volitvam, kajti za boj s svetovno gospodarsko krizo država potrebuje stabilnost. Vendar opozicija vztraja, da Leterme ne sme ostati na položaju, ker bi vmešavanje v pristojnost sodišča pomenilo neposredno kršitev ločitve vej oblasti, temelja parlamentarne demokracije.

Po mnenju opazovalcev lahko Albert II. kot rešitev bodisi zavrne premierov odstop bodisi skliče predčasne volitve, lahko pa preuči tudi druge možnosti za oblikovanje nove vlade.

Belgijsko-nizozemsko banko Fortis, ki jo je finančna kriza močno prizadela, so oktobra »razstavili«. Njeno

premoženje na Nizozemskem je nacionalizirala nizozemska vlada, belgijska vlada pa je belgijski del premoženja banke prodala francoski banki BNP Paribas. S to odločitvijo niso bili zadovoljni mali delničarji Fortisa, ki so menili, da bi se morala vlada pred prodajo posvetovati z njimi. Vložili so pritožbo na prizivno sodišče, ki jim je s sodbo minuli teden pritrdilo in zamrznilo dogovor o prodaji, ki sta ga sklenili vlada in BNP Paribas.

Razsodba sodišča je sprožila pravi škandal, ko je v sredo vlada postala tarča obtožb, da je poskusila sodišče odvrniti od odločitve, ki jo je sprejelo. Leterme, ki je po več mesecih vladne krize marca stopil za krmilo vlade, je priznal, da je bil v stikih s predstavniki sodišča, vendar zatrdil, da ni poskušal vplivati na njihovo odločitev. Eden od vidnejših belgijskih sodnikov pa je v poročilu predsedniku parlamenta poudaril, da nima dokazov, da pa obstajajo močni sumi, da je Letermov kabinet skušal vplivati na odločitev sodišča. (STA)

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi A-lige

Božično darilo za Mourinhov Inter

Pri drugem голу je bil Maicon v nedovoljenem položaju - Lazio boljši od Palermo

RIM/SIENA - Inter in Mourinho je tokrat rešil Maicon, ki je v Sieni kar dvakrat zatresel domačo mrežo. V pričakovanju preostalih današnjih tekem je Inter povečal vodstvo pred drugouvrščenim Juventusom na +9 točk in si tako predčasno zagotovil simbolični naslov zimskega prvaka. Sicer Interjeva zmaga ne bo šla skozi brez polemik, saj je bil Maicon pri drugem zadetku v nedovoljenem položaju. Sodnikova napaka torej in moka za kruh »moviolistov«. Pri 2:1 so so nogometaši Siene opogumili in so se večkrat nevarno predstavili pred Cesarjevimi vrati. Interjeva mreža pa je ostala do konca tekme nedotaknjena.

Z edinim golom Rocchija, ki je v drugem polčasu zamenjal Zarateja, je Lazio premagal Palermo in se tako približal vodilni peterici. Pri Palermo sta morala predčasno zapustiti igrišče Balzaretti (rdeči karton) in Miccoli (poškodba).

BECKHAM - Angleški nogometaš David Beckham je od včeraj tudi uradno nogometaš Milana. S črno-rdečimi naj bi zvezni igralec ameriške ekipe Los Angeles Galaxy igral do 9. marca. Galliani pa ni izključil možnosti, da bi Beckham ostal še naprej v Milanu. Anglež bo oblekel dres s številko 32. Soprogo Victorio Adams pa bo živel v luksuznem hotelu v centru Milana, kjer ena prenočištev stane 7900 evrov.

Siena - Inter 1:2 (1:1)

STRELCA: Maicon v 34., Kharja v 38. min.; Maicon v 83. min.

SIENA (4-3-1-2): Curci; Zuniga (Calaio), Brandao, Portanova, Del Grosso; Vergassola, Codrea, Galloppa; Kharja; Ghezal, Frick (Maccarone). Trener: Giampaolo

Interjev nogometaš Douglas Sisenando Maicon je bil sinoči odločilen

ANSA

INTER (4-4-2): Julio Cesar; Maicon, Cordoba, Samuel, Maxwell; Zanetti, Cambiasso, Muntari (Quaresma); Jimenez (Figo); Balotelli (Crespo), Ibrahimović. Trener: Mourinho.

Lazio - Palermo 1:0 (0:0)

STRELEC: Rocchi v 66. min.
LAZIO (4-3-2-1): Carrizo; De Silvestri (Dabo), Diakite, Cribari, Radu; Lichtsteiner (Kolarov), Ledesma, Meghni; Foggia, Pandev; Zarate (Rocchi). Trener: D. Rossi.

PALERMO (4-3-1-2): Amelia; Cas-

sani, Kjaer, Bovo, Balzaretti; Nocerino, Liverani, Bresciano (Guana); Simeone; Miccoli (Mchedlize), Succi. Trener: Ballardini.

VRSTNI RED: Inter 42, Juventus 33, Milan, Napoli 30, Fiorentina 29, Lazio 27, Genoa 26, Atalanta 24, Palermo, Roma 23, Udinese, Catania 22, Cagliari 20, Sampdoria, Siena 19, Bologna 14, Lecce 13, Torino, Reggina 12, Chievo 9.

DANES: 15.00 Atalanta - Juventus, Cagliari - Reggina, Catania - Roma, Chievo - Genoa, Lecce - Bologna, Sampdoria - Fiorentina, Torino - Napoli, 20.30 Milan - Udinese.

NOGOMET - Triestina igrala za neodločen izid

Poraz kot opomin za naprej

Odločilni gol pet minut pred koncem srečanja - Tudi Maran si deli odgovornost za poraz - Za Triestino je gol dal Ardemagni

Ancona - Triestina 2:1 (1:0)

STRELCI: Rincon v 41.; Ardemagni v 5.dp, Vanigli v 41.dp.

ANCONA (4-4-2): Da Costa; Rincon, Vanigli, Olivieri, Rizzato; Surraco (27.dp Soddimo), Catinali, Camillucci, Squiera (17.dp Miramontes); Nassi, Mastronunzio (43.dp Colacone). Trener: Monaco.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 5; Milani 6 (31.dp Petras), Cottafava 5,5, Minelli 5,5, Cacciatore 5,5; Antonelli 6,5, Allegretti 6 (12.dp Gorgone 6), Princivali 6, Testini 5,5; Ardemagni 6 (12.dp Cia 5,5), Della Rocca 6.

SODNIK: Brighi iz Cesene 6,5; OPOMINI: Milani, Surraco, Catinali, Camillucci, Cottafava, Princivali, Nassi, Rincon, Da Costa; GLEDALCEV: 2000.

Tako ne gre! Spodrsrljaj v Anconi bi lahko bil sprejemljiv, če bi do njega prišlo po različnem razvoju dogodkov, a na tak način res ne. Naj si pri Triestini najprej razjasni pojme, kaj želijo doseči v tem prvenstvu. Včeraj namreč je bil pristop Tržčanov tak, kot ga mora imeti ekipa, ki se bori za obstanek in želi iztržiti točko, ne pa kot ekipa, ki želi seči po visoki uvrstitvi in igra torej vsako tekmo na zmago.

Tokrat je trener Triestine Maran presenetil z nekaterimi spremembami: zaradi Tabbianijeve odsotnosti je Testinija premaknil nazaj v vezno vrsto, tako da se je sprostilo mesto v napadu, ki ga je zapolnil Ardemagni. Šlo je torej za pravi 4-4-2 z dvema »čistokrvnima« napadalcema. Obratno je bila postava Ancone napovedana. V napadu je seveda Monaco potrdil dvojico Mastronunzio - Nassi, ki je do slednjega dosegla kar 16 (9 Mastronunzio in 7 Nassi) od skupnih 24 golov mo-

Včeraj soliden Filippo Antonelli

štva iz Mark. Sodnik Brighi (z njim Triestina nima ravno pozitivnega obračuna, nad njegovim sojenjem so v taboru Tržčanov bili v preteklosti - ne včeraj - že nekajkrat dokaj kritični) je s skoraj švicarsko točnostjo zažvižgal začetek srečanja.

Triestina na začetku ni pokazala običajne koncentracije. Prišlo je do nekaj navnih napak in tudi v obrambi so bili posegi brez običajne umirjenosti. Ancona je odločno igrala na zmago. Obrambna vrsta je bila zelo visoka (in tudi zaradi tega je domača ekipa kar nekajkrat tvegala) in hud pritisk nad tržaškimi igralci je večkrat tudi obrodil sadove. Prvič že v 4. minuti, vendar Mastronunzio ni uspelo praktično z bele točke premagati Agazzija, saj je streljal previsoko. Isti napadalec je novo priložnost (sicer z nekoliko manj ugodnega položaja) zamudil v 11. minu-

ti. A dve minuti kasneje si je Triestina prigrjala zelo zrelo priložnost. Allegretti je z lepim predložkom omogočil Antonelliju, da se je znašel pred vratarjem Da Costo, vendar je z mrtvega kota vezist Triestine zadel vratnico. Rahla premoč Ancone je bila kar jasna. Tržčani so le na trenutke poskušali s protinapadi, vendar vaje igre niso nikoli imeli v svojih rokah. Očitno so bili domači igralci nekoliko bolj motivirani in zagrizeni. Južnoameriško obarvana domača ekipa (v začetni postavi so bili kar trije Brazilci in Urugvajec) je privilegirala kombinacije na srednjem pasu igrišča, kjer sta se Nassi in Mastronunzio večkrat ujemale. Vse do 41. minute, ko ji je bil usoden kot Siqueire, je obramba Triestine sicer brez velikih tveganj zdržala. Agazzi je najprej velik poseči, a žoga je zanj letela previsoko in ga torej preletela; obratno je Rincon pravočasno skočil in z glavo žogo preusmeril v prazen gol. Tržčani so takoj poskusili odgovoriti z Della Rocco, njegov strel z glavo pa je švignil mimo vratnice.

V drugi polovici srečanja je Triestina takoj začela napadati in po šestih minutah že izenačila. Prosteja strela Allegrettija se je komaj dotaknil Ardemagni, a kar je bilo dovolj, da je presenetil vratarja Da Costo. Po doseženem голу je Triestina naredila usodno napako. V bistvu je nehala igrati in se zadovoljila z doseženim. Žal je treba tudi trenerju Maranu očitati, da je z nekaterimi zamenjavami jasno pokazal, da je točka Tržčanom po godu. Tudi Ancona ni nikoli pretirano tvegala, a vtis smo imeli, da bi lahko Triestina včeraj tudi zmagala, če bi zmago odločno naskakovala. S trenerjem na čelu. Vendar se ti v takih okoliščinah vse povrne. In le pet minut pred koncem srečanja, po polnem

popolnem mrku, ko se na igrišču ni dogajalo nič, je po kotu Vanigli z glavo premagal Agazzija. Nedvomno prestroga kazen za Triestino, a tudi lekcija in opomin za bodoče nastope.

Top: Najbolj aktiven v tržaških vrstah je bil tokrat Antonelli, čeprav velja dodati, da se ni nihče posebno izkazal.

Flop: Vratar Triestine Agazzi ima na vesti gol: odšel je na nenapovedan izlet okoli po kazenskem prostoru in tako omogočil Rinconu, da je nemoteno z glavo poslal žogo v prazen gol.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 19. KROGA: Ancona - Triestina 2:1, Brescia - Grosseto 1-0, Empoli - Mantova 1:1, Livorno-Sassuolo 3:2, Modena - Bari 0:2, Parma - Cittadella 1:0, Piacenza - Pisa 1:0, Rimini - Albinoleffe 1:1, Salernitana - Ascoli 1:2, Treviso - Avellino 2:1, Frosinone - Vicenza jutri ob 15.00.

Livorno	19	7	11	1	26:14	32
Sassuolo	19	9	5	5	31:20	32
Parma	19	8	3	3	23:15	32
Empoli	19	9	5	5	25:19	32
Brescia	19	9	5	5	21:19	32
Bari	19	8	7	4	20:17	31
Grosseto	19	8	5	6	30:29	29
Triestina	19	7	7	5	25:21	28
Vicenza	18	7	6	5	24:12	27
Albinoleffe	19	6	9	4	19:18	27
Pisa	19	7	5	7	26:25	25
Mantova	18	6	7	6	19:19	25
Ancona	19	6	5	8	26:24	23
Rimini	19	6	5	8	22:27	23
Frosinone	18	5	6	7	22:27	21
Cittadella	19	4	8	7	15:18	20
Piacenza	19	5	5	9	15:21	20
Salernitana	19	5	5	9	18:27	20
Treviso (-4)	19	4	10	5	19:22	18
Ascoli	19	4	6	9	12:21	18
Avellino	19	3	8	8	15:26	17
Modena	19	3	6	10	21:32	15

PRIHODNI KROG: 10. 1. ob 16.00 Triestina - Empoli

SMUČARSKI TEK - Šprint Petra Majdič tudi tretjič najhitrejša

DÜSSELDORF - Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič je zmagala na sprintu v prosti tehniki v Düsseldorfu, s čimer se je že drugič zapored prebila na najvišjo stopničko v prosti tehniki, potem ko je bila pred tednom dni najhitrejša še v Davosu. V ciljni ravnini je 29-letna Slovenka močno pospešila in prehitela Natalijo Matvejevo za dve desetinki, tretja mesto je zasedla Norvežanka Maken Caspersen Falla. Drugi dve Slovenki, Vesna Fabjan in Katja Višnar, se nista prebili v polfinale in sta tekmo končali do 20. mesta. To je že deseta zmaga v svetovnem pokalu za 29-letno šampionko iz Brinja. Doslej je v šprintu zmagala vse tri tekme (Kuusamo, Davos in Düsseldorf), v skupnem seštevku svetovnega pokala pa zaostaja še 8 točk za Finko Aino Kaiso Saarinen.

Moški šprint v prosti tehniki pa je zmagal Norvežan Ola Vigen Hattestad. Drugo mesto je zasedel njegov rojak Tor Arne Hetland, tretji pa je bil Italijan Fabio Pasini. Cristian Zorzi je bil 4.

SMUČANJE - Zmagovalka ženskega superveleslalom v St. Moritz je 17-letna Švicarka Lara Gut, ki je dosegla tudi prvo zmago v svetovnem pokalu. Drugo mesto je njena rojakinja Fabienne Suter, ki je zaostala 63 stotink, tretja pa je bila Italijanka Nadia Fanchini (+0,87). Tina Maze je bila deseta (1,21). Gutova je z zmago postala najmlajša superveleslalomka zmagovalka v zgodovini pokala.

Na moškem smuku v Val Gardena pa je zmago slavil Avstrijec Michael Walchhofer. Drugouvrščen American Bode Miller je zaostal 38 stotink, Kanadčan Manuel Osborne Paradis na tretjem mestu pa več kot pol sekunde (+0,54). Najboljši »azzurro« je bil Peter Fill na 19. mestu, najhitrejši Slovenec pa Andrej Jerman na 24. mestu (+2,41).

SKOKI - Zmagovalec včerajšnje tekme za svetovni pokal v smučarskih skokih v Engelbergu je bil Švicar Simon Ammann. Slovenska finalistka Jernej Damjan in Primoz Peterka sta na koncu pristala na 19. oz. 20. mestu.

ODBOJKA - Trener Marco Bonitta, ki je pred mesecem dni prevzel taktirko Martine France v A1-ligi, kjer iga tudi Matjež Černic, je v petek odstopil. **Srednjeevropska liga, moški:** Salonit Anhovo - Zagreb 3:0 (18, 13, 17), Posojilnica Dob - ACH Volley 0:3 (-22, -29, -21).

KOŠARKA - A1-liga: Montegrana - Eldo Caserta 79:88 (Di Bella 22 točk). **Liga NLB - Cibona - Helios 85:64, FMP - Krka 98:78, Union Olimpija - Zagreb 83:63, Crvena zvezda - Budućnost 70:63, Vojvodina - Zadar 73:65, Split - Hemofarm 69:72, Bosna - Partizan 68:72. 1. SKL:** Nova Gorica - Elektra 68:85. **NBA - Indiana Pacers - Los Angeles Clippers 109:117 (po 2 podaljških) (Nesterović 16 točk za Indiana); Miami Heat - Los Angeles Lakers 89:87 (Vujačić 5 točk za Los Angeles); Houston Rockets - Sacramento Kings 107:96 (Udrih 2 točki za Sacramento); Atlanta Hawks - Golden State Warriors 115:99 (Belinelli 27 točk za GS); Oklahoma City Thunder - Toronto Raptors 91:83 (Bargnani 16 točk za Toronto).**

NHL - Buffalo Sabres - Los Angeles Kings 5:0 (Anže Kopitar 4 strela na gol za Los Angeles).

ROKOMETNA A1-LIGA

Pallamano TS zlahka

Nonantola - Pallamano TS 22:30 (9:17)

PALLAMANO TS: Zaro, Mestriner, J. Radojkovič 5, Visintin 4, Fanelli, Nadoh 6, Tokić 6, Carpanese 5, Lo Duca, Sardoč 2, Leone; trener F. Radojkovič.

Tržaški rokometišči so brez večjih težav premagali zadnjevršeno Nonantolo in tako zaključili letošnje sončno leto le z enim porazom. Sinoči je bil izenačen le prvi del tekme (6:6 v 12. min.), nato pa so se gostje razigrali in vodili tudi za 12 golov.

Ostali izidi: Cologne - Bozen 31:37, Noci - Meran 32:31, Ancona - Mezzocorona 40:34, Romagna - Capua 31:27, Castenaso - Pressano 26:28.

1. SRL: Celje PL - Ormož 32:26, Cimos Koper - Ribnica 32:28.

NAŠ POGOVOR - Furlan Maurizio Trombetta, (zdaj že bivši) trener romunskega nogometnega prvoligaša Cluja

»Najti moram srednjo pot med Galeonejem in Guidolinom«

Želi združiti različna koncepta svojih mentorjev - V Cluju so Madžari večina, trenj med skupnostmi pa ni

Iz transilvanske prestolnice Cluj (po romunsko se izgovarja Kluž), preko Londona (zadnja tekma lige prvakov proti Chelsea) v rodni Videm. Z zdaj že bivšim trenerjem romunskega nogometnega prvoligaša, Furlanom Maurizio Trombetta, smo se srečali v četrtek zvečer v tržaški kavarni na Velikem trgu. Ob uri kosila, ko smo se s simpatičnim in razpoložljivim Trombetta slišali po telefonu, da bi določili uro za intervju, je 46-letni furlanski trener še »sedel« na klopi Cluja. Med prijetnim skoraj tričetrturnim pogovorom ob kozarčku ananasovega soka in »gingerina« pa je bil že brezposeln.

»Slabo uro pred odhodom v Trst me je poklicalo vodstvo Cluja in sporočili so mi, da iščejo novega trenerja. Krivi naj bi slabi rezultati v prvenstvu, čeprav smo tretji na lestvici, le šest točk za vodilnim Dinamom. Tak je pač nogometni svet. Neizprosni in nepotrpežljivi. A nič za to, svet gre naprej in skušal bom dobiti kako drugo priložnost,« se je potolažil Trombetta, ki ga je po intervjuju čakalo praznovanje 90-letnice Triestine, pri kateri je tudi sam igral in sicer od leta 1988 do leta 1992. Trombetta je spremljala žena Pamela Calligaris iz Tržača, ki mu je sledila tudi v Romuniji.

Maurizio Trombetta je še do maja vodil Sevegliano v elitni ligi. Furlanska ekipa si je izborila obstanek prav na račun Vesne in Juventine, osvojila je državni pokal in Trombetta je bil imenovan za trenerja leta v FJK.

Nato pa je nemogoče postalo mogoče. Kako ste se znašli v romunski prvi ligi in prestižni ligi prvakov?

»Pravzaprav čisto slučajno. Cluj, ki je bil v lanskem sezoni državni in pokalni prvak, je iskal italijanskega pomožnega trenerja. Na to mesto sem se prijavil, tako da sem jim preprosto poslal svoj kurikulum. Oni so me kontaktirali in tako se je začelo naše sodelovanje. Italijanska trenerska šola je očitno še vedno zelo spoštovana in cenjena v tujini.«

Poslali ste kurikulum? To zveni nekoliko čudno za svet profesionalnega nogometa.

»Res, zdi se nenavadno, ampak tako je bilo. Navsezadnje je to lahko lepa novica za vse ambiciozne trenerje. Pot je torej res odprta vsem.«

Nato je klub odstavil trenerja Andoneja in ...

»In so me imenovali za prvega trenerja Cluja. Izredno lepa izkušnja. Pogoj za delo so bili odlični.«

Pred Seveglianom ste vi le bil tudi pomočnik Galeoneja v Perugii in Napoliju ter Guidolina pri Udinesu in Bologni.

»To mi je bilo v veliko pomoč. Od njiju sem se naučil veliko stvari. Oba sta mi za zgled. Dejansko sta si zelo različna in prisegata na dva različna tipa nogometa. Galeone ljubi napadalno igro in tehnično podkovan igralce. Guidolinova filozofija pa temelji na organizaciji igre in trdni obrambi. Če mi bo uspelo najti srednjo pot med tema načinoma igre, bom lahko dosegel še veliko uspehov.«

Galeone pravi, da on ljubi bal-kanske talente ...

V državah bivše Jugoslavije in tudi v Romuniji so nekateri igralci zelo talentirani, čeprav hkrati tudi nekoliko nori. Trenerji pa večkrat zatise-mo oko in takim igralcem dovolimo to, kar drugim ne bi. Galeone je bil dobesedno zaljubljen v Šliškovića.«

Vrnimo se h Cluju. Nastopali ste v najbolj prestižni ligi prvakov. S kakšnimi občutki ste stopili na rimski Olimpico in londonski Stamford Bridge?

»Naježili so se mi lasje, čeprav jih nimam (smeh). Kurja polt. Nepopisni občutki. To sta eni najbolj prestižnih

46-letni Trombetta je eden redkih italijanskih trenerjev s končanim študijem ISEF (diplomiral je malo pred našim trenerjem Milošem Tulom), službo pri Cluju pa je dobil preprosto tako, da je v Romunijo poslal svoj kurikulum

ANSA

svetovnih aren. Sama špica nogometa. Na Olimpico smo celo premagali Romo. Novinarji, ne samo italijanski, so me oblegali. V Romuniji so mi vsi čestitali. Bili so res lepi trenutki. V ligi prvakov smo se res izkazali. Jaz sem kot trener izkoristil dano priložnost, igralci, ki so v glavnem prvič nastopili v ligi prvakov, so dokazali, da so lahko konkurenčni tudi najboljšim v Evropi.«

Romunija ima zelo bogato nogometno tradicijo. Kako bi ocenil romunsko prvenstvo?

»Romunija je dosegla nekaj zelo dobrih mednarodnih uspehov. Tako z reprezentanco, s Hagijem in tovariši, kot s klubi (Steaua v finalu lige prvakov). Trenutno se v Romuniji ubadajo v glavnem s težavami finančne narave. Vsekakor postaja prvenstvo iz leta v leto kakovostnejše. Državnega naslova ne zmagujejo več samo klubi iz Bukarešte (Dinamo, Steaua in Rapid), ampak tudi Cluj, Temešvar in drugi. Navsezadnje bi Romunija letos kmalu obsodila Italijo na predčasni izpad v evropskem prvenstvu. Če Mutu ne bi zgrešil enajstmetrovke, bi 'azzurri' odšli domov že po prvi fazi.«

Kakšno pa je življenje v Romuniji?

»V Cluju sem živel le tri mesece. Ocena pa je zelo dobra. Kriminala ni, brezposelnosti je vedno manj in veliko mladih študira. Cluj, ki je prestolnica Transilvanije, je v glavnem študentsko mesto. Veliko gradijo na novo in popravljajo vse obstoječe infrastrukture.«

Tam živi močna madžarska skupnost.

»Cluj je v bistvu madžarsko mesto. Madžari so tu večina. V madžarščini mesto imenujejo Kolozsvár. Večjih trenj med skupnostima pa nisem opazil, vsaj jaz ne. Navijači so mirni in so ponosni, da je Cluj romunski prvak.«

Ali mogoče že govorite tudi po romunsko?

V glavnem zelo malo (medtem nas je prekinila žena Pamela in nam povedala, da Maurizio romunščino obvlada že zelo dobro), razumem pa skoraj vse. Na tiskovnih konferencah sem govoril italijansko, nisem pa potreboval prevajalca za vprašanja novinarjev. Romunščina je pač latinski jezik in je zelo podoben italijanščini.«

V času vašega bivanja v Romuniji, je bilo v Rimu in v Italiji precej napetosti med italijansko vlado in romunskimi priseljenci, katere so obtožili kriminilanih dejanj. Kako

so na to reagirali v Romuniji?

»V Cluju večjih reakcij ni bilo, mogoče ker tam v glavnem živijo Madžari. Vsekakor sem dogajanjem na Apeninskem polotoku stalno sledil po televiziji. To res ni bilo prijetno, saj človek pomisli na najhuje. Lahko bi me tudi fizično napadli. Toda daleč od tega. Reagirali so zelo civilno.«

Ali je čisto slučajno, da na

Goriškem in delno na Videmskem imamo številne vrhunske trenerje (Capello, Zoff, Del Neri, Reja pa še vi)?

V glavnem so ti Bežjaki, jaz pa sem se jim pridružil, mogoče po za-slugi moje žene, ki je iz teh krajev. Skupni imenovalec teh ljudi sta delavnost in vztrajnost. Ta del naše de-žele ni bil nikoli bogat in že naši pred-niki so morali marljivo garati za vsa-

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma promocijske lige

Pravična delitev točk

Vesna boljša v prvem polčasu, Ponziana pa v drugem - Vratar Edvin Carli večkrat odločilen

Ponziana - Vesna 0:0

PONZIANA: Daris, Bampi, Licciulli, Flora, Pecora, Antončič, Petranich (Gileno), Mendella, Marzari, Omari, Beacco; trener Vailati.

VESNA: Edvin Carli, Bertocchi, Spadaro, Debernardi, Degrassi, Leghissa, Carli (Mustacchi v 66. min.), Žiberna, Monte (Ronci v 87. min.), Leone, Donato; trener Veneziano.

IZKLJUČEN: Bertocchi v 52. min.

Ni nujno, da je tekma brez golov vsakič nezanemljiva. Predvsem v drugem polčasu včerajšnjega vnaprej igranega 14. kroga promocijske lige je bila tekma dopadljiva in obe moštvi sta prikazali kar živahno igro. V prvem polčasu je igrala za odtenek boljše kriška Vesna, v drugem delu pa je na igrišču zagospodarila Ponziana, ki je tokrat igrala s črnimi dresi.

Prvi strel proti vratom smo zabeležili v 14. minuti - Žogo je proti vratom brcnil Leone, vratar Daris pa je lepo posredoval. Do druge nevarne akcije smo morali počakati celih dvajset minut. Domači napadalec Beacco je natančno in silovito streljal proti vratom, Vesnin vratar Edvin Carli pa se je tako rekoč »stegnili« in poslal žogo v kot. To je bilo v prvem polčasu tudi vse.

V drugem delu je bilo vse skupaj bolj zanimivo. Že v 7. minuti je sodnik izključil Vesnina branilca Riccarda Bertocchija. Odločitev je bila napačna, saj Bertocchi ni bil zadnji mož in sodnik bi ga moral le opomniti (rumeni karton). To je seveda negativni vplivalo na »plave«, ki so morali igrati bolj defenzivno. Ponziana se je opogumila in prevzela pobudo v svoje roke. V ospredje je stopil vratar Edvin Carli (včeraj nedvomno najboljši na igrišču), ki je ubranil dva strela Omarija in enega Beacca. Trener Roberto Veneziano je nato iz rokava pote-

Vratar Edvin Carli (Vesna)

KROMA

gnil Mustacchija, ki je bil v nadaljevanju kar nekajkrat nevaren. V 80. minuti bi s strelom od daleč kmalu presenetil domačega vratarja. Še prej so »plavi« ustvarili še eno nevarno akcijo: Leone je podal v prostor dobro postavljenemu Debernardiju, ki pa je bil vse prej kot natančen. S točko so bili po tekmi pravzaprav zadovoljni v obeh taborih.

IZJAVE PO TEKMI:

Predsednik Vesne Robert Vidoni: »V prvem polčasu smo igrali boljše in bi lahko dosegli zadetek po lepi akciji Monteja in Donata. V drugem polčasu je žal sodnik zgrešil in izključil Bertocchija, kar nas je precej penaliziralo. Tokrat bi pohvalil mladega Spadara in Micheleja Leghissa.«

Trener Vesne Roberto Veneziano: »Odsotni so bili nekateri igralci. Tisti, ki so stopili na igrišče, pa so dali vse od sebe in jih moram pohvaliti.«

Trener vratarjev Ponziane Mar-

kdanji kruh. To nam je mogoče ostalo v DNK-ju.«

Kako pa se spominjate na sezono v Trstu?

»V Trstu sem preživel štiri prekrasna leta. Igrali smo v C1 in B-ligi. Tu je bil višek moje kariere, čeprav sem še prej s Catanzarom igral eno sezono tudi v A-ligi. Tista Triestina konca osemdesetih in začetka devetdesetih let je bila furlansko obarvana. Smo bili res lepa skupina. Pohvalil pa bi predsednika Fantinela, ki dela zelo dobro. Zasluži napredovanje v A-ligo.«

Kateri pa so vaši načrti za prihodnost?

»Sanje so se mi že izpolnile, saj sem iz amaterjev napredoval naravnost v prvo ligo ter ligo prvakov. Te izkušnje pa mi bodo pomagale v prihodnosti. Za mlade in še neizkušene trenerje kot sem jaz, je Italija še vedno 'off-limits'. Mogoče bi dobil priložnost v B-ligi. Bolj verjetno je, da bom še naprej treniral v tujini. Ni pomembno kje. Važno je le, da je klub resen in da so pogoji za delo dobri.«

Vi ste tudi dokončali športno šolo ISEF.

»Sem med redkimi italijanskimi trenerji, ki so tudi študirali (smeh). Drugi so v glavnem nekdanji igralci A-lige, ki imajo kot glavno podlago svoje ime.«

Romunija je bila odskočna deska tudi za druge italijanske trenerje prava odskočna deska.

»Mogoče res. Tu so bili Zenga, Bergodi, Giannini in še kdo. V Romuniji imajo nekaj dobrih trenerjev (na primer Lucescu), nimajo pa dobre trenerske šole.«

Jan Grgič

jan Babuder: »To je naš četrti zaporedni neodločen izid. V drugem polčasu smo igrali bolje in imeli smo kar nekaj lepih priložnosti za gol, ki pa jih nismo izkoristili.«

Zvezni igralec Ponziane Andrej Antončič: »Kljub napadalni igri nam ni uspelo zatresti nasprotnikove mreže. Vesnin vratar je kar nekajkrat dobro odločilno posredoval. S točko pa smo zadovoljni.« (jng)

OSTALI IZIDI - Elitna liga: Rivignano - Fincantieri 0:2; 1. AL: Pieris - Ronchi 0:0, 2. AL: Zaule - Chiarbola 3:0, Torre - Villa 3:2.

ZAOSTALE TEKME - Uradni datumi, v sredo, 24. decembra: promocijska liga, ob 14.30 Mariano - Juventus; 1. AL, ob 16.00 Pro Romans - Sovodnje; v nedeljo, 28. decembra: Vesna - Centro Sedia; v torek, 6. januarja: promocijska liga, 14.30 Kras Koimpex - Pertegada; 1. AL, 14.30 Villesse - Sovodnje.

DEŽELNI MLADINCI

Juventina - Domio 2:0 (1:0)

STRELCA: Marassi in Camarata. JUVENTINA: Topi, Stasi (Comelli), Grusu (Lutman), Poian, Grudina, Mauro (Visintin), Marassi (Camarata), Marchiolo, Cadez (Černic), Jansic, Rosolen, trener Currato.

Juventina je bila proti zadnjevrščenemu Domiu favorit za zmago. Nogometaši štandreškega društva pa so predvsem v prvem polčasu podcenjevali tržaško ekipo in so le enkrat premagali nasprotnikovo mrežo. V drugem polčasu so rdeče-beli zagospodarili na igrišču in še drugič zatresli nasprotnikovo mrežo. Na sredini igrišča je zelo dobro igral Luca Marchiolo.

Ostali izid: Muggia - Sevegliano 3:3.

ODBOJKA - Moška C-liga

Slogi Tabor tržaški derbi »Zlate« točke Soče ZBDS

Sočani so premagali okrnjeni tržaški CUS - Val in Olympia Tmedia ostali praznih rok

Ferro Aluminio - Sloga Tabor Televita 0:3 (15:25, 23:25, 18:25)

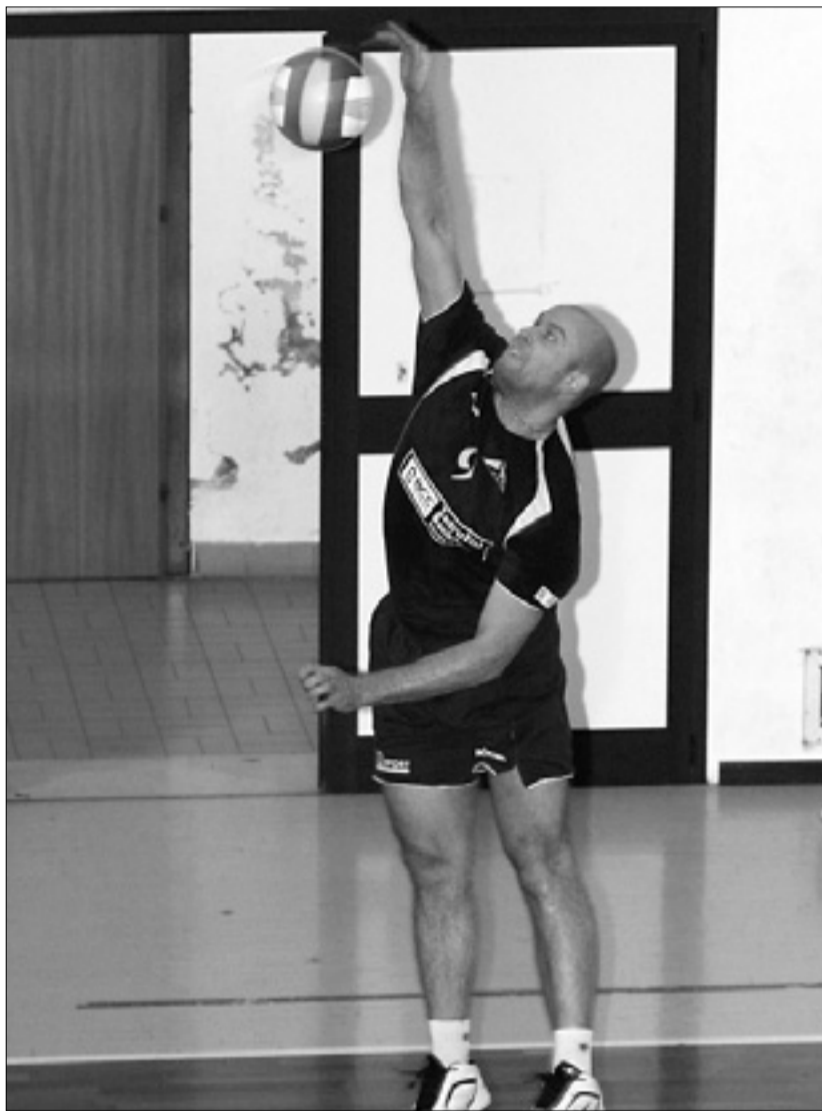
SLOGA TABOR TELEVITA: Rioli- no 1, Slavec 9, Sorgo 6, Vatovac 17, I. Veljak 7, V. Veljak 4, Privileggi (L), Kante 2, Peterlin 4, Strain, Štrajn. TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je leto zaključila na najboljši način, saj je v tržaškem derbiju osvojila nove točke. Čeprav igra Ferro Aluminio proti slogašem vedno zelo motivirano, včeraj našim igralcem ni bil enakovreden. Ekipa je bila tudi tokrat okrnjena, saj je glavni podajatelj Paron odsoten, vendar ga je zelo dobro nadomestil Treu, ki običajno igra kot napadalec. Sloga Tabor je zaigrala taktično zrelo in z zelo pozitivnim pristopom do tekme. Naši igralci so dobro blokirali glavna domača napadalca Scalandija in Nicotro, ob dobrem sprejemu pa so napadali preko centrov, kjer sta imela Slavec in Sorgo skoraj vedno prosto pot. Slogaši so začeli zelo agresivno in v prvem setu enostavno niso dovolili domačinom, da bi prišli do izraza. V naslednjem je Ferro Aluminio na vsak način hotel izenačiti, njegovi igralci so z ostrim servisom skušali onemogočiti protinapade Sloge Tabor, ki pa se je po rahlem padcu koncentracije takoj zbrala, osvojila set in nato suvereno še zadnjega. Z zmago je utrdila prvo mesto na lestvici. (INKA)

CUS Trst - Soča Zadruga banka Dobrodob Sovodnje 0:3 (27:29, 25:27, 19:25)

SOČA: Testen 15, Valentinčič 11, M. Černic 3, I. Černic 12, Lango 11, J. Černic 11, S. Černic (L) 1, Škorjanc, Braini. TRENER: Battisti.

Soča ZBDS je osvojila tri zlata vredne točke. V Trstu je premagala tretjevršene univerzitetnike, ki so zaradi bližajočih praznikov igrali brez nosilcev igre. Čeprav je imel trener Battisti kar nekaj težav zaradi številnih poškodb in okrnjene postave, so bile naposled taktične odločitve pravilne: Simon Černic je igral v vlogi libera, Valentinčič in Ivan Černic pa na centru. Prvi in drugi niz sta si bila slična. Soča je v uvodu obeh nizov povedla, a je CUS zaostanek vsakič nadoknadil. Oba seta sta se tako zaključila šele v razburjivi končnici na 29. oziroma 27. točki. V zadnjem nizu pa zmaga Battistijevih varovancev ni bila nikoli vprašljiva.

Sočan Igor Valentinčič je tokrat zbral 11 točk

KROMA

Tokrat je zelo dobro deloval predvsem sprejem. Podajalec Jan Černic je tako lahko enakovredno in precizno razdeljeval žoge, napadalci pa so uspešno zaključevali akcije. Prvič je v dresu Soče igral tudi Tadej Lango. »Pohvalil bi vse igralce, ki so se srčno borili in vsakič reagirali,« je po tekmi povedal zadovoljen trener Battisti, ki je posebej izpostavil Igorja Valentinčiča, Ivana Černica in Gregorja Testena.

Olympia Tmedia - Buia 0:3 (19:25; 17:25; 23:25)

OLYMPIA: F. Hlede 3, Terčič 3, Špacapan 7, Peršolja 8, P. Brotto (L), Komjanc 15, Capparelli 5, Bernetič 1 L. Brotto 0, Caprara 0, Mania. TRENER: Konz

Gostje iz Buie so se izkazali kot pretrd oreh za prenovljeno in v vsem pomlajeno vrsto Olympije. Pri društvu so se odločili, da bodo zaupali mladi garnituri igralcev in ji tako nudili možnost, da si na ra-

vi tretjeligaškega prvenstva nabira prepotrebne igralne izkušnje. Na igrišču je tako stala tudi postava, če izvzamemo kordinatorja igre Filipa Hledeta, izpod 18 let starosti. Ne glede na končni izid, pa so lahko pri društvu zadovoljni, kajti nekateri izmed mlajših kažejo na znaten napredek v tehničnem znanju.

Srečanje samo je bilo sicer pod stalnim nadzorom gostov četudi so domačini imeli priložnost, da osvojijo vsaj niz. V samem uvodnem delu srečanja smo bili pričr izrednemu začetku domače vrste, ki je po lastni zaslugi celo povedla na 9:2. Gostujoči odbojkarji pa so tedaj odreagirali in si priigrali zaporednih 10 točk, ki so domačine spravili na kolena. Potem ko so varovanci trenerja Conza bili v drugem nizu stalno v podrejenem položaju so se v tretjem izkazali za enakovredne gostom. V izenačeni končnici so celo vodili 23:22, kar pa jim proti izkušnim Furlanom ni zadostovalo, kajti le-ti so brez obotavljenja sklenili srečanje. Žal se je ravno v končnici poškodoval Peter Špacapan, ki je igral najuspešneje ravno v zaključnem nizu. (J.P.)

Basiliano - Val Imsa 3:0 (25:15, 25:21, 25:26)

VAL: Devetak 1, Marget 8, Massi 8, Faganel 0, Corazza 7, Nanut 4, Plesničar (L), Povšič 6, Corva. TRENER: Makuc.

Val Imsa je pričakovano klonil proti drugouvršeni sili prvenstva, a kljub temu bi lahko s prikazano igro in zagrizenostjo osvojil vsaj niz. Varovanci trenerja Makuca so se predvsem v drugem in tretjem nizu dobro upirali favoriziranemu Basilianu, tako da je bil po tekmi trener zadovoljen s predstavo. Začetek sicer ni napovedoval nič dobrega. Valovci so v prvem nizu veliko grešili: predvsem neprecizni sprejemi so onemogočili, da bi nasprotniku nudili učinkovitejši odpor. V nadaljevanju pa je Val zaigral prepričljivejšje. V drugem nizu je Faganela zamenjal Povšič. Vse do 18. točke sta si bili ekipi izenačeni, nakar pa so domači igralci zaključili niz v svojo korist. V tretjem nizu pa sta si bili že od uvodnih udarcev ekipi povsem enakovredni. Od 17. točke so vodstvo prevzeli gostje, ki so imeli tudi dve zaključni žogi, a jih niso izkoristili.

ODBOJKA - Ženska C-liga

Za poraz Sloge List usodna nihajoča igra

S tehničnega vidika so bile igralke vzhodno-kraškega društva celo boljše

Barbara Gregori je bila včeraj med boljšimi na igrišču

KROMA

Sloga List - Volleybas 1:3 (27:25, 20:25, 16:25, 25:27)

SLOGA LIST: Babudri 8, Bukavec 18, Ciochi 5, Cvelbar 9, Gantar 4, Starec 6, M. Spangaro (L), Colsani 4, Gregori 8, Pertot 4, Maurovič 3, A. Spangaro 2. TRENER: Drasič.

Sloga List je sinoči zamudila priložnost, da bi prišla do novih točk proti ekipi, ki je bila vsekakor v dometu naše. Žal pa se je ponovila slika, ki smo jo letos že nekajkrat videli: naše igralke so dobro začele, potem pa se počasi »ugasnile« in zdelo se je, da je na igrišču druga ekipa. Včasih so igralke celo dajale vtis demotiviranosti, saj si drugače res ne moremo razla-

gati tako velikega števila neuspešnih akcij.

Ko so slogašice zaigrale kot znajo so bile svojim nasprotnicam enakovredne, če ne celo boljše, zato vzroka za negativni trend ne gre pripisovati tehnični pomanjkljivosti, ampak so razlogi verjetno psihološke narave. Trener Drasič je na sinočnji tekmi preizkusil vse igralke, vendar učinek ni bil tak, kot so si ga v Sloginem taboru vsi želeli. Občasno so Slogašice sicer zaigrale zelo učinkovito, preveč pavz pa jim je preprečile, da bi iztržile ugodnejši izid. Dobro sta se vsekakor odrezali Sabrina Bukavec, ki je bila učinkovita tako v napadu kot v bloku, in Barbara Gregori. (INKA)

ODBOJKA - D-liga

Bor Breg zmagal, a šele po petem nizu

Bor Breg Kmečka banka - ASFJR Čedad 3:2 (25:21, 15:25, 25:21, 25:27, 15:8)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 25, Della Mea 12, Žerjul 9, I. Flego 21, Spetič 10, Gruden 3, Contin (L), M. Flego 4, Benšek 0, Grgič 0, Sancin, Sadlowski. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega je še tretjič zaporedno slavila, žal pa je morala tokrat skromnim nasprotnicam prepustiti točko. V napeti končnici četrtega seta domači ekipi namreč ni uspelo izkoristiti dveh zaključnih žog, tako da so na koncu nasprotnice izsilile igranje odločilnega petega niza, v katerem pa so bile Smotlakove varovanke prepričljivo boljše. Plave so srečanje sicer zelo dobro začele in praktično do konca seta visoko vodile, pri 20. točki pa se jim je zataknilo, tako da so nasprotnice precej zmanjšale zaostanek, dohiteli pa jih niso mogle. Zelo slabo pa so domačinke igrale v drugem setu. V vseh elementih so bile premalo natančne in so z napakami odbojkaricam iz Čedada podarile veliko točk. V tretjem setu so Vodopivčeva in soigralke spet uredile igro in brez večjih težav slavile. V četrtem, pa kot smo že povedali v končnici niso bile dovolj hladnokrvne. Peti set pa je bil povsem enosmeren. (T.G.)

BALINANJE - C-liga

Gaja v Ronkah še drugič izgubila

Balinarji gropajsko-padriške Gaje so včeraj doživeli drugi zaporedni poraz na balinarskih stezah v Ronkah. Tokrat so jih v okviru 8. kroga deželne C-lige premagali balinarji Villaraspe iz Štarancana. Končni izid je bil 10:6. Za gajevece so bile še enkrat usodne tradicionalne discipline (enojka, dvojki, trojka), v katerih so bili gostitelji boljše. Po hitrih disciplinah je Gaja vodila s 6:2. V štafeti sta Rosati in Leghissa slavila zmago s 40:31. V krogu je nato Dario Calzi izgubil s 23:24, pri tehničnem zbijanju pa je Sancin zmagal s 15:8. V zadnji hitri disciplini »navette« je za nove Gajine točke prispeval Rosati, ki je zmagal s 37:27. Na vrsti so bile nato klasične discipline in pravi polom Gaje. Pri enojki je Karlo Gabrielli igral zelo dobro, toda kljub temu je gladko izgubil s 13:4. Prva dvojka (Milkovič, zamenjal ga je Leghissa, in Dario Calzi) se je nato hitro predala (13:2), druga dvojka (Capitano, Kramar) pa se je enakovredno borila, na koncu pa je s kančkom smole morala priznati premoč nasprotnika (9:8). Precej izenačen dvoboj pa je bil pri trojkah. Gaja je nastopila z ekipo Sancin, Rosati, Žagar, ki pa ni bila kos trojki Villaraspe. Gostitelji so zmagali s 13:7. V Gajejem taboru so bili po tekmi precej potrti.

Ostala izida: Triestina - Tre Stelle 8:8, Vitis - Cusignacco 14:2. **Vrstni red:** Vitis 12, Villaraspa 9, Tre Stelle 8, Gaja 7, Triestina, Cusignacco 3. Prihodnji krog (10.1.): Gaja - Cusignacco.

ODBOJKA - 1. MD

Naš prapor boljši od Soče L. D.

Naš prapor - Soča Lokanda Devetak 3:0 (25:20, 25:19, 27:25)

NAŠ PRAPOR: Braione 7, Kuštrin 19, Juretič 9, Fogari 2, Simeoni 5, Boschini 8, Romano (L).

Derbi prve moške divizije med našim praporjem in Sočo je pripadel domačim odbojkarjem, ki so gostiteljem zadali prvi prvenstveni poraz. V prvem in drugem nizu so na parketu prevladali igralci našega praparja, ki so povedli že po uvodnih udarcih.

Najbolj izenačen je bil tretji niz. Sočani so zaigrali prepričljivejše, gostitelji pa so opravili celo vrsto napak. Naposled se je niz in končna zmaga odločila šele v končnici niza. Naš prapor je imel prvo zaključno žogo pri izidu 24:23, a je ni izkoristil. Soča je izenačila na 25:25, a je naposled prepustila zmago domačim igralcem, ki so bili prisrebnejši.

Olympia - Fincantieri 3:0 (25:19, 25:11, 25:9)

OLYMPIA: Fajt 10, Polzel 1, Mucci 3, I. Komjanc 4, M. Komjanc 10, Brotto 6, Frandoli (L) 1, Dorni 4, Pertin.

Goriški odbojkarji so brez težav ugnali skromnega nasprotnika. Največ odpora so jim mlajši igralci Fincantierija nudili v prvem nizu, saj so gostitelji zaigrali nezbrano. V nadaljevanju pa so na igrišču prevladali igralci Olympie, ki so uveljavili njihovo premoč predvsem na servisu. V drugem in tretjem nizu se je v tem elementu posebno izkazal Fajt, ki je od 10 točk kar 8 dosegel s servisom. Pri gostih je zelo slabo deloval sprejem, več je bilo tudi napak, tako da končna zmaga ni bila nikoli vprašljiva.

1. ŽENSKA DIVIZIJA - Izid: Kontovel - Breg Bor ZKB 3:1 (15:25, 25:22, 25:17, 25:18)

SKOKI V VODO

Ivana Curri 1. pri deklkah

V tržaškem bazenu bodo še danes na sporedu zadnje preizkušnje mednarodne Božične trofeje v skokih v vodo. V kategoriji deklke je včeraj 1. mesto osvojila tržaška Slovenka Ivana Curri, članica društva Trieste Tuffi.

KOTALKANJE

V torek sprejem v čast Tanje Romano

Športno društvo Polet in Zadružna kraška banka bosta v torek, 23. decembra pripravili sprejem v čast svetovni prvakinja Tanji Romano. Srečanje s šampionko bo ob 20. uri v razstavni dvorani ZKB na Opčinah.

NAVIJAŠTVO

Danes Novoletni plesni festival

V občinski telovadnici v Repnu se bodo danes ob 16.00 predstavile navijačice in navijači ŠD Cheerdance Millennium. Na tradicionalnem Novoletnem festivalu bodo nastopile tudi skupine iz Goriške, Slovenije in Hrvaške.

PO TV KOPER

Športel jutri o balinanju

Gostje jutrišnjega Športela, na TV Koper-Capodistria ob 22.30, bosta balinar Gaja Karlo Gabrielli in trener Milan Calzi ter načelnik balinarske komisije ZSSDI Eligio Kante. Športelovci sodelavci so pripravili anketo, ali so uspešni nastopi Gaje v višjih ligah približali mlade do balinanja? Sledili bodo prispevki z Bregove nogometne tekme, s košarkarske tekme Bora Radenske, z nagrajevanja Naš športnik v Gorici, z božične akademije Cheerdance Millennium ter ženske košarkarske B2-lige Poleta ter seveda nagradna igra Poglej me v oči.

KOŠARKA - Državna C-liga

Okrnjeni Bor Radenska do sedme prvenstvene zmage

Premagali so Drvaričev Pordenone - Najboljši strelec Furigo z 20 točkami

Davide Monticolo se je posebno izkazal pod košem in tako prispeval k pomembni zmagi Bora Radenske. Dosegel je tudi 10 točk

KROMA

Bor Radenska - Pienne Intermeke Pordenone 76:70 (23:22, 48:33, 65:49)

BOR RADENSKA: Furigo 20 (4:6, 5:7, 2:6), Visciano 12 (4:4, 4:4, -), Crevatin 8 (-, 1:2, 2:4), Štokelj 9 (-, -, 3:6), Giacomi 9 (2:2, 2:4, 1:3); Monticolo 10 (2:6, 4:7, 0:1), Babich 8 (2:2, 0:1, 2:6), Krčalič, Pertot nv, Celin nv. TRENER: Mura. SON: 23; PON: Giacomi (34), Visciano (38); SKOKI: 33 (28 v obrambi, 5 v napadu).

INTERMEKE PN: PM 12:18 (67%), 2T 23:41 (56%), 3T 4:22 (18%); SKOKI: 26 (19 v obrambi, 7 v napadu).

Bor Radenska je svojim navijačem pripravil prijetno božično darilo. Na domačem igrišču je na zadnjem srečanju v letu 2008 premagal tretjo silo prvenstva, in sicer Intermeke iz Pordenona, ki ga trenira legenda slovenske košarke Janez Drvarič. Zmaga Bora Radenske je čista kot solza in še toliko slajša, če pomislimo, da je Bor nastopil v izredno okrnjeni postavi. Poleg Kralja trener Mura ni mogel računati na poškodovanega Krizmana, ki je trpel skupaj z navijači na tribuni in na Boleta. Na igrišču je tako, kot že v prejšnjem krogu,

moral tudi »skavtman« Saša Krčalič (v C1 ligi je sicer že igral pred leti), ki je svojo nalogo odlično opravil. Plavi so srečanje pričeli silovito. V obrambi so bili zelo pozorni, v napadu pa izredno razigrani. V dveh minutah so dosegli tri zaporedne trojke (Crevatin, Furigo in Štokelj) in tako povedli kar 9:2. Vendar v naslednjih petih minutah so gostje potrdili, da ni naključje, da so se do sinoči nahajali na 3. mestu na lestvici. Z delnim izidom 18:6 so spreobrnil izid v svojo korist. Na srečo so Borovi košarkarji ohranili mirno kri in s Furigom ter Monticolom na čelu so uspeli nadoknadi zaostanek in zaključiti četrtino s točko prednosti. Radenska si je zmago dejansko zagotovila z zelo dobro drugo četrtino, ko je gostom prepustila le pičlih 11 točk. Pod košem sta kraljevala Monticolo in Visciano (prvi je na koncu zbral 7 skokov, drugi pa kar 9). Ob povratku iz slačilnic, tako kot v prvem polčasu je prvi koš (trojka) dosegel Crevatin. V tem delu so gostitelji v napadu nekoliko umirili tempo igre (najbolj dejavna sta bila Štokelj in Furigo, ki je bil na koncu z 20 točkami tudi najboljši strelec Bora), v obrambi pa so še naprej igrali zelo pazljivo. V zadnji četrtini pa je Bor nekoliko popustil. Z igrišča sta morala najprej Giacomi in nato še Visciano zaradi 5 osebnih napak, na srečo pa to ni spravilo iz tira Štokelja in soigralcev, ki so v napeti končnici uspeli obdržati šest točk prednosti, kar jim je omogočilo, da so se lahko ob zvoku sirene skupaj z navijači veselili sedme prvenstvene zmage.

Trener Intermeke Janez Drvarič: »Če bi šla zadnja trojka noter, bi bilo lahko drugače. To je pač košarka. Bor Radenska je tekmo zmagal s fantastično drugo četrtino, ko je igral zelo dobro v napadu, mi pa smo igrali zelo slabo. Naše ambicije so play-off. Lestvica je sicer zelo kratka, saj je razlika v točkah res minimalna. Bor ima realne možnosti, da se uvrsti v play-off, saj na domačem igrišču igra zelo dobro v napadu. Kar se pa tiče Jadrana, v tem prvem delu je imel nekaj težav, upam pa, da se bo kmalu pobral na noge in da se bo priključil sredini lestvice ter se tako izognil igranju v play-outu.« (RAS)

Ostali izidi: Spilimbergo - Gemini Venezia 78:65, San Daniele - Rovigo 92:83, Codoirpo - Oderzo 69:62.

Poraz NPG, Acegas danes

MOŠKA B2-LIGA - Izida: Falconstar - Trento 86:74 (Laezza 19, Batich 6), Como - NPG 86:58 (Bossini in Salis 17 točk). DANES: 18.00 v Trstu Acegas Aps - Calligaris.

KOŠARKA - Promocijska liga

Sokol še nepremagan, Bor Art Group prepričljivo

Sokol - Barcolana 77:66 (15:13, 31:27, 63:45)

SOKOL: Spadoni 5, Sossi 2, Hmeljak 21, Devetak, Emili, Doljak 23, Krizman 14, Matej Guštin 5, Kojanec 4, Malalan 4, trener Gruden. Tri točke: Doljak 2, Hmeljak 2, Spadoni 1.

Kot je bilo pričakovati, je Sokol premostil tudi zadnjo oviro v tem letu, zanesljivo premagal Barcolano in nepremagan ohranil prvo mesto na lestvici.

Zmaga pa vendar ni bila tako lahka, kot bi kazal položaj na lestvici barcolovskega moštva, ki je doslej le enkrat zmagalo. V prvem polčasu so se namreč gostje skoraj enakovredno upirali domačinom, ki pa so v tretji četrtini izboljšali obrambo in si z uspešnimi protinapadi priurili prednost 18 točk. V zadnji četrtini so malce popustili, njihova zmaga pa ni bila nikdar vprašljiva.

Od posameznikov bi pohvalili Denisa Doljaka, ki je bil najboljši strelec ekipe, poleg tega je bil tudi uspešen

KOŠARKA - D-liga

Proti solidnemu nasprotniku je Kontovelu ušla zmaga v 56 sekundah

Breg zmagal, čeprav s prikazano igro ni prepričal - Pri Domu je viden napredek, a je tudi tokrat ostal praznih rok

Kontovel - Romans 75:78 (27:17, 42:33, 61:53)

KONTOVEL: Paoletič 13 (1:1, 3:7, 2:5), Vodopivec 4 (-, 2:4, -), Šušteršič 27 (2:3, 8:17, 3:9), Genardi 2 (0:1, 1:4, -), Lisjak 22 (8:17, 7:9, 0:1), Gantar 3 (1:2, 1:3, 0:1), Bufon 2 (-, 1:2, 0:1), Bukavec (-, -, 0:1), Guštin 2 (2:2, -, -), Rogelja. TRENER: Brumen. SON: 30. PON: Lisjak in Paoletič (40).

Kakšna škoda! Kontovelci, ki so nastopili brez Marka Švaba (službeno zaposlen), so bili proti solidnemu Romansu do 56 sekund pred koncem stalno v vodstvu, naposled pa so ostali praznih rok. Spet jim je bila usodna končna tekma, v kateri so po nepotrebnem izgubili nekaj žog, metali iz neizdelanih položajev, v obrambi pa so dopustili gostom, da so dosegli nekaj lahkih košev.

Med tekmo pa je kazalo drugače. Brumnovi varovanci so začeli odločno in zelo učinkovito v napadu. Mladi Marko Gantar je dobro vodil ekipo, Andrej Šušteršič z meti od daleč in Peter Lisjak s prodori pa so polnili koš Romana, tako da so prov četrtino sklenili z 10 točkami prednosti. In to povsem zasluženo. V drugi četrtini so prednost še povečali (34:20 v 4. minuti) in tudi po odmoru vodili tempo igre ter povedli za 13 točk (50:37). Vse je kazalo, da jim dve točki ne moreta uiti. V zadnji četrtini so gostje postavili konsko obrambo, kar je Kontovelcem delalo nemalo težav. Prednost je začela kopneti, tako da je v 6. minuti znašala le pičli dve točki (65:63), minuto pozneje pa so gostje stanje izenačili (67:67). Dve minuti pred koncem so domači košarkarji povedli za 5 točk. Gostje se niso dali, minuto in sedem sekund pred koncem stanje spet izenačili in 56 sekund pred zvokom sirene prvič na srečanju povedli (74:72). V razburjavi končnici so bili gostje prisrebnejši in tudi zmagali. (lako)

Breg - Intermuggia 93:83 (22:16, 45:37, 65:62)

BREG: Cerne 17 (2:2, 6:11, 1:1), Sila 12 (4:4, 1:7, 2:4), Cacchi 18 (5:9, 5:7, 1:2), Cociancich 4 (2:2, 1:2, -), Grazioso 0 (-, 0:1, -), Klabjan 8 (2:2, 3:4, -), Glavina 1 (1:2, 0:1, -), Zeriali (-, 3:8, -), Klarica 27 (-, 6:8, 5:7), n.v. Jevnikar, Petaros. TRENER: Krašovec.

Breg je osvojil novi točki, a tokrat s prikazano igro ni zadovoljil. Proti skromnim nasprotnikom so zaigrali preveč lahkotno, predvsem v obrambi so bili nepazljivi. Nasprotniki, pri katerih so izstopali predvsem organizator igre Fabrici, bek Vaschetto in mladi Della Venezia, so igrali visoko zbrano. Prvi dve četrtini sta bili sicer enosmerni, saj je Breg že po uvodnih akci-

Andrej Šušteršič je bil s 27 točkami najboljši strelec pri Kontovelu

KROMA

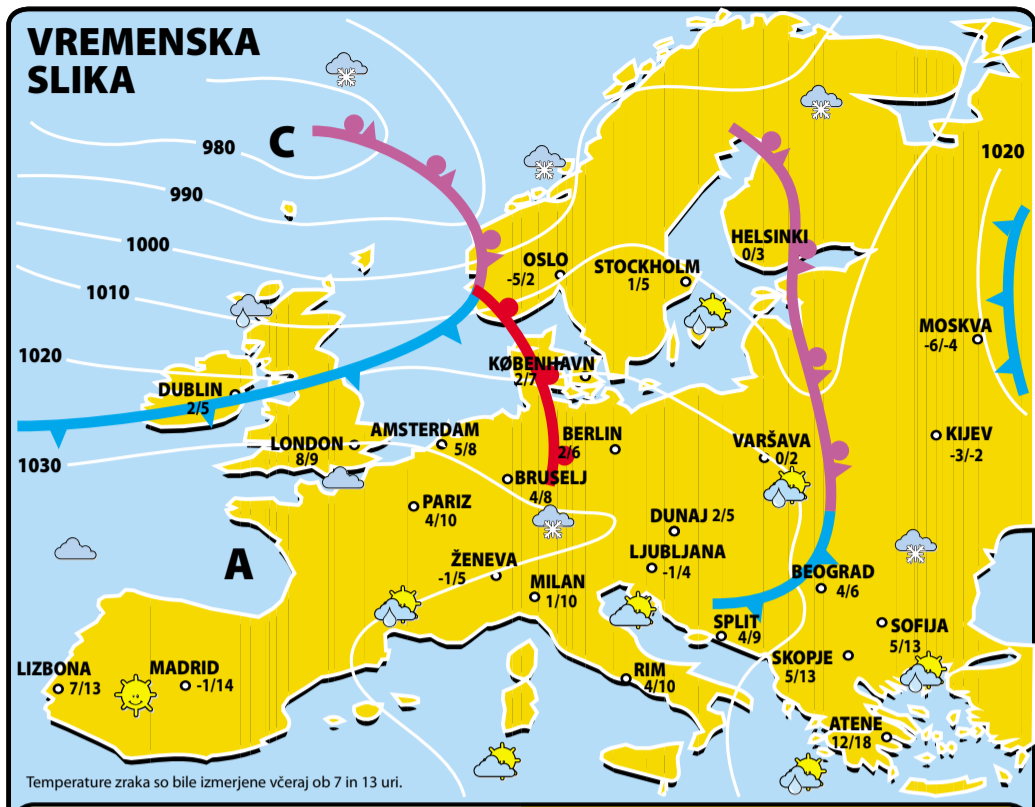
jah visoko povedel. Strelko razpoloženi domači igralci so po prvih desetih minutah povedli na 8 točk, enako prednost pa obdržali vse do odmora. V tretji četrtini pa so se nasprotniki zbrali in visoko prednost Brega (v tem delu je znašala tudi 20 točk) skoraj povsem nadoknadjali. Ob koncu tretjega dela se je Intermuggia približala na same tri točke (65:62). Trener Krašovec je naposled zdrnil svoje varovance, ki so v zadnjih desetih minutah reagirali in prevladali.

Med posamezniki sta se tokrat izkazala Elvis Klarica, ki je bil iziza šestmeterske črte neustavljiv, in Ivan Ciacchi. Oba sta v primerjavi z ostalimi prikazala kvalitetno igro in večjo borbenost. V Bregovem taboru pa so tokrat zaigrali brez poškodovanega Lokatos, Jevnikar je zaradi zvina glešnja presedel tekmo na klopi, Klabjan pa je igral s povišano temperaturo.

Pallacanestro Monfalcone - Dom 76:57 (21:11, 41:34, 61:47)

DOM: Vončina 5 (2:2, 0:3, 1:2), Covi 9 (-, 3:8, 1:8), Cej 11 (1:4, 2:9, 2:5), Oblak 13 (1:2, 6:6, -), Zavadlav 5 (1:2, 2:2, 0:1), Belli 5 (0:2, 1:1, 1:2), Faganel 6 (-, 3:5, 0:5), Colenzini 3 (-, 0:4, 1:3), TRENER: Ambrosi. PON: Zavadlav (36) in Vončina (37).

Domovci so v petek izgubili tudi zadnje gostovanje prvega dela prvenstva proti četrtouvrščeni ekipi Pallacanestro Monfalcone. Tako kot pred tednom dni so tudi tokrat bili le v osmih, ob povratku Covija in Ceja pa je zmanjkal Kristančič. Kljub te-

Zelo močan anticiklon, ki se zadržuje nad Evropo pospešuje pritek severnih zračnih tokov na visokih legah tudi nad deželo. Danes bodo zračni tokovi občasno še vlažni, jutri pa bodo bistveno bolj suhi.

Nad zahodno Evropo in Biskajskim zalivom je območje visokega zračnega pritiska. Od severozahoda v višinah nad naše kraje doteka toplejši in občasno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vziđe ob 7.43 in zatone ob 16.24
Dolžina dneva 8.41

LUNINE MENE
Luna vziđe ob 1.54 in zatone ob 12.25

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.45 najvišje 38 cm, ob 13.06 najnižje -33 cm, ob 19.12 najvišje 6 cm, ob 23.46 najnižje -11 cm.
Jutri: ob 6.26 najvišje 39 cm, ob 13.38 najnižje -42 cm, ob 20.00 najvišje 13 cm.

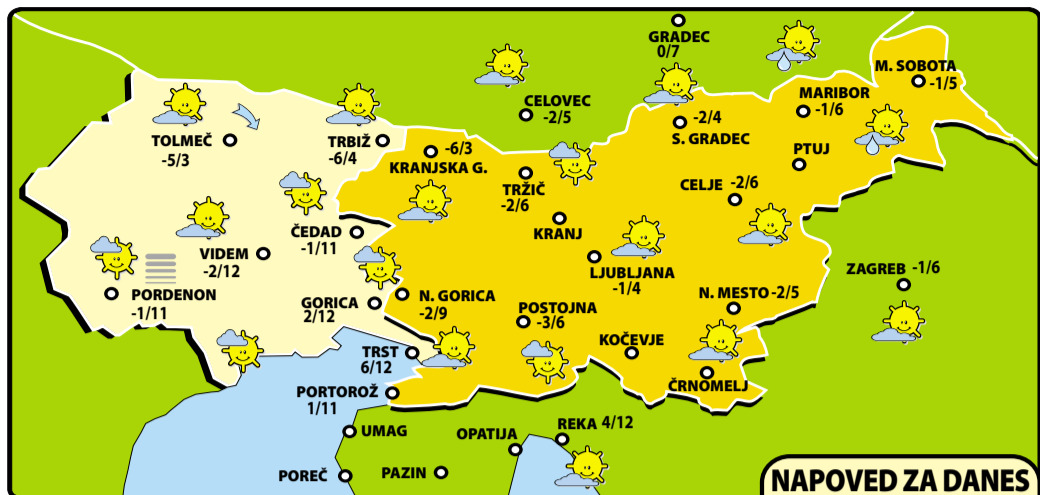
BIOPROGNOZA
Danes se bodo pri najbolj občutljivih pojavljale z vremnom povezane težave. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 11,7 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

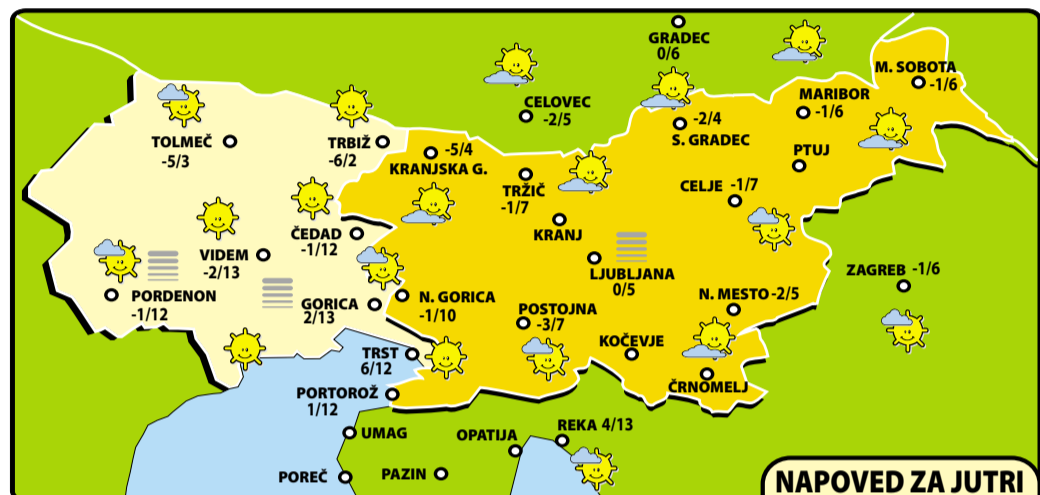
Kanin	600	Piancavallo	250
Vogel	275	Forni di Sopra	250
Kranjska Gora	100	Zoncolan	280
Krvavec	170	Trbiž	280
Cerkno	85	Na Zlebeh	400
Rogla	90	Mokrine	270
Mariborsko Pohorje	60	Podkloster	200
Cvetta	250	Bad Kleinkirchheim	180

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Nad vso deželo bo zmerno do spremenljivo oblačno. Na najvišjih legah v hribih ni izključen severnik ali severozahodnik. V spodnji ravnini bo zvečer možen nastanek kakšnega meglenega sloja.

Danes bo delno jasno. Občasno bo več oblačnosti, vendar bo povečini suho. Večje možnosti za rahle padavine bodo v večernem času predvsem v severovzhodni Sloveniji. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -6 do -1, ob morju okoli 0, najvišje dnevne od 2 do 7, na Primorskem okoli 10 stopinj C.

Nad vso deželo bo jasno do oblačno zaradi možnosti pojava posameznih oblakov na višjih legah, v dolinah bo nastala termična inverzija. Ponoči bo v nižini, predvsem na najnižjih predelih, verjeten nastanek megle.

Jutri in v torek bo pretežno jasno, po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla.

EVELINA UMEK
PO SLEDEH FATE MORGANE
Marica Nadlišek Bartol 1867-1940

Romansirana biografija Marice Nadlišek Bartol

UMBERTO SABA
BEVO QUEST' ASPRO VINO
PIJEM TO TRPKO VINO

Prvič v slovenščini

Založba MLADIKA

Pino Roveredo
Štirinajst zgodb na robu življenja

Anamarija Volk Zlobec
Muc Feliks, učiteljica Tončka in strašilo Zverina

Dogodivščine porednega muca

Karel Jurca
Vojni dnevnik desetnika

Dnevnik iz prve svetovne vojne

L'ALTRA ANIMA DI TRIESTE

Slovenska literarna produkcija v Trstu od Trubarja do Pahorja

Mladika, Ul. Donizetti, 3 • I-34133, Trst
tel. +39 040 3480818 • fax +39 040 633307
uprava@mladika.com

Easy 0,95

€ mesečno

Jasen in preprost račun,
za ceno skodelice kave.

Razlikujemo se.

- 0,95€ mesečni strošek
- 0,00€ internet banking (osnovni paket)
- 0,00€ mednarodni bancomat Maestro
- 0,00€ bančna nakazila preko internet banking-a
- 0,00€ pošiljanje izpisov računa preko internet banking-a

www.zkb.it

Sporočilo je reklamnega značaja in ima kot namen promocijo navedenih storitev. Vse ekonomske pogoje, ki se nanašajo na nudene storitve, lahko dobite v odgovarjajočih Informativnih listih, ki so na razpolago v naših podružnicah. Banka si pridržuje pravico, da pred nudenjem navedenih storitev preveri pravno in kreditno sposobnost prosilca.